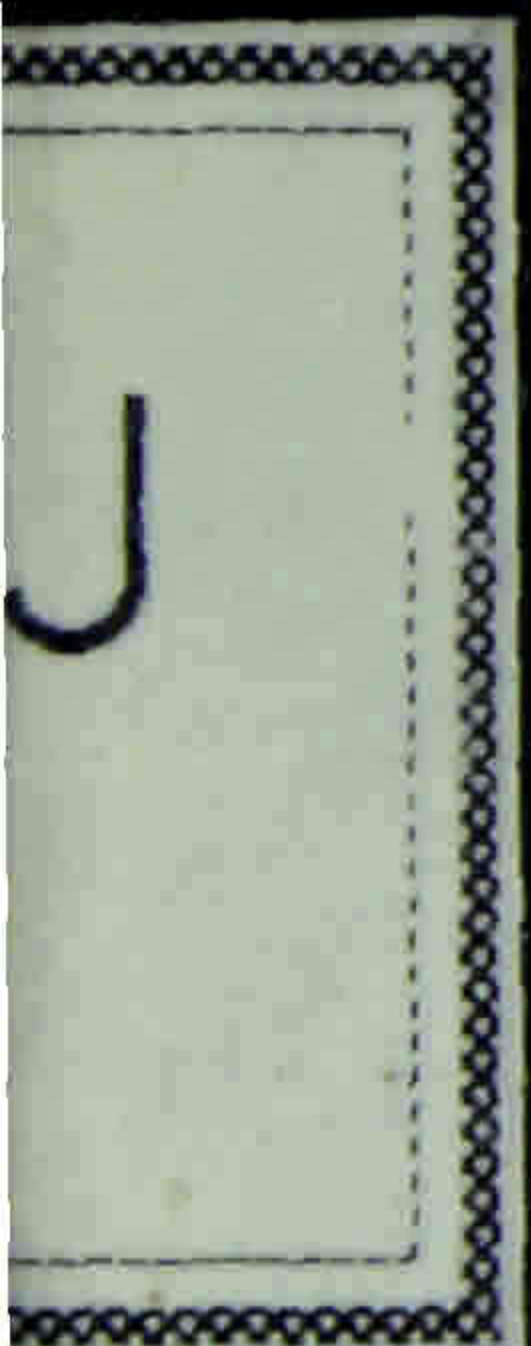

ကိုယ်တွေ့အာနိဘော်ကြီးများသော

မဟာပရိတ်တော်များ

(ဦးအောင်ဝိနိဇ္ဇတ်)

ပထမအကြိမ်

၁၉၅၇-ခုအောက်တိုဘာလ

၃/၁၂

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ
ပန်းချီစံတိုး

ဘလောက်
သောင်းလှ

အုပ်စု
၂၀၀၀

တန်ဖိုး
ရှစ်ကျပ်

အဖူးရိုက်
ချင်းတွင်းပုံနှိပ်တိုက်

ပုံနှိပ်သူ
ဦးချစ်အောင် (၀၂၀၇-မြဲ)
လုပ်အားပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၅၊ လမ်း
၁၀၀၊ ကန်တော်ကလေး၊ ရန်ကုန်။

ထုတ်ဝေသူ
ဦးကြည်အေး (၀၈၁၆)၊
လင်းဇင်းစာပေ။ အမှတ် ၁၊ ၅လမ်း၊
(၇)ရပ်ကွက်၊ သာကေတ။

ကိုယ်တွေ အာနုဘော်ကြီးမားသော

မဟာ ပရိတ်တော်များ

၂၉၄.၃၁၂

ဇာသ မ

ဦးအောင်သိန်းမြတ်

စီရင်ပြုစုသည်

ဖြန့်ချိရေး

နီလာစာပေ၊ ၈၃/ ၈၅၊ ၅လမ်း၊ ရန်ကုန်။

ဖုန်း-၁၆၆၄၄။

မာတိကာ

ရတနာသုံးပါးရှိခိုးခြင်း	၇
- ခန္ဓပရိတ်အာနုဘော် (ကိုယ်တွေ့)	၉
ခန္ဓသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော်	၁၆
ခန္ဓသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်	၁၈
- မောရပရိတ်အာနုဘော် (ကိုယ်တွေ့)	၂၃
မောရသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော်	၃၃
မောရသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်	၃၅
- ဝဋ္ဋပရိတ်အာနုဘော် (ပြန်လည်တင်ပြချက်)	၄၃
ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော်	၅၃
ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်	၅၅
- ငါးရံ မင်းပရိတ်အာနုဘော် (ပြန်လည်တင်ပြချက်)	၆၀
ငါးရံ မင်းပရိတ်ပါဠိတော်	၆၅
ငါးရံ မင်းပရိတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်	၆၈

မာတိကာ

- နမက္ကာရသုတ် အာနုဘော် (ပြန်လည်တင်ပြချက်)	၈၀
နမက္ကာရသုတ် ပါဠိတော်	၉၅
နမက္ကာရသုတ်တော် မြန်မာပြန်	၁၀၂
စိန္တကျော်သူ ဦးဩ၏ အနက်ထူး	၁၂၀
တွံတေးဆရာတော် နမက္ကာရပါဠိနိဿယ	၁၂၄
ကျီးသဲနမက္ကာရကြီး	၁၇၇
ပကိဏ္ဏကနာမက္ကာရကြီး ဘုရားရှိခိုး	၁၇၉
- မေတ္တပရိတ် အာနုဘော် (ကိုယ်တွေ့)	၁၉၂
မေတ္တသုတ်ပရိတ် ပါဠိတော်	၁၉၉
မေတ္တသုတ်ပရိတ် ပါဠိတော် မြန်မာပြန်	၂၁၁
- ရတနသုတ်ပရိတ် အာနုဘော် (အစဉ်အလာတင်ပြချက်)	၂၁၁
ရတနသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော်	၂၂၂
ရတနသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်	၂၂၇
- ဇင်းမယ်ပရိတ်တော်ကြီးပါဠိတော်	၂၄၅
ဇင်းမယ်ပရိတ်တော်ကြီးပါဠိတော် မြန်မာပြန်	၂၅၁
- ကျမ်းပြီးဆုတောင်း	၂၅၄

ကိုယ်တွေ့ အာနုဘော်ကြီးမားသော မဟာပရိတ်တော်များ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ရတနာသုံးပါး ရှိခိုးခြင်း

မြတ်စွာဘုရားအား၎င်း၊
မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်များကို၎င်း၊
သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ကို၎င်း၊
ကျေးဇူးတော်ရှင် မိခင်ဖခင်တို့ကို၎င်း၊
ကြားဆရာ မြင်ဆရာ သင်ဆရာတို့ကို၎င်း၊
ကံသုံးပါးဖြင့် ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏။ ရှိခိုးပြီး၍-

ကိုယ်တွေ့အာနုဘော် ကြီးမားသော

ကျွန်ုပ်သည် ဤမည်သော “ကိုယ်တွေ့အာနုဘော်ကြီးမားသော မဟာပရိတ်တော်များ” အမည်ရှိသည့်ကျမ်းငယ်ကို ပြုစုရာတွင် မျက်မှောက်ထင်ရှား တွေ့မြင်နေကြရသောလူသားများသည် လောဘတရားနောက်သို့ လိုက်သင့်သည်ထက် လိုက်ကာ အဝိဇ္ဇာ၊ လောဘ ဖုံးလွှမ်းနေကြခြင်း၊ ပုထုဇဉ်တို့ဖြစ်မြဲ ဒေါသတရားထက် ပြင်းထန်သော အဝိဇ္ဇာ၊ ဒေါသကဲမိုးနေခြင်း၊ မောဟတိမ်သလ္လွာ ဖုံးအုပ်မှုကို ခံရသင့်သည်ထက် လွန်ကဲပြင်းပြစွာ ခံစားနေကြရခြင်းနှင့် ထိုဖော်ပြပါ မီးတောက်မီးလျှံများ ငြိမ်းအေးရာကို ရှာဖွေကြရာတွင် တောင်တောင်အီအီ ယောင်တီးယောင်နဖြင့် ဖြတ်လမ်းက လိုက်လိုသော ဆောင်ရွက်မှုများ (၀၁) လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟမီးကြီးများ ထပ်မံတောက်ကျမ်း အားကောင်းစေမည့်ရွှေငွေဥစ္စာအစရှိသည်များနောက်သို့ လိုက်ခြင်းဖြင့် အေးရာမရောက်-ပူရာရောက်စေခြင်း စသည်များကို တွေ့မြင်ရပေသည်။

ထို့ကြောင့် အချိုးကို အရွက်မဖုံးစိမ့်သောငှာ မသိသူကျော်သွား သိသူဖော်စား ဆိုသကဲ့သို့ အေးရာစစ်မှန် ချမ်းသာစစ်ချမ်းသာမှန်များကို ပေးစွမ်းနိုင်သည့် အာနုဘော်ကြီးမားသော မဟာပရိတ်တော်များကို ကိုယ်တွေ့နှင့် ထင်ဟပ် ယှဉ်ကပ်လျက် ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

ကျမ်းပြုသူ

ခန္ဓပရိတ် အာနုဘော်

(ကိုယ်တွေ့)

ကျွန်ုပ်သည် ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလလောက်တွင် ရန်ကုန် အနီးရှိ မြို့သစ်တမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ အခြေချနေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်မြေယာမှာ အလျား ပေ ၆၀၊ အနံ ပေ ၄၀ ကျယ်ဝန်းပါသည်။

ကျဉ်းမြောင်း ပိတ်ဆို့နေသော ရန်ကုန်မြို့တွင်းမှပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ရသူဖြစ်သဖြင့် အပြန်ကျယ်ဝန်းသော အိမ်နေရာမြေကွက် ကလေးတွင် နေထိုင်ရန် အခွင့်ရရှိချိန်တွင် အလွန် ဝမ်းသာကြည်နူးသည်နှင့်အမျှ ခြံစည်းရိုးကို ပုဏ္ဏရိပ်များ ဖြည့်စွက် မှမ်းမံ၍ အခြားနေရာများတွင် သရက်၊ သဘော၊ ပိန္နဲ၊ မာလ ကာ၊ ပုန်းညက်၊ ရဲယို၊ ငှက်ပျော၊ စပယ်၊ ဒူးရင်း၊ ဒူးရင်းဩဇာ

ပင်များ၊ အုန်းပင်များ ချထားစိုက်ပျိုးကာ ရေမပြတ် ဒလစပ်
လောင်းသဖြင့် ငှားစွင့် ကြားဝင့်သော အပင်များဖြင့် ကျွန်ုပ်
အိမ်ဝိုင်းမှာ ကြည်နူးစရာကောင်းလာပါသည်။

မေလသို့ ရောက်သောအခါ မိုးရိပ်မိုးနံ့ ကလေးများ ရလာ
သည့်အတွက် ပင်ပန်းကြီးစွာ ရေလောင်းရသည့်ဒုက္ခမှ ယာယီ
အားဖြင့် ကင်းဝေးတော့မည်ဟု မြော်လင့်နေပါသည်။ သို့ရာ
တွင် မိုးဖြိုင်ဖြိုင်ကျသော ဇွန်-ဇူလိုင်-ဩဂုတ်လနှင့် စက်တင်
ဘာလတွင် ကျွန်ုပ်မှာ ရင်ကျိုးရပါတော့၏။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တဆောင်းလုံး တနှေလုံး နှစ်သက်
ဖွယ်ရာလှပပျံ့ပျူးခဲ့သော ခြံဝင်းမြေအပြင်ကို ရက်ရှည်လများ
မိုးရေဒီရေနှစ်ထွေသော ရေများ ဖုံးလွှမ်းထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်
ယုယပြုစုခဲ့သော အပင်အားလုံး သေကုန်သောကြောင့် ဖြစ်
ပါသည်။

တအိမ်လုံးတွင် ရေတွေ့ ပင်လယ်ဝေရုံမက သစ်ပင်များပါ
သေကုန်၍ စိတ်ပင်ပန်းနေချိန်တွင် မြေပူရာတွင် ကင်းမှောင်
ဟူသကဲ့သို့ ရှိရှိသမျှကုန်းမြေများကို ရေဖုံးသဖြင့် ခိုမှီတယ်ကပ်
စရာလိုက်လံရှာဖွေကြကုန်သော ပုရွက်ဆိတ်အမျိုးမျိုး၊ ကရင်နီ
ကောင်အမျိုးမျိုး၊ ကင်းအမျိုးမျိုးနှင့် မြေအမျိုးမျိုး တို့သည်
ကျွန်ုပ်၏ အိမ်ကလေးကို သူတို့ ပျော်စရာ အမှတ်ဖြင့် စုပြုံ
တက်လာကြလေ၏။

ကျွန်ုပ်မှာ ကျန်းမာရေးညံ့ဖျင်းသော မွေးကင်းစ ကလေး
ငယ်ကလေးရှိနေရာ ကလေးကို အန္တရာယ်ပြုမည်စိုးသောကြောင့်
ပုရွက်မျိုးများကို ရေနံဆီဖျန်းပြီး သတ်သလို ကင်းနှင့် မြေများ

ကိုလည်းတွေ့ရာသင်းချိုင်းစားမဆိုင်းသလို ငါးနှစ်ရွယ်နှင့်သုံးနှစ်ရွယ်သားနှစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် သတ်ပစ်ပါသည်။

မည်သို့ပင်သတ်စေကာမူ ကင်းနှင့်မြွေကား လျော့ပါးမသွားပါ။ လာမြဲလာနေကြသည်။ တက်မြဲတက်နေကြသည်။

ဤမျှမပြီးသေးပါ။ အိပ်ရာထဲတွင် မြွေများ ကင်းများကို မကြာခဏတွေ့ရသလို သေတ္တာအောက်၊ အိုးခွက်ကြား၊ စာအုပ်စာတန်းကြားထဲတွင်လည်း ကင်းများမြွေများကို အဆက်မပြတ် တွေ့နေပြီး အဆက်မပြတ် သတ်ပစ်နေပါသည်။ ဤလိုနှင့် တမိုးကုန်သွားပါတော့သည်။

မိုးကုန်လျှင်ကုန်ချင်း ခြံဝင်း တခုလုံးနှင့် အိမ်အောက်ပါ မကျန်မြေဖို့ပစ်ပြီးလျှင် သစ်ပင်ပန်းပင်များကို ကျွန်ုပ် စိုက်ပျိုးပါသည်။ သည်လိုနှင့် နောက်တမိုး ကျရောက် လာပြန်ရာ ပိုးကောင် မှားကောင်နှင့် အဆိပ်ရှိသော အကောင်များတက်မြဲတက်၍ ကျွန်ုပ်တို့သားအဖတတွေ့မှာလည်း မြွေမုဆိုး၊ ကင်းမုဆိုး အလုပ်ကို ပြန်လုပ်ကြရပြန်လေ၏။

ခိုကိုးစရာကုန်းမြေ ရှိပြီးဖြစ်ပါလျက် အိမ်ပေါ်တွင် အထူးသဖြင့် “ကင်းခြေများ” ခေ ၂ ကင်းတို့ရောက်လာခဲ့အောင်းမှုမှာ ပိုမို ဆိုးဝါးလာပါသည်။

ထိုအတောအတွင်း တခုသော ခြေခင်း လက်ခင်းသာသည့် ညနေပိုင်းတွင် ကိုစွဲကြီးတရပ် ဖြစ်ပွားခဲ့လေ၏။

ထိုညနေက ကျွန်ုပ်သည် အိမ်ရှေ့၌ ရှိနေစဉ် နောက်ဖေးဘက်မှ မြွေကြီးကို ပြင်းထန်စွာ ဆောင့်ကန်သံများ ကြားရပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ခြေရင်းတံခါးသို့ ပြေးသွားကာ အသံလာ

ရာဖက်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ အဝတ်တန်းတခုအောက်တွင် ခြေထောက်များလှုပ်ရှားနေသော ကျွန်ုပ်၏ ခြေထောက်ကြားမှမြွေတကောင်ပြေးထွက်၍ အနီးရှိ မြေပပ်ကြားအက်ထဲသို့ ဝင်သွားသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးမှာ ခြေထောက်ကို အမှိုက်စတစ် အဝတ်စုတ်တခုနှင့် လာငြိသည်။ အဝတ် သို့မဟုတ် အမှိုက်တွင် ပုရွက်ဆိတ်ပါလာပြီး ကိုက်ခံရသည် ထင်ပြီး ငိုမကြည့်ဘဲခြေထောက်ကိုဆောင့်ခါပစ်လိုက်ခြင်းသာဖြစ်၏။ ငိုမကြည့်သဖြင့် မြွေကိုက်ခံရသည်ကိုပင် မသိလိုက်ပါ။ ကျွန်ုပ်သာ ထွက်မကြည့်မိလျှင် မည်ကဲ့သို့သော အခြေအနေဆိုးများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားလာမည် မသိပေ။

မြွေတကောင် ပြေးဝင်သွားသည်ကို မြင်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ပြောမှသာ ဇနီးသည်မှာ သူ မြွေကိုက်ခံရကြောင်း သိပါတော့သည်။ ထိုအခါတွင် နီးရာဆေးပေးခန်းသို့ ပြေးပြီးဆေးထိုးရာ မြွေဆိုးမြွေကောင်းမသိလိုက်လျှင် ဆေးရုံသို့ သွားခြင်းသာလျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ကြောင်း အကြံပေးပါသည်။

သုံးလသားသာသာ နို့စို့ ကလေးငယ်ကိုထားပစ်ခဲ့ကာ ဇနီးသည်မှာ ဆေးရုံတက်ပြီး ဆေးဝါးကုသမှုခံယူရရာ တပတ်တိတိကြာညောင်းခဲ့ပေ၏။

ယင်းကိစ္စတွင် အလွန်ရှင်းပြောင်နေသောမြေပြင်၌ခိုအောင်းစရာမြက်ပင်နှင့် အမှိုက်မရှိသောအခါ ကြံကြံဖန်ဖန်မြေပပ်ကြားထဲမှ ထွက်ကိုက်သော မြွေ၏ ထူးဆန်းမှုကို သတိပြုမိပါသည်။

တညတွင် အိမ်ရှင်မက “ထပါအုံး-ထပါအုံး” ခေါ်သဖြင့်

ထကြည့်ရာ တစုံတရာကို အနီးဖြင့် အုပ်ထားသော အိမ်ရှင်မကို ကလေးငယ်ကလေး၏ ဘေးနားတွင် တွေ့ရပေ၏။

အနီးကို ယူလာပြီး ကြမ်းပြင်ပေါ် ပစ်ချလိုက်သောအခါ လက်မဝက်ခန့်တုတ်၍ ခြောက်လက်မခန့်ရှည်သောကင်းတကောင် ကို တွေ့ရသဖြင့် ဖနောင့်ဖြင့် ပေါက်ကာ သတ်ပစ်လိုက်ရပါ တော့သည်။ နောက်တနေ့တွင် တအိမ်လုံး၌ ဖျာများလှန်၊ သေတ္တာတွေရှေ့ဖွင့်စသည်ဖြင့် ရှင်းလင်းရာ ဤမျှသတ်နေသည့် ကြားကပင် ခိုဖြစ်အောင် ခိုအောင်းနေသော ကင်းများကို တွေ့ရပြီး သတ်ပစ်ရပြန်လေသည်။

တအိမ်လုံးကို ရှင်းလင်းထားသဖြင့် မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ကင်းရှိတော့မည် မထင်သော်လည်း သန်ကောင်ကျော်ခန့်တွင် အိမ်ရှင်မက နှိုးပြန်ပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ် ထကြည့်သောအခါ အိမ်ရှင်မ၏ ဆံပင်ထွေးထဲတွင် ငါးလက်မခန့် ရှည်လျားသော ကင်းတကောင်ထွေးရစ်နေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ညှပ်နှင့်ယူပြီး လွှင့်ပစ်လိုက်ပါသည်။

ဤမျှ အရူးအမူး သတ်ဖြတ်သုတ်သင်နေသော ကျွန်ုပ်သည် ထိုကင်းခြေများကို အဘယ့်ကြောင့် သတ်ဖြတ်ပစ်ခြင်း မပြုပါ သနည်း။

ကျွန်ုပ် ခေါင်းထဲတွင် အတေးတစု ဝင်လာသည့်အတွက် ဖြစ်ပေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ အတေးကား....

“ကြည့်စမ်း။ ငါ ဒါလောက် ပတ်ကြမ်းတိုက်ပြီး သုတ်သင် နေတဲ့ကြားထဲက ကင်းတွေဟာ လျော့မသွားဘဲ တိုးလာတယ်။ ခိုစရာအောင်းစရာ နေရာတွေအများကြီးရှိရဲသားနဲ့ ကလေးအနီး

ခေါက်ထဲဝင်လာတာ ဆံပင်ထဲ ဝင်လာတာ ဘာသဘောလဲ။
ငါ သူတို့ကို ဒီပုံဒီနည်းနဲ့ အကြမ်းဖက်လို့ မဖြစ်တော့ဘူး”

ကျွန်ုပ်သည် ရတနာသုံးပါးနှင့်လည်းဝေးကွာသူမဟုတ်ပါ။
ရဟန်းသံဃာများ၏ အရိပ်ကို ခိုလှုံကာ ၎င်းတို့၏ အဆုံးအမကို
လည်း ခံယူခဲ့ဖူးသည်။ လောကုတ္တရာနှင့် စပ်လျဉ်းသော သုတ၊
မုတများလည်း ရှိသည်။ လောကုတ္တရာ စာပေများကိုလည်း
ဖတ်ရှုလေ့လာဖူးသည်။

သို့ကြောင့် အကြမ်းဖြင့် နှင်၍မရလျှင် အနုနည်းဖြင့်နှင်နိုင်၊
ကာကွယ်နိုင်သော မေတ္တာနည်း၊ တရားနည်းကို ကြားနာသိရှိ
ဖူးသဖြင့် ၎င်းအချက်ကို ကွက်ကနဲ သတိရလိုက်သောကြောင့်
ထိုကင်းကို မသတ်ဘဲလွှတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် နောက်တနေ့တွင် “ပရိတ်ကြီး
စာအုပ်” ကို အိမ်တွင်းအနှံ့ လိုက်လံ ရှာဖွေပါတော့သည်။
သို့သော် သီးသန့်ပရိတ်ကြီး စာအုပ်ကို မတွေ့ပါ။ “ဆယ်စောင်
တို့” စာအုပ်သာ ရှာတွေ့သဖြင့် ပရိတ်ကြီးများကို တသုတ်ပြီး
တသုတ် ဖတ်ရှုကြည့်လိုက်သောအခါ “ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်”
ကို တွေ့ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် သားကြီးအား ခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်၏ အဓိပ္ပာယ်
ကိုရှင်းပြပြီး ခန္ဓသုတ်ကို အကျက်ခိုင်းပါသည်။ သူဖတ်တတ်
စေရန် ဆယ်ခေါက်ခန့်ချပေးပြီးမှ တရက်လျှင် တပုဒ်ကျကျက်
ခိုင်းခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ သားကြီးညအိပ်ရာဝင် ဘုရားဝတ်ပြုအပြီး

တွင် ရသမျှမှတ်မိသမျှ ခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်ကိုရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်
စေပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ခန္ဓသုတ် ရှစ်ပုဒ်လုံး ရချိန်မှစ၍ ညစဉ် ရွတ်ဆို
စေပါသည်။

ဒုတိယမိုးသည် ကုန်ဆုံးသွားခဲ့ပြန်၏။

ယခင်က ကျွန်ုပ်၏အိပ်စင်တခုတည်းသာ ကုန်းခေါင်ခေါင်
ဖြစ်ခဲ့ရာက ဤဆောင်းနှင့် ဤနွေတွင်မူ အခြား အိမ်များက
လည်း မြေဖို့ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် မိုးရာသီသို့ ရောက်သော
အခါ အခြားအိမ်များတွင် မြေမောင်းရ၊ ကင်းဖမ်းရနှင့် အလုပ်
ရှုပ်ကြသော်လည်း ကျွန်ုပ်၏အိမ်တွင်မူ အလွန်အမင်း သောင်း
ကျန်းခဲ့သောကင်းခြေများများကို အိမ်ဝင်းတွင်းထင်းပုံအမျိုးမျိုး
များတွင်ပင် တကောင်တလေမျှသာ ရှားပါးစွာတွေ့ရပြီး အိမ်
ပေါ်တွင်မူ လုံးဝ မတွေ့ရသလောက်ဖြစ်သွားပါတော့သည်။

ခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်ကို ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ်ရှိသည် ဟူ၍
ကြားဖူးသူတိုင်း၊ သိဖူးသူတိုင်း ကြားဖူးသိဖူးကြမည် ဖြစ်ပါ
သည်။ သို့ရာတွင် ထုတ်ဖော်ချီးပမူများ နည်းပါးနေသေး၍
တကြောင်း၊ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်၍ တကြောင်းတို့ကြောင့်
ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

ခန္ဓသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော်

- (က) သဗ္ဗာသီဝိသ ဇာတိနံ၊
ဒိဗ္ဗမန္တံ ဂဒိဝိယ။
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ယောရံ၊
သေသဉ္စာပိ ပရိဿယံ။ ။
- (ခ) အာဏာခေတ္တမ္ဘိ သဗ္ဗတ္ထ၊
သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- (ဝ) ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ရောပထေဟိ မေ။
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ကဏ္ဍာဂေါတမကေဟိ။ ။
- (ဂ) အ ပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။ ။

(၃) မာ မံ အ ပါဒကော ဟိံသိ၊
 မာ မံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော။
 မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိံသိ၊
 မာ မံ ဟိံသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။ ။

(၄) သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊
 သဗ္ဗေ ဘူတာစ ကေဝလာ။
 သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊
 မာ ကိဉ္စိ ပါပ မာဂမာ။ ။

(၅) အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊
 အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
 အပ္ပမာဏော သံဃော၊
 ပမာဏ ဝန္တာနိ သရီသပါနိ။
 အဟိ ဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ၊
 ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗူ မူသိကာ။ ။

(၆) ကတာ မေ ရက္ခာ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊
 ပရိက္ခမန္တု ဘူတာနိ။
 သော ဟံ နမော ဘဂဝတော၊
 နမော သတ္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။ ။

ခန္ဓသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ပရိတ်တော်များရွတ်ဖတ်ကြရာတွင်-

- (၁) မိမိရွတ်ဖတ်သောပရိတ်တော်ကို ယုံကြည်ခြင်း၊
- (၂) ပရိတ်တော်၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုသိခြင်းနှင့်
- (၃) ရွတ်ဖတ်သူ၏ စိတ်မနောစင်ကြယ်ခြင်းဟူ၍ အချက်သုံးချက်ရှိရာ....

ယုံကြည်ခြင်းအတွက် အထူးပြောရန်မရှိပေ။မယုံကြည်သော အလုပ်ကိုလုပ်ခြင်းဖြင့် မိမိတိုင်လည်း အကျိုးမရှိ၊ သူတပါးအတွက်လည်း အကျိုးမရှိသည့်ပြင် မိမိမှပင်ပန်းခြင်းသာအဖတ်တင်ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ရတနာသုံးပါး၌ ယုံကြည်ခြင်းအရင်းခံ၍ မိမိရွတ်ဖတ်မည့်ပရိတ်တော်ကိုလည်း လေးမြတ် ယုံကြည်ရန်မှာ အထူးချဲ့ထွင်နေရန်မလိုချေ။

ရွတ်ဖတ်သူ၏စင်ကြယ်ခြင်းဟူသည်ကား အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၏ စင်ကြယ်ခြင်း(၀၁)အတွင်းစိတ်၏ ကြည်လင်သန့်ရှင်းခြင်း ဖြစ်ပေါ်သည်။ မနော၏အဟုတ်အမှန်စင်ကြယ်ခြင်းကား အလွန်ခဲယဉ်းသောအလုပ်ဖြစ်ရကား အနည်းငယ်စင်ကြယ်ရုံ၊ အနည်းငယ် သန့်ရှင်းရုံပင်ဖြစ်ဦးတော့၊ လုံးဝညစ်ကျနေခြင်းနှင့်နှိုင်းစာသော် တော်ပေသည်ဆိုရမည်ဖြစ်သဖြင့် အနည်းဆုံးငါးပါး

သီလခံယူခြင်းဖြင့် သန့်ရှင်းကြည်လင် စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိရ ပေလိမ့်မည်။

မိမိရွတ်ဖတ်သောပရိတ်တော်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုသိသော ကြောင့် သဒ္ဓါအား ထက်သန်လာခြင်း၊ ကြည်ညို ပီတိ ဖြစ်ခြင်း စသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများလည်း ရနိုင်သည့်အပြင် အနက် အဓိပ္ပာယ်မသိဘဲ ရွတ်ဆိုခြင်းထက် ပိုမိုထူးကဲသော အာနိသင်ကို ရရှိခံစားနိုင်သည့် အတွက် ခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော် မြန်မာပြန်ကို စကားပြေသက်သက်ကိုသာဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

(က-ခ) နတ်၏မန္တရား နတ်ဆေးဝါးသည် လျင်မြန်သော အဆိတ်ရှိသည်။ မြွေခပ်သိမ်းတို့၏ ပြင်းသောအဆိပ်ကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ ထို့အတူ ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်သည် အလုံးစုံသောအာဏာတော်ဖြန့်ရာဖြစ်သည့်ကုဋေတသိန်း ဌိတည်သော ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အဆိပ်ကို ၎င်း၊ အကြွင်းမရှိသော ဘေးရန်ကို၎င်း ခပ်သိမ်းသော ကာလ၌ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာဖြင့်လည်း တားမြစ် တတ်၏။ ထိုခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်ကို အိုသူတော်ကောင်း တို့ ငါတို့သည် ရွတ်ကြကုန်အံ့။ ။

(၁) ဝိရူပက္ခနဂါးမင်းတို့နှင့်တကွ ငါ၏ချစ်ခြင်းသည် ဖြစ် စေသတည်း။ ။ ဧရာပထ နဂါးမင်းတို့နှင့်တကွ ငါ၏ ချစ်ခြင်းသည် ဖြစ်စေသတည်း။ ဆဗျာပုတ္တနဂါးမင်းတို့ နှင့်တကွငါ၏ ချစ်ခြင်းသည် ဖြစ်စေသတည်း။ ။ က ကျာဂေါတမ နဂါးမင်းတို့နှင့်တကွလည်း ငါ၏ချစ် ခြင်းသည် ဖြစ်စေသတည်း။ ။

- (၂) ခြေ(ခြေထောက်)မရှိသောသတ္တဝါတို့နှင့်တကွ ငါ၏ ချစ်ခြင်းသည် ဖြစ်စေသတည်း။ ။ ခြေနှစ်ချောင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်တကွ ငါ၏ချစ်ခြင်းသည် ဖြစ်စေသတည်း။ ။ ခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်တကွ ငါ၏ချစ်ခြင်းသည် ဖြစ်စေသတည်း။ ။ များစွာသောခြေရှိကုန်သောသတ္တဝါတို့နှင့်တကွ ငါ၏ချစ်ခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ။
- (၃) ခြေမရှိသောသတ္တဝါသည် ငါ့ကိုမညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ ခြေနှစ်ချောင်းရှိသောသတ္တဝါသည် ငါ့ကိုမညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ ။ ခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည် ငါ့ကိုမညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ ။ များစွာသောခြေရှိသည့် သတ္တဝါသည် ငါ့ကိုမညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ ။
- (၄) အကြွင်းမရှိကုန်သော ခပ်သိမ်းကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ထွက်သက် ဝင်သက် ရှိသည့် သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ကောင်းသောအာရုံတို့ကို မြင်စေသတည်း။ ။ တစုံတယောက်သောသူကို မကောင်းကျိုးသက်သက်ရောက်ခြင်းမရှိစေသတည်း။ ။
- (၅) မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ။ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အတိုင်း

အရှည်မရှိ။ သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး
 တော်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ။ မြေသည်၎င်း၊ ကင်းမြီး
 ကောက်သည်၎င်း၊ ကင်းခြေများသည်၎င်း၊ ပင့်ကူသည်
 ၎င်း၊ တက်တူသည်၎င်း၊ ကြွက်သည်၎င်း၊ ကိုယ်ဖြင့်သွား
 တတ်ကုန်သော ဤသတ္တဝါတို့သည် အတိုင်းအရှည်ကို
 ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာရှိကုန်၏။ ။

(၆) ငါသည် အစောင့်အရှောက်ကိုပြုအပ်ပြီ။ အရံအတားကို
 ပြုအပ်ပြီ။ ရန်သူဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ဖဲကြဉ်စေ
 ကုန်သတည်း။ ထိုငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ
 ၏။ ခုနစ်ဆူကုန်သော ဝိပဿီအစရှိကုန်သောမြတ်စွာ
 ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့အား ရှိခိုးပါ၏။

ဤသို့ မြန်မာပြန်လျှင်အဓိပ္ပာယ်ရှိသော ခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်
 ၏ မြန်မာပြန်အဓိပ္ပာယ်ကို ကျေညက်စွာနားလည်မှတ်မိအောင်
 လေ့လာပြီးနောက်တွင် မြန်မာပြန်သက်သက်ချည်းဖြစ်စေ၊ ပါဠိ
 စာသားသက်သက်ပင်ဖြစ်စေ၊ လေးမြတ်ယုံကြည်စွာ ရွတ်ဖတ်
 ကြလျှင် ဤကျမ်းပြုစုသူကျွန်ုပ်နည်းတူ ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးခံစားကြ
 ရပါလိမ့်မည်။

သို့သော် တခုကား ဆိုစရာရှိပါသည်။

ယခု ကျွန်ုပ်ဖော်ပြထားသည်မှာ ပါဠိသက်သက်ချည်းနှင့်
 မြန်မာပြန်သက်သက်ချည်း ဖြစ်နေသဖြင့် အများမြင်နေကျဖြစ်
 သော ပါဠိ+အနက်တုံစကားအပြင်လောက် ရွတ်ရဖတ်ရရာတွင်

ဘဝင်မကျ၊ အားမရ ဖြစ်နေပါမှ ပါဠိ+အနက် တွဲယှဉ်ဖော်ပြ
ထားသော အခြားစာအုပ်များမှယူ၍လည်း ဖတ်ရှုကျက်မှတ်နိုင်
ကြပါသည်။ ကာယကံရှင်၏ ကြည်ညို ယုံကြည်သော သဒ္ဓါ
အင်အား ကြီးမားထက်သန်မှုက ပို၍အရေးကြီးပါသည်။

မောရပရိတ်အာနုဘော် (ကိုယ်တွေ့)

ကျွန်ုပ်ငယ်ရွယ်စဉ်ကဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်ုပ်မှာ ပဉ္စမတန်းကျောင်းသားအရွယ်ဖြစ်ပေသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်ဖော်ပြမည့် အကြောင်းအရာဖြစ်စဉ်ကို ဖြတ်သန်းရသောအချိန်ကာလများကို ကျွန်ုပ် စတုတ္ထတန်းကျောင်းသားအရွယ်က စတင်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဦးလေး၏ထောက်ပံ့မှုကို ခံယူ၍ ဦးလေးအိမ်တွင်မိခင်ကကျောင်းနေနေစဉ် ကျွန်ုပ်လည်း ဆရာသမားများ၏သွန်သင်ဆုံးမမှုနှင့်ဦးလေး၏ ကွပ်ညှပ်မှုအောက်တွင် ညစဉ်အိပ်ရာဝင်ခါနီးတိုင်း ဘုရားဝတ်ပြုရပါသည်။ ဘုရားဝတ်ပြုရုံခိုးပြီးတိုင်းအရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ လက်အုပ်ချီ ကန်တော့ရပါသည်။

ဘုရားကျောင်းဆောင် ထင်ရှားရှိနေသော နေရာဖြစ်ပါက ဘုရားမြတ်စွာကိန်းဝပ်ရာ ကျောင်းဆောင်ဖက်လှည့်ကာ ရှိခိုးရ ပါသည်။ ဘုရားကျောင်းဆောင်များမှာလည်း အရှေ့ဖက်နှင့် တောင်ဖက်တွင်သာ အရှိများပါသည်။ အထားများပါသည်။ သို့ရာတွင် အရှေ့ဖက်ကပို၍များပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်အပါအဝင် ကျောင်းသား များသည် နံနက်ပိုင်း ဘုရားရှိခိုးလျှင် အရှေ့အရပ်သို့သာ မျက်နှာမူကြ ရလေ့ ရှိ၏။

ဤလို အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူခြင်းအကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ် တို့၏မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ် အလောင်းလျာသည်ဘုရား ဖြစ်ရာအရပ်ဖြစ်သော ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ကို ရရှိတော်မူ သောအခါ အရှေ့ဖက်မှကြည့်သည့် အခါကျမှသာ အပ္ပရာဇိတ ရွှေပလ္လင်ကို အနေအထားကောင်းမွန်စွာ မြင်တွေ့ရခြင်းတို့က တကြောင်း၊ 'ဘုရားမဖြစ်သမျှ ငါမထပြီ' ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ ရွှေပလ္လင်ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေတော်မူရာတွင်လည်း အရှေ့ဖက်သို့ သာ မျက်နှာမူတော်မူသည်ဆိုခြင်းက တချက်။

ဤအကြောင်း ဤအချက်တို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အရှေ့ အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ ဘုရားဝတ်ပြုကြရသည်ဟု ဆရာသမား မိဖတို့က သင်ကြားကြ၏။

တဖန် တခါတရံ တောင်ဖက်သို့လှည့်၍ ဘုရားဝတ်ပြုရတတ် သည့်အခါများလည်း ရှိတတ်သေး၏။ ဤအချက်မှာမူ ကျန်း ကြီးလေးကျန်းတွင် ဤဗုဒ္ဓဗျူဟာပါကျန်းသည် ဘုရားပွင့်သော ကျန်းထူးကျန်းမြတ်ဖြစ်သည်။ တောင်အရပ်၌ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်

ဘုရားပွင့်ရာဖြစ်သော မြတ်သောကျွန်းရှိသည့် အရပ်မျက်နှာသို့ မျက်နှာပြုကာ ဘုရားဝတ်ပြုရခြင်းဖြစ်သည် ဆိုကြပေ၏။

ထိုသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ကျောင်းသားသူငယ်များ ဘုရားရှိခိုးရာတွင် အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာအပြုများ၍ တခါတရံ တောင်ဖက် မျက်နှာသို့ မျက်နှာပြု၍လည်း ရှိခိုးရတတ်၏။ အခြားမျက်နှာ များသို့မူ တကြိမ်တခါမျှ လှည့်၍ရှိခိုးခြင်း မပြုဖူးကြပေ။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ဦးလေးသည် ကျွန်ုပ်တို့ရှိခိုးနေကျ အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာပြု၍ရှိခိုးရုံသာမက ညပိုင်းရောက်လျှင် အနောက်အရပ်သို့လည်း လှည့်၍ခဏတဖြုတ် ရှိခိုးသည်ကို မြင်ရ၏။ ထူးဆန်းလှချေလားဟု ကျွန်ုပ်ထင်ကာ တအံ့တဩ ကြည့်နေမိသည့်အကြိမ်ပေါင်းလည်း မနည်းတော့ချေ။

ကျွန်ုပ် ဤသို့ အံ့ဩသောအကြည့်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များ စွာကြည့်မိခြင်းသည် ကျွန်ုပ်အား စူးစမ်းလိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်အောင် လှုံ့ဆော်ခြင်း ဖြစ်ပေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ် လေ့လာစူးစမ်းသောအခါ “မောရသုတ် ပရိတ်တော်” အကြောင်းကိုသိလာရလေသည်။

မောရသုတ် ပရိတ်တော်တွင် နံနက်အိပ်ရာထ ရွတ်ဆိုရသော ဂါထာနှင့် ညအချိန် အိပ်ရာဝင်တွင် ရွတ်ဆိုရသော ဂါထာ ဟူ၍ ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ဦးလေးဖြစ်သူ အနောက်အရပ်သို့ မျက်မှာမှုကာ ရှိခိုးသောဂါထာမှာ အိပ်ရာဝင်ခါနီး ရွတ်ဆိုရသော “အပေတယံ” ဂါထာဖြစ်သည်။

ဤမောရသုတ် ပရိတ်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားအလောင်း

တော် ရွှေဥဒေါင်းမင်း ဖြစ်စဉ်က ရွတ်ဆိုခဲ့သော ဂါထာဖြစ်ကြောင်း စသည်တို့ကိုပါ ဆက်လက်သိရှိခွင့် ရပါသည်။

မောရဂီဝါ ဇာတ်တော်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းလိုလို ကြားဖူးကြမည် ထင်ပါသည်။ ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းမှာ....

ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ မိဖုရားခေါင်ကြီးသည် မောရဂီဝါ ရွှေဥဒေါင်းမင်း၏ တရားကို ကြားနာ ရသည်ဟု အိပ်မက်မြင်မက်ကာ ဥဒေါင်းမင်း၏တရားကို နာကြားလိုသော အာသိသခြင်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်လေရာ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မုဆိုးတယောက်ကို စေလွှတ်ကာ အဖမ်းခိုင်း၏။

ဘုရားအလောင်းတော်ဒေါင်းမင်းသည် နံနက်တွင် အိပ်တန်းမှ မဆင်းမီ “ဥဒေတယံ” အစချီသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီးမှ အိပ်တန်းဆင်းကာ အစာရှာထွက်၍၊ ညနေတွင်လည်း “အပေတယံ” အစချီသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီးမှ အိပ်တန်းတက်သောကြောင့် မုဆိုး၏ဘေးရန်မှ လွတ်ကင်းနေသည်။

ဗြဟ္မဒတ္တမင်း လွှတ်လိုက်သောမုဆိုးမှာ ရွှေဥဒေါင်းမင်းကို ဖမ်းမိစေရန် ကြိုးပမ်းရင်း ကွယ်လွန်သွားရာ နောက်ထပ်မုဆိုးတယောက်ကို လွှတ်လိုက်ပြန်၏။ ဤလိုတယောက်ပြီးတယောက် ရောက်လာသော မုဆိုးတွေသာ တောထဲတွင် သေကုန်သော်လည်း အလောင်းတော် ဥဒေါင်းမင်းကိုကား ဖမ်းဆီးမမိကြလေ။

ထိုအချိန်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး မှာလည်း ရွှေဥဒေါင်းမင်း၏တရားကို ခြင်ခြင်းတပ်ရင်း ထိုစိတ်ဖြင့်ပင်

ကွယ်လွန်သွားရာ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ရွှေဥဒေါင်းမင်းကို အငြို
ထားလေ၏။

မင်းတဆက်မဟုတ်လျှင် နောက်တဆက်၏ လက်ထက်တွင်
ထိုရွှေဥဒေါင်းမင်းကို ဖမ်းမိကာ သတ်ဖြတ်ကြစေရန် ‘ထိုအရပ်
တွင် ထိုအမည်ဖြင့် ရွှေဥဒေါင်းတကောင်ရှိသည်။ ၎င်း၏အသား
ကိုစားလျှင် နာဖျားအိုသေ ကင်းမည်။ ဦးခေါင်းကိုစားလျှင်
စကြာမင်း ဖြစ်မည်’ဟူ၍ ကမ္ပည်းမှတ်တမ်းထိုးထားခဲ့ရာ မင်းအ
ဆက်ဆက် ဖမ်းကြသည်။

မင်းခြောက်ဆက်တိုင်တိုင် မမိချေ။ သတ္တမ မင်းဆက်တွင်
ရောက်ရှိလာသော မုဆိုးကမ္မ ဒေါင်းနှင့်မုဆိုးတို့၏ ဖြစ်စဉ်ကို
လေ့လာကာ ဒေါင်းမဖြင့် များသည်တွင် “ဥဒေတယံ” ဂါထာ
ကိုမေ့ပြီး ဆင်းလာမိသဖြင့် မုဆိုးလက်ထဲ ကျရောက်ရသည်။
ဘုရင့်ထံ ရောက်သောအခါ ဘုရင်ကိုဟုတ်တော်မူပြီး နေရင်း
ရွှေတောင်သို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ ဦးလေးသည် မောရသုတ်တော် နောက်ခံဇာတ်
ကြောင်းပါ ဘုရားလောင်းဥဒေါင်းမင်း၏ နည်းနာနိဿယကို
ယူ၍ အိပ်ရာထ ဘုရားရှိခိုးအပြီးတွင် ‘ဥဒေတယံ’ ဂါထာကို
ရွတ်ဆို ရှိခိုးသည်။ ညဉ့်အိပ်ရာဝင်တွင် အနောက်အရပ်သို့လှည့်
ကာ ရှိခိုးခြင်းကား စင်စစ် ‘အပေတယံ’ ဂါထာကို ရွတ်ဆို
ရှိခိုး၏။ ရှိခိုးခြင်းမှာမူ သဒ္ဓာစိတ်ယိုဖိတ်၍ပြုမူခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ မောရသုတ်ပရိတ်တော်အကြောင်းကို သိရှိရပြီးနောက်
ထိုပရိတ်သုတ်တော်ကို ရွတ်ဆိုရှိခိုးရခြင်း၏ အကျိုးအာနိသင်ကို
စုံစမ်းမေးမြန်း မိပြန်ပါ၏။

ဆိုအခါ ကျွန်ုပ်၏ဆရာက....

ဆရာ။ ။မောရသုတ် ပရိတ်တော်ရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို မင်းသိရဲ့လား။

ကျွန်ုပ်။ ။မသိပါဘူးဆရာ။

ဆရာ။ ။အေး၊ မသိရင်မှတ်ထားကွ။ ‘မကောင်းမှုတွေကို မျှော
ချပစ်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား’တဲ့ကွ။ ‘ညေယျဝံတရား
ငါးပါးကို သိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား’တဲ့ကွ။ အဲဒီ
မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတွေကို ရှိခိုးပါ
တယ်တဲ့။

ကျွန်ုပ်။ ။ရိုးရိုးရှိခိုးလို့ကော မရဘူးလားဆရာ။

ဆရာ။ ။ရတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါအခုပြောနေတာက ဘုရား
အလောင်းတော် ရွှေဥဒေါင်းမင်းရဲ့ ဘုရားရှိခိုးပုံကို
ပြောနေတာကွ။

ကျွန်ုပ်။ ။ဟုတ်ကဲ့ဆရာ။ မသိရင်မေးရမယ်ဆိုလို့ မေးတာပါ။

ဆရာ။ ။အေး... နောက်ပြီးတော့ ဘုရားလောင်း ဒေါင်းမင်း
ဟာ ‘မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုလဲ ရှိခိုးတယ်’ကွ။ ‘ကိုလေ
သာကင်းစင်ပြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလဲရှိခိုးတယ်’ကွ။ ‘အရိ
ယာတို့ရဲ့ဝိမုတ္တိတရားငါးပါးကိုလဲရှိခိုးသေး’ကွ။ အဲဒီလို
ရှိခိုးတော့ ဘာဖြစ်နိုင်တယ် မင်းထင်သလဲဟေ့ ။

ကျွန်ုပ်။ ။ကောင်းတာလုပ်တော့ ကုသိုလ်ရတာပေါ့ဆရာ။

ဆရာ။ ။မှန်တယ်။ ကောင်းမှုပြုတဲ့နောက်တော့ ကုသိုလ်မရ
ဘဲ နေပါ့မလား ရတော့တာပေါ့။ နောက်ပြီး ဒီရှိခိုး
ခြင်းကို အရံအတား ပြုတဲ့အတွက် ဘေးအန္တရာယ်လဲ
ကင်းတာပေါ့ကွာ။

ကျွန်ုပ်။ ။အခု ကျနော် ဦးလေးရှိခိုးပြီး ရွတ်တာဟာလဲ အရံ
အတားဘဲလား ဆရာ။

ဆရာ။ ။ဒါပေါ့ကွာ။ နေ့မှာဆိုရင် အိပ်ရာထမှာ “ဥဒေတယံ”
ဂါထာပေါ့။ ညအိပ်ရာထမှာ “အပေတယံ” ဂါထာ
ပေါ့။ ကျရောက်မယ့် အန္တရာယ်တွေကို တားဆီးတယ်
လို့ယုံကြည်ပြီး ရှိခိုးတာဘဲ၊ ရွတ်တာဘဲ။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် စတုတ္ထတန်း လွန်မြောက်၍ ပဉ္စမ
တန်းသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ကျောင်းပြောင်း ရသောကြောင့်
အခြေအနေသစ် အသွင်သစ်ကိုသာမက ဆရာသစ်များနှင့်ပါ
တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ စူးစမ်းတတ်သော ဝါသနာမှာ ပိုမိုရင့်
သန် လာခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ဦးလေး၏ ဇနီးထံတွင် မေးမြန်း
ကြည့်မိရာ....

“ဟဲ့....နင်ပြောမှ သတိရတယ်။ မယုံမရှိနဲ့၊ အဲဒါအမှန်ဘဲ”
အစချီကာ အောက်ပါအတိုင်း ပြောပြပါသည်။

ပထမဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအရာမှာ ဦးလေးတို့ထံသို့
ကျွန်ုပ်မရောက်သေးမီ ပထမအိမ်ငယ်ကလေးတွင် နေထိုင်ကြစဉ်
တွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

ထိုညက ဦးလေးသည် ညဉ့်နက်မှ အိပ်ရာဝင်ခဲ့၏။ သူအိပ်
မောကျပြီး မကြာမီ သူ့ယောက္ခမကြီး အိမ်တံခါးဖွင့်၍ အပြင်
ထွက်သည်။ ဦးလေး၏ ယောက္ခမကြီးသည် ဖွင့်သောတံခါးကို
မပိတ်မိဘဲ ပြန်လည် အိပ်စက်ရတော့ရာ ထိုတံခါးမှ သူခိုးဝင်
လာလေ၏။

အိမ်ထဲသို့သုခိုးဝင်လာချိန်နှင့်တပြိုင်နက်ပင် ကျွန်ုပ်၏ဦးလေး
မှာလည်း အိမ်ထဲသုခိုးဝင်လာသည်ကို အိပ်မက်ကာ လန့်နိုးပြီး
အထိတ်တလန့် ထထိုင်လေရာ သုခိုးလည်း အလန့်တကြား ထွက်
ပြေးရာတွင် တံခါးကိုဖွင့်ပြီး မထွက်မီသဖြင့် ပိတ်နေသော
တံခါးရှက်နှင့် တအားဆောင့်မိကာ လဲကျသွားသည့် အတွက်
ဦးလေး၏ ခုန်အုပ်ဖမ်းဆီးခြင်း ခံရလေ၏။

သုခိုးမှာ အိမ်ရှင်နိုးခဲ့သော် အလွယ်တကူ ထွက်ပြေးနိုင်ရန်
တံခါးကို သေချာစွာ ဖွင့်ထားခဲ့ပါလျက်နှင့် တံခါးပိတ်ပြီးသား
ဖြစ်နေခြင်းကို မကျေမနပ်ဖြင့် တနဲ့ . နဲ့ . တွေးရင်း ရဲသားများ
ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါသွားရလေ၏။

သုခိုး၏ရင်ထဲတွင် တနဲ့ . နဲ့ . ဖြစ်နေရခြင်းကို ဦးလေးတို့သိ
ရခြင်းမှာ သုခိုးနှင့်အတူ ထောင်ထဲတွင် နေထိုင်ရင်းနိုးခဲ့ပြီး သုခိုး
သုခိုးထက်စော၍ ထောင်မှထွက်လာသူတဦး၏ ပြောပြစကားကို
တဆင့်စကား တဆင့်နား ကြားရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ဖြစ်ပျက်ပြီးနောက် မကြာမီပင် ဦးလေးတို့သည် အိမ်
ကလေးမှ အိမ်ကြီးသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြ၏။ အိမ်ကြီးမှာ
နှစ်ထပ်ဖြစ်သည်။ ဝင်းနှင့် ခြံနှင့်ဖြစ်သောကြောင့် အိမ်ကလေး
နှင့် ခိုင်ခံ့သည်။ လုံခြုံသည်။ စိတ်ချရသည်။

အဆိုပါ အိမ်ကြီးသို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ပြီးနောက် ခြောက်
လမျှအကြာတွင် ဦးလေးတို့အိမ်ကို သုခိုးအဝင်ခံရသည်။ ဤသို့
သုခိုးဝင်လာသည်ကို ဦးလေးတို့အိမ်သားများမသိကြပေ။ သုခိုး
က လာပြောမှ သိရတော့သည်။

အိမ်မှာ နှစ်ထပ်အိမ်ဖြစ်ရာ ခြံဝင်းကိုဖြုတ်ပြီး ဝင်လာခဲ့သော

သူခိုးသည် အိမ်အောက်မှ မှောင်ရိပ်ဖြဲပြီး အသံများကို နားစွင့် ထောင်၏။ အိမ်သားအားလုံး အိပ်မောကျ နေကြကြောင်း စိတ်ချ ယုံကြည်ရလျှင် သူ၏ အလုပ်ကို စတင်ရန် ပြင်ဆင် တော့သည်။ အိမ်မီးဖိုဆောင်တွင် ကာရံထားသော ဝါးထရံမှာ ဆွေးမြေ့နေသည်။ ထိုနေရာကိုဖောက်ထွင်းဝင်ရောက်ရန် ရေနံ သုတ်ထားသောလှေကားကိုယူပြီး ထောင်သည်။ လှေကားကို လေးထစ်တက်အပြီး၌ လေးကားထစ် ကျိုးကျရာ လူဆိုးမှာ ကျိုးပဲ့ခြင်းမရှိသော်လည်း ပေါင်ရင်းမှ ပေါင်ဖျားတိ ရှည် လျား၍ စပါးလုံးတထောက်ခန့်နက်သော ဒဏ်ရာကြီး ရသွား လေ၏။

သူခိုးသည် ရရာအဝတ်စုတ်ဖြင့် ဒဏ်ရာကိုစည်းနှောင်ကာ နောက်တနည်းအကြံထုတ်ပြန်သည်။ ထိုအကြံမှာ အုတ်ခဲတွေ ဆင့်ပြီး မီးဖိုကြမ်းပြင်ကိုဖြဲပြီး ဝင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအကြံကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အုတ်ခဲတွေသယ်ယူနေစဉ် ခြေမျက်စိ မှ ပူကနဲဖြစ်သွား၍ လက်ဖြင့်ပုတ်သပ်လိုက်ရာ ရှည်လျားသော အကောင်တကောင်ကို စမ်းမိသည်။ လက်ကိုလည်း ထပ်မံကိုက် သွားသည်။

မြေနှစ်ကြိမ်ကိုက်ခဲခြင်းခံရပြီဟူ၍သိသည်နှင့်တပြိုင်နက် သူခိုး သည် ဆေးမှီရန် ဦးလေးတို့အိမ်အောက်မှ အမြန်ဆုံးပြေးထွက် သွားလေ၏။

သူခိုး။ ။ အဲဒါပါဘဲဆရာရယ်၊ သူတော်ကောင်းရဲ့အိမ်ကို ပြစ် မှားမိလို့ဖြစ်ရတာပါ၊ ခွင့်လွှတ်ပါ၊ အပြစ်မယူပါနဲ့ ခင်ဗျာ။

ဦးလေး။ ။ (ထိုင်ကန်တော့နေသော သူခိုးကို တအံ့တဩ ကြည့်
နေရင်း) အပြစ်မယူပါဘူးဗျာ။ နောက်နှောင် ဒီလို
မကောင်းမှုမကျူးလွန်နဲ့ပေါ့ဗျာ။

သူခိုး။ ။ ကျနော်ခိုးစားလာတာကြာပါပြီဆရာရယ်။ တခါမှ
ဒီလိုမဖြစ်ဖူးပါဘူး။ ဆရာမှာ ဆေးကောင်း ဝါး
ကောင်းရှိရင် တပည့်သားမြေးလို သဘောထားပြီး
စွန့်ကြဲပါခင်ဗျာ။ ဒီအလုပ်ကို ပါဏုပေတံ အသက်
ထက်ဆုံးစွန့်လိုက်ပါပြီ။

ဦးလေး။ ။ ဘာဆေးဘာ ဝါးမှမရှိပါဘူးဗျာ။ ရတနာသုံးပါးကို
ကြည်ညိုဆည်းကပ်ပြီး မောရသုတ် ပရိတ်တော်ကို
ရွတ်တာဘဲ။

သူခိုးပြန်သွားသောအခါ ဦးလေး၏ဇနီးက “သူခိုးကိုဘာ
ပြုလို့ပြောလိုက်ရတာလဲ။ အဲဒီ ပရိတ်တော်ကို ရွတ်နေရင် မခက်
ပေဘူးလား”

ဦးလေး။ ။ ဒီ ပရိတ်တော်ဟာ ရှေးပဝေသဏီကတည်းကရှိတာ
ပါကွာ။ အဲဒီပရိတ်ကိုရွတ်ပြီး ခိုးလို့လဲမရပါဘူး။
ရွတ်ဆိုမိရင်လဲ ထိုက်သင့်တဲ့ကဲ့သို့လဲ ရတာပေါ့ကွာ။
မကောင်းမှုမဖြစ်ပွားပါဘူး။

ကျွန်ုပ်၏ဒေါ်လေးပြောပြတော့မှ ကျွန်ုပ်မှာ မောရသုတ်
ပရိတ်တော်၏အာနုဘော်ကို ကိုယ်တွေ့နီးပါးသိရှိကာ ဆထက်
ထမ်းပိုးတိုး၍ ယုံကြည်ခြင်း၊ ကြည်ညိုခြင်းဖြစ်ပေါ်လာရပါတော့
သည်။

ထို့ကြောင့် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ကြည်ညိုခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
တိုင်း အားကိုး အားထားပြုနိုင်ရန် ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

မောရသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော်

(က) ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊
နိဗ္ဗတ္တံ မောရယောနိယံ။
ယေန သံဝိဟိတာ ရက္ခံ၊
မဟာ သတ္တံ စနေစရာ။ ။

(ခ) စိရဿံ ဝါယမန္တာပိ၊
နေဝ သက္ခိံ သု ဂဏ္ဍိတုံ။
ဗြဟ္မမန္တန္တိ အက္ခာတံ။
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။

(ဂ) ဥဒေတယံ စက္ခုမာ ကေရာဇာ၊
ဟရိဿ ဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
တံ တံ နမဿာမိ၊
ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ။
တယာဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ။ ။

(၂) ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေစ မံ ပါလယန္တု။
 န မတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
 ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတုာ၊
 မောရော စရတိ သေနာ။ ။

(၃) အပေတယံ စက္ခုမာ ကေရုဇာ၊
 ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
 တံ တံ နမဿာမိ၊
 ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ။
 တယာဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ။ ။

(၄) ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေစ မံ ပါလယန္တု။
 နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမောဝိမုတ္တိယာ။
 ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတုာ၊
 မောရော ဝါသ မကပ္ပယိ။ ။

မောရသုတ် ပရိတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

(က-ခ) ဗောဓိသမ္ဘာရေး=အရိယမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏
အဆောက်အဦဖြစ်ကုန်သော ပါရမီ၊
ဆယ်ပါးအပြား သုံးဆယ်တို့ကို။

ပူရေန္တိ° = ဖြည့်တော်မူသော

မောရယောနိယံ° = ဥဒေါင်းမျိုး၌။

နိဗ္ဗုတ္တိ° = ဖြစ်ထသော။

သံဝိဟိတာရက္ခိ° - ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော
အစောင့်အရှောက်ရှိသော။

မဟာသတ္တိ° = ဘုရားအလောင်းတော် ရှေ့ဥဒေါင်း
မင်းကို။

ဝနေစရာ° = မုဆိုးဝိုးသည်။

စိရဿိ° = ကြာမြင့်စွာ အနှစ်ချန်ရာ ပတ်
လုံး။

ဝါယမန္တာပိ° = ဖမ်းအံ့သော ဌာလုံ့ လပြုကုန်သော်
လည်း။

ယေန° = အကြင် မောရပရိတ် အာနန္တဘော်
တော်ကြောင့်။

ဂဏ္ဍိတုံ° = ဖမ်းယူအံ့သောငှာ။

- (၁) နေဝသက္ကိံသု = မတတ်နိုင်ကုန်သည်သာတည်း။
- ယဉ္ဇပရိတ္တံ = အကြင်မောရသုတ် ပရိတ်တော်ကို
လည်း။
- ဗြဟ္မမန္တန္တိ = မြတ်သောမန္တန်ဟူ၍။
- အက္ခာတံ = ဘုရား ဟောတော်မူအပ်၏။
- တံပရိတ္တံ = ထိုမောရသုတ် ပရိတ်တော်ကို။
- ဟေ = အိုသုတော်ကောင်းတို့။
- မယံ = ငါတို့သည်။
- ဘဏာမ = ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြကုန်အံ့။
- စက္ခုမာ = လူတို့၏ မျက်စိရှိသော။
- ဧကရာဇာ = မြတ်သောမင်းလည်းဖြစ်သော။
- ဟရိဿဝပဏ္ဏော = ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်း
လည်းရှိသော။
- ပထဝိပ္ပဘာသော = မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသော အ
ရောင်လည်း ရှိသော။
- အယံသုရိယော = ဤနေမင်းသည်။
- ယဿ = အကြင်ကြောင့်။
- ဥဒေတိ = တက်၏။
- တံဘဿ = ထို့ကြောင့်။
- ဟရိဿဝဏ္ဏံ = ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်း
လည်းရှိသော။
- ပထဝိပ္ပဘာသံ = မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသော အ
ရောင်လည်း ရှိသော။

တံ	=	ထိုနေမင်းကို။
အဟံ	=	ငါသည်။
နမဿာမိ	=	ရှိခိုးပါ၏။
တယာ	=	ရှင်နေမင်းသည်။
ဂုတ္တာ	=	စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။
မယံ	=	ငါတို့သည်။
အဇ္ဇေ	=	ယနေ့၌။
ဣမံဒိဝသံ	=	ဤနေ့ပတ်လုံး။
ဝိဟရေမု	=	ချမ်းသာစွာနေပါကုန်အံ့။
(၂) ပြာဟ္မဏာ	=	မျှောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု ရှိ တော်မူကုန်သော။
ယေ	=	အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။
သဗ္ဗဓမ္မေ	=	အလုံးစုံသော ဥပယုတရား ငါး ပါးတို့ကို။
ဝေဒဂ္ဂ	=	သိခြင်းသို့ ရောက်တော် မူကုန်ပြီ။
တေဗုဒ္ဓါ	=	ထိုမြတ်စွာ ဘုရားတို့သည်။
မေ	=	ငါ၏။
နမော	=	ရှိခိုးခြင်းကို။
သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယန္တု	=	ခံတော်မူစေကုန်သတည်း။
တေဗုဒ္ဓါ	=	ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။
မံ	=	ငါ့ကို။
ပါလယန္တု	=	စောင့်လည်း စောင့်တော် မူစေ ကုန်သတည်း။

ဗုဒ္ဓါနုဉ္စ	=	မြတ်စွာဘုရားတို့အားလည်း။
နမော	=	ရိုခိုးခြင်းသည်။
အတ္ထု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
ဗောဓိယာစ	=	မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် အားလည်း။
နမော	=	ရိုခိုးခြင်းသည်။
အတ္ထု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
ဝိမုတ္တာနုဉ္စ	=	ကံလေသာမှ လွတ်တော် မူကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။
နမော	=	ရိုခိုးခြင်းသည်။
အတ္ထု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
ဝိမုတ္တိယာစ	=	အရိယာတို့၏ ဝိမုတ္တိငါးပါးအားလည်း။
နမော	=	ရိုခိုးခြင်းသည်။
အတ္ထု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
ဉ္စတိ	=	ဤသို့။
သောမောရော	=	ထို ဘုရားအလောင်းတော် ရှေ့ဒေါင်းမင်းသည်။
ဣမံပရိတ္တံ	=	ဤအရံအတားကို။
ကတုာ	=	ပြု၍။
သေနာ	=	အစာရှာအံ့သောငှာ။
စရတိ	=	သွား၏။
(၃) စက္ခုမာ	=	လူတို့၏ မျက်စိ ရှိသော။
ကေရာဇာ	=	မြတ်သောမင်းလည်း ဖြစ်သော။

ဟရိဿဝဏ္ဏော = ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်း
လည်း ရှိထသော။

ပထဝိပ္ပဘာသော = မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသော အ
ရောင်လည်း ရှိထသော။

အယံသုရိယော = ဤနေမင်းသည်။

ယသ္မာ = အကြင်ကြောင့်။

အပေတိ = ဝင်၏။

တံတသ္မာ = ထို့ကြောင့်။

ဟရိဿဝဏ္ဏံ = ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်း
လည်း ရှိထသော။

ပထဝိပ္ပဘာသံ = မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းလော အ
ရောင်လည်း ရှိထသော။

တံ = ထိုနေမင်းကို။

အဟံ = ငါသည်။

နမဿာမိ = ရှိခိုးပါ၏။

တယာ = ထိုနေမင်းသည်။

ဂုတ္တာ = စောင့်ရှောင့်အပ်သည် ဖြစ်၍။

မယံ = ငါတို့သည်။

အဇ္ဇေ = ယနေ့၌။

ဣမံရတ္တိံ = ဤညဉ့်ပတ်လုံး။

ဝိဟရေမု = ချမ်းသာစွာ နေပါကုန်အံ့။

(၄) ဗြာဟ္မဏာ = မျှောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု ရှိ
တော်မူကုန်ထသော။

ယေဗုဒ္ဓါ	= အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။
သဗ္ဗဓမ္မေ	= အလုံးစုံသော ဂေယျံဓိတရား ငါးပါးတို့ကို။
ဝေဒဂူ	= သိခြင်းသို့ ရောက်တော် မူကုန်ပြီ။
တေဗုဒ္ဓါ	= ထို မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။
မေ	= ငါ၏။
နမော	= ရှိခိုးခြင်းကို။
သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယန္တရံ	= ခံတော်မူစေကုန်သတည်း။
တေဗုဒ္ဓါ	= ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။
မံ	= ငါ့ကို။
ပါလယန္တရံ	= စောင့်လည်း စောင့်တော် မူစေကုန်သတည်း။
ဗုဒ္ဓါနု	= မြတ်စွာဘုရားကိုအားလည်း။
နမော	= ရှိခိုးခြင်းသည်။
အတ္ထု	= ဖြစ်စေသတည်း။
ဗောဓိယာစ	= မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်အားလည်း။
နမော	= ရှိခိုးခြင်းသည်။
အတ္ထု	= ဖြစ်စေသတည်း။
ဝိမုတ္တာနု	= ကိလေသာ မှ လွတ်တော်မူ ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။
နမော	= ရှိခိုးခြင်းသည်။
အတ္ထု	= ဖြစ်စေသတည်း။

ဝိမုတ္တိယာစ	= အရိယာတို့၏ ဝိမုတ္တိငါးပါးအားလည်း။
နမော	= ရှိခိုးခြင်းသည်။
အတ္တု	= ဖြစ်ပါစေသတည်း။
ဣတိ	= ဤသို့။
သောမောရော	= ထို ဘုရား အလောင်းတော် ရွှေဥဒေါင်းမင်းသည်။
ဣမံပရိတ္တံ	= ဤအရံအတားကို။
ကတုာ	= ပြု၍။
ဝါသံ	= ညဉ့်အိပ်နေခြင်းကို။
အကပ္ပယိ	= ပြုပြီ။

ဤသို့လျှင် မောရသုတ် ပရိတ်တော်ကို ဘုရားအလောင်းတော် ကိုယ်တိုင်ပင် ရွတ်ဆိုခဲ့၍ ယုံကြည်သော အခြားသူများလည်း ယုံကြည်သည့်အလျောက် ရွတ်ဆိုကြရာတွင် ထက်မြက်သော အကျိုးအာနိသင်ကို ရရှိခံစားဘူးသူများ များစွာ ရှိလိမ့်မည် ယုံကြည်သည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်၏ ဦးလေး-ဒေါ်လေးများမှတစ်ဆင့် ပြောပြချက်ကို တစ်ဆင့် ပြန်လည် တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ထိုမှတစ်ပါးလည်း မောရသုတ်ပရိတ်တော်ကို အရံအတားပြုသည့် နည်းတူ အခြားသော အရံအတား ဂါထာများလည်း

များစွာ ရှိသည့်အနက် လူသိနည်းသော်လည်း ကိုယ်နှုတ် နှလုံး
သုံးပါးလုံး စင်ကြယ်၍ ယုံကြည်သူများ ရွတ်ဆိုအသုံးပြုသဖြင့်
ထိရောက် အကျိုးရှိသော အရံအတား တခုမှာ ပဋ္ဌာန်း ၂၄
ပစ္စည်း ဖြစ်ပေသည်။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄ ပစ္စည်းကို နှုတ်တက်ရမိ သိရှိသူများပြားသဖြင့်
မဖော်ပြဘဲ ချန်လှပ် ထားခဲ့ပါသည်။

ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်တော်

(ပြန်လည်တင်ပြချက်)

“ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်တော်ကို လူတွေက အဲဒီလို သိတဲ့လူ နည်းတယ်ဗျ။ ငုံးမင်းပရိတ်-ငုံးမင်းပရိတ်နဲ့ ပြောကြ ခေါ်ကြတယ်။ အဲဒီလိုဘဲ အမှတ်အသား ထားနေကြတော့တာဘဲ”

တခုသော လက်ဖက်ရည်ကြမ်းဝိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ စကားစမြည်ပြောကြရာတွင် ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်ကတည်းက ရှိခဲ့သိခဲ့၍ လူအများ အမှတ်မဲ့ဖြစ်နေသော ဂါထာများ၊ ပရိတ်တော်များ အကြောင်းသို့ စကားစဉ်းလှည့်သွားသဖြင့် ရွှေဘိုမြို့မှ အလည်အပတ်ရောက်ရှိနေသော ဦးသောင်းရွှေက အထက်ပါအတိုင်း “ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်တော်” အကြောင်းကို အစပျိုးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“လူတွေ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ ဖြစ်နေပြီး အခုလို တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးမားတဲ့ ပရိတ်တော်ကြီးတွေကို အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ ဖြစ်ပြီး ဂမုန်းရောဂါ ထလိုထ၊ ဟိုဟာဒီဟာ ကိုးလို ကိုး၊ ဟိုဟာဒီဟာ ဆောင်လို ဆောင် ဖြစ်နေကြတာက နမ်းဖန် များတော့ ပြယ်၊ မြင်ဖန်များတော့ ငယ် ဆိုတာလို ဖြစ်နေတာဗျ”

“ရှင်းစမ်းပါအုံးခင်ဗျာ၊ ဘယ်လိုများပါလိမ့်”

အကြမ်းဝိုင်းတွင် အတူရှိနေသော ဓမ္မမိတ်ဆွေတဦးက စိတ်ဝင်စားစွာ မေးလိုက်ပေသည်။

“ဒီလိုပါခင်ဗျာ၊ ဒီ သုတ်ပရိတ်တော်ကြီးတွေကို အန္တရာယ်ကင်း ပရိတ်ရွတ်တဲ့ အခါမှာသာ ကြားရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သံဃာတော်အရှင်မြတ်များကို ဆွမ်းကပ်လှူပြီးတဲ့နောက် တရားနာတဲ့ အခါမှာသာ ကြားနာရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှင်ပြု အစရှိတဲ့ လောကုတ္တရာ သုမင်္ဂလအခမ်းအနားတွေ၊ ဆွမ်းသွတ် အစရှိတဲ့ လောကုတ္တရာ ဒုမင်္ဂလ အခမ်းအနားတွေမှာလဲ ရွတ်ဖတ်သံကြားကြ နာကြရတာပါဘဲ။ အဲဒီလို အရှင်မြတ်များက ပရိတ်တော် ရွတ်ဖတ်နေတော့ ဘာလုပ်ကြသလဲ၊ တောင်ငေး မြောက်ငေး-ငေးနေကြတယ်၊ တီးတိုးစကား ပြောနေကြတယ်။ နားမှ မလည်ဘဲကိုး။ နားမလည်တော့ မသိဘူး၊ ဒါကို ပြောချင်တာပါခင်ဗျာ။ မကြာခဏလဲ ကြားနေရပြန်တော့ အဖိုးတန်တယ် မထင်ပြန်ဘူးပေါ့လေ”

စကားဝိုင်းတွင်ရှိသော ဓမ္မမိတ်ဆွေများမှာ ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့် ထောက်ခံသလို သဘောတူသလို လုပ်နေကြလေသည်။

ဦးသောင်းရွှေက ဆက်လက် ပြောပြန်ပါသည်။

“အဲဒီလို နားမလည်လို့ မသိတာ၊ မကြာခဏ ကြားနေရလို့ ရိုးပြီး ပေါ့ပြီး သတိမထားနိုင်ကြတာတွေဟာ ဒုန့်ဒေး ရှိတယ် ခင်ဗျာ။ အဲဒါရဲ့ သက်သေကတော့ လူတယောက် ထူးထူးခြားခြား တခုခုဖြစ်ရင် ဂမုန်းများ စိုက်သလား၊ ဘာများ ဆောင်သလဲ၊ ဘာကို ကိုးကွယ်သလဲ စုံစမ်းကြတာဗျ။ သူ့ ဘယ်လို အားထုတ်သလဲ၊ ဘယ်ပရိတ်ကို ရွတ်သလဲ မမေးဘူး”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ နားမလည်တော့ မသိဘူးပေါ့ ခင်ဗျာ”

ဦးဘမောင် ဆိုသူက ထောက်ခံပြောဆိုပေသည်။

“တခြားလူ မကြည့်နဲ့၊ ကျနော်ပေါ့ခင်ဗျာ။ ကျနော်ဟာ ကိုယ်နှုတ် နှလုံး သုံးပါးလုံး စင်ကြယ်အောင် နေထိုင်ကျင့်ကြံ ပါတယ်။ ငါးပါးသီလ မြဲအောင် ကြိုးစားပါတယ်။ အဘိဇ္ဈာ တရား မမွေးပါဘူး၊ အလုပ်တာဝန် ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်တယ်။ ည အိပ်ရာဝင်ရင် “မေတ္တသုတ်” နဲ့ “ဝဋ္ဋသုတ်” ကို အမြဲ ရွတ်ဖတ်ပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ တနေ့ကျတော့ ကျနော်တို့ ရပ်ကွက်ကို မီးကြီးလောင်ပါလေရော ခင်ဗျာ”

ထိုနေရာအရောက်တွင် ဓမ္မမိတ်ဆွေအားလုံးမှာ ဦးသောင်းရွှေ ပြောသည့် စကားတွင် အာရုံစိုက်လာကြတော့သည်။ ထိုအခါတွင် ဦးသောင်းရွှေက အကြမ်းတခွက် ငဲ့သောက်နေသည့် အတွက် စပ်တင်နှံငှာ ခံစားကြရလေသည်။ တနည်းအားဖြင့် သိချင်စိတ် နားထောင်ချင်စိတ်ကို နှိုးဆွ ပေးလိုက်သလိုလည်း ဖြစ်နေပေတော့သည်။

“ကိုင်းဗျာ၊ ခင်ဗျားကလဲ အရေးထဲမှာ ဈေးကိုင်သလိုလုပ် နေပြန်ပြီဗျာ၊ ဒီမှာ သိချင်နေကြပြီဗျ”

ဦးဘမောင်က ရယ်မောကာ ပြောပါသည်။

“သည်းခံပါ ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်မှာ ဒီလိုစိတ် မရှိပါဘူး နော်။ ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်မှာလဲ တဲအိမ်ကလေး သေးသေး လေးတွေဘဲ များတာခင်ဗျာ။ အမိုးမိုးတဲ့ဟာကလဲ သက်ကယ် ဆိုတော့ နေပူရင် ကြွပ်ရှ နေတာဘဲ။ ဒီထဲမှာ ဟိုနားတလုံး ဒီနားတလုံးနဲ့ ပျဉ်ကာ သပ်မိုးအိမ်ဆိုလို့ ခြောက်လုံးဘဲ ရှိတယ်။ ဒီ ခြောက်လုံးထဲမှာ ကျွန်တော် အိမ် ပါပေမယ်လို့ ကြီးလှပါ ဘူး၊ ခပ်သင့်သင့်ပါဘဲ”

ကျွန်ုပ်သည် ဇာတ်သိမ်း၌ ဦးသောင်းရွှေ၏အိမ်ကို မီးကွင်း သွားလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင်သိနှင့်ပြီးကြသော်လည်း စိတ်ဝင်စား နေကြပါသည်။

ဦးသောင်းရွှေက ပြောမြဲ ဆက်ပြောသည်။

“တခုကောင်းတာက ဒီလို ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်ဟာ အလို လိုနေရင်း ညီညွတ်တယ်ဗျ၊ ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြီး ကိုယ့်ပစ္စည်းကိုယ် မဆွဲဘူး။ မီးဟေ့ဆိုတာနဲ့ မီးကို ဝါးစားတော့မတတ် အားနဲ့ မာန်နဲ့ ဝိုင်းသတ်ကြတာ။ ဒါပေမယ့် အဝင်အထွက်ကလဲ ခက်၊ ရေကလဲ မရှိတော့ ပထမ စလောင်တဲ့ တဲကလေးကို နိုင်အောင် မသတ်နိုင်ကြဘဲ မီးတောက်လဲ ကြီးလာရော၊ ဝုန်းကနဲ လေ တချက်အပင့်လိုက်မှာ မီးတောက်ကြီး လွင့်ထွက်လာပြီး တဲသုံး လုံးကို အသာကလေး ဝါးသွားတော့တာပါဘဲ ခင်ဗျာ”

“တဲသုံးလုံးရဲ့ မီးတောက်အားဟာ ဘယ်သေးမလဲဗျာ”

တယောက်က ထင်မြင်ချက်ပေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

“ဟုတ်ကဲ့၊ အခြေအနေ ဆိုးတော့တာပေါ့ ခင်ဗျာ။ မီးတောက် နားကို လူ မကပ်နိုင်တော့ဘူး ခင်ဗျာ။ ဒါကြောင့် ရှေ့ကအိမ်တွေ ကြိုပြီး ဖျက်ချ၊ ဝေးသေးတဲ့ တဲတွေ ရေခဲနေအောင် လောင်းပြီး တားကြရတော့တာပေါ့။ ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ့်အိမ်ပတ်ပတ်လည်က တဲကလေးတွေ ကြည့်ပြီး အမြဲ နိုးကြားနေတဲ့ လူဆိုတော့၊ အိမ်မှာ တတ်နိုင်သလောက် ရေတွေ အများကြီး စောင်ထားတဲ့ လူဆိုတော့ လူအား ရေအားနဲ့ စောင့်နေတာပေါ့။ ကျွန်တော်ကလဲ အိမ်မိုးပေါ်တက်ပြီး ရေဆုတ်ထားတဲ့ အဝတ်နဲ့ မီးကို စောင့်ရင်း “ငန့်သုတ်ပရိတ်တော်” ကို ရွတ်နေတာပေါ့ဗျာ”

ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ငြိမ်သက်စွာဖြင့် ဦးသောင်းရွှေကို စိတ်ဝင်စားစွာ ငေးကြည့်နေကြပါသည်။

ဦးသောင်းရွှေက ရေနှေးတကျိုက်ဖြင့် အာ ဆုတ်လိုက်ပြီး-
 “မီးများ တယ် ကြောက်စရာ ကောင်းတာဘဲ ဗျ။ အားကောင်းလာပြီဆိုတော့ တဲတွေဟာ ပြိုက်ကနဲ-ပြိုက်ကနဲ ပျောက်သွားသဗျ။ အမိုးတွေ ဖျက်ချထားတာလဲ မရဘူး၊ အတင်းဝါးသွားတာဘဲ။ ကျွန်တော်ကတော့ ထင်တာပေါ့ဗျာ၊ အမိုးတွေ ဖျက်ချထားတဲ့အတွက် မီးရှိန်ဟာ ကျွန်တော် အိမ် မရောက်ခင် ညံ့သွားပြီး ငြိမ်းသွားမှာဘဲ ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဗျို-လေပုန်းတချက် ပင့်ဆောင်လိုက်တာ ရောမ မီးလုံးကြီးတလုံးဟာ တဲဆယ်လုံးလောက် ကျော်ပြီး ကျနော် အိမ်နား လာလောင်တော့တာဘဲ ဗျို”

အပြောလည်း မာန်ပါသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ အသက်မှ ရှုမိပါလေစ။

“ကျွန်တော်တို့လဲ ပျာသွားတာဘဲဗျ။ ရေနဲ့ပက်ကြ၊ ရေစိုအဝတ်နဲ့ ရိုက်ကြပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကြားခံ တဲဆယ်လုံးကိုပါ လှည့်ပြီး လောင်လိုက်တဲ့ အခါမှာ မီးအားက သိပ်ကောင်းနေတာပေါ့။ အိမ်ကိုလဲ မီးလုံး မီးစွယ်တွေ ဟပ်နေပြီ။ သားတွေ သမီးတွေကလဲ ဆင်းခဲပါတော့ အော်ပြီး ပြောကြတယ်။ သူတို့က မရတော့ဘူး၊ အိမ် မီးထဲပါပြီ ထင်နေကြတာကိုး။ သို့သော်လဲ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးနဲ့ လူတွေရဲ့ ဇွဲလုံ့လ ကောင်းမှုကြောင့် မီးငြိမ်းသွားတယ်ဗျာ၊ အံ့ရောပါတဲ့”

ထိုအခါတွင်မှ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး သက်ပြင်းချလိုက် နိုင်ကြသည်။

“ခင်ဗျား အိမ် ကို သဲ ကျော် ပြီး မ လောင် ဘူး လား ဦးသောင်းရွှေ”

ဦးဘမောင်က မေးလိုက်ပါသည်။

“မလောင်ဘူးဗျ။ ကျွန်တော် အိမ်ခေါင်းရင်းက ပျဉ်ပြားတွေ ကျမ်းသလောက်နီးနီး ဖြစ်သွားပြီး မီးဟာ သေသွားတာဘဲ။ ဒီတော့ လူတွေက လက်ဖျားတခါခါနဲ့ပေါ့ဗျာ။ ရောမ မီးလောင်ပြင်ကြီးရဲ့ အဆုံးမှာ ပျဉ်တွေ မီးဟပ်ခံရပြီး ကျန်နေခဲ့တဲ့ အိမ်ကြီးကြည့်ပြီး မီးကွင်းဂမုန်းရင်လဲ ရှိရမယ်၊ အဆောင်ကောင်းရင်လဲ ရှိရမယ် ကောက်ချက် ချကြတော့တာပါဘဲ”

“ချစရာဘဲကိုး ဗျ”

“လာကော မစုံစမ်းကြဘူးလား”

“ဘယ်နေမလဲဗျာ-လာကြတာပေါ့။ ဘာအဆောင်ရှိသလဲ၊ ဘာသားနဲ့ ဆောက်ထားတဲ့အိမ်လဲ မေးတဲ့ လူကလဲ မေးသဗျ။ ဘာမှ မရှိပါဘူး၊ ‘ဝဋ္ဋသုတ်’တော့ ရွတ်ပါတယ်ပြောတာ သိပ် ပြီး သဘောမတွေ့ချင်ကြဘူးဗျ။ အင်း- လူတွေကလဲ ကမ္ဘာ ကမ္ဘာက ရှိလာခဲ့တဲ့ ဝဋ္ဋသုတ်ကိုသာ အထင်မကြီးတာကိုး ဗျ။ ကျွန်တော်သာ ငွေရှာချင်ရင် မီးဖိုသဲက ထင်းတွေ့ယူပြီး အဲဒီ အသားကို ဘယ်သူကပေးလိုက်တာပါ။ အဲဒါကို ဆောင်ထား လို့ မီးကွင်းတာပါ ပြောပြီး တဝိဿာ ငါးမူးလောက် ပေးရတဲ့ ထင်းချောင်းတွေကို လက်သဲခုံလောက်ကလေးတွေ စိတ်၊ ရေ မွေးထဲမှာ စိမ်၊ တခု ငါးကျပ်နဲ့ရောင်းမှ အထင်ကြီးကြ သဘော ကျကြမှာဗျ”

“ဟုတ်တာပေါ့ဗျာ၊ အင်မတန် ဟုတ်တာပေါ့”

တဦးက အားရပါးရ ထောက်ခံပါသည်။

“ဖြစ်ရမှာပေါ့လေ။ မြတ်စွာဘုရား နှုတ်မူခပါဌ်တော် ဆို တော့ ဒီ ပရိတ်တော်ကို ရွတ်ဖတ်တဲ့လူဟာ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံး ပါးလုံး စင်ကြယ်ရမယ်ဆိုတာတို့၊ ပရိတ်တော်ကို ယုံကြည်ရမှာ တို့နဲ့ ပရိတ်တော်ရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ရမှာတို့ ဆိုတာ တွေ ရှိနေပေတာကိုး။ ဒီတော့- ဝန်လေးတယ်၊ အဲ...တာဝန် ကြီးတယ်ပေါ့ ဗျာ။ အဆောင်တွေ ဘာတွေကတော့ ဆောင် ထားရင် ပြီးတာဘဲဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ လူပေါ်ကြော့-ရေသာခိုသမား တွေပေါ့လေ”

ဦးဘမောင်ကလည်း ဝင်ရောက် ဆွေးနွေးရာ ဓမ္မဿဝန တရားဝိုင်းကလေးမှာ ပို၍ စုံပြေလာပါတော့သည်။

“ဒါကြောင့်လဲ စကားအစဉ် ရှိခဲ့တာပေါ့ခင်ဗျာ။ ‘တရားစောင့်တဲ့လူကိုသာ တရားကစောင့်တယ်’ဆိုတာလိုပေါ့ ခင်ဗျာ။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အလိုကျ မယဉ်ကျေး မစောင့်ရှောက်ပဲနဲ့တော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ နှုတ်မူခပါဌ်တော်တွေ ပရိတ်တွေက ပြန်ပြီး စောင့်ရှောက် လိမ့်မယ် မဟုတ်ဘူး နော။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် ဒုစရိုက်သမားကလဲ ပရိတ်ကို အကာအကွယ်ယူပြီး မပြတ်ရွတ် နေမှာပေါ့”

ဦးသောင်းရွှေ၏ ပြန်လည် ဆွေးနွေးချက် ဖြစ်ပါသည်။
ဦးသောင်းရွှေကပင် ဆက်လက်၍....

“တကယ်တော့ ဒီ ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်တော်ဟာ မြတ်စွာဘုရား နှုတ်တော်မူစဉ်ကာလကတည်းက သစ္စာပြုပြီး မီးဘေးကလွတ်ခဲ့တဲ့ လက်တွေ့ ပရိတ်တော်ဘဲဗျ။ ဒါကို မယုံချင် အထင်မကြီးချင် တော့လဲ မထိုက်လို့ မတန်လို့ လို့ဘဲ ပြောကြရတော့ မှာပေါ့ ခင်ဗျ။ အဲဒါကြောင့် ဒီ ပရိတ်တော်ဟာဖြင့် လှူပြုန်းပြော ပြောရရင် ကျွန်တော်ရဲ့ ကိုယ်တွေ့ မီးကွင်းဂါထာပါဘဲခင်ဗျာ”

မှန်ပါပေသည်။

ဤ မဟာပရိတ်တော်ကား ကမ္ဘာ့ချဉ်းအောင် တည်ရှိမည့် ကပ္ပဂ္ဂိတိ လေးပါးတွင် တပါးအပ်အဝင် ဖြစ်သော ၁၆ မင်း ပယ်စာပျ မီးပလောင်မြေကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည့် ပရိတ်တော် ဖြစ်ပါပေသည်။

အဖြစ်အပျက်မှာလည်း ပိုးရိုးကလေးပင်။

တခုသော တောအုပ်တွင် ဘုရားလောင်း ငှုံးမင်း၏မိဘများ

အသိုက်ဖွဲ့၍ နေထိုင်ကြ၏။ ဘုရားလောင်းမှာ အတောင်အလက် မရှိသေးသဖြင့် ပျံသန်းနိုင်ခြင်း မရှိသေးချေ။

ထိုအချိန်တွင် ထိုတောအုပ်ကြီးကို မီးသင့် လောင်လေရာ တောကျေး တောငှက်နှင့် တိရစ္ဆာန်အပေါင်းမှာ မီးလွှတ်ရာသို့ ပြေးကြလေသည်။ ဘုရားလောင်း ငုံးမင်း၏ မိဘနှစ်ပါးမှာ လည်း သားသမီး၌ ချစ်ခြင်းဇောအဟုန် ပြင်းထန်ကြစေကာမူ မီးအပူကို မခံနိုင်၊ မီးခိုးဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြသောကြောင့် ပျံပြေး လိုက်၊ အသိုက်ရှိရာ ပျံလာလိုက်ဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် အဝေးသို့ လွင့်ပျံ သွားကြရရှာလေ၏။

ဤအခါ ဘုရားအလောင်း ငုံးမင်းငယ်မှာ အသိုက်တွင်း၌ ထီးတည်း ကျန်ခဲ့ရှာ၏။ ကမ္ဘာပျက်မျှ အော်ဟစ် ပြေးလွှားကြ သံများ ဝေး၍ ဝေး၍ ပျောက်ကွယ် သွားပြီး နောက်တွင် တတောလုံးကို သိမ်းကျုံး မျှဝါးလာသော မီးတောက်မီးလျှံ ကြီး၏ အသံကို ကြားနေရပြီ။

သူ့မှာ ခြေရှိပါလျက် မပြေးနိုင်။ မကြာမီအတောအတွင်း တောမီး၏ဝါးမျိုခြင်း ခံရတော့မည်။ အမေ့ရင်ခွင်ထဲ ပြေးဝင် လိုသော်လည်း အမေ ပြေးပြီ။ ငုံးကလေးတွင် အားကိုးအား ထားပြုစရာ အကောင်အထည် ရုပ်ဒြပ် မရှိတော့ပြီ။ သို့သော် အကောင်အထည်ဒြပ် မရှိသော်လည်း ကြီးမားသော စွမ်းအား အာနုဘော် တခုကား ရှိပေသေး၏။ ယင်းကား သစ္စာတရား တည်း။

အလောင်းတော် ငုံးငယ် ပြုသော သစ္စာ၊ ဆိုသောစကား မှာ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ခက်ခက်ခဲခဲ မဟုတ်ပါ။ ရိုးရိုးကလေး

သာ ဖြစ်သည်။ မှန်သော သစ္စာတရားတို့မည်သည် ဖြူစင်ဖြောင့်
တန်းမြဲ မဟုတ်ပါလား။

အလောင်းတော်ငုံးငယ်၏ သစ္စာစကားမှာ....

“သီလတည်းဟူသော ကျေးဇူး-

မှန်ကန်သော သစ္စာတရား-

ဖြောင့်မတ် ဖြူစင်ခြင်း-

ချစ်ခြင်းမေတ္တာနှင့် သနားခြင်း ကရုဏာတို့ရှိရာ

ထိုသစ္စာစကားဖြင့် မိမိသက် မြတ်သောတရား

ရရှိသည့် သစ္စာပြုခြင်းကို ငါ ပြု၏။

တရားတော်၏အစွမ်းကိုဆင်ခြင်၍ ပွင့်တော်

မူကုန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့ကိုအောက်မေ့၍

သစ္စာစကား၏အစွမ်းကို အမှီပြု၍

ငါသည် သစ္စာပြုပါ၏။

ငါ့တွင် အဘောင်ရှိသော်လည်း မပျံ့နိုင်။

ငါ့တွင် ခြေရှိသော်လည်း မသွားနိုင်။

ငါ့ခံ ငါ့ဖတို့လည်း ငါ့ကို စွန့်ပစ်သွားကြပြီ။

ဤသို့ ငါ သစ္စာပြုသည်။ အို တောမီး-ဖဲကြည်

လော့။”

ပရိတ်တော်တွင် ဂါထာပေါင်း ၆ ဂါထာပါရှိရာ ပထမ
ဂါထာတွင် ပရိတ်တော်၏ အာနုဘော်ကို ဖော်ပြ၍၊ ဒုတိယ
ဂါထာတွင်ပရိတ်တော်ရွတ်ဖတ်ရန်ဆော်သြသည်။ပရိတ်တော်၏
ဆဋ္ဌမ ဂါထာသည် အဖြစ် အပျက်ကို ဖော်ပြလေသည်။

သို့သော် ကြည်ဆူသဒ္ဓါတရား ထက်သန် ပွားများ စေ ရန်
၆ ဂါထာစလုံး ရွတ်ဆိုလေ့ရှိကြသည့်အတိုင်း ဖော်ပြလိုက်ပါ
သည်။

ဝဇ္ဇသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော်

- (က) ပုဇရန္တံ ဗောဓိသမ္ဘရေ၊
နိဗ္ဗုတ္တံ ဝဇ္ဇဇာတိယံ။
ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ၊
မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။ ။
- (ခ) ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊
လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာယိံ မဟာတေဇံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- (ဂ) အတ္ထိ လောကေ သီလဂုဏော၊
သစ္စံ သောစေယျ နုဒ္ဒယာ။
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊
သစ္စကိရိယ မနုတ္တရံ။ ။
- (ဃ) အာဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မဗလံ။
သရိတွာပုဗ္ဗကေ ဇိနေ၊

သစ္စဗလ မဝဿာယ၊
သစ္စကိရိယံ မကာသဟံ။ ။

(၃) သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ၊
သန္တိပါဒါ အဝဉ္ဇနာ။
မာတာပိတာစ နိက္ခန္တာ၊
ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ။ ။

(၄) သဟသစ္စေ ကတေ မယျံ၊
မဟာ ပဇ္ဇလိတော သိခိ၊
ဝဇ္ဇေသိ သောဠသံကရိသာနိ၊
ဥဒကံ ပတုာ ယထာသိခိ၊
သစ္စေန မေ သမော နတ္ထိ၊
သော မေ သစ္စပါရမီ။ ။

အလောင်းတောင်ငုံးမင်းမှာ သစ္စာတရားမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာ အားထားရာမရှိတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် သစ္စာပြုသောခဏ၌ အဟုန်ပြင်းစွာ လောင်ကျွမ်းလျက် သစ်ပင် ဝါးပင်အစို့ အခြောက်မရွေး၊ ရှိရှိသမျှအပင်တွေကို ဝါးမျှပြာချပစ်နေသော တောမီးကြီးသည် ကွင်း၍ ဝေး၍ ရှောင်ရှားသွားလေ၏။

ဘယ်ရွှေ့ဘယ်မျှကွင်းရှောင်သွားပါသနည်းဆိုသော်မီးကွင်းသွားသောနေရာ၏ ဧရိယာမှာ ၁၆ မင်းပယ်စာရှိသည်။ ထိုနေရာသည် ကမ္ဘာတည်သရွေ့ တည်ရှိမည့်နေရာဖြစ်ပေတော့သည်။

ယခု ထိုပရိတ်တော်ကြီး၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆက်လက် ဖော်ပြပါမည်။ သို့သော် မီးကွင်းဂါထာမဟုတ်ပါ။ ဝဋ္ဋသုတ် ပရိတ်တော်သာဖြစ်ပါသည်။ ရတနာသုံးပါး၌ ယုံကြည်အား ထားလဲလျောင်း၍၊ ယုံကြည်လေးမြတ်စွာ ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ် နိုင်ကြပါသည်။

ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်ပါဠိတော်မြန်မာပြန်

- (က) ဗောဓိသမ္ဘာဓရ = သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ပါရမီဆယ်ပါး အပြား သုံးဆယ်တို့ကို။
- ပူဇေန္တံ = ဖြည့်တော်မူသော။
- ဝဋ္ဋဇာတိယံ = ငုံး၏အမျိုး၌။
- နိဗ္ဗုတ္တံ = ဖြစ်တော်မူသော။
- မဟာသတ္တံ = ဘုရားလောင်းငုံးသုဇယံကို။
- ယဿပရိတ္တဿ = အကြင်ဝဋ္ဋသုတ် ပရိတ်တော်၏။
- တေဇေန = တန်ခိုးထေဇော် အာနန္တဘော်တော် ကြောင့်။
- ဒါဝဂ္ဂိ = တောမီးသည်။
- ဝိဝဇ္ဇယိ = ဖဲကြည်လေ၏။ ။

- (ခ) သာရိပုတ္တဿ = သာရိပုတ္တရာအမည်ရှိသော။
 ထေရဿ = လကျော်ရံ မဟာထေရ် အရှင်မြတ်
 ကြီးအား။
 လောကနာထေန = မြတ်စွာဘုရားသည်။
 ဘာသိတံ = ဟောတော်မူအပ်သော။
 ကပ္ပဋ္ဌာယိံ = တကမ္ဘာပတ်လုံးတည်ထသော။
 မဟာတေဇံ = ကြီးသောအာနုဘော်ရှိထသော။
 တံပရိတ္တံ = ထိုဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်တော်ကို။
 ဟေ = အိုသတော်ကောင်းတို့။
 မယံ = ငါတို့သည်။
 ဘဏာမ = ရွတ်ဖတ်ကြကုန်အံ့။ ။

- (ဂ) လောကေ = လောက၌။
 သီလဂုဏော = သီလတည်းဟူသော ကျေးဇူးသည်
 ၎င်း။
 သစ္စံ = သစ္စာတရားသည်၎င်း။
 သောစေယျံ = ဖြူစင်သောအဖြစ်သည်၎င်း။
 အနုဒ္ဒယာ = ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၊ သနားခြင်း ကရု
 ဏာသည်၎င်း။
 အတ္ထိ = ရှိ၏။
 ဧတေနသစ္စေန = ထိုသစ္စာစကားဖြင့်။
 အနုတ္တရံ = မိမိထက်မြတ်သောတရားမရှိသော။
 သစ္စကိရိယံ = သစ္စာပြုခြင်းကို။

(၂)	အဟံ	=	ငါသည်။
	ကာဟာမိ	=	ပြု၏။
	ဓမ္မဗလံ	=	တရားတော်၏အစွမ်းကို။
	အာဝဇ္ဇေတွာ	=	ဆင်ခြင်၍။
	ပုဗ္ဗကေ	=	ရှေး၌ဖြစ်တော်မူကုန်ပြီးသော။
	ဇီနော	=	မြတ်စွာဘုရားတို့ကို။
	သရိတွာ	=	အောက်မေ့၍။
	သစ္စဗလံ	=	သစ္စာစကား၏အစွမ်းကို။
	အဝဿာယ	=	အမှီပြု၍။
	သစ္စကိရိယံ	=	သစ္စာပြုခြင်းကို။
(၃)	အဟံ	=	ငါသည်။
	အာကာသိ	=	ပြုပြီ။
	မေ	=	ငါ့အား။
	ပက္ခာ	=	အတောင်တို့သည်။
	သန္တိ	=	ရှိကုန်၏။
	အပတနာ	=	မပျံ့နိုင်ကုန်။
	မေ	=	ငါ့အား။
	ပါဒါ	=	ခြေတို့သည်။
	သန္တိ	=	ရှိကုန်၏။
	အဝဉ္ဇနာ	=	မသွားနိုင်ကုန်။
	မာတာပိတာစ	=	ငါ့မိငါ့ဖတို့သည်လည်း။
	နိက္ခန္ဓာ	=	ငါ့ကိုစွန့်လျက်ပျံ့ထွက်ခဲ့ကုန်ပြီ။
	ဇာတဝေဒ	=	တောမီး။

(၄)	ပဋိက္ခမ	=	ဖဲကြည်လေလော့။
	ဣတိ	=	ဤသို့။
	သစ္စကိုရိယံ	=	သစ္စာပြုခြင်းကို။
	အဟံ	=	ငါသည်။
	အကာသိ	=	ပြုပြီ။
	မယျံ	=	ငါ၏။
	သစ္စေ	=	သစ္စာကို။
	ကတေ	=	ပြုအပ်သည်ရှိသော်။
	သဟ	=	ပြုသည်နှင့်တပြိုင်နက်။
	မဟာပဇ္ဇလိတော	=	ကြီးမားသောအလျှံရှိသော။
	သိခိ	=	တောမီးသည်။
	သောဠသကရိသာနိ	=	တဆယ့်ခြောက်မင်းပယ်စာသို့ တိုင်တိုင်။
	ဝဇ္ဇေသိ	=	ဖဲကြည်လေပြီ။
	သိခိ	=	မီးသည်။
	ဥဒကံ	=	ရေသို့။
	ပတှာ	=	ရောက်၍။
	နိဗ္ဗာယတိယထာ	=	ငြိမ်းသကဲ့သို့။
	တထာ	=	ထို့အတူ။
	နိဗ္ဗာယိ	=	ငြိမ်းလေ၏။
	မေ	=	ငါ၏။
	သစ္စေန	=	သစ္စာနှင့်။
	သမော	=	တူသောတရားသည်။

နတ္တိ	=	မရို။
သော	=	ဤသည်ကား။
မေ	=	ငါ၏။

သစ္စာပါရမီ = သစ္စာပါရမီတည်း။ ။

မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ သဒ္ဓါကြည်လင် သက်ဝင်
ယုံကြည်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည် ဤဝဋ်သုတ်ကို စံထား
ကာ သူတော်ကောင်း သူမြတ်လောင်းတို့သည် သစ္စာတရားကို
အားထားလေ့ရှိကြပေသည်။ သစ္စာတရား၏ အာနုဘော်ကိုအမှမ်း
ဘင်ပြောဆိုလေ့ရှိကြပေသည်။။

ငါးရံ့ မင်းပရိတ်အာနံ့တော်

(ပြန်လည်တင်ပြချက်)

ဤငါးရံ့ မင်းပရိတ်တော်အကြောင်းကို ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီး ဦးသောင်းရွှေပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဦးသောင်းရွှေ၏ ကိုယ်တွေ့ပြောပြချက်များကို ကျွန်ုပ်က တစ်ဆင့်ပြန်လည်ရေးသားတင်ပြလိုက်ရပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ထက် အောက် အလယ်ဒေသများ၌ မိုးရွာမြဲကာလတိုင်၍ မိုးမရွာလျှင် လွန်ဆွဲလေ့ ရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် မြေလတ်ပိုင်း မိုးခေါင်ရေရှား ရပ်ဝန်းဒေသတွင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း လိုလို လွန်ဆွဲကြလေ့ ရှိ၏။

လွန်ပွဲ၏ ရင်းမြစ်မူလကို မိမိတို့ဖာသာ ရှာဖွေ လေ့လာကြပါကုန်။

ဤကဲ့သို့ လွန်ဆွဲပဲ့ ကျင်းပရသည့် အခြေအနေအထိ မိုးခေါင် ခဲ့သော် တပါးတည်း ပူးတွဲကျင်းပလေ့ရှိသော အခမ်းအနားမှာ ငါးရံ့မင်းလှည့်လည် ပူဇော်ခြင်းနှင့် ငါးရံ့မင်း ပရိတ် ရွတ်ဖတ် ခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

ရှေးအခါကမူ စနေဆန်းသောနှစ်၊ စနေဆန်းသော လများ တွင် မီးကိန်းကြံသည်ဆိုကာ ငှက်မင်းလှည့်လည်ပူဇော်ပဲ့ ကျင်းပ ပြီး ငှက်မင်းပရိတ်တော်ကို ရွတ်ဖတ် ပွားများလေ့ ရှိကြသည့် အတွက် ဓမ္မာရုံ ဝတ်ကျောင်းများနှင့် ဘုရားပုထိုးများတွင် ရွှေ ချထားသည့် ကြီးမားသော ငါးရံ့ရုပ်တု၊ ငှက်ရုပ်တုများကို အရံ သင့် ထားလေ့ရှိကြပေသည်။

ယခု ငါးရံ့မင်း လှည့်လည်ပူဇော်ပုံကို တင်ပြပါမည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အရံသင့် ထားရှိသော ငါးရံ့မင်းရုပ်တုကို ပြာသာဒ်ငယ်ဖြင့် တင်ဆောင်ကာ ထီး၊ တံခွန်၊ ကြက်လျှာ၊ ပန်းနှင့် ဆန်ပန်း ပေါက်ပေါက်များဖြင့် ကြွ မြှောက် ပူဇော်ပြီး မြို့ရွာတွင်း လှည့်လည် ပူဇော်ခံသည်။ ထို့ နောက်တွင် ကြိုတင်ဆောက်လုပ်ထားသော မဏ္ဍပ်သို့ ပင့်ဆောင် လာကာ အသင့် စီမံထားသော ရေနံတွင် ချထားကြလေ သည်။

အသင့် စီမံထားသောရေနံတွင် ရေအပြည့် ရှိရ၏။ ရေနံ ပေါ်တွင် ငါးရံ့ရုပ်တုကို တင်ထားရန် တန်းများခံထား၏။ ဝါး ဖြစ်စေ၊ သစ်သားဖြစ်စေ ပြုလုပ်ထားသောတန်းပေါ်သို့ ငါးရံ့ ရုပ်တုကို တင်ထားရာတွင် ရေစုတ်စို့ခြင်း မရှိစေရ။

တဖန် အနေအထား သတ်မှတ်ချက် ရှိပါသေးသည်။

ငါးရံ့မင်း ပူဇော်သော မဏ္ဍပ်အနေအထားသည် တောင်ဖက်မှ တိုက်သောလေနှင့် အနေအထားသင့်လျှင် ငါးရံ့ ဦးခေါင်းသည် တောင်သို့လှည့်ရ၏။ အနောက်လေသင့်လျှင် ငါးရံ့ခေါင်းသည် အနောက်သို့ လှည့်ရ၏။ ထို့ပြင် ငါးဝမ်းပိုက်နှင့် အောက်ခံရေသည် သိပ်ပြီး မကွာစေရ။ မလွတ်တလွတ်ကလေးထားရသည်။ သို့မှသာ မိုးသက်လေ ကျလာချိန်တွင် ငါးရုပ်၏ ဝမ်းပိုက်ကို ရေစိုကာ မိုးရွာချသည်ဟု ဆိုထုံးပြုကြ၏။

ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မြို့ထဲ ရွာထဲသို့ အတီးအမှုတ် အက အခုန်များဖြင့် လှည့်လည်သော ငါးရံ့မင်းကို မြတ်စွာဘုရား နှစ်ဥကာလဟု အသိအမှတ်ပြုကာ မြတ်စွာဘုရားအား ရည်မှတ်၍ ဆွမ်းဆန်စိမ်း ပန်း မှု ဖယောင်းတိုင်နှင့် သစ်သီး စသည်များ လောင်းလှူကြ၏။ သို့သော် သက်သတ်လွတ် ဖြစ်ရသည်။

ငါးရံ့မင်း မဏ္ဍပ်ထဲတွင် စီမံထားသော ရေကန်တွင် နေရာချထားပေးပြီးနောက် တရားပွဲကြီးများ ခြံမြဲခြံမြဲသဲ ကျင်းပကြသည်။ သံဃာတော် အရှင်မြတ်များက တရားဟောတော် မူကြသည်။ ငါးရံ့မင်းပရိတ် အပါအဝင် ပရိတ်တော်များကို ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်တော်မူကြသည်။ ဝတ်အသင်း အဖွဲ့များကလည်း တညလျှင် တဖွဲ့ကျ ပရိတ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်ပြီးနောက် ငါးရံ့မင်း ပရိတ်ကို မိုးအလင်း ရွတ်ကြသည်။

ဤသို့ ပြင်းပြသော လုံ့လ ဥဿာဟဖြင့် ရွတ်ဖတ်ပါလျက် မိုးရိပ်မိုးဆင် မမြင်ရသေးလျှင် သီလ၊ သမာဓိ စင်ကြယ်သော ထေရ်ကြီးဝါကြီးများ ကြွလာကာ ငါးရံ့မင်း ပရိတ်တော်ကို သစ္စာ အဓိဋ္ဌာန် ပြုကာ ရွတ်ဖတ်တော် မူကြသည်။ ထိုအခါ မိုး

ရွာသည်ကို ကြုံတွေ့ရဘူးကြောင်း ဦးသောင်းရွှေက ပြောပြလေသည်။

ဤငါးရံမင်း ပရိတ်ကား မည်သို့နည်း။

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည်ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူစဉ် နွေကာလသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ကျောင်းတော်ရှေ့တွင် ကြီးမားသော ရေကန်ကြီးရှိရာ ရေများနည်းပါးလာသည်။ ထိုနှစ်တွင် မိုးသည် ရွာသွန်းမြဲ အချိန်ရောက်သည့်တိုင်အောင် မရွာသွန်းဘဲ ရှိနေသောအခါ ရေကန်ကြီးထဲတွင် ရေနန်းကာ ကန်ထဲရှိ ငါး လိပ် အစရှိသော သတ္တဝါများ အတိဒုက္ခ ရောက်ကြလေ၏။

ဤသည်ကို မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ညီတော် အာနန္ဒာကို ခေါ်တော်မူ၍ ရေကန်၌ ရေ သုံးသပ်တော် မူမည့် အကြောင်း မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အနေဝေး၍ အတွေ့အကြုံမရှိသော ရဟန်းတို့မှာမူ ကန်တွင် ရေမရှိပဲ ရေသုံးသပ်လိုသော မြတ်စွာဘုရား၏ ပြုမူပုံကို နားမလည်ကြပေ။

အသျှင်အာနန္ဒာမှာမူ မြတ်စွာဘုရားသည်တစုံတရာအကြောင်း ရှိသောကြောင့်သာ ယင်းသို့ မိန့်တော်မူခြင်း ဖြစ်ပေမည်ဟု နားလည်စွာဖြင့် ရေသနုတ်တော်ကို ဆက်ကပ်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ရေသနုတ် လဲပြီးနောက် တိမ်တမြင် မရစ်သိုင်းသော ကောင်းကင်ကိုကြည့်ကာ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူသောအခါ မိုးသား တိမ်လိပ်များ ရုတ်ခြည်းတက်လာပြီး ကြီးစွာသောမိုးကြိုး ရွာချလေရာ စောစောက နားမလည်ခဲ့သော ရဟန်းများမှာ ရင်သပ်ရှုမော အံ့သြ၍မဆုံး ရှိကြလေ၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးတော် ဂုဏ်တော်ကို ချီးကျူး၍ မပြီးနိုင် ရှိကြသဖြင့် အသျှင်အာနန္ဒာ လျှောက်ထား၍ ငါးရံမင်း ပရိတ်တော်ကို ဟောတော်မူပေသည်။

ယင်းသို့ ဟောကြားတော်မူရာ၌ ဖြစ်ခဲ့ပြီးလေသော ရှေးဘဝကို ဖော်ပြ၍ ဟောကြားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

အတိတ်ကာလ၌ ကျွန်ုပ်တို့မြတ်စွာဘုရားသည် ကြီးမားသော ရေအိုင်ကြီးအတွင်း၌ မှီတင်းနေထိုင်သော ငါးမျိုးဖြစ်ခဲ့လေ၏။ တခုသော နွေကာလတွင် ရေအိုင်ကြီး ခန်းခြောက်လာလေရာ ကျီး၊ လင်းတ၊ စွန်၊ ဗျိုင်း၊ သိန်းငှက်တို့သည် အခြားတပါးသို့ မသွားတော့ဘဲ အိုင်ကြီး အတွင်းရှိ ရေသတ္တဝါများကို ဖမ်းယူစားသောက်ကြလေ၏။

ငါတို့ ဘုရားလောင်း ငါးရံမင်းသည် ရွံညှန်အတွင်း ခိုအောင်းနေထိုင်ရင်း မိမိအမျိုးများ သေကြေပျက်စီးရသည့်အဖြစ်ကို မြင်ရသောအခါ ကြီးစွာသော နှလုံးစိတ်ဝမ်း မချမ်းမသာခြင်း ဖြစ်ရလေ၏။

မိမိတို့ ငါးရံများ အသက်ရှင်ရာသည် ရေဖြစ်၏။ မိမိတို့ အား ထားရာသည် ရေဖြစ်၏။ မိမိတို့ ကြီးပွားရာသည် ရေဖြစ်၏။ ယခု ရေမရှိ၍ သူတပါး နှိပ်စက်ခံရပြီ။ သေကြေ ပျက်စီးကြပြီ။ ရေမှတစ်ပါး အခြားသော ကိုးကွယ်ရာသည် မရှိပြီလော။

သစ္စာတရားသည်သာ နောက်ဆုံး ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်ချေပြီ။

ထို့ကြောင့် အလောင်းတော် ငါးရံမင်းသည်-

“ငါသည် သိတတ်သည့် အရွယ်မှစ၍ သူတပါး၏ အသက်ကို မသတ်ဖြတ် မစားသောက်ပါ။ သူတပါးကို မညှဉ်းဆဲ

မနိပ်စက်ပါ။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် မိုးရွာပါလော့။ မိုးရွာ
စေသတည်း။”

စသော သစ္စာစကား ဆိုမြက်သည့် ခဏ၌ ပြင်းထန်သော
မိုးကြီး သည်းထန်စွာ ရွာချလေတော့သည်။

ဤသည်ကို ထောက်ရှု၍ သစ္စာတရား-မှန်သော ကောင်းကို
ဆိုခြင်းသည် ကြီးမားသော အာနုဘော်ကို ဆောင်ကြောင်း
ထင်ရှားပေ၏။ မြတ်သော သူတော်ကောင်း သူမြတ်လောင်း၊
ကိုယ်နှုတ်နှလုံး စင်ကြယ်သော သူတော်ကောင်း သူမြတ်လောင်း
တို့၏ မြတ်သော ဥစ္စာသည် သစ္စာပါရမီ ဖြစ်ပေကြောင်း။

ငါးရံ့ မင်းပရိတ်ပါဠိတော်

(က) ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊
နိဗ္ဗုတ္တံ မစ္ဆယောနိယံ။
ဉာတိနံ ဒုက္ခိတံ ဒိဿာ၊
မဟာဒေဝံ ဝဿာပေသိ။ ။

(ခ) အာနန္ဒဿ ယသဿိနော၊
လောကနာထေန ဘာသိတံ၊
ကပ္ပဌာယိံ မဟာတေဇံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

- (၁) ပုနာပရံ ယဒါ ဟောမိ၊
မစ္ဆရာဇာ မဟာသရေ။
ဥဏှေ သူရိယသန္တာပေ၊
သရေ ဥဒကံ ဒီယေထ။ ။
- (၂) တတော ကာကာစ ဂိဇ္ဈာစ၊
ဗကာ ကုလလ သေနကာ၊
ဘက္ခယန္တိ ဒိဝါရတ္တိံ၊
မစ္ဆေ ဥပနိသီဒိယ။ ။
- (၃) ဧဝံ စိန္တေ သဟံ တတ္ထ၊
သဟ ဉာတိဟိ ပိဋ္ဌိတော။
ဧကေန နုခေါ ဥပါယေန၊
ဉာတိံ ဒုက္ခာ ပမောစေယျ။ ။
- (၄) ဝိစိန္တယိတွာ ဓမ္မတ္ထံ၊
သစ္စ မဒ္ဒဿ ပဿယံ။
သစ္စေ ဌတွာ ပမောစေဿံ၊
ဉာတိနံ တံ အဘိက္ခယံ။ ။
- (၅) အနုဿရိတွာ သဒ္ဓမ္မံ၊
ပရမတ္ထံ ဝိစိန္တယံ။
အကာသိံ သစ္စကိရိယံ၊
ယံ လောကေ ဓူဝသဿတံ။ ။

မဟာပရိတ်တော်များ

- (၆) ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊
ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညုတံ။
နာဘိ ဇာနာမိ သိဉ္ဇေစ္စ၊
ကေပါဏံပိ ဟိံသနံ။ ။
- (၇) တေေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ပဇ္ဇေန္နော အဘိဝဿတု။
အဘိတ္တနယ ပဇ္ဇေန္န၊
နိဓိံ ကာကဿ နာသယ။
- (၈) ကာကံ သောကာယ ရန္တေဟိ၊
မစ္ဆေ သောကာ ပမောစယ။
သဟ ကတေ သစ္စဝရေ၊
ပဇ္ဇေန္နော အဘိဂဇ္ဇိယ။ ။
- (၉) ထလံ နိန္ဒဉ္စ ပူရေန္တော၊
ခဏေန အဘိဝဿထ။
ဝေရူပံ သစ္စဝရံ၊
ကတော ဝီရိယ မုတ္တမံ။
- (၁၀) ဝဿာပေသိံ မဟာမေဃံ၊
သစ္စတေဇ ဗလဿိတော။
သစ္စေန မေ သမော နုတ္တိ၊
သော မေ သစ္စပါရမီ။ ။

ငါးရံ့မင်းပရိတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

- (က) ဗောဓိသမ္ဘာရေ = ဘုရားဖြစ်ရန် ဗောဓိဉာဏ် ရင့်သန်
ထောက်ကူ အဆောက်အဦတို့ကို။
- ပူရေန္တိ-ပူရေန္တိဿ = တဆင့်တဆင့် ခြင့်ထက်မြင့်အောင်
အသင့်ဆောင်ပင့် ဉာဏ်ရောင်ပွင့်၍
ဖြည့်ကျင့်တော်မူစဉ်။
- မစ္ဆယောနိယံ = ရေတွင်းပွားတိုး ငါး၏အမျိုး၌။
- နိဗ္ဗတ္တိ-နိဗ္ဗတ္တော = တိမ် သော်မဖြစ် ယိမ်းရော်နစ်၍
ဖြစ်တော်မူရသော။
- ဗောဓိသတ္တော = လောင်တော်ဗောဓိသတ် ငါးမင်း
မြတ်သည်။
- ဉာတိနံ = အိုင်တွင်းပွားစီ. ဝေ. အနီး၌ ပျော်
မှီး ကိန်းအောင်း ဆွေတော်ပေါင်း
တို့၏။
- ဒုက္ခိတံ = ထိုးဆိတ်ချီဆွဲ ကျိုးစွန့်ရဲတို့၏ မစဲ
ဟိန်းဟောက်ဆင်းရဲရောက်သည်ကို။
- ဒိဿာ = ကိုယ်တိုင်ဒိဌ မြင်တွေ့ရသည်ဖြစ်၍။
- မဟာဒေဝံ = ဒုက္ခငြိမ်းရန် အိုင်လုံးလျှံ မျှ ခြိမ်းညံ
မြည်ဟီး သည်းထန်သောမိုးကြီးကို။
- ဝဿာပေတိ = သစ္စာမိန့်ခွန်း လှစ်ကာညှန်း၍ ရွာ
သွန်းတော်မူစေပြီ။
- (ခ) ယသဿိနော = ခြံရံသင်းပင်း ကျော်စောခြင်း ရှိ
တော်မူသော။

- အာနန္ဒဿ = တေဒဂ် ငါးတန် ရာထူးခံသော
အာနန္ဒမည်လတ်ညီတော်မြတ်အား။
- လောကနာထေန = လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးစားရာအစစ်ဖြစ်
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။
- ဘာသိတံ = ရှေးအတိတ်ဟောင်းဖြစ်ဖူးကြောင်း
ကို ပြန်ပြောင်း ထုပ္ပတ် ဟောကြား
တော် မူအပ်သော။
- ကပ္ပဌာယိံ = ကမ္ဘာ့ဇာန်ဆုံး ပြိုပျက်ပြိုနွမ်းအောင်
ကပ်လုံးမြဲရှည် မပျက်တည်သော။
- မဟာတေဇံ = ထက်မြက်တေဇော် အာနုဘော်နှင့်
ချီးငေါ်မပြီး ကြီးသော တန်ခိုး
လည်း ရှိသော။
- တံပရိတ္တံ = ထိုသို့ ဆိုပြီး အသီးသီးဖြင့် အံ့ချီး
မကုန် ကျိုးဂုဏ်မဆိတ် ပြီးစုံ ဖိတ်
သော ငါးရံမင်း ပရိတ်တော်ကို။
- ဟေ = စည်းဝေး ရောက်လာ များစွာ
စုပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။
- မယံ = သာသနာတိုင်း အလင်းကြုံမှုယောဂီ
စုတို့သည်။
- ဘဏာမ = ကရိုဏ်းဌာန်ကျ ဗျဉ္ဇနဖြင့် ပြသ
လုံခြုံ ရှိကြကုန်အံ့။
- (၁) ပုန = တဖန်။
- အပရံ = တပါးတို့။

- ယဒါယသ္မိံ ကာလေ = ကမ္ဘာကာလရှည်စွာ မြင့်ကြာ
အကြင်အခါ၌။
- မဟာသရေ = တောနှင့် တောင်စဉ် မပြတ်ယှဉ်
၍ မြူလွင်ရစ်ဆီး ရေအိုင်ကြီး၌။
- အဟံ = သင်တို့ဆရာ လူသုံးဖြာတို့၏ ပူဇာ
ညွှတ်တွား ငါဘုရားသည်။
- မစ္ဆရာဇာ = ရေ၌ပေါက်ဖွား ငါးအများတို့၏
ကိုးစားခိုမှီ ကြည်ညိုဝပ်စင်းငါးရံ
မင်းသည်။
- ဟောမိ = ပါရမီဖြည့်ညောင်း ကံရေး
ဟောင်းကြောင့် တိမ်းစောင်း
ကျွံနစ် ဖြစ်တော်မူရလေ၏။
- တဒါတသ္မိံ ကာလေ = ထိခိုက် ကြိမ်လာ အတာ ကျယ်
ပြော အိုင်တကြောဝယ် ရှင်မော
ကြုံခေတ် ငါးမင်းဖြစ်တော်မူသော
အခါ၌။
- ဥဏှေ = ဂိမ္မရာသီ ပြောင်းချီအကြံ နွေကာ
လ၌။
- သုရိယသန္တာပေ = နဘံဆူလှိုက် သံပူရိုက်မျှ လောင်
မြိုက်ထန်ပြင်း နေပူခြင်းကြောင့်။
- သရေ = မဟာဂမ္ဘီ ရန်မမီသည့် နဒီနီးနီး
ရေအိုင်ကြီး၌။

- ဥဒကံ = ပြည့်လျှံ လွှမ်းမီ ကမ်း အရှိ မျှ
များသိကြည်လင် ရေအပြင်သည်။
- ခိယေထ = ကမ္ဘာမီးကျောက် မြစ်ကြီးပျောက်
သို့ ထက်အောက်ကမ်းခြေ ကုန်
ခမ်းလေ၏။

- (၂) တတော တသ္မာကရဏာ =
ထိုအကြောင်းရင်း ရေခန်းခြင်း
ကြောင့်။
- ကာကာစ = ရွာနေတောအောင်းကျီးအပေါင်း
တို့သည်လည်းကောင်း။
- ဂိဇ္ဈာစ = တောနေတောအောင်း လင်းတ
အပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း။
- ဗကာစ = အိုင်ခြေ ကမ်းစောင်း ပျိုင်းအ
ပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။
- ကုသလ သေနကာစ = ကောင်းကင်ပျံဝဲ သိမ်း စွန့်ရဲတို့
သည် လည်းကောင်း။
- ဒိဝါရတ္တိံ = နေ့ညမစဲ တသဲသဲသာလျှင်။
- ဥပနိသိဒ္ဓိယ = ကမ်းထိပ်တောချို သောသောအုံ
မျှ ဝိုင်းအုံ မာန်စွဲ မပျံ့ဘဲဖြင့်
အမြဲမှီကပ် စောင့် နေ လတ် ရှိ။
- မဇ္ဈေ = တွင်းနေ လိုက် အောင်း ငါးအ
ပေါင်းတို့ကို။

ဘက္ခယန္တိ	=	ကောက်ယူ ဆိတ်ဆူ စားသောက် ကြလေကုန်၏။
(၃) တတော	=	ထိုသို့ ခိုရာမဲ့ရှား ဘေးရန်များ ကြောင့်။
တတ္ထ	=	ထိုသက်သာမရ သောကထောင်စွဲ ရေအိုင်ထဲ၌။
ဥာတိဟိ	=	မရွှင်နှမ်းလျှာ ဆွေညာ သိန်း သောင်း ငါးအပေါင်းတို့နှင့်။
သဟ	=	တကွမသွေ အတူရှိနေ၍။
ပိဋိတော	=	ဝဲယာဝန်းရှက် ရန်သူလက်၌ အနှိပ် စက်ခံရသော။
အဟံ	=	သင်တို့ဆရာ ရာဇာထိပ်နင်း ငါ ငါးရံမင်းသည်။
ကေန ဥပါယေန	=	ဘေးရန်ငြိမ်းအေး ကင်းဝေးစေ ကြောင်း ဘယ်နည်းကောင်းဖြင့်။
ဉာတိ	=	သောက နှောင် ဇောင်း ထောင် အကျဉ်း၌ ပူပြင်းခိုအောင်း ဆွေ တော်ပေါင်းကို။
ဒုက္ခာ	=	ငှက်တို့ညှဉ်းပန်း ဘေးဘျမ်းလွန် မင်း ဆင်းရဲခြင်းမှ။
ပမောစေယျ နုခေါ	=	စင်က္ခာ ကင်းကျွတ် လွတ်စေရပါ အံ့နည်း။
ဧဝံ	=	ဤသို့။

- (၄) ဝိစိန္တယိတော = ထို ဤ စူးစမ်း အခန်း ခန်း ဖြင့်
မြော်မှန်းဖြန့်တီး ကြံတော်မူပြီး၍။
- ဓမ္မတ္ထံ = ကောင်းကျိုး ဆောင်လတ် ဂုဏ်
သကတ်ဖြင့် ထွတ် မြတ် သော
သဘောရှိသော။
- အဝဿယံ = မှီ တွယ် ပုန်း လျှိုး ဂုဏ် တန်ခိုး
ကြောင့် ခိုကိုးရာလည်းဖြစ်သော။
- သစ္စံ = ပန္နက်လိုရာ မြက်ဆိုကာဖြင့် မှန်
စွာ ပြုခြင်းကို။
- အဒ္ဓသံ = သဗ္ဗညုသွင် ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့် ရှုမြင်
တော်မူပြီ။
- သစ္စေ = သမ္မောဓိဉာဏ် ရင့်သန်ဝသီ ပါရမီ
အစု သစ္စာမူ၌။
- ဌတော = ခိုင်ခံ့စွဲချီ အမြဲတည်၍။
- ဉာတိနံ = အိုင်နေကိန်းအောင်း ဆွေတော်
အပေါင်းတို့၏။
- တံ အဘိက္ခယံ = ထိုသို့လွန်မင်း ပျက်စီးခြင်းကို။
- ပမောစေဿံ = ပျောက်ပယ်ကင်းကျွတ် ငါလွတ်
စေအံ့။
- (၅) ဣတိ = ဤသို့။
- သဒ္ဓမ္မံ = ဗောဓိလျှာလောင်း ရှေးသူတော်
ကောင်းတို့ ကျင့်ဟောင်း ဖြောင့်
တန်း တရားလမ်းကို။

အနုသံရိတွာ = ဆင်ခြင် ပိုင်းဖြတ် အောက်မေ့
လတ်၍။

ပရမတ္ထံ = မြတ်သည် အကြောင်း ကောင်း
ကျိုးဆောင်နှင်း သဘောရင်းကို။

ဝိစိန္တယံ-ဝိစိန္တ

ယန္တော = ရှေ့ နောက် ပြန်လှန် အထူးကြံ
လျက်။

လောကေ = လူ့ရှာ နယ်ရပ် လောကဓာတ်၌။

ယံ သစ္စကိရိယံ = အကြင် မှန်ရာအမှု သစ္စာပြုခြင်း
သည်။

ဓုဝံ = ကြိတ်ခဲမပြီ အမြဲတည်၏။

သဿတံ = မပြိုမကွဲ အရှည်မြဲ၏။

တံ သစ္စကိရိယံ = ထို မှန်ရာအမှု သစ္စာ ပြုခြင်းကို။

အကာသိ = တိုင်တည်ရှေ့ရှု ပြုတော်မူပြီ။

(၆) ကိံအကာသိံ = ဘယ်အမှုကို ဘယ်သို့ဆို၍ ဘယ်လို
ဖြစ်စေ ပြုပါလေသနည်း ဟူမူ။

ယတော = အကြင် နှစ် လ နေ့ရက် အသက်
ချင့်တွယ် အချိန်အရွယ်မှ။

ပဌာယ = မူလ ရှေ့ ဖျား အစထား၍။

အတ္တာနံ = ငါ၏ဥစ္စာ ငါ၏ဟာဟု ငါ ငါ
ခေါ်ဆို ငါ၏ ကိုယ်ကို။

- သရာမိ = ကောင်း ၏ မကောင်း ကျိုး
အကြောင်းကို ငဲ့စောင်း ပိုင်ပိုင်
ရှုမြင်နိုင်၏။
- ယတော = အကြင် ချိန် ရောက် သက် ရှယ်
လောက်က။
- ပဌာယ
ဝိညုတံ = မဆွရှေ့ဖျား အစထား၍။
= ရှုမြော်တိုင်းမိ နှိုင်းညှီရေးရာ သိ
လိမ္မာသောအဖြစ်သို့။
- ပတ္တော = ပညာ ပွင့်ညွှောက် အသင့်ရောက်
သည်။
- အသ္မိ
တတော = ဖြစ်၏။
= ထိုသို့ သိလောက် ချိန်ရှယ်ရောက်
သောအခါမှ။
- ပဌာယ
သဉ္စိစ္စ = ဦးဖျားရှေးရှု အစပြု၍။
= သေစေ စိတ်ဇော ဟိတ် သဘော
နှင့် ပယောဂထူ ကောဓ ကူ၍။
- ကေပါဏံပိ = သတ္တဝါဟူလောက်သုတယောက်
ကိုမျှလည်း။
- ဟိံသနံ = သတ်ပုတ်နှိပ်နင်း ညှဉ်းဆဲခြင်းကို။
- နာဘိဇာနာမိ = တွေးဆဆင်ခြင် ငါမမြင်။
- ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန = ဤသို့ဝံ့ရဲ မချွတ်လွဲသော စကား
ကြောင့်။

ပဇ္ဇေန္တော = အာကာတရုံ ဝဠာဘူကို ဖာကုန်
ပိုင်နင်း မိုးနတ်မင်းသည်။

အဘိဝဿတု = မြေပြင် အဝှမ်း ခြိမ်းခြိမ်း မှမ်း
အောင် ရွာသွန်းပါလေလော့။

(၇) ပဇ္ဇေန္တ = ဝေပြာ ရီမှောင် မြင့်သီခေါင်၌
မည်ဆောင်လျှံဝင်း မိုးနတ်မင်း။

အဘိတ္ထနုယန္တော = ကောင်းကင်အလုံး ပဲ့တင်ချုန်းမျှ
အုန်းအုန်း မြည်ဟီး သံဆော်တီး
လျက်။

ကာကဿ = ဝန်း ရံ သိန်း သောင်း ကျီး အ
ပေါင်း၏။

နိဓိ = ဥစ္စာအလား မြုပ်ကာထားသည့်
ငါးတည်းဟူသော ရွှေအိုးကို။

နာသယ = ပေါလျှဉ်လွှမ်းတက် ကမ်းပြည့်နှက်
အောင် ပယ်ဖျက်ပါလေလော့။

ကာကံ = ဝိုင်းအုံခြိမ်းမောင်း ကျီးငှက် အ
ပေါင်းကို။

သောကာယ = ပစ္စုပ္ပန်တမလွန် ပူဝန်ထန်ပြင်း
စိုးရိမ်ခြင်းမှ။

ရဇ္ဇေဟိ = ဖယ်ရှားဆွံ့နစ် ဘေးမဖြစ်အောင်
တားမြစ်ပါလေလော့။

မဇ္ဈေ = ရန်သူနှိမ်နင်း ငါးတသင်းကို။

သောကာ	=	ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ပူဆာလောင် ပြင်း စိုးရိမ်ခြင်းမှ။
ပမောစယ	=	ခဏမကြာ စင်ကွာ ကင်းကျွတ် လွတ်ပါစေလော့။
(၈) သစ္စဝရေ	=	ပရမတ္ထသစ္စာ မှန်ရာပန္နက် မိန့် မြှောက်ခြင်းကို။
သဟကတေ	=	သာယာကျူးချီ ပြုတော်မူသည်နှင့် တပြိုင်နက်။
ပဇ္ဇေန္တော	=	ဝဠာတိမ်ညှန့် မြူးကွန့်ထိန်ဝင်း မိုးနတ်မင်းသည်။
အဘိဂဇ္ဈိယ	=	ကောင်းကင်အကုန်း ကျူးရိုက် ချုန်း၍။
ထလဉ္စ	=	မြင့်မူမောက်စွာ ကုန်းရှိရာအရပ် ကို ၎င်း။
နိန္ဒဉ္စ	=	ချိုင့်ဝှမ်းနိမ့်ပြတ် ကျင်းအရပ်ကို ၎င်း။
ပူရေန္တော	=	ညီညာတင်းကြမ်း ပြည့်မောက် လျှမ်းစေလျက်။
ခဏေန	=	ရှည်ကြာမငြင်း ခဏချင်းဖြင့်။
အဘိဝဿထ	=	မြေပြင်ဝန်းဝေ ရွာသွန်းလေ၏။
(၉) ဝေရူပံ	=	ဤသို့သဘော အံ့သြစလောက် ကျေးဇူးရောက်သော။
သစ္စဝရံ	=	ပရမတ္ထဓာတ် သစ္စာမြတ်ကို။

ဥတ္တမ္မ[•] = ကြီးမာန်ဝံ့ရဲ့ လွန်ထူးကဲသော။
 ဝီရိယံ = မတုန်မဆုတ် စိန်ချွန်းအုပ်သို့ အား
 ထုတ်လုံ့လ ဝီရိယကို။
 ကတုာ = ကျုံးကာခန့်ခန့် ရုံးညာဆန့်လျက်
 တန့်တန့်ထောက်ကူ ပြုတော်မူ၍။

သစ္စာတေဇ
 ဗလဿိတော = သစ္စာနုဘော် အစွမ်းတော်ဖြင့်။
 မဟာမေဃ[•] = ကောင်းကင်ဝေယံ ဒီးဒီးညံမျှ နဘံ
 ရိုက်ဟီးသည်းထန်သောမိုးကြီးကို။
 ဝဿာပေသိ = မြေပြင်အဝှမ်း အိုင်လုံးလွှမ်းအောင်
 ရွာသွန်းတော်မူပေပြီ။

(၁၀) မေ မမ = သင်တို့ဆရာ လူ့ရွာသနင်းငါငါး
 မင်း၏။

သစ္စေန = မှန်ရာပန္နက်မိန့်မြွက်ပြန်ကြားသစ္စာ
 စကားနှင့်။

သမော = နှစ်ပါးနှစ်ဆူ အလားတူသော။
 ဓမ္မော = လောကီလောကုတ် မယုတ်တိုးပွား
 အကျိုးများသော တရားမည်သည်။

နတ္ထိ = မရှိချေ။
 သော = မှန်ရာပန္နက်မိန့်မြွက်ထင်စွာဤသစ္စာ
 သည်။

မေ မမ = အနန္တဂုဏ် သုံးဘုံကျော်ကြား ငါ
 ဘုရား၏။

သစ္စာပါရမီ = နိဗ္ဗာန် ထုတ်ချောက် တဖက်ကမ်း
ပေါက်အောင် ရောက်စေတတ်သော
သစ္စာပါရမီတော်ပေတည်း။

သစ္စာတရား၏ သစ္စာအာနုဘော် မည်မျှကြီးမားကြောင်းကို
ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်တော်ကို ဖတ်ရှုတ်ကြည်ညို၍လည်းကောင်း၊ ယခု
မစ္ဆာပရိတ်တော်ကို ဖတ်ရှုတ် ကြည်ညို၍လည်းကောင်း သိကြရ
ပေပြီ။

ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ သက်ဝင်
ယုံကြည်ကြသော သူတော်စင်အပေါင်းတို့သည် သစ္စာတရားကို
အားကိုးနိုင်နိုင် ဆုပ်ကိုင်ထားလေ့ ရှိကြပေသတည်း။

နမက္ကာရသုတ် အာနုဘော်

(ပြန်လည် တင်ပြချက်)

နမက္ကာရသုတ်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှုထောင့် အမျိုးမျိုးမှ သုံးသပ်ချီးမွမ်းကြည်ညိုသော ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဘုရားကို ရှိခိုးရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်း ဆုတောင်းခြင်းနှင့် ဂါထာများ ဖြစ်ပေသည်။

ဤဘုရားရှိခိုးကို မင်္ဂလသုတ်၊ ရတနာရွှေချိုင့်၊ အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါး၊ အတွင်းအောင်ခြင်းရှစ်ပါးနှင့် နမက္ကာရတို့ကို စုပေါင်းပြုစုထားသော ငါးစောင်တွဲအထိ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာ အဖြစ် သင်ကြားဘူးသူများနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလောကုတ္တရာ သင်တန်းထွက် ကျောင်းသားများအဖို့မူ မသိသူရှားပါးပေမည်။ ထိုအချက်နှစ်ချက်နှင့် မညီသော ပုဂ္ဂိုလ်များ

အနက် တကူးတက ခဲရာခဲဆစ် လေ့လာလိုက်စားသူများမှသာ သိပေမည်။ ကြားဖူးပေမည်။

သို့သော် ဤ နမက္ကာရသုတ်တော်၏ အာနုဘော်ကိုကား ကြားဖူးသူ ရှားပါးမည် ထင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် သာမဏေဝတ်ရန် ဆရာတော် ဦးကေသရ ကျောင်းသို့ ရောက်သွားသောအခါ ကျွန်ုပ်အား ဖော်ပြပါ နမက္ကာရသုတ်တော်ကို သင်အံ့လေ့ကျက်ရန် ညွှန်ကြားပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ်မှာ သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ် သင်ကြားရန် ဆန္ဒပြင်းပြနေသဖြင့် မကျေနပ်လှပေ။ ထိုအခါ ဆရာတော်က ရှင်းပြပါသည်။

ဆရာတော်၏ ရှင်းပြချက်မှာ ကျွန်ုပ်မှာ အတန်းကျောင်းမှ လာသူ ဖြစ်သောကြောင့် ရတနာသုံးပါးနှင့် လည်းကောင်း၊ လောကုတ္တရာအဆုံးအမနှင့်လည်းကောင်း စိမ်းနေမည်ထင်သောကြောင့် ဤနမက္ကာရသုတ်နှင့် တေ့ဆိုင်ပေးရခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဖြစ်ပေ၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်မှာ နမက္ကာရသုတ်တော်ကို ပါဠိအနက် တွဲလျက် တနေ့တပုဒ် ကျက်ပါတော့သည်။ တနေ့ တပုဒ်နှုန်း ကျက်ခြင်းသည် ရတနာသုံးပါးကို မသိသော အန္ဓတယောက် မြတ်စွာဘုရားကျောင်းတော်ဝင်းသို့ တရွေ့ရွေ့ ဝင်သွားခြင်းနှင့် ပမာ တူလှပေသည်။ အတွင်းသို့ ရောက်သွားလေလေ၊ အံ့ဘနမ်း ဆန်းကြယ်မှုများ၊ ထူးထွေမှုများ၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုများကို တွေ့ရဘိသကဲ့သို့ နမက္ကာရသုတ်တော်သည် တပုဒ်ထက်တပုဒ် ကြည်ညိုစရာ ပီတိဖြစ်စရာ ကောင်းနေသည်ကို တွေ့ရတော့၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်မှာ နမက္ကာရသုတ်တော်ကို ကျက်မှတ်ရခြင်းကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအား အနီးကပ် ဖူးတွေ့ရကာ ပီတိကုသိုလ် အကျိုးဖလကို ထူးကဲစွာ ရရှိ ခံစားခွင့် ကြုံရပေတော့၏။

ဤအကြောင်းကို ဆရာတော်အား တင်ပြ လျှောက်ထားသောအခါ ဆရာတော်က သိမ်မွေ့စွာ ပြုံး၍-

“ငါ့ကိုယ်တွေ့တော့ မဟုတ်ပေဘူးကဲ့။ ဆရာတော် သမားတော် အစဉ်အဆက် ပြောတာကို မှတ်သားရဖူးတာ ရှိတယ်။ အေး....ဒါထက် သီဟိုဠ်ကျွန်း(သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)ကိုသိလားဟေ့။”

“သိပါတယ်ဘုရား။ လင်္ကာဒီပလဲ ခေါ်ပါတယ်”

“အဲဒီ ကျွန်းမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နဲ့ ပတ်သက်တာ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ဘာများရှိလဲကွ”

“မြတ်စွာဘုရားရဲ့ လက်ဝဲအောက်ဓာတ် စွယ်တော်မြတ်ရှိပါတယ် ဘုရား။ နေရာကတော့ ကန်ဒီမြို့မှာပါ ကိုယ်တော်”

“ဟုတ်ပေတယ် ကိုရင်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းဟာလဲ ဗုဒ္ဓဘာသာ နိုင်ငံတနိုင်ငံဖြစ်တဲ့အတွက် ဘုရားရဲ့ လက်ဝဲစွယ်တော်ကို ခမ်းခမ်း နားနား ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မြတ်မြတ်နိုးနိုး ကိုးကွယ်ထားကြတယ်။ မသမာသူတွေ ခိုးမှာ ဝှက်မှာ ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးမှာ စိုးလို့ တင်းကြပ်တဲ့ လုံခြုံရေးလဲထားတယ်”

(ဤလက်ဝဲအောက်ဓာတ် စွယ် တော် မြတ် အ ကြောင်း ကို “အနန္တတန်ခိုးတော်ရှင် ဗုဒ္ဓ” အမည်ဖြင့် စာအုပ်တအုပ် ပြုစုရေးသားပြီးပြီ ဖြစ်ပါသည်)။

ဆရာတော် အမိန့်ရှိတော်မူသောစကားကို ဆက်လက်ဖော်ပြပါဦးမည်။

“ပြီးတော့ ဒီစွယ်တော်မြတ်ကို ထားရှိတဲ့ စွယ်တော်တိုက်ကိုလဲ တံခါးအထပ်ထပ် ထားတယ်ကွယ်။ အခါခပ်သိမ်းလဲ မဖွင့်ဘူး။ တလမှာတခါ လပြည့်နေ့တိုင်းမှာသာ ဖွင့်ပြီး အပူဇော်ခံလေ့ ရှိတယ်။ တနေ့မှာတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့မြန်မာပြည်က ရဟန်းတော်တပါးဟာ မဇ္ဈိမဒေသမှာ ဘုရားဖူးအပြီး စွယ်တော်ရှင်ကို ဖူးမြင်ချင်လို့ ကန်ဒီမြို့ကို ရောက်လာသတဲ့”

စွယ်တော်မြတ်ကို ဖူးတွေ့လိုသော ရဟန်းတော် ရောက်လာချိန်သည် လပြည့်နေ့မှ ဖြစ်ပါလေမည်လားဟု ကျွန်ုပ်မှာ တွေးတောရင်း ရင်မောနေစဉ် ဆရာတော်က ဆက်လက် အမိန့်ရှိပါသည်။

“ဒါပေမယ့် အဲဒီ ရက်ဟာ လပြည့်ကျော်သုံးလေးရက်ဘဲရှိသေးတဲ့ရက် ဖြစ်နေသတဲ့။ စွယ်တော်ကို ဖူးမြင်ချင်ရင် စွယ်တော်တိုက်ဖွင့်တဲ့ လပြည့်နေ့အထိ စောင့်ရမှာဆိုတော့ တလနီးပါး ကြာအုံးမှာဘဲ။ ရဟန်းတော်ကလဲ အဲဒါလောက် ကြာကြာ စောင့်ဆိုင်း မနေနိုင်ရှာဘူး။ စွယ်တော်ကို အုပ်ချုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များထံ မေတ္တာရပ်ခံ ပန်ကြားပေမယ့် အချည်းနှီးဘဲဖြစ်ရသတဲ့”

ရဟန်းတော်အတွက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိသော်လည်း စည်းကမ်းတင်းကြပ်သော စွယ်တော်တိုက် အုပ်ချုပ်သူများကို အပြစ်မတင်မိပါချေ။

“အဲဒီတော့ မြန်မာရဟန်းဟာ စွယ်တော်တိုက် အပြင်ဖက် သင့်ရာနေရာတခုကနေပြီး အဖမြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ကို အာရုံပြု၊ ဘုရားဂုဏ်လောင်းကို အောက်မေ့ ဆင်ခြင်ပြီး ဘုရား ရှိခိုးသတဲ့။ ဘယ်လိုများ ဘုရားရှိခိုးတယ် ထင်သလဲ ကိုရင်”

“နမက္ကာရသုတ်တော်ကြီးနဲ့ ကြည်ညိုပူဇော်သလား ဘုရား”

“မှန်တယ်ကိုရင်။ ရဟန်းတော်ဟာ သဒ္ဓါကြည်ညိုစိတ်အပြည့် နဲ့ နမက္ကာရသုတ်ကိုရွတ်ဆိုပြီး ဘုရားရှိခိုးလိုက်တာ “စတ္တာလီသဂ္ဂ ဒန္တော” ဆိုတဲ့ ဂါထာလဲရောက်ရော စွယ်တော်တိုက်မှာ အခိုင် အခံ့ သော့ခတ်ပြီး ပိတ်ထားတဲ့တံခါး အထပ်ထပ်ဟာ တခုပြီး တခု ပွင့်ထွက်ကုန်သတဲ့”

“ဟင်-ထူးဆန်းလိုက်တာဘုရား”

“အေး၊ ဘုန်းကြီးတို့သာသနာတော်ဟာချီးကျူးမကုန်အံ့ဩ၍ မကုန်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင်ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ငါးစောင်တွဲထဲမှာတောင် ပါတဲ့ နမက္ကာရသုတ်ဆို ပြီး ပေါ့ပေါ့မထင်နဲ့။ အင်မတန်ကြည်ညို ပီတိဖြစ်စရာကောင်း သလို ထူးကဲတဲ့ အာနုဘော်လဲ ရှိပေတယ်။ မမေ့မပျောက် ကျက် မှတ်ထားပေတော့”

ဤသို့ မိန့်ကြားပြီးနောက် ဆရာတော်သည် ဘုရားဝတ်ပြုရန် ကြံသွားတော်မူပေ၏။ ထိုအခါတွင် ကျွန်ုပ်မှာ တွေးတော ငေး မောလျက် ကျန်ခဲ့ရင်းက ဆရာတော် ဦးကေသရ ဘုရားရှိခိုးပုံကို ပြန်လည် တွေးတောနေမိ၏။

ဆရာတော်ဘုရား ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ ဤ နမက္ခာရသုတ် ဘုရားရှိခိုးကြီးကို အနက်နှင့်တူ၍ ရွတ်ဆို ပူဇော်လေ့ရှိကြောင်း ပြန်လည် တွေးတောမိတော့သည်။

၃၃-ဂါထာ လုံးကို အနက်နှင့်တူဖက်၍ ရွတ်ဆိုသဖြင့် အချိန် ကြာမြင့်ပေမည်။ ညောင်းညာပေမည်။ သို့ရာတွင် ထိုအနှောင့် အယှက်များက ဆရာတော်ဘုရား၏ ကြည်ညိုစိတ်၊ သဒ္ဓါတရား ဖိတ်လျှံနေသောစိတ်ကို မဖျက်ဆီးနိုင်ပါ။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော် ဦးကောသရသည် ဤသုတ်တော်ကြီး ဖြင့် နေ့စဉ်မပျက်မကွက် ဘုရား ရှိခိုးခြင်းဖြစ်ပေ၏။

ဆရာတော် ဦးကောသရမှာ ဥပဓိ ရုပ်အားဖြင့် ခန့်ထယ်ခြင်း မရှိပေ။ သေးကွေး ပိန်လှ လှသည်။ သို့ရာတွင် ထိုနယ်တဝိုက်၌ ဆရာတော်အား ကြည်ညိုသူ ပေါများလှသည်။

လူပုဂ္ဂိုလ်များသာမက ရဟန်းတော် အချင်းချင်းလည်း ဆရာ တော် ဦးကောသရကို လေးစား ကြည်ညိုကြသည်။ ဝါ အား ဖြင့် ငယ်သော ရဟန်းများက ဆရာရင်းသဖွယ် အားကိုး၍ ဝါ ကြီးသော သံဃာတော်များကလည်း ဆွေမျိုးသားချင်းပမာ အားထားကြသည်။

နီးသည်ဖြစ်စေ၊ ဝေးသည်ဖြစ်စေ ဆရာတော် ဦးကောသရ နှင့် ဆက်သွယ်မိသော ကိုယ်တော်ကြီးများသည် ယုံကြည် အား ထားလောက်သော တပည့်တပန်းမရှိပါက ၎င်းတို့ ပျံ့လွန်တော် မမူမီကပင် ကြိုတင်၍ ဆရာတော်၊ ဦးကောသရအား ကျောင်းလဲ့ အပ် ပစ်ခဲ့ကြလေ့ ရှိလေသည်။

နမက္ကာရသုတ်တော်ကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ရွတ်ဖတ်၍ ဘုရား ကြည်ညိုသော ဆရာတော်၏ အပြုအမူက ထူးခြားသလို ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ရပ်တည်သွားသည့် အခြေအနေများမှာလည်း ဖော်ပြပါအတိုင်း ထူးခြားသည်ဟု ယူဆရပေသည်။

ဤနှစ်သက်ဖွယ်ရာ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ နမက္ကာရသုတ်၊ သို့မဟုတ် နမက္ကာရ ဘုရားရှိခိုးကို အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ ရှိနေကြသော်လည်း နှစ်သက်ဘွယ်ဖြင့် ပြည့်နေပေသည်။ ကြည်ညိုဘွယ်ရာ အတိ ဖြစ်ပေသည်။

စကားအရာတွင်လည်း ဥပမာ ဥပမေယျ တို့ဖြင့် ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာ တန်ဆာ ဆင်ထားသလို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကို မျက်ဝါး ထင်ထင် ဖော်ပြနိုင်သည်။

ကျွန်ုပ်သည် နမက္ကာရသုတ်ကို ကြည်ညို နှစ်သက်လွန်းသဖြင့် ယင်း၏ အခြေအမြစ်ကို လိုက်လံ တူးဆွကြည့်မိရာ အဋ္ဌကထာ ဆရာကြီး ရှင်မဟာ ဗုဒ္ဓဃောသ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပြုစု၍ ကိုယ်တော်တိုင်အသုံးပြုသော ဘုရားရှိခိုးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပေသည်။

ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ ကိုယ်တော်၏ လက်ထက်တော်တွင်မှာပင် ဤသုတ်တော်၏ အာနုဘော်ကို အုတ်အော်သောင်းတင်း ပြောယူခဲ့ကြရသဖြင့် ဆရာတော်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် ဆက်နွယ်၍ ဖော်ပြလိုက်ရပြန်ပါသည်။

သာသနာတော် သက္ကရာဇ် ၉၀၀ ပြည့်နှစ် ဝန်းကျင်ကာလ ဖြစ်ပေသည်။ ဤအချိန်တွင် လင်္ကာဒီပကျွန်းကြီး၌ ဗုဒ္ဓသာသနာသည် ရောင်ဝါနေသို့ ထွန်းလင်းတောက်ပလျက် ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် ပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိတော်နှင့်အဋ္ဌကထာများမှာ ဘိဟိုဠ်

ဘာသာဖြင့် ပြည့်စုံစွာရှိ၏။ မပျောက်မပျက်ရအောင် ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားကြ၏။

သို့သော် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော် ပြန့်စည်သော အခြား တိုင်းနိုင်ငံ ဒေသတို့တွင်ကား ပိဋကတ်သုံးပုံနှင့် အဋ္ဌကထာများ ပြည့်စုံစွာ မရှိသေးပေ။ ထိုဒေသများသို့ ပိဋကတ်တော်များ လုံလောက် ပြည့်စုံစွာ ရောက်ရှိ ပြန့်နှံ့မှသာလျှင် သာသနာပို့၍ စည်ပင်မည်။ ပို၍ခိုင်ခံ့မည်။

ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ပိဋကတ်တော်များကို ဒေသအနှံ့အပြားသို့ ပွားကူးဖြန့်ချိရန် ဖြစ်သော်လည်း အခြားဒေသများ၌ သိဟိဋ္ဌဘာသာကို မသုံးစွဲကြပေ။ သိဟိဋ္ဌဘာသာကိုတတ်ကျွမ်းသူလည်း ရှားပါးပါသည်။ လူများစု သုံးစွဲနေသော မာဂဓ ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုနိုင်လျှင် ကောင်းပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ပိဋကတ်သုံးပုံ စလုံးနှင့် အဋ္ဌကထာများကို မာဂဓဘာသာသို့ပြန်ဆိုနိုင်အောင် ပြည့်စုံသည် မရှိချေ။

ဤအရေးကို တွေးဆလျက် ရင်လေးနေကြသော မဟာထေရ်ကြီးများမှာ အလွန် ရင်လေးနေကြ၏။ ကူးယူ ဘာသာ ပြန်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များ မကြာခဏ ကြွရောက်တော် မူကြသော်လည်း အရည်အသွေးကို စိတ်မချသဖြင့် ခွင့်မပေးရဲကြပြန်ချေ။

ယင်းသို့ ရှိစဉ်တွင် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောဓမ္မထေရ်သည် ပေ၂ ပေါက် ထွန်းကားလာတော်မူ၏။

အရှင်မြတ်သည် မဟာဗောဓိပင်အနီး ဘောဓမ္မမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားရှာမှ ကေသပုဏ္ဏားနှင့်ကေသီပုဏ္ဏားမတို့၏သားပေတည်း။

ဤသောသ သတို့သားသည် ခုနစ်နှစ်သား အရွယ်မှာပင် ဗေဒင်အတတ်ကို တဖက်ကမ်းခတ်အောင် တတ်မြောက်လေသည်။ သူသည် ဗေဒင်အတတ်ကို တဖက်ကမ်းခပ် တတ်မြောက်သောကြောင့် ပညာမာန် တက်သည်။ ထို့ကြောင့် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်ကာ ပြိုင်ဖက်ကို ရှာဖွေသည်။ တွေ့ရှိဆွေးနွေး နှိမ်နင်းသည်။

တနေ့တွင် ဗေဒင်ပညာ ဆွေးနွေးစရာ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးကို တွေ့ရပြန်၏။ အရှင် ရေဝတ အမည်ရှိသော မထေရ်မြတ် ဖြစ်ပေ၏။ မထေရ်မြတ်သည် သောသ သတို့သား တင်လာသမျှ ပြဿနာများကို ဖြေကြားရှင်းလင်း အပြီး၌-

“ချစ်ကား၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကား မည်သည်တို့နည်း။ အကုသိုလ်တရားတို့ကား မည်သည်တို့နည်း။ အဗျာကတ တရားများကား အဘယ်တို့နည်း”

ဗုဒ္ဓမန္တာန် “ပရမတ္ထဝေဒ”ကို မေးမြန်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဗေဒင် အတတ်၌ တဖက်ကမ်းခပ်တတ်သော သတို့သားသည် ရတနာသုံးပါး၌ မကျွမ်းပေ။ မသိပေ။

ထို့ကြောင့်မသိသည်ကိုသိလိုသောစိတ်သည်ပါရမီရှင်ဗောဓိသတို့သားအားလှုံ ဆော်လေရာသူသည်ပရမတ္ထဝေဒမန္တာန်ကို သင်လိုစိတ်ဖြင့် အရှင် ရေဝတထံတော်တွင်ရှင်ရဟန်း ပြုလိုက်လေ၏။

အရှင်သောသ ရဟန်းသည် ပိဋကတ်သုံးပုံကို တနေ့လျှင် ပုဒ်ရေပေါင်း ခြောက်သောင်းနှုန်းဖြင့် နှုတ်တက်အာဂု' ဆောင်ကာ သင်ကြား၏။ ပိဋကတ်သုံးပုံကို နှုတ်တက်အာဂု' ဆောင်နိုင်သော ပါရဂူ အဖြစ်သို့ တလဖြင့် ရောက်ရှိလေတော့သည်။

ထိုသို့ တော်လွန်း တတ်လွန်းသဖြင့် ဘောသရဟန်းမှာ မသင့်လျော်သော အတွေးများ ဝင်လာချေသည်။

“မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ပိဋကတ်သုံးပုံ၌ ငါ၏ အသိဉာဏ်ပညာက လွန်ကဲလေသလော။ ငါ၏ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာ၏ အသိဉာဏ်ကပင် လွန်ကဲလေသလော”

အရှင်ရေဝတမ္ဘာ သံသရာ၏ နောက်ဆုံးဘဝသို့ ရောက်ရှိနေသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်ဖြစ်ပေရာ၊ တပည့်ရဟန်းငယ်၏ မတော်မသင့်သော စိတ်ကူးကို “စေတောပရိယအဘိညာဉ်” ဖြင့် သိတော်မူသဖြင့် ခေါ်ယူဆုံးမလေ၏။

“ငါ့ရှင်-ဗုဒ္ဓဘောသ၊ ပိဋကတ်စာပေမာန်တက်ကာ မသင့်တော်သည်များကို တွေးတောခြင်းကား ဝန်လေးလှချေ၏”

သူတပါးကိုလည်း မပြော၊ မိမိနှုတ်မှလည်း ဖွင့်ထုတ်ရေရွတ်ခြင်း မရှိဘဲ ဆရာရဟန္တာအရှင်မြတ် သိသွားခြင်းအတွက် ရှင်ဗုဒ္ဓဘောသမှာ ထိတ်လန့်ရှာ၏။ တုန်လှုပ်ရှာ၏။

“ဪ...ငါဟာ ပိဋကတ်သုံးပုံလာ ပုဒ်ရေသိန်းရှစ်သောင်းမျှသာ အာဂုံဆောင်နိုင်တာပါကလား။ ရဟန်းကိုစွဲတွင် ငါဘာမျှ အားမထုတ်မိသေး၊ သံသရာဘေးမှ လွတ်မြောက်ရန် ဘာမျှ မဆောင်ရွက်ရသေးပါတကား”

ထိတ်လန့် သံဝေဂရကာ ဆရာ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကို ဦးနှိုက် ရှိခိုး၍ တောင်းပန်လေ၏။

“သည်းခံတော်မူပါဘုရား၊ တပည့်တော်သည် ပညာမာန်တက်၍ တွေးတောမိပါသည်။ ခွင့်လွှတ်တော်မူပါဘုရား”

“ငါ့ရှင်-ဗုဒ္ဓဃောသ၊ သင်သည် ဝန်လေးသောအကြံအစည် ကို ကြံစည်မိချေပြီ။ လင်္ကာဒီပကျွန်းသို့ သွား၍ သီဟိုဠ်ဘာသာ အက္ခရာဖြင့် ရေးသားတင်ထားအပ်သော ပိဋကတ်သုံးပုံကို မဂဓ ဘာသာ အက္ခရာဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသားချေလော့။ သာသနာ ပွားစီးစည်ပင်ကြောင်းဖြစ်သော ဤကိစ္စ ထမြောက်အောင်မြင် ပါက သင်၏အပြစ်ကို ငါသည်းခံအံ့”

“မဆုတ်မနစ် ဖြစ်မြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ပါမည်ဘုရား”

အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသသည် ဆရာအရှင် ရဟန္တာမြတ်ကို ရှိခိုး ကန်တော့ပြီးနောက် လင်္ကာဒီပသို့ ပင်လယ်ခရီးဖြင့် ထွက်ခွာ လာခဲ့လေ၏။

လင်္ကာဒီပသို့ ကြွရောက်သောလမ်းခရီးတွင် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ သည် ၎င်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်းသော အခြေအနေ ကို အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တမထေရ်ထံမှ ကြားသိရလေသည်။

အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တမထေရ်မှာ လင်္ကာဒီပတွင်ရှိသောပိဋကတ်တော် များကို ကူးယူရန် လင်္ကာဒီပသို့ ကြွရောက်တော်မူခဲ့၏။ ပိဋကတ် တော်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူကြသော မထေရ် ကြီးများက မကျွမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ကူးယူလျှင် ပုဒ်ပဒ ချတ်ချော်တိမ်းပါးကုန်မည်စိုး၍ အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တမထေရ်၏ အရည် အချင်းကို စမ်းသပ်သည့်အနေဖြင့် မေးမြန်းစိစစ်ကြသည်။

မထေရ်မြတ်က- “ဇိနာလင်္ကာရကျမ်း” ကို ပြုစုတင်ပြရာ အလကားကျမ်းဟုဆိုကာ ကူးယူခွင့် မပေးကြပေ။ သို့ဖြစ်၍ အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တမထေရ် လက်လျှော့ကာ ပြန်လာခဲ့၏။

တို့ကြောင့် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓသောသ၏ မြတ်သောကိစ္စ အောင်မြင်စေရန် အကြံပေးလိုက်ပေသည်။

“ငါ့ရှင်၊ သင်မူကား ပိဋကတ်တော်အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာကျမ်းတခု ပြုစု၍ တင်ပြပေတော့”

လိုအပ်သောပစ္စည်းများကိုပါ လက်လှဲ ပေးအပ်လိုက်လေသည်။

ကျွန်းမြတ်လင်္ကာသို့ အရှင်ဗုဒ္ဓသောသမထေရ် ရောက်ရှိချိန်သည် သာသနာတော်သက္ကရာဇ် ၉၃၀ ပြည့်နှစ် မဟာနာမမင်း၏ ရှေ့လက်ထက်တော်တွင် ဖြစ်ပေသည်။

မထေရ်သည် သံဃပါလ မထေရ်ကြီးကို ဝင်ရောက်ဖူးမျှော်ကန်တော့ကာ လာရောက်ရင်းအကြောင်းသို့ လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ သံဃပါလမထေရ်ကြီးနှင့် အခြားမထေရ်ကြီးများ တိုင်ပင်ကာ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော” အစချီသော ဂါထာတပုဒ်ကို ချပေးကြသည်။

“ငါ့ရှင်၊ ဤဂါထာ၏အနက်ကို ဖွင့်ဆို၍ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ချောက်ချားပါလေဦး”

မထေရ်သည် ထိုနေ့ညနေချမ်းအချိန်မှစ၍ အထက်ပါဂါထာကို အစအဦး အမှူးထားကာ ကျမ်းတစောင် ပြုစုတော်မူသည်။ ကျမ်းအမည်ကား “ဝိသုဒ္ဓိမဂ်” ပေတည်း။

ကျမ်းအပြီး၌ မထေရ်သည် မောမောနှင့် ကျိန်းစက်တော်မူရာ ညဉ့်ဦးယံတရားနိုးသော် ပြုစုပြီးသောကျမ်းကို မတွေ့ရတော့ချေ။ ထို့ကြောင့် နံနက်တွင် မထေရ်ကြီးများထံ ဆက်ကပ်နိုင်ပြီရန် ပျောက်သွားသောကျမ်းကို ပြန်လည်ပြုစု စီရင်တော်

မူရ်ပြန်ကား ကျမ်းအပြီး၌ နားနေ ကျိန်းစက်တော်မူပြန်သည်။ ထိုဒုတိယကျမ်းမှလည်း သန်ကောင်ကျော် တရားနိုး၌ ရှာမတွေ့ ပြန်သဖြင့် တတိယအကြိမ် ရေးသားပြုစုရပြန်လေသည်။

ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်မှာ တညတည်းဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းကို သုံးခါပြန်လည်ပြုစုရသဖြင့် ပင်ပန်းတော်မူလှသည်။ အရုဏ်မတက်မီ ခဏခေတ္တ အပန်းဖြေသည့်အနေဖြင့် မွေးမှိန်း နေမိလေသည်။

တုံးခေါက်သံများ၊ ကျောက်စည် ကြေးစည်နှင့် အုန်းမောင်း ခေါက်သံများ ဆူညံလာသည်။ မထေရ်သည် နားနေမှိန်းစက် ခြင်းကို ပယ်ဖျက်၍ ဘုရားဝတ်ပြုရန် ထတော်မူသောအခါ ပျောက်ဆုံးနေသော ကျမ်းနှစ်ဆူနှင့် တတိယကျမ်းကိုပါ ပူးယှဉ် လျက် တွေ့ရပေ၏။

မထေရ်သည် သံဃပါလမထေရ်နှင့် အခြားမထေရ်ကြီးများ စုံညီချိန်တွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းသုံးဆူစလုံးကို ဆက်ကပ်လိုက်သည်။

မထေရ်ကြီးများ တိုက်ဆိုင် ဖတ်ရှုကြည့်ကြရာ အံ့ဩဘွယ် ကောင်းစွာပင် ကျမ်းသုံးဆူစလုံး တကျမ်းနှင့်တကျမ်း ပုဒ်မချော် ပါဠိမလွဲ တူညီနေကြောင်း တွေ့ကြရသည်။ အလွန်နှစ်သက်စွာ ဖြင့် ချီးမွမ်းကြသည်။

သို့သော်....

“ငါ့ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ၊ သင်၏ အရည်အချင်းကို နှစ်သက် ကျေနပ်၏။ သင်သည် ပိဋကတ်တော်များကို ကူးယူထိုက်ရုံမက ဘာသာပြန်ဆိုရန် အရည်အချင်း အရည်အသွေးလည်း ပြည့်ဝ ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သင်စိတ်တိုင်းကျ ဆောင်ရွက်ပေလော့”

“သို့ဖြစ်လျှင် ပိဋကတ်တော်များ စံပယ်ရာ ပိဋကတ်တိုက် တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရား”

“တိုက်တော်တွင်းသို့ ဝင်ခြင်းကိုလည်း ငါတို့ ခွင့်ပြုပေ၏။ သို့သော် တံခါးကိုကား လက်ဖြင့် ဖွင့်မပေးနိုင်ပေ”

သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အမြင်တွင်မူ ပိဋကတ်တော်များကို ကူးယူ ခွင့် မပေးချင်သောကြောင့် ကေ့လည်ချောင်ပတ် လုပ်နေသည် ထင်ဘွယ်ရှိ၏။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓသောသ မထေရ်မြတ်ကား ငါ၏ အစွမ်းကို ထပ်မံအပြခိုင်းခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု သဘောပေါက် တော် မူသည်။

ထိုသို့ သိမြင်ဆင်ခြင်မိသဖြင့် ပိဋကတ်တိုက်တော်တံခါးကို ဖွင့်ရန် ကြားနာရသူတိုင်း သဒ္ဓါကြည်နူးမြူးကြစေလောက်သည့် ဘုရားရှိခိုးဂါထာတပုဒ်ကို ချက်ခြင်း ရေးသားပြုစုတော်မူသည်။ ထိုဂါထာပုဒ်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်-ကျေးဇူးတော်- လက္ခဏာတော်-တန်ခိုးတော်များနှင့်တကွ စရိယသုံးပါး စွန့်ခြင်း ကြီး ငါးပါးပါးရမိတော်ဆယ်ပါး စသည်တို့ကို “သုဂတံ သုဂတံ သေဋ္ဌ” အစချီသော နမက္ကာရသုတ်ပင် ဖြစ်ပေ၏။

အရှင်မဟာ ဗုဒ္ဓသောသ မထေရ်မြတ်သည် ကျေးဇူးတော် သခင် ဗုဒ္ဓရှင်အား ဦးနှိမ်ရိုကျိုး ရှိခိုးရန်စီစဉ်ပြီးနောက် ပိဋကတ် တိုက်တော် တံခါးဝတွင် ရှိသေစွာထိုင်လျက် နမက္ကာရသုတ် ဘုရားရှိခိုးဖြင့် ရှိခိုးပူဇော်လေ၏။

နမက္ကာရဂါထာပါ အနက်အဓိပ္ပာယ်လာအတိုင်း ဗုဒ္ဓကိုယ် တော်မြတ်အား အာရုံပြု၍ နမက္ကာရဘုရားရှိခိုးဂါထာကို ရွတ်ဆို ပူဇော်ရာ-

“မဟာဗောဓိပလ္လင်တော်ဝယ် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေ
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား မာရ်နတ်လာ၍စစ်ထိုး
သောအခါ ဆယ်ဖြာသော ပါရမီတော်ကို ဖြည့်ကျင့်
ဆည်းပူးခဲ့သောကြောင့် ဤဗောဓိပင်နှင့် ပလ္လင်တော်ကို
ရရှိပေသည်။ ပါရမီတော်ကို ရရှိပေသည်”

ဟု ပါရမီတော်ကို ညွှန်ကြားမှ မာရ်နတ်ရန် ပျက်ပြားသွား
သကဲ့သို့....

“တဟိံ-တဟိံ၊ ပါရမီ သဗ္ဗယံ စယံ” ဟူသော ပါရမီဂုဏ်
တော်ညွှန်း ဂါထာပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုမိသည်နှင့် တပြိုင်နက် ပိဋကတ်
တော် တိုက်တံခါးသည် အင်ဦအလျောက်တဟိန်းဟိန်းမြည်လျက်
ဟင်းလင်းပွင့်ထွက်သွားလေတော့သတည်း။

ထိုအခါတွင် အရှင်မြတ် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓသောသမထေရ်သည်
ပိဋကတ်တိုက်တွင်းသို့ ဝင်ကာ ပိဋကတ်သုံးပုံကို သီဟဋ္ဌဘာသာမှ
မဂဓဘာသာသို့ ကူးယူပြန်ဆိုနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓမတည၊ အဋ္ဌကထာကျမ်းနှင့် နမက္ကာရ ဘုရားရှိခိုးကြီးကို
ပြုစုသော ဤအရှင်၏ ထေရုပ္ပတ္တိတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့်အတိုင်း
သူတော်စင်တို့ ကြည်ညိုသဒ္ဓါပွားနိုင်ကြစေရန် ထပ်မံဖော်ပြ
လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကြားဖူးသော်လည်း အမှတ်မဲ့ နေမိခဲ့သော
သူတော်စင်တို့ ရှိခဲ့ချေသော် စေ့စပ်ပတ်နပ်စွာ ဖတ်ရွတ်ကြည်ညို
နိုင်ကြရန် ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

နမက္ကာရသုတ် ပါဠိတော်

- (၁) သုဂတံ သုဂတံ သေဌံ၊
ကုသလံ ကုသလံ ဇဟံ။
အမတံ အမတံ သန္တံ၊
အသမံ အသမံ ဒဒံ။
သရဏံ သရဏံ လောကံ၊
အရဏံ အရဏံ ကရံ။
အဘယံ အဘယံ ဌာနံ၊
နာယကံ နာယကံ နမေ။
- (၂) နယန သုဘဂ ကာယင်္ဂံ၊ မဇ္ဈေ ဝရ သရောပေတံ။
အမိတ ဂုဏ ဂဏာ ဓာရံ၊ ဒသဗလ မတုလံ ဝဇ္ဇေ။
- (၃) ယောဗုဒ္ဓေါ ဓိတိမာည ဓာရကော၊
သံသာရေ အနုဘောသိ ကာယိကံ။
ဒုက္ခံ စေတသိကဉ္စ လောကတော၊
ဝဇ္ဇေ တံ နရဒေဝမင်္ဂလံ။
- (၄) ဗာတ္ထိံသတိ လက္ခဏ ဝိစိတြဒေဟံ၊
ဒေဟဇ္ဈတိ နိဂ္ဂတ ပဇ္ဇလန္တံ။
ပညာဓိတိ သီလဂုဏောသ ဝိန္ဒံ၊
ဝဇ္ဇေ မုနိ မန္တိမ ဇာတိယုတ္တံ။

- (၅) ပါတောဒယံ ဗာလဒိဝါ ကရံဝ၊
မဇ္ဈေ ယတိနံ လလိတံ သိရိဟိ။
ပုဏ္ဏိန္ဒြ သင်္ကာသ မုခံ အနေဇံ၊
ဝန္ဒာမိ သဗ္ဗညု မဟံ မုနိန္ဒြ။
- (၆) ဥပေတပုညော ဝရဗောဓိမူလေ၊
သသေနမာရံ သုဂတော ဇိနိတွာ။
အဗောဇ္ဈိ ဗောဓိ အရုဏောဒယမ္ပိ၊
နမာမိ တံ မာရဇိနံ အဘဂံ။
- (၇) ရာဂါဒိ ဆေဒါမလ ဉာဏခဂ္ဂံ၊
သတိသမညာ ဖလကာဘိဂါဟံ။
သီလောသံလင်္ကာရ ဝိဘူသိတံ တံ၊
နမာမိ ဘိညာဝရ မိဒ္ဓုပေတံ။
- (၈) ဒယာလယံ သဗ္ဗမိ ဒုက္ခရံ ကရံ၊
ဘဝဏ္ဏဝါ တိက္ကမ မဂ္ဂတံ ဂတံ။
တိလောကနာထံ သုသမာဟိတံ ဟိတံ။
သမန္တစက္ခု ပဏမာမိ တံ မိတံ။
- (၉) တဟိံ တဟိံ ပါရမိသဉ္ဇယံ စယံ၊
ဂတံ ဂတံ သဗ္ဗိ သုခပ္ပဒံ ပဒံ။
နရာနရာနံ သုခ သမ္ဘဝံ ဘဝံ။
နမာ နမာနံ ဇိနပုဂံ ဂဝံ။

- (၁၀) မဂ္ဂင် နာဝံ မုနိ ဒက္ခ နာဝိကော၊
ဤဟာ ဖိယံ ဉာဏ ကရေန ဂါဟကော။
အာရုယှ ယော တာယ ဗဟူ ဘဝဏ္ဏဝါ၊
တာရေသိ တံ ဗုဒ္ဓ မဿပ္ပဟံ နမေ။
- (၁၁) သမ တိံသတိ ပါရမိ သမ္ဘရဏံ၊
ဝရဗောဓိ ဒုမေ စတုသစ္စဒသံ။
စရ မိဒ္ဓိ ဂတံ နရဒေဝ ဟိတံ၊
တိဘဂ္ဂုပသမံ ပဏမာမိ ဇိနံ။
- (၁၂) သတ ပုညဇ လက္ခဏိကံ ဝိရဇံ၊
ဂဂန္တုပမမိ ဓိတိ မေရုသမံ။
ဇလဇပမ သိတလ သိလယုတံ၊
ပထဝီ သဟနံ ပဏမာမိ ဇိနံ။
- (၁၃) ယော ဗုဒ္ဓေါ သုမတိ ဒီဝေ ဒီဝါကရောဝ။
သောဘန္တော ရတိဇနနေ သိလာသနမ္ပိ။
အာသိန္တော သိဝ သုခဒံ အဒေသိ ဓမ္မံ၊
ဒေဝါနံ တ မသဒိသံ နမာမိ နိစ္စံ။
- (၁၄) ယော ပါဒ ပင်္ကဇ မုဒုတ္တလ ရာဇိကေဟိ။
လောကေဟိ တိဟိ ဝိကလေဟိ နိရာကုလေဟိ။
သမ္မာပုဏေ နိရူပမေယျ တမေဝ နာထော။
တံ သဗ္ဗလောက မဟိတံ အသမံ နမာမိ။

- (၁၅) ဗုဒ္ဓံ နရာ နရ သမောသရဏံ ငိတတ္ထံ၊
ပညာ ပဒိပ ဇုတိယာ ဝိဟတန္ဓကာရံ။
အတ္ထဘိကာမ နရဒေဝ ဟိတာ ဝဟံ တံ၊
ဝန္ဓာမိ ကာရုဏိက မဂ္ဂ မနန္တဉာဏံ။
- (၁၆) အခိလ ဂုဏ နိဓာနော ယောမုနိန္ဒောပ ဂန္ဓာ၊
ဝန မိသိပတနဂ္ဂ သညတာနံ နိကေတံ။
တဟိ မကုသလ ဆေဒံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထော၊
တ မတုလ မဘိက္ကန္တံ ဝန္ဓနေယျံ နမာမိ။
- (၁၇) သုစိ ပရိပါရိတံ သုရုစိရပ္ပဘာဟိ ရတ္တံ၊
သိရိ ဝိသရာလယံ ဂုပိတ မိန္ဒြိယေဟု ပေတံ။
ရဝိ သသိ မဏ္ဍလပ္ပဘုတိ လက္ခဏောပ စိတ္တံ၊
သုရ နရ ပူဇိတံ သုဂတ မာဒရံ နမာမိ။
- (၁၈) မဂ္ဂေါဠုမ္ပေန မုဟ ပဋိဃာသဒိ ဥလ္လောလဝီစိ။
သံသာရောဃံ တရိ တ မဘယံ ပါရပတ္တံ ပဇာနံ။
တာဏံ လေဏံ အသမသရဏံ ကေတိတ္ထံ ပတိဋ္ဌံ၊
ပုညက္ခေတ္တံ ပရမသုခဒံ ဓမ္မရာဇံ နမာမိ။
- (၁၉) ကဏ္ဍမ္ပမူသေ ပရဟိတကရော
ယော မုနိန္ဒော နိသိန္ဒော၊
အစ္ဆေရံ သီဃံ နယန သုဘကံ
အာကုလဏ္ဏဂိုဇာလံ။
ဒုဇ္ဇောလဒ္ဓံ သံ မုနိဘိ ဇဟိတံ
ပါဠိဟေရံ အကာသိ၊
ဝန္ဓေ တံ သေဋ္ဌံ ပရမ ရတိဇံ ဣဒ္ဓိဓမ္မေဟု ပေတံ။

- (၂၀) မုနိန္ဒကော ယေ ကော ဒယုဒယ ရုဏော
ဉာဏဝိတ္တိဏ္ဏ ဗိဓ္ဓော။
ဝိနေယျပ္ပါဏောသံ ကမလ ကထိတံ
ဓမ္မရံသီ ဝရေဟိ။
သုဗောဓေသိ သုဒ္ဓေ တိဘဝ ကုဟရေ
ဗျာပိတက္ကိတ္တိနဉ္စ။
တိလောကေ ကစ္စက္ခူ ဒုခမ သဟနံ
တံ မဟေသိ နမာမိ။
- (၂၁) ယော ဇိနော အနေက ဇာတိယံ၊
သပ္ပတ္တ ဒါရ မဂ် ဇီဝိတဗ္ဗိ။
ဗောဓိပေမတော အလဂ္ဂ မာနသော၊
အဒါသိ ယေဝ အတ္ထိကဿ။
ဒါနပါရမိံ တတော ပရံအပ္ပရိသီလ ပါရမာဒိကဗ္ဗိ၊
တာသ မိဒ္ဓိယော ပယာတ မဂ္ဂတ္ထံ
တ မေကဒီပကံ နမာမိ။
- (၂၂) ဒေဝါ ဒေဝါ တိဒေဝံ နိဓန ဝပုဓရံ
မာရဘဂ် အဘဂ်၊
ဒီပံ ဒီပံ ပဇာနံ ဇယ ဝရ သယနေ
မောဓိပတ္တံ ဓိပတ္တံ။
ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာ ဂတာနံ ဝရဂီရ ကထိတံ
ပါပဟိနံ ပဟိနံ၊
လောကာ လောကာ ဘိရာမံ
သတတ မဘိ နမေ တံ မုနိန္ဒံ မုနိန္ဒံ၊

(၂၃) ဗုဒ္ဓေါ နိဂြောဓဗိဓ္ဓော မုဒု ကရ စရဏော
 ဗြဟ္မ သောသေဏံ ဇဃော၊
 ကောသစ္ဆာဒဂံ ဇာတော ပုနရပိ
 သုဂတော သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ပါဒေါ။
 မုဒေါဒါတုဏ္ဏ လောမော အထ မပိ
 သုဂတော ဗြဟ္မဇုဂ္ဂတ္တ ဘာဝေါ၊
 နိလက္ခိ ဒိဃပဏ္ဍိ သုခမ မလ ဆဝိ
 ထောမ္ပ ရသဂ္ဂ သဂ္ဂိ။

(၂၄) စတ္တာလိသဂ္ဂ ဒန္တော သမက လပနဇော
 အန္တရံသပ္ပ ပိနော၊
 စက္ကေနကံတ ပါဒေါ အဝိရဋ္ဌ ဒဿနော
 မာရ ဇုဿိ ပါဒေါ။
 တိဋ္ဌန္တော နော နမန္တော ဘယ ကရ မုဒုနာ
 ဇဏ္ဍုကာ နာမသန္တော၊
 ဝဋ္ဋက္ခန္တော ဇိနော ဂေါတမုဏ ပခုမကော
 သိဟ ပုဗ္ဗစု ကာယော။

(၂၅) သတ္တပ္ပိနောစ ဒိဃ ဂုံလိ မထ သုဂတော
 လောမ ကူပေက လောမော၊
 သမ္ပန္နော ဒါတ ဒါဌော ကနက သမ တစော၊
 နိလ မုဒ္ဒဂ္ဂ လောမော။
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူလဇိဌေါ အထ သိဟ ဟနုကော
 ဇာလိ ကပ္ပါဒဟတ္ထော၊
 နာထော ဥဏ္ဍိသ သိသော ဣတိ ဂုဏ သဟိတံ
 တံ မဟေသိ နမာမိ။

(၂၆) ဗုဒ္ဓေါဗုဒ္ဓေါတိ သောသော အတိ ဒုလ္လဘ တရော
 ကာ ကထာ ဗုဒ္ဓဘာဝေါ၊
 လောကေ တဿ ဝိဘာဝီ ဝိဝိဓ ဟိတ သုခံ
 သာဓဝေါ ပတ္တယန္တံ။
 ဣဋ္ဌံ အတ္ထံ ဝဟန္တံ သုရ နရမဟိတံ
 နိဋ္ဌယံ ဒက္ခိဏေယျံ၊
 လောကာနံ နန္ဒိ ဝဗ္ဗံ ဒသဗလ မသမံ
 တံ နမဿန္တု နိစ္စံ။

(၂၇) ပုညေန တေန သောဟံ နိပုဏ မတိ
 သတော သမ္ပရာယေ စ တိတ္ထော၊
 ဒက္ခော ဒိဋ္ဌဇ္ဈပညော အဝိကလ ဝီရိယော
 ဘောဂဝါ သံဝိဘာဂီ။
 တိက္ခော သူရေ ဓိတတ္ထော သပရဟိတ ဓနော
 ဒိဃဇီဝိ အရောဂေါ၊
 ဓညော ဝဏ္ဏော ယသဿိ အတိ ဗလဝ ဓရော
 ကိတ္တိမာ ခန္တုပေတော။

(၂၈) သဒ္ဓေါ ဒါတဂုံပေတော ပရမ သိရိဓရော
 ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဝိရတ္ထော၊
 လဇ္ဇိကလျာဏ မိတ္ထော အဘိရတ ကုသလော
 ပဉ္စသီလာဘိရက္ခော။
 အပ္ပိစ္ဆော အပ္ပကောဓော အတိ ဝုဇ္ဇဟဒယော
 ဣဒ္ဓိမာ အပ္ပမေယျော၊
 ပါသံသော ပေမ ဝါစော သုဇန ဂုဏဝိဒ္ဓ
 မာမကော သော ဘဝေယျံ။

- (၂၉) ဣတ္ထံ အသင်္ခယေ နာထ၊ ဂုဏေ လက္ခဏ ဒီပိတေ။
ဂါထာသု သုစကာသေက၊ ဂါထမ္ပိ သဒုတေ ဗုဓော။
- (၃၀) စတုရာ ပါယ မုတ္တော သော၊ သာဓကတ္ထ ဒွယဿ စ။
ဟတူ ပဒ္ဒဝ ဇာလော စ၊ လာဘီ ဟိတ သုဿ စ။
- (၃၁) အဓိပေါ နရဒေဝါနံ၊ စတုဒီပိဿရောပိ ဝါ။
ဘဝေယျ အန္တိမေ ဒေဟေ၊ တမညံ သေတ ဆတ္တကံ။
- (၃၂) ဘာဝန ယာန မာရုယျ၊ သမ မေဿတိ သုဗ္ဗတော။
ဣမသ္မိ အတ္တဘာဝေပိ၊ အရောဂေါ ဒီသဇီဝိကော။
- (၃၃) ပူဇိတော သဗ္ဗလောကေဟိ၊ ဘာဝနာဘိ ရတီ မနော။
ဇနပ္ပိယော မနာပေါစ၊ ကာ ကထာ ခိလ ဓာရဏေ။

နမက္ကာရသုတ်တော် (မြန်မာပြန်)

သက်တော် ထင်ရှား ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားကို မဖူးမြင် လိုက်ရ
သောသူတို့သည် လူမျိုးလိုက် ဒေသအလိုက် ယဉ်ကျေးမှုအလိုက်
ထုလုပ်သော ရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်များကိုသာ ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင်ပင်
အဖြစ် ရည်မှတ်ကြည်ညို ညွတ်တွား ကော်ရော် ပူဇော်ကြရပေ
သည်။ စင်စစ်မူ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရား၏ ရုပ်ပုံ
တော် သဏ္ဌာန်တော်ကို ဝိုးတဝါးမျှသာ ထင်ဟပ်နိုင်ပေသည်။
ကြည်ညို သဒ္ဓါအားဖြင့်သာ ရှိခိုးကြည်ညို ကြရချေသည်။

ဤ နမက္ကာရသုတ်တော်ကား သက်တော်ထင်ရှား ဗုဒ္ဓမြတ်
စွာဘုရား၏ ပုံလွှာတော် ရုပ်သွင်တော် သဏ္ဌာန်တော်ကို မြင်လာ
ထင်လာအောင် ဖော်ပြနိုင်စွမ်း ပေသည်။ မနောပီတိ နှူးအိ၍
သဒ္ဓါစိတ် ယိုဖိတ်လာအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပေ၏။

သမထဘဲထိုင်ထိုင်၊ ဝိပဿနာဘဲရှုရှု၊ မိမိ၏ရုပ်နာမ် နှစ်ဝကို
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ထံတော်တွင် လှူဒါန်း ပေးအပ်ချင်လာသည် အထိ
ကြည်ညိုသဒ္ဓါတရား ရှိရပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့ သဒ္ဓါပီတိပွားများ
စေရန် မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးတော်အစုံ ဂုဏ်တော်အနန္တကို
သိရှိ နားလည်နေရန် လိုအပ်၏။ သို့ရာတွင် မြတ်စွာဘုရား၏
ကျေးဇူးတော်အစုံကား မြားမြောင် လှစွာ၏။ ဂုဏ်တော်အနန္တ
ကား ရေတွက်ခြားပိုင်း ခန့်နိုင်၍ မရနိုင်ပေ။

ထိုအခါ သဒ္ဓါကြည်ညို စိတ်ကို လျင်မြန်စွာ အသက်သွင်း
ပေးနိုင်သော အရာမှာ ဤ သုတ်တော်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။
အနန္တဇီနမြတ်စွာ၏ အဆင်းတော်၊ အသံတော်၊ အသွင်တော်၊
ကျေးဇူးတော်၊ ပါရမီတော်နှင့် အသွင်တော် သဏ္ဌာန်တော်ကို
တစိမ့်စိမ့် ထင်လာ မြင်လာ ပါလိမ့်မည်။ ကြည်ညို စိတ်သည်
ကြက်သီးတဖျန်းဖျန်း ထ၍ ဖြစ်ပေါ်ပါလိမ့်မည်။

ယင်းသို့ ပီတိသဒ္ဓါ ဝေဖြာခြင်းနှင့် အတူ လောကုတ္တရာ
ကျောင်းများမှာပင် အငယ်စား အနိမ့်စား ကလေးသူငယ်များ
သာ သင်အံ့ခဲ့ရသော နမက္ကာရ ဟု အထင်သေးကာ အမှတ်မဲ့
သဘောထားခဲ့ မိခြင်းအတွက် နောင်တ ရမည် ဆိုလျှင်လည်း
ရနိုင်လောက်ပေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့က မေ့လျော့ခဲ့

သော်လည်း ယခု သတိမူ အာရုံပြုပါက ဒိဋ္ဌဓမ္မ အကျိုးဖလ ဖြစ်သော သဒ္ဓါပီတိ ဟူသော သုခချမ်းသာကို မုချခံစားကြရ ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် စကားပြေသက်သက် ဖော်ပြလိုက်ရ ပေသည်။

(၁) ကောင်းသောစကားကိုလည်း ဆိုတော်မူတတ်ထသော။ ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့လည်း ကြွသွားတော်မူတတ်ထ သော။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်မူတတ်ထ သော။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကို စွန့်တော်မူပြီးထသော။ သေ ခြင်းလည်း ကင်းတော်မူထသော။ အမြိုက်အရသာနှင့် လည်း ပြည့်စုံတော်မူပြီးထသော။ ငြိမ်သက်စွာ ထသော။ အတုလည်း မရှိထသော။ အတုမရှိသော မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် ကို ပေးတော်မူတတ် ထသော။ ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ် တော်မူထသော။ လောကကို သိတော်မူတတ်ထသော။ ကိလေသာတည်းဟူသော မြူလည်း ကင်းစင်တော်မူပြီး ထသော။ ကိလေသာ မြူ၏ကင်းခြင်းကို ပြုတော်မူတတ် ထသော။ ဘေးလည်း မရှိထသော။ ဘေးမရှိသော နိဗ္ဗာန် အရပ်သို့ ပို့ ဆောင်တော် မူတတ်ထသော။ လူ သုံးဦးတို့၏ အမှူး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၂) မျက်စိအား တင့်တယ် စွာသော ကိုယ်တော်၏ အစိတ် လည်း ရှိတော်မူထသော။ သာယာစွာသော မြတ်သော အသံတော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူထသော။ မနှိုင်းယှဉ်

အပ်သော ကျေးဇူးတော် အပေါင်း၏ တည်ရာလည်း
ဖြစ်တော်မူထသော။ သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ကြောင့်
တစုံတယောက်သောသန့်နှင့် တူတော်မူထသော။ ဆယ်
ပါးသော အားတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

- (၃) တည်ကြည်သော သမာဓိလည်း ရှိတော်မူထသော။
အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း ဆောင်တော်မူတတ်ထသော အ
ကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် လူသုံးပါးကြောင့် သံသရာ၌
ကိုယ်တော်ကိုအမှီပြု၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို၎င်း။ စိတ်
တော်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို၎င်း အစဉ်ခံစား
တော်မူလေပြီ။ လူ့နတ်တို့၏ မင်္ဂလာဖြစ်တော်မူသော
ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏ အရှင်
ဘုရား။

- (၄) သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာ
တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ကိုယ်တော်လည်းရှိတော်မူထ
သော။ ကိုယ်တော်မှထွက်သောအရောင်တို့ဖြင့် တပြောင်
ပြောင် ထွန်းတောက်ပတော်မူထသော။ ပညာဂုဏ်၊
သမာဓိဂုဏ်၊ သီလဂုဏ်အပေါင်းတို့ကိုလည်းရတော်မူပြီး
ထသော။ အဆုံးစွန်သောဘဝနှင့်လည်း ယှဉ်တော်မူ
ပြီးထသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုး
ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

- (၅) နံနက်အခါ၌တက်လတ်သော၊ တက်သစ်သော နေလူ
လင်ကဲ့သို့ ရဟန်းတို့၏ အလယ်၌ ကြက်သရေတို့ဖြင့်

တင့်တယ်တော်မူထသော။ လပြည့်ဝန်းနှင့်တူသောမျက်နှာတော်လည်းရှိတော်မူထသော။ တဏှာလည်းကင်းစင်တော်မူပြီးထသော။ ခပ်သိမ်းသော ဂေယျဝံတရားငါးပါးကိုလည်း သိတော် မူပြီးထသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၆) ပြည့်စုံသောဘုန်းတော်လည်း ရှိတော်မူသော အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သောဗောဓိပင်၏ အနီး၌စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့်တကွသော မာရ်နတ်သားကို အောင်တော်မူပြီး၍ နေအရုဏ်တက်သောအခါ၌ အရတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို သိတော်မူပြီ။ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးထသော။ မာရ်စစ်သည်တို့သည် မဖျက်ဆီးနိုင်ထသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၇) ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့ကို ဖြတ်တတ်သော အညစ် အကြေးကင်းသော အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်သန်လျက်လည်း ရှိတော်မူထသော။ သမ္မာသတိ အမည်ရှိသော ကာကိုလည်း မြဲစွာကိုင်စွဲတော်မူထသော။ သီလအပေါင်းတည်းဟူသော ချပ်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်တော်မူပြီးထသော။ အဘိညာဉ်တည်းဟူသော တန်ခိုးနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပြီးထသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

(၈) မဟာကရုဏာ၏ တည်ရာလည်းဖြစ်တော်မူထသော။ ခပ်သိမ်းသော ကိုယ်တော်၏အဖြစ်၌ စွန့်နိုင်ခဲ့သော စွန့်

ခြင်းကြီးငါးပါး အစရှိသောအမှုကို ပြုတော်မူတတ်
တတ်ထသော။ ဘဝသုံးပါးတည်းဟူသော မဟာသမုဒ္ဒ
ရာမှ လွန်မြောက်တော်မူပြီးထသော။ မြတ်သောအဖြစ်
သို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ လူသုံးပါးတို့၏ကိုးကွယ်
ရာဖြစ်တော်မူတတ်ထသော။ ကောင်းစွာ တည်ကြည်
သော သမာဓိလည်းရှိတော်မူထသော။ လူ့နတ်၊ ဗြဟ္မာ
သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကိုလည်း ဆောင်တော်မူတတ်
ထသော။ ထက်ဝန်းကျင်မြင်စွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်လည်း ရှိတော်မူထသော။ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော
ဂုဏ်တော်လည်း ရှိတော်မူထသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို
အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

(၉) ထိုထိုသို့သောကိုယ်တော်၏အဖြစ်၌ ပါရမီအပေါင်းကို
ဆည်းပူးတော်မူတတ်ထသော သူတော်ကောင်းတို့သည်
ဆည်းကပ်အပ်ထသော။ ချမ်းသာခြင်း၏အဘို့ကိုဖြစ်စေ
တတ်ထသော။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။
လူ့နတ်တို့၏ ချမ်းသာခြင်းအကြောင်းကို ဖြစ်စေတော်
မူတတ်ထသော။ မရှိညတ်သော နွားနှင့်တူသော သူ
ခိုက်ကို အောင်တော်မူတတ်ထသော။ ယောက်ျားမြတ်
ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည်
ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၁၀) ဝီရိယတည်းဟူသော တက်မကို ဉာဏ်တော်တည်းဟူ
သော လက်တော်ဖြင့် ကိုင်စွဲတော်မူသော အကြင်မြတ်
စွာဘုရားတည်းဟူသော လိမ္မာလှစွာသော သဘော

လှေမှူးသည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော သင်္ဘောလှေထက်သို့ တက်စီးတော်မူပြီး၍ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော သင်္ဘောလှေဖြင့် များစွာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို ဘဝသုံးပါး တည်းဟူသော မဟာသမုဒ္ဒရာမှ ကယ်တင်တော်မူလေပြီ။ သတ္တဝါတို့၏ဆင်းရဲခြင်းကိုပယ်တော်မူတတ်ထသော။ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူတတ်ထသော ထိုမြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော သင်္ဘောလှေမှူးကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

(၁၁) အမျှသုံးဆယ်သောပါရမီကို ဖြည့်တော်မူပြီးထသော။ မြတ်သောဗောဓိပင်၏အနီး၌ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်တော်မူပြီးထသော။ မြတ်သောတန်ခိုးသို့လည်း ရောက်တော်မူပြီးထသော။ လူနတ်တို့၏ အစီးအပွားကိုလည်း ဆောင်မူပြီးထသော။ ဘဝသုံးပါးမှလည်းငြိမ်းတော်မူပြီးထသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

(၁၂) များစွာသော ဘုန်းကြောင့်ဖြစ်သော လက္ခဏာတော်လည်း ရှိတော်မူပြီးထသော။ ရာဂ ဟူသော မြူလည်း ကင်းစင်တော်မူပြီးထသော။ ကောင်းကင်နှင့်တူသော ပညာတော်လည်း ရှိတော်မူထသော။ မြင့်မိုရ်တောင်မင်းနှင့်တူသော မတုန်မလှုပ်သောသမာဓိလည်းရှိတော်မူထသော။ ကြာနှင့်တူသော ချမ်းမြေ့စွာသော သီတင်းနှင့်လည်းယှဉ်ထသော။ မြေကြီးနှင့်တူသောသည်းခံ

သော နှလုံးတော်လည်းရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
ကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

(၁၃) ကောင်းသောပညာတော်လည်းရှိတော်မူသော အကြင်
မြတ်စွာဘုရားသည် နေ၌ နေမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်
တော်မူသည်ဖြစ်၍ မေ့လျော့ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော
ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်နေရာ၌ နေတော်မူလျက် နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကို ပေးတော်မူတတ်သော အဘိဓမ္မာ တရား
တော်ကို တာဝတိံသာ နတ်တို့အား ဝါတွင်း သုံးလ
ပတ်လုံး ဟောတော် မူလေပြီ။ တုဘက်လည်း ကင်း
တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် အမြဲ
ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၁၄) အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် မချို့တဲ့ကုန်သော။ နှောက်
ရှက်ခြင်းကင်းကုန်သော ခြေတော်တည်းဟူသော ကြာ
၏ နူးညံ့သောအပြင်၌ တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ
တော် တည်းဟူသော အရေးတို့ဖြင့် သုံးဘုံ သူတို့နှင့်
မနှိုင်းယှဉ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကောင်းစွာရောက်တော်
မူသည် သာလျှင်တည်း။ ခပ်သိမ်းသော လောကသည်
ပူဇော်အပ်သော။ အတုမရှိသော ထိုမြတ်စွာဘုရား
ကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

(၁၅) လူနတ်တို့၏ စုဝေးရာ ဖြစ်တော်မူသော။ တည်ကြည်
သော စိတ်တော်လည်း ရှိတော် မူသော။ ပညာ
တော်တည်းဟူသော ဆီမီးရောင်ဖြင့် ဖျောက်အပ်ပြီး
သော အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော မှောင်လည်း ရှိတော်မူ

ထသော။ လူနတ်တို့၏အကျိုးစီးပွားကို အလွန်အလှိုရှိ
တော်မူထသော။ လူနတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း
ရွက်ဆောင်တော်မူတတ်ထသော။ ကြီးမြတ်သောမဟာ
ကရုဏာတော်နှင့်ယှဉ်ထသော။ မြတ်ထသော။ အဆုံး
မရှိသောဉာဏ်လည်း ရှိတော်မူထသော ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

(၁၆) ခပ်သိမ်းသော လောကီ လောကုတ္တရာတို့၏ သိုမှီးရာ
လည်း ဖြစ်တော်မူထသော အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်
ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို စောင့်ကုန်သောအရှင်မြတ်တို့၏ ကိန်း
အောင်းမွေ့လျော်ရာအစစ်ဖြစ်သော ဣသိပတနအမည်
ရှိသော မိဂဒါဝုန်တောသို့ ကြွတော်မူ၍ ထိုမိဂဒါဝုန်
တော၌ အကုသိုလ်ကို ဖြတ်တတ်သော ဓမ္မစကြာတရား
တော်ကို ဟောတော် မူလေပြီ။ အတုမရှိထသော
အလွန်နှစ်လိုဘွယ်သော ဂုဏ်တော်လည်း ရှိတော်မူထ
သော။ ရှိခိုးခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ထသော။ ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

(၁၇) သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော အခြံအရံလည်း ရှိတော်မူထ
သော။ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် နှစ်လိုဘွယ်သော အရောင်တို့
ဖြင့် ဆိုးအပ်သော ကိုယ်တော်လည်း ရှိထသော။ ဘုန်း
ပညာ ကြက်သုရေအပေါင်းတို့၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်
တော်မူထသော။ စောင့်ရှောက်အပ်သော စက္ခု အစရှိ
သော ဣန္ဒြေတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။ နေဝန်း
လဝန်း အစရှိသော စက်လက္ခဏာတော်တို့ဖြင့် များစွာ

ဆန်းကြယ်ခြင်း ရှိတော်မူထသော။ လူတို့သည် ပူဇော်
အပ်တော် မူထသော မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ
အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၁၈) အကြင် တရားမင်းဘုရားသည် မောဟ၊ ပဋိသာတ၊
လောဘ အစရှိသော လောကီလက် လျှပ်ပေါ်သော
ကြီးစွာသော လှိုင်းတံပိုးတို့ဖြင့် ပြမ်းထသော။ သံသရာ
တည်းဟူသော ပင်လယ် ရေအယဉ်ကို မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး
တည်းဟူသော သင်္ဘောဖောင်ဖြင့် ကူးတော်မူလေပြီ။
ဘေးလည်း မရှိထသော။ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကမ်း
တဖက်သို့ ရောက်တော် မူပြီးထသော။ သတ္တဝါတို့၏
ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ ပုန်းမအောင်း
ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ အတုမရှိ လည်းလျောင်း
ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ နိဗ္ဗာန်ပြည်သို့ကူးတို့ကူး
ခတ် မြတ်သော ရေဆိပ်သဘွယ် ဖြစ်တော်မူထသော။
မိခိုရာ ကျန်းနှင့်လည်း တူတော်မူထသော။ ကောင်းမှု
တည်းဟူသော မျိုးစေ့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်း
သဘွယ် ဖြစ်တော်မူထသော။ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
ကိုလည်း ပေးတော်မူတတ်ထသော။ ထိုတရားမင်း ဘု
ရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၁၉) သူတပါး၏ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ဆောင်ရွက်တော်
မူတတ်ထသော အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် ကဏ္ဍ
အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်စောင့်သည် စိုက်အပ်သော သ
ရက်ဖြူပင် အနီး၌ နေတော် မူလျက် အံ့ဘွယ်ရှိထ

ကိုယ်တွေ့အာနုဘော် ကြီးမားသော

သော။ နတ်လူတို့၏ မျက်စိအား ငာင့်တယ်စွာထသော။
ရောယှက်သော ရေအယဉ် မီးလျှံ ရှိထသော။ မိစ္ဆာ
တည်းဟူသော ကွန်ရက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလေ့
ရှိတော် မူထသော။ ဘုရားရှင်တို့သည် မစွန့်အပ်ထ
သော။ ရေမီး အစုံအစုံ အစရှိသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို
လျင်စွာ ပြုတော်မူလေပြီ။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်
မြတ်စွာထသော။ မြတ်သော နှစ်လိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်
ထသော။ တန်ခိုးကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူပြီး
ထသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏
အရှင်ဘုရား။

မဟာကရုဏာ သမာပတ်တည်းဟူသော တက်လတ်သော
နေအရုဏ်လည်း ရှိထသော။ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော
ကျယ်စွာသော အဝန်းလည်း ရှိတော်မူထသော။ တု
ဘက်ကင်းမြောက် တယောက်တည်းသာ ဖြစ်တော်မူ
ထသော အကြင်မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော နေမင်း
သည် ကြာဟူ၍ ဆိုအပ်သော ဝေနေယျ သတ္တဝါ
အပေါင်းကို မြတ်သော တရားတည်းဟူသော ရောင်
ခြည်တို့ဖြင့် သစ္စာ လေးပွားကို သိ စေ သောအား
ဖြင့် ပွင့်ခြင်းသို့ ရောက်စေတော်မူပြီ။ စင်ကြယ်စွာထ
သော။ လောကသုံးပါးအတွင်း၌ အဆုံးမရှိ နှံ့သော
ကျော်စောခြင်း ရှိတော် မူထသော။ ဘုံသုံးပါးတို့၏
အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော မျက်စိ ဖြစ်တော်မူထသော။
သူတပါးတို့သည်သည်းခံနိုင်ခဲ့သော အမှုကိုသည်းခံခြင်းရှိ

တော်မူထသော။ သီလက္ခန္ဓ စသည်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူး
ကို ဆည်းပူး ရှာမှီးတော် မူပြီးထသော။ ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုး
ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၂၁) အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ချစ်
တော်မူခြင်းကြောင့် ငြိတုယ်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ရှိ
သည်ဖြစ်၍ များစွာသော ကိုယ်တော်၏ အဖြစ်၌
သားမယားနှင့် တကွသော အင်္ဂါကြီးငယ် အသက်
ကိုစင်လျက်လည်း အလိုရှိသောသူအား ပေးလှူတော်
မူသည်သာလျှင်ကတည်း။ ဒါန ပါရမီကို၎င်း။ ထိုဒါန
ပါရမီမှ တပါးသော သီလပါရမီ စသော ကိုးပါး
သော ပါရမီကို၎င်း ဖြည့်တော်မူလေပြီ။ ထိုဆယ်ပါး
သောပါရမီတော်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် မြတ်သော
အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ နတ်လူတို့၏ကိုး
ကွယ်မှီခိုရာ မြတ်သော ကိုင်းကျွန်းသဘွယ်လည်း ဖြစ်
တော်မူထသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည်။
ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၂၂) သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့ထက် လွန်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်
ဖြစ်တော်မူထသော။ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်တော်ကိုလည်း
ဆောင်တော်မူထသော။ မာရ်ငါးပါးကို ဖျက်ဆီးတော်
မူထသော။ မာရ်စစ်သည်တို့သည် ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ မ
ကတ်နိုင်ထသော။ သတ္တဝါတို့၏ ပညာတည်းဟူသော
ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ပြောင်ပြောင်တောက်အောင်ထွန်း

ကိုယ်တွေ့အာနုဘော် ကြီးမားသော

ညှိတော်မူပြီးထသော။ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူ၍ မြတ်သော ဗောဓိပင် နေရာ၌ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ပို့တော်မူထသော။ ဆည်းကပ် ရောက်လာကုန်သော ဗြဟ္မာလူနတ် ပရိတ်သတ်တို့အား မြတ်သော တရားစကားကို ဟောတော်မူတတ်ထသော။ ညစ်ညမ်းယုတ်မာ ကိလေသာကို ပယ်ခွာတော် မူပြီးထသော။ လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့၏ မေ့လျော်ရာ ဖြစ်တော်မူထသော။ ရဟန်းတကာတို့ကို အစိုးရတော် မူထသော။ ထိုမြတ်စွာဘုရားအကျွန်ုပ်သည် မချွတ် ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

မြတ်စွာဘုရားသည် အရပ်နှင့်အလံ မျှတသဖြင့် ပညောင်ပင်၏ အဝန်းကဲ့သို့ ဝန်းသော ကိုယ်ဘော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ အကြိမ်တရာ ဖတ်အပ်သော ဝါဂွမ်းလွှာ ကဲ့သို့ နူးညံ့သော လက်ဖဝါးတော် ခြေဖဝါးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံထက် ကဲလွန်စွာ သာယာသော အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အသံတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဧကီမည်သောသား၏ မြင်းခေါင်းကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုးသော မြင်းခေါင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ရွှေပဒုမ္မာကြာချပ်နှင့်တူသော အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ကျစ်လစ်လှစွာသော ယောက်ျားမြတ်၏ နိမိတ်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ တဘန်လည်း မြတ်စွာသည် ရွှေခြေနင်း အပြင်ကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာ တည်သော

ခြေဖဝါးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မျက်မှောင် နှစ်ခု
တို့၏ အလယ်၌ နူးညံ့ဖြူစင်သော ဥဏ္ဍလုံ မွေးရှင်တော်
လည်း ရှိတော်မူ၏။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ကောင်းသော
နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား
သည် ဗြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်
တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ညိုသောမျက်လုံးတော်လည်း
ရှိတော်မူ၏။ ရှည်သော ဖနောင့်တော်လည်း ရှိတော်
မူ၏။ သိမ်မွေ့လှစွာသော အညစ်အကြေးမတင် သန့်
ရှင်း စင်ကြယ်သော အရေတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။
အနည်းငယ်သော အရသာကို သော်သည်း ဆောင်ယူ
ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ခုနစ်ထောင်သော ချီးမွမ်းအပ်
မြတ်သော အကြွေတော်တို့၏ အဖျားလည်း စုဝေး
လျက် ရှိတော်မူ၏။

- (၂၄) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လေးဆယ်စေ့ထ မှန်မြတ်လှသော
သွားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ လွှနှင့် ဖြတ်သကဲ့သို့
ညီညွတ်စွာသော သွားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ရေစီး
ကြောင်းမထင် ဖြည့်ဖြိုးစင်သော ကျောက်တော်လည်း
ရှိတော်မူ၏။ စက်ဖြင့်မှတ်အပ်သော မြတ်သောခြေဖဝါး
တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မကျဲသော သွားတော်လည်း
ရှိတော်မူ၏။ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသော
မြတ်စွာဘုရားသည် မြူမတင်လင့် မြင့်သော ဖမျက်တော်
လည်း ရှိတော်မူ၏။ ရပ်တော်မူလျက် မကိုင်းမညွတ်ဘဲ
သိမ်မွေ့ နူးညံ့စွာသော လက်တော် နှစ်ဖက်ဖြင့် ပုဆစ်

ဒူးတော် နှစ်ဖက်တို့ကို သုံးသပ်တော်မူနိုင်၏။ ရွှေမုရိုး စည်ငယ်သဏ္ဌာန် ကဲ့သို့ လုံးသော လည်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ထိုခဏ ဖွားသော နွားငယ်၏ မျက်မှေးနှင့် အတူ သိမ်မွေ့ နုပျို ညိုသော မျက်မှေးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေ့ထက်ဝက်သော ကိုယ်နှင့်အတူ ပြည့်ဖြိုးသော ကိုယ်တော်လည်းရှိတော်မူ၏။

(၂၅) ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ခုနစ်ပါးသော အရပ်တို့၌ ပြည့်ဖြိုးသော အသားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ရှည်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ထိုမှတပါး တခု တခုသော မွေးတွင်းတော်၌ တချောင်း တချောင်း စီသာ ရောက်သော မွေးညှင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ပြည့်ဖြိုး ဖြူစင်စွာသော စွယ်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေစင် ကဲ့သို့သော အရေတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မျက်နှာတော်ကို မျှော်ဘိသကဲ့သို့ အထက်သို့ တက်သော လက်ျာရစ်လည်၍ တည်သော အလွန် ညိုသော မွေးညှင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြီးပြန့်သော လျှာတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ထိုမှတပါး ခြင်္သေ့မင်း၏ မေးနှင့်တူသော ပြည့်ဖြိုးစွာသော မေးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ လေသွန်တံခါး၌ လက်သမား တပ်စီထားအပ်သော ရွှေပွတ်တိုင်ကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ ရှည်သော ခြေချောင်း လက်ချောင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်

နဖူးသင်းကျစ်ချယ်လယ်သဖြင့် တင့်တယ်သော ဦးခေါင်း
တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဤ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူး
အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား
ကို အကျွန်ုပ်သည် ရှိခိုးပါ၏။

(၂၆) လူ့ရှာ၌ အကြွင့်ကြောင့် ဘုရားဘုရားဟူသော အသံကို
မျှလည်း အလွန်ကြားခံရသေးတုံ၏ရှင်။ ဘုရား၏အဖြစ်
သည်ကား အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ထို့ကြောင့်
ပညာရှိကုန်သော အထူးထူး အပြားပြားသော စီးပွား
ချမ်းသာကို တောင့်တကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့
သည် အလိုရှိအပ်သော။ အကျိုးစီးပွားကို ရှက်ဆောင်
တော် မူတတ်ထသော။ နတ် လူတို့သည် ပူဇော်အပ်
တော်မူထသော။ ဘေးလည်း မရှိထသော။ မြတ်သော
အလှကို ခံယူတော် မူထိုက်ထသော။ လူသုံးပါးတို့၏
နှစ်လိုခြင်းကို ပွားစေတတ် ထသော။ ဆယ်ပါးသော
အားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ တတ်ထသော။ တုဘက်လည်း
ကင်းပြီး ထသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အမြဲ ရှိခိုးကြ
စေကုန်သတည်း။

(၂၇) ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးရခြင်း တည်းဟူသော
ကောင်းမှုစေတနာကြောင့် ထို ငါသည် တမလွန်ဘဝ၌
သိမ်မွေ့သော ပညာရှိသည်၎င်း၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်
၎င်း၊ ရောင့်ရဲသည်၎င်း၊ လိမ္မာသည်၎င်း၊ ဖြောင့်မတ်
သော အယူပညာ ရှိသည်၎င်း၊ မချိုတွဲသော လုံ့လရှိ

သည်၎င်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိသည်၎င်း၊ ခွဲခြမ်း ဝေဘန်
တတ် သည် ၎င်း၊ ထက်မြက် သည်၎င်း၊ ရဲရင့် သည်
၎င်း၊ တည်ကြည် သော စိတ်ရှိသည် ၎င်း၊ မိမိ၏
အကျိုးစီးပွား သူတပါး၏ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်
ဆောင်တတ်သည်၎င်း၊ ရှည်သော အသက်ရှိသည်၎င်း၊
အနာမရှိသည်၎င်း၊ ဘုန်းရှိသည်၎င်း၊ အဆင်းလှသည်
၎င်း၊ များသော အခြံအရံ ရှိသည်၎င်း၊ အလွန်သော
အားကို ဆောင်နိုင်သည်၎င်း၊ ကျေးဇူးသတင်း ကျော်
စောခြင်း ရှိသည်၎င်း၊ သည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း
ဖြစ်ရပါလိမ့်။

ထို ငါသည် မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ သဒ္ဓါ
တရားရှိသည်၎င်း။ ပေးအပ်သော ဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့် ပြည့်စုံ
သည်၎င်း။ မြတ်သော ဘုန်းကြက်သရေ ရှိသည်၎င်း။
သူတပါးကို သနားခြင်း ရှိသည်၎င်း။ တပ်ခြင်း ကင်း
သည်၎င်း။ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သည်၎င်း။ ကောင်း
သော အဆွေခင်ပွန်းရှိသည်၎င်း။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌
အလွန် မွေ့လျော်တတ်သည်၎င်း။ ငါးပါးသော သီလ
ကို အလွန်စောင့်ရှောက်နိုင်သည်၎င်း။ နည်းသောအလို
ရှိသည်၎င်း။ နည်းသော အမျက် ရှိသည်၎င်း။ အလွန်
ဖြောင့်မတ်သော နှလုံး ရှိသည်၎င်း။ တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံ
သည်၎င်း။ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်ရှိသည်၎င်း။ ချီး
မွမ်းထိုက်သည်၎င်း။ ချစ်ဘွယ်သောစကားကို ဆိုတတ်
သည်၎င်း။ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိ

တတ် သည်၎င်း။ သူတော်ကောင်းတို့ကို မြတ်နိုးတတ်
သည်၎င်း ဖြစ်ရပါလိမ့်။

(၂၉) ဤ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့် ဤမျှ ဤရွေ့
ရှိ၏ ဟု မရေမတွက်နိုင် ကုန်ထသော၊ အစိတ်ဖြစ်သော
ဥပလက္ခဏာ နည်းအားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ထသော၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၏ ကျေးဇူးတော်တို့ကို ပြတတ်ကုန်သော ဂါထာ
တို့တွင် တဂါထာကိုမျှသော်လည်း ပညာရှိသောအကြင်
အမျိုးကောင်းသားသည် အောက်မေ့ရာ၏။

(၃၀) ထို အမျိုးကောင်း သားသည် အပယ်လေးပါးမှ လွတ်
သည်၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ အကျိုးစီးပွား နှစ်ပါးကို
ပြီးစေခြင်းငှာ တတ်စွမ်းနိုင်သည်၎င်း။ ဖျောက်အပ်ပြီး
သော ဘေးရန် တည်းဟူသော ကွန်ရက် ရှိသည်၎င်း။
စီးပွားချမ်းသာကို ရသည်၎င်း။

(၃၁) လူ နတ်တို့ကို အစိုးရသော နတ်မင်းအဖြစ် သည်၎င်း။
လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော စကြာဝတေးမင်း၏အဖြစ်
သည်၎င်း ဖြစ်ရာ၏။

(၃၂) အဆုံးစွန်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ကောင်းသော အကျင့်
ရှိသည် ဖြစ်၍ ဘာဝနာပုံတည်းဟူသော ယာဉ်ထက်သို့
တက်စီး၍ အရဟတ္တဖိုလ် ဟု ဆိုအပ်သော မြတ်သော
ထီးဖြူကို ဆောင်းလျက် မီးခပ်သိမ်းတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်
သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လတ္တံ့ သတည်း။ ဤကိုယ်အဖြစ်
၌လည်း အနာမရှိသည်၎င်း။ ရှည်သောအသက် ရှိသည်
၎င်းဖြစ်ရာ၏။

(၃၃) ခပ်သိမ်းသော လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သည်၎င်း။ ဘာဝ
 နာ၌ အလွန်မေ့လျော့သော နှလုံးရှိသည်၎င်း။ သူခပ်
 သိမ်းတို့ ချစ်နှစ်လိုအပ်သည်၎င်း။ သူခပ်သိမ်းတို့ နှလုံး
 ကို ပွားစေ တတ်သည်၎င်း ဖြစ်ရာ၏။ အလုံးစုံသော
 ဂါထာကို ဆောင်ခြင်း၌ အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။

ဝိန္ဒုဗျော်သူ ဦးဩ၏ အနက်ထူး

သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်၊ ဝိမုတ္တိဂုဏ်၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ
 ဒဿနဂုဏ်တို့နှင့်တကွ ရူပဝိလာသ လက္ခဏာတော်၊ ဣဒ္ဓိဝိသယ
 တန်ခိုးတော် စသည်တို့ဖြင့် မှမ်းထုံအပ်သော သုံးလောကထွတ်
 ထား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားအား သဒ္ဓါညွတ်ကျိုး ရှိခိုးပူဇော်
 ခြင်း“ဗုဒ္ဓဝန္တနာ”ကို ကာယပဏာမ၊ ဝစီပဏာမ၊ မနောပဏာမ
 မြောက်အောင် ကိုယ်တိုင်ရှိခိုး၍ အဆီးအတား ဘေးအန္တရာယ်
 များမှ ကင်းစေခြင်း၊ ရှင်လူ အများ သူတပါးတို့ အားလည်း
 မိမိကဲ့သို့ အဆီးအတား ဘေးအန္တရာယ် များမှ ကင်းရှင်းစေလို
 သော စေတနာရှိခြင်းတို့ကြောင့် မူရင်း ကျမ်းပြု ဆရာတော်
 မထေရ်သည် ရေးသား ထားရှိ ခဲ့သည် ဟု မထေရ် မြတ်၏
 အတ္ထုပ္ပတ္တိ၌ ပါရှိပေသည်။

ဤ ဘုရားရှိခိုးသည် သာမန် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းနေရုံ သာမကသေး၊ မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုသဒ္ဓါစိတ် တဖိတ် ဖိတ် အိလျှံသည့် ကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိနိုင်ပေသေးသည်။

ယခု မြန်မာစာပေနယ်တွင် အလွန်ထင်ရှားသော စိန္တကျော် သူ ဦးဩ၏ နမက္ကာရ အနက်ထူးကို မြီးစမ်းသည့် သဘောဖြင့် ဖတ်ရှုကြည်ညိုနိုင်ကြစေရန် လည်းကောင်း၊ စာမျက်နှာ များ လွန်းပြီး မစုံလင်ဘဲ ရှိမည်စိုး၍လည်းကောင်း သုံးပုဒ်တည်းကို သာ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

များစွာသော ဆယ်စောင်တွဲ ကျမ်းများတွင် နမက္ကာရ ဂါထာသည် ၃၃ ပုဒ်သာလျှင်ရှိ၍ ယခုဖော်ပြမည့် စိန္တကျော်သူ ဦးဩနှင့် တွဲတေးဆရာတော်တို့ နမက္ကာရဂါထာများမှာ ၃၄ ပုဒ်ရှိနေပေ၏။ စာမကွဲ-အပိုဒ်ခွဲပုံချင်း မတူသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာစာပေ၏ နက်နဲ ကျယ်ဝန်းခြင်းကိုလည်း ပြလို၊ သူတော်ကောင်းများလည်း တိုးဆင့် ကြည်ညိုနိုင်စေရန် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

(၁) သုဂတံ

= စကားဆိုရန် ခွန်းခြောက်တန်တွင် ဟုတ်မှန် ကျိုးကြောင်း ကောင်း သော သံချိုစကားကိုလည်း ဆို တော်မူတတ်သော။

သုဂတံ

= ကောင်းသော ပြည်မ နိဗ္ဗာနသို့ ဖလသမာပတ် အာရုံ မြတ်ဖြင့် လျောက်ပတ်စွာ ရောက်တော် မူ ပြီးသော။

သေဌ်	=	ချီးမွမ်းအပ်သူ နတ်လူတို့ထက် ဆ ထက် လွန်ကျူး ထူး၍ ချီးအပ် မြတ်တော်မှုထသော။
ကုသလံ ကုသလံ	=	ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို။
ဇဟံ	=	စွန့်တော်မူပြီးထသော။
အ-မတံ	=	တရား အမြှောက် ရသာ ထိုက်နှင့် သိုက်သိုက် ကုလုံ ပြည့်စုံတော်မူ ထသော။
သန္တံ	=	ငြိမ်သက်စွာထသော။
အ-သမံ	=	တဖက်နှိုင်းယှဉ်စရာ ဥပမာလည်း မရှိထသော။
အ-သမံ	=	တဖြစ်ခဲညို့ မဂ်ဖိုလ်ရှစ်တန် မြှိုက် နိဗ္ဗာန်ကို။
ဒဒံ	=	ပေးတော်မူတတ်ထသော။
သရဏံ	=	လူနတ် ဗြဟ္မာ ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။
လောကံ	=	လောက သုံးခွင် ဘုံသုံးပြင်ကို။
သရဏံ	=	သိတော်မူတတ်ထသော။
အ-ရဏံ	=	တထောင့် ငါးရာ ကိလေသာဟု မိစ္ဆာ ရန်သူ ခပ်သိမ်း မြူလည်း ကင်းတော်မူပြီးထသော။
အ-ရဏံ	=	လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ ကိလေ သာခပင်း မြူကင်းခြင်းကို။

ကရံ = ပြုတော်မူတတ်ထသော။
 အ-ဘယံ = ဘေးမှရှင်းရှင်း ကင်းတော်မူပြီး
 ထသော။

အ-ဘယံ = ဘေးမရှိသော။
 ဌာနံ = နိဗ္ဗာန်ပြည်ထင် ရပ်သာလွင်သို့။
 နာယကံ = ပို့တင်တော်မူတတ်ထသော။
 နာယကံ = လူတို့အထွတ် နတ်တို့အမှူး၊ ဂုဏ်
 ထူးထင်ရှား မြတ်ဘုရားကို။

အဟံ = အကျွန်ုပ်သည်။
 နမေ-နမာမိ = ဆယ်ချောင်းထိပ်ပြင် ရှိပန်ဆင်၍
 ကြည်လင် စေတနာ ရှိခိုးပါ၏။

(၂) နယန-သုဘဂ-
 ကာယ-ဂံ = ဗြဟ္မာလူနတ်ကြည်ညွတ်ရှုပျောင်း
 မျက်စိအပေါင်းအား လျှံမောင်း
 ရောင်ဝ တင့်တယ်စွာသား အင်္ဂါ
 စုံလင်ကိုယ်တော်ပြင်လည်းရှိတော်
 မူထသော။

မဓုရ ဝရ သရော
 ပေတံ = သာယာလျောက်ပတ်သော အသံ
 တော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံထသော။

အမိတဂုဏ-ဂဏာ-ဓာရံ = မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်ကျေး
 ဇူးပုံတို့၏တည်ရာလည်း ဖြစ်တော်
 မူထသော။

အ-တုလံ	=	အတုမရှိသော။
ဒသ-ဗလံ	=	ဌာနာ ဌာန အာသဝက္ခယ အစ အဆုံး ပေါင်းရုံးပိုင်းခြား ဆယ် ပါးသော ဉာဏဗလ၊ ကာဠာဝက ဆဒ္ဒန္တနှင့် 'အစ အဆုံး ပေါင်းရုံး ခန့်တုက် ဆထက်တိုးပွား ဆယ်စီး အားဖြင့် ဆယ်ပါးသော ကာယ ဗလ ပြည့်ဝစုံလင် ငါးမာရ်နှင့် ကို။
အဟံ	=	အကျွန်ုပ်သည်။
ဝန္ဓေပန္နာမိ	=	ဆယ်လက်ချောင်းဆိုင်ရှိ ကြာခိုင် ဖြင့် လှိုင်လှိုင်စေတနာ ရှိခိုး ပါ၏။

တွံတေးဆရာတော် နမက္ကာရပါဌ် နိဿယ

တွံတေးဆရာတော်၏ နမက္ကာရပါဌ်နိဿယ ကို မဖော်ပြမီ
ဂါထာပါဌ်တော်များ ရွတ်ပုံ ဖတ်ပုံကို သတိပြုဆင်ခြင်ရန် တင်
ပြလိုပါသေးသည်။ ဂါထာပါဌ် အစရှိသည်တို့ကို ရွတ်ဖတ်ကြ
ရာတွင် အဖြတ်အရပ် အစောင့်အဆိုင်းများ ရှိပါသည်။ ယင်း
တို့ကို ကြိုးစား၍ ရပ်ခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်း၊ စောင့်ခြင်း၊ ဆိုင်းခြင်း
ပြုမှသာလျှင် မူရင်း အမှန်နှင့် နီးစပ်၍ သော်လည်းကောင်း၊

တိကျ မှန်ကန်၍ သော်လည်းကောင်း ရှိချေ၏။ သို့မှသာ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ရခြင်းကို အပြည့်အဝ ခံစားကြရပေမည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်၏ အလိုကျ စာပြင် စာမ-ပညာရှိ ဆရာကြီးများ၏ အလိုကျဖြစ်သော သင်္ကေတများကို ဖော်ပြပါဦးမည်။

ဤ စာမျက်နှာမှ အစပြု၍ ရှေ့တွင် ဖော်ပြမည့် နမက္ကာရပ် ငြိတော်များသည် အောက်ပါ အတိုင်း သင်္ကေတ ပြုပေ၏။

[နမော တဿ] ဤ နမော နှင့် တဿ ကြားတွင် ကွက်လပ်ချန်ထားသည်။ ဤကဲ့သို့ “ဝိဘတျန္တ” ပုဒ်ကို တွေ့လျှင် စဉ်းငယ် ဖြတ်၍ ရွတ်ပါ။

[ကုသလံ . ကုသလံ] ကုသလံ နှစ်ခုကြားတွင် အစက်ကလေး၊ သို့မဟုတ် ဗိန္ဒုပြောက် ထားသည့် “သန္နိပုဒ်” ကို တွေ့လျှင် ဝိဘတျန္တ ပုဒ်လောက် မကြာမြင့်စေဘဲ ဖြတ်သည် ဆိုရုံ ကလေး ဖြတ်ပါ။

[အ-မတံ] အနှင့်မတံ ၏ကြားတွင် မျဉ်းတိုကလေးထားသည်။ ဤကဲ့သို့ “သမာသ်ပုဒ်” ကို တွေ့လျှင် စဉ်းငယ်ဖြတ်၍ ၎င်းပုဒ်နှစ်ခုကို တွဲစပ်၍ ရွတ်ပါ။

[နယန = သုဘဂ - ကာယဂံ*] ဤကဲ့သို့ နှစ်ချောင်းမျဉ်းနှင့် တချောင်းမျဉ်းတို့ ပါဝင်ထား

သည့် “သမာသ်ကြီး နှင့် သမာသ်ငယ်” ပုဒ်ကို
 တွေ့လျှင် နှစ်ချောင်းမျဉ်း နေရာတွင် စဉ်းငယ်
 ဖြတ်၍ တချောင်းမျဉ်းနေရာတွင် သမာသ်ကြီး
 နေရာလောက် မကြာစေသော ဖြတ်ခြင်းဖြင့်
 စဉ်းငယ် ဖြတ်၍ ရှိတ်ပါ။

(၁-၂) သုဂတံ

= ဟုတ်မှန်ကျိုးရှိ နာလိုသိနှင့် မှန်ရှိ
 မလို နှစ်ခွန်းသောစကားကိုသာ
 ဆိုတော်မူထသော။

သုဂတံ

= ဖြစ်အိုနာသေ ကင်းတွေကုန်ပြတ်
 လောက်ချမ်းသာ ဟူဟူသမျှတို့
 ထက် ကဲလွန်ထူးမြတ်သည့်နိဗ္ဗာန်
 သောင်ရပ်သို့ ကြံသွားတော်မူထ
 သော။

သေဌာ

= အနန္တလောကဓာတ် ဘုံသုံးရပ်၌
 ဂုဏ်သကတ်ကဲပြု ချီးမွမ်း အပ်
 သော သူတို့ထက် စံတူမရ အံ့အဲ
 ချီးမွမ်းအပ်တော်မူထသော။

ကုသလံ.ကုသလံ

= ဘဝသံသရာ အဏ္ဏဝါရေသမုတ်
 ဝဲဇလုပ်၌ နစ်မြုပ်ရ ကြောင်း
 ကုသိုလ် အကုသိုလ် သင်္ခါရ အ
 ပေါင်းကို။

- ဇဟံ = လေးတန်ဉာဏ်မဂ် စိန်သံလျက်ဖြင့်
ခုတ်ဖျက်သုတ်သင် ပယ်ထွင်တော်
မူပြီးထသော။
- အ-မတံ = သြဇာနက်လေး ချိုမြိန်ဇေးသည့်
နတ်ဆေးအလား မသေနိုင်သော
တရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။
- အ-မတံ = ဝဋ်ဖြစ်ကိုလေ ကင်းစင်ကွေ့သဖြင့်
အောင်မြေရိပ်မြုံ နန်းရွှေဘူကို
စိုးခြံစီးနင်း၊ သေကြေပျက်စီးခြင်း
မရှိထသော။
- သန္တံ = ကိုယ်နှုတ်နှလုံး ရှင်ပြုံးဇေးမြ ငြိမ်
သက်တော်မူထသော။
- အ-သမံ = သီလက္ခန္ဓာ စသည်ဖုံဖုံ ကျေးဇူး
ဂုဏ်ကြောင့် တစုံတယောက် နတ်
လူ-တူသောသူ ရှိတော် မမူ ထ
သော။
- အ-သမံ = တုဘက်မရ လွန်ကဲ ဇေးမြလှသည့်
အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်မြတ်ကို။
- ဒဒိ = ကရုဏာလုံ့ဆော် မေတ္တာတော်
ဖြင့်မြှောက်ကော်ထုတ်ပြ ပေးဝေ
တော်မူထသော။

- သရဏံ = သုံးဘုံရပ်သူနတ်နှင့်လူတို့ ကြည်ပျူဝေယ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာဖြစ်တော်မူထသော။
- လောကံ = အလုံးစုံရှိသမျှ သုံးလောကကို။
- သရဏံ = ဥာဏ်ဝထင်ထင် သိမြင်တော်မူထသော။
- အ-ရဏံ = ကိလေသာရန်မက်သုံးထောင်ဝက်မြို့ ကင်းစင်တော်မူထသော။
- အ-ရဏံ = ကျွတ်ထိုက်သသ ဗိုလ်လူ ခပင်း ကိလေသာမြို့၏မရှိခြင်းကို။
- ကရံ = ဒေသနာဥာဏ် နေရောင်လျှံဖြင့် ဆော်ဖန်ကြိုးကုတ် ပြုလုပ်တော်မူထသော။
- အ-ဘယံ = ဘုန်းကံတေဇာ ရှိန်အဝါကြောင့် မိစ္ဆာရန်လေး၊ ထိုထိုဘေးမှ ကင်းဝေးတော် မူထသော။
- ဌာနံ = အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်ရပ်သို့။
- နာယကံ = ရှစ်တန်မဂ္ဂင်ဖောင်တော်ယာဉ်ဖြင့် ကယ်တင်ကူးတို့ ဆောင်ပို့တော်မူထသော။
- နာယကံ = ဗြဟ္မာလူနတ် သတ္တဝါ အရပ်ရပ်တို့၏ ဖြောင့်မတ်ရှေ့သွား ခရီး

ညွှန် ဖြစ်တော်မူသော ရှင်တော်
ဘုရားကို။

အဟံ = သံသရာဘဝ ဝဋ်ဒုက္ခမှ လွတ်ရ
စိမ့်ငှာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် ပတ္တနာ
ရည်ရော် တပည့်တော်သည်။

နမေ = ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏။

(၂) နယန=သုဘဂ-
ကာယဂံ

= သုံးတန်ဘုံတိုက် ပျော်ပိုက် စံနေ
များဗိုလ်ခြေတို့၏ စက္ခုန္ဒြေဟူသမျှ
ပေါင်းဆုံကျရာ တင့်တယ်ကောင်း
မြတ်ဘော ကိုယ်အင်္ဂါ ရှိတော် မူ
ထသော။

မဓုရ=ဝရ-သရောပေတံ = ဗြဟ္မာသံညှင်း ကျူးရင့်ခြင်းသို့
သန့်ရှင်းသာယာ သိသာနာဘွယ်
လူ့ပေါရယ်မှ ပြင်ဝယ်မထွက်လုံး
နက်ပဲ တင် ရှစ်အင်ပြည့်ဝ ချိုသာ
ကောင်းမြတ်သောအသံနှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူထသော။

အမိတ=ဂုဏဂဏာ ဓာရံ = ရေတွက်ခြားပိုင်း ပမာ ခိုင်း၍
မနှိုင်း ယှဉ်ကောင်း ဂုဏ်တော်
ပေါင်းတို့၏ ခိုအောင်း တည်ရာ
ဖြစ်တော်မူထသော။

- ဒသ-ဗလံ = ကာယ ဉာဏ ဗလနှစ်လီ ဆယ်စီ
ပေါင်းခြုံ လွန်ကဲ ကြီးမြတ်သော
အားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။
- အ-တုလံ = သုံးတန်လောကသုံးဘဝဝယ် တူမျှ
မည့်သူ တလူမထားလွန်ကဲထူးမြတ်
တော်မူသော ရှင်တော်ဘုရားကို။
- ဝဇ္ဇေ = ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရှိခိုးပါ၏။
- (၃) ဓိတိမာ = ပတ်ချာဝန်းကျင် ဆယ်ရပ်ခွင်မှ
အစဉ်လာကြ မှန်တိုင်းလေ အဝဝ
ကြောင့် နည်းငယ်မျှ မယိမ်းယို
တောင်မြင့်မိုရ်သို့ များထိုထိုကာမ
လေအာရုံဟူသမျှကြောင့် ပေါက်ရှ
ညွတ်တိမ်း ယိုင်းယိမ်းမရှိ မြဲခိုင်
သော သမာဓိ ရှိတော်မူထသော။
- အည-ဓာရကော = မြူညစ်ကိုလေ မပေမကပ် စင်ဖြူ
ကောင်းမြတ်သည့် အရဟတ်သီတ
ဂူ ထီးကနက်ကို ဆောင်တော်မူထ
သော။
- ယောဗုဒ္ဓေါ = အကြင် သုံးလောက တန်ဆောင်
ဘုန်းရောင်နေမီး ထိန်ထိန်ညှီးသည့်
စောထီးဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားကိုယ်တော်
မြတ်သည်။

သံသာရေ = သင်္ချေလေးထပ် တသိန်းကပ်ကြာ
သံသရာ၌။

လောကတော
ကာယိကံ = အများသတ္တပါသုတုက်တာကြောင့်။
- ရူပကာယခေတိလစ် ကိုယ်တော်
ကို မှီ၍ ဖြစ်သော။

ဒုက္ခဉ္စ = အသင်္ချေ အနန္တ ဘေး ဒုက္ခကို
လည်းကောင်း။

ကာယိကံ = နာမကာယခေတိလစ် စိတ်ကို
မှီ၍ဖြစ်သော။

ဒုက္ခဉ္စ = အသင်္ချေ အနန္တ ဘေးဒုက္ခကို
လည်းကောင်း။

အနု-ဘောသိ = တပ်ထပ်ခါခါ ခံစားတော် မူရှာ
လေပြီ။

နရ-ဒေဝ-မဂ်လံ = လူနတ်တို့၏ဆရာ ရတနာ အစစ်
မဂ်လာကြီး ဖြစ်တော်မူသော။

တံဗုဒ္ဓံ = ထိုသို့ ပေါင်းခြုံ ကျေးဇူးဂုဏ်တို့
ဖြင့် သုံးဘုံ ကျော်ဟီး ထိုဘုရား
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။

ဝန္ဓေ = ရှိသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ရှိခိုးပါ၏။

(၄) ဗာတ္ထိံသတိ-လက္ခဏာ =
စိတြ-ဒေဟံ

= အာကာနဘံ ကောင်းကင်ယံ၌
ရောင်လျှံကွန်မြူး တာရာစုံ ယဉ်
ပူး၍ ဆန်းထူးတင့်တယ် ငွေစန်း

နှယ်သို့ အံ့ဘွယ် ရှုမခန်း သုံးဆယ်
နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီး
တို့ဖြင့် ထူးဆန်းမောက်မော် ရူပ
ကာယ ရှိတော်မူထသော။

ဒေဟာ-ဇုတိ-နိဂ္ဂတ=

ဇုလန္တ

= ရွှေကိုယ်တော်မှ ထွက်ပေါ် မြူး
ကြသည့် ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသီ ရောင်ခြည်
ခြောက်လီတို့ စုံညီဝန်းဝန်းတပြောင်
ပြောင် ထွန်းပတော်မူသော။

ပညာ-မိတိ-သီလ=

ဂုဏောသ-ဝိဒ္ဓိ

= မဟီနေရူပဏ္ဍိန္ဒြသဘွယ် ကြီးကျယ်
ခိုင်ခံ့ သန့်စင်လှစွာ ပညာ သမာဓိ
သီလ ဟူသော ဂုဏ်အပေါင်းကို
ရတော်မူတိထသော။

အန္တိမ-ဇာတိ=

ယုတ္တ

= ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်၏ ကင်း
ပြတ်ကုန်ဆုံးပျက်ပြုန်းသဖြင့်အဆုံး
ဘဝနှင့် ယှဉ်တော်မူထသော။

မုနိ

= ဂုဏ်သိရှိကြီးမားအံ့အားမနိုင် သုံး
ခရိုင်ကျော်ဟီး ဘုရားကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးကို။

ဝဇ္ဇေ

= ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏။

(၅) ပါတော ဒယံ = ယုဂန်တောင်စွန်း လကျောယွန်း
သဖြင့် နံနက်အခါ ထွက်ပေါ်
လာသော။

ဗာလ=ဒိဝါ-
ကရံဝ

= ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ရန်မျိုး
မကပ် ရောင်စုံဟပ်၍ တလျှပ်လျှပ်
ထင် နေ လှလင်ကဲ့သို့။

ယတိနံ

= ဝန်းရံခစား ထေရ် သံဃာ အများ
တို့၏။

မဇ္ဈေ

= အလယ်ချက်ချာ လက်လက်ဖြာ
သည့် မဏိရတနာ ခြယ်ဆင် ရွှေ
ပလ္လင်၌။

သိရိဟိ

= ကောင်းမြတ် ရှန်းဝေ တင့်တယ်
လှပသော ကျက်သရေတို့ဖြင့်။

လလိတံ

= စံနှုန်းမရ ရောင်စုံကြသဖြင့် တင့်
တယ် လှပတော် မူထသော။

ပုဏ္ဏ^၀န္ဒု-သင်္ကာသ=
မုခံ=

ရောင်လျှပ်ပြည့်ဝ ရှုတိုင်းလှသည့်
ပုဏ္ဏမိရွှေလ အတူ ပြည့်ဝသော
မျက်နှာ ရှိတော်မူထသော။

အနေဇံ

= ဘဝ အပြန်ပြန် စီမံအုပ်ချုပ် နစ်
မြုပ်အောင် ပြုလုပ်သည့် ဝဋ်ဗုဒ္ဓ

- ကံလေ သမုဒ်ရေနောက်ကျ ညွှန်
တဏှာ ရှိတော်မူထသော။
- သဗ္ဗညု = အလုံးစုံရှိသမျှ သိသင့် သိထိုက်လှ
သည့် ဥေယျအစုံ တရားပုံကိုအကုန်
အစင် သိမြင်တော် မူထသော။
- မုနိန္ဒ = အာဂါရ အနာဂါရ သေက္ခ
အသေက္ခပစ္စေကအား မုနိငါးပါး
တို့၏ ရှေ့သွားအစစ် မုနိ မုနိကြီး
ဖြစ်တော်မူသည့် ဓမ္မရာဇ်ထွဋ်ထား
ရဟန်းတို့၏အရှင်သခင် ဖြစ်တော်
မူသောမြတ်စွာဘုရားကို။
- ဝန္ဒာမိ = ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရိုခိုးပါ၏။
- (၆) ဥပေတ-ပုညော = အံ့ဩမနိုင် ပြန့်ပြော ကြီးခိုင်သည့်
အဆိုင်ဆိုင် အဖုဖု ဒါန သီလ
စသော ပါရမီကုသိုလ်တို့နှင့် ပြည့်
စုံတော်မူထသော။
- ယော သုဂတော = အကြင် အမတရိပ်မြုံ နန်းရွှေဘုံ
ကို ခိုလှုံတော်မူပြီး ဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။
- ဝရ-ဗောဓိ=မူလေ= မဇ္ဈေချက်ချာ မြေမျက်နှာ၌ ဝေ
ဆာ ပွားစီး မြတ်သော ဗောဓိပင်
အနီး၌။

သ-သေန=မာရံ = ဝန်းရံများစွာ သိမ့်သိမ့်ညာသည့်
ဗိုလ်ပါလုံးရင်း စစ်သည်နှင့် တကွ
သော မာရ်နတ်မင်းကို။

ဇိနိတွာ = တုတ် ဓားမပြ မာန်မကြဘဲအေးမြ
ကြည်လင် ပါရမီတော်တို့ကို ဆင်
ခြင် စေ့စေ့ အောက်မေ့ အောင်
မြင်တော် မူပြီး၍။

အရုဏော ဒယမ္ပိ = ယုဂန်တောင်စွန်း လကျာယွန်း၍
ရောင်နီဝန်းထွက်လာ နေအရုဏ်
တက် အခါ၌။

ဗောဓိ° = အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ရွှေ
ဉာဏ်ကို။

အဗောဇ္ဈိ = စိုးယူပိုင်သလက်ကိုင်ရတော်မူပြီ။

မာရ-ဇိနံ = ဒေဝပုတ္တ စသည်အပြား မာရ်
ငါးပါးကို ပယ်ရှား အောင်မြင်
မူသော။

အဘဂံ° = များလှသီသီး မာရ်စစ်ကြီးတို့သည်
မဖျက်ဆီး မနှိပ်စက်နိုင်သော။

တံ သုဂတံ = ထိုသို့သောဂုဏ် စိမ့်ထုံကျော်ဟီး
ထိုဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။

နမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ
၏။

(၇) ရာဂါဒိ=ဆေဒါမလ- ငါးတန်အာရုံ ကာမဂုဏ် စွဲတပ်
ဉာဏ=ခင်္ဂုံ= ရာဂစသော ကိလေသာ ငတ်တို့
ကို ရိတ်ဖြတ်ပယ်ချ ရာဂစသော
အညစ်အကြေး ကင်းပသည့် အရ
ဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် တည်းဟူသော
ဓားသန်လျက် ရှိတော်မူထသော။
သတိ-သမညာ = သူပုန်ရန် ညစ် မာရ် မင်း စစ် တို့
ဖလကာ ဘိဂါဟံ ထိုးပစ် ကုန်ကြ ရှုပါရုံစသော
လက်နက်တို့မှ ကင်းပစေဘို့ရာ
သမ္မာသတိ အမည်ရှိသော ‘ကာ’
ကို ကောင်းစွာ ပိုင်ပိုင်စွဲကိုင်တော်
မူထသော။

သီလော.သ.လင်္ကာရ=
ဝိဘူသိတံ = ကိလေသာမြို့မှူးညစ်ကြေးမတင်
ဖြူစင်လှစွာ သီလတည်း ဟူသော
ချပ်တန်ဆာတို့ဖြင့် မခြာနေ့ည
တန်ဆာဆင်တော်မူအပ်ထသော။

အဘိညာ-ဝရ.မိဒ္ဓါ.
ပေတံ = လိုရာပိုင်ပိုင် ပြီးစေနိုင်သည့် ယှဉ်
ပြိုင်မရ မြတ်သော အဘိညာဉ်
တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။

တံ ဗုဒ္ဓံ = ထိုသို့သောဂုဏ် စိမ့်ထုံကျော်ဟီး
ထိုဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။

- နမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံ မိုး၍ ရှိခိုး ပါ၏။
- (ဂ) ဒယာ လယံ = ရင်သွေးတော် ရာဟုလာ ပမာ မြား သတ္တဝါအများတို့၌သနား ကြင်နာ ကြီးမြတ်သော မဟာ ကရုဏာ၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူ ထသော။
- သဗ္ဗမိ = ခပ်သိမ်းများစွာဖြစ်ဖြစ်သမျှသော ဘဝခန္ဓာ၌။
- ဒုက္ကရံ = သာမန်လူတို့ပြုနိုင်ဘို့ဝေး ကြတော့ ရုံမျှ မဝံ့ကြသည့် ကိုယ်ကာယခန္ဓာ ပြည်ရှာသားမယားဥစ္စာအားဖြင့် ငါးပါးပေါင်းစု စွန့်ခြင်းကြီး စသော အမှုကို။
- ကရံ = ကောင်းစွာ အသင့် သဒ္ဓါပွင့်၍ ပြုကျင့်တော်မူထသော။
- ဘဝ.ဣဝါ.တိက္ကမံ = မရဏံဗျာဓိ ဇာတိဇရာ များစွာ သောင်းသောင်း ငမန်း ငဆင် စသော ဘေးအပေါင်း တို့၏ ခိုအောင်း တည်နေရာ လွန်စွာ နက်ကျယ်- ဘဝသုံးပါးတည်း ဟူသော သမုဒ်ပင်လယ်မှ ရှစ်သွယ် မဂ္ဂင် လှေတော်ယာဉ်ကို စက်တင်

- အဂ္ဂတံ = တုံမြောက် နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် ကူးမြောက်တော် မူပြီးထသော။
- ဂတံ = သုံးတိုက်ဘုံခေတ်ဝယ် ကဲလွန်ထူး မြတ်သော ဘုရားအဖြစ်သို့။
- တိ-လောက= ရောက်တော် မူပြီးထသော။
- နာထံ = လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါခပင်း အမင်းမင်းတို့ ဝပ်စင်းဦးခ-ခိုလှုံ ကြရာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအစစ် သုံး လောကလုံး၏ ဆရာဖြစ်တော်မူထ သော။
- သု-သမာဟိတံ = လာဘ အလာဘ စသည်ရှစ်မျိုး လောကဓံလေဆိုးတို့သည် တိုက် ချိုးမရ မြဲခိုင် တည်တံ့သော သမာဓိရှိတော်မူထသော။
- ဟိတံ = သတ္တဝါအများ သုံးဘုံသားတို့၏ စီးပွားချမ်းသာ မင်္ဂလာကို မချာ နေ့ည ဆောင်တော်မူထသော။
- သမန္တံ=စက္ခု = ဝန်းကျင်ပတ်ခြုံတရားပုံကို အကုန် မြင်သိ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရှိတော် မူထသော။
- အ-မိတံ = မနှိုင်းအပ် မယှဉ်သာ အဖြာဖြာ အဝဝ ပညာသီလ စသော ကျေး

	ဇူးဂုဏ် ရှိတော်မူထသော။
တံဗုဒ္ဓံ	= ထိုသို့သောဂုဏ် စိမ့်ထုံကျော်ဟီး ထိုဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။
ပဏမာမိ	= ရှိသေ့မြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရှိခိုးပါ၏။
(၉) တဟိံတဟိံ	= ထိုထိုဘဝ ကိုယ်တော်၏ ဖြစ်ဖြစ် သမျှ၌။
ပါရမိ-သဉ္ဇယံ	= မနှိုင်းယှဉ်အပ် များမြတ်တုံရှောင်း ပါရမီကုသိုလ်အပေါင်းကို။
စယံ	= ဆည်းပူးတော်မူပြီးထသော။
သဗ္ဗိ	= ကုသိုလ်နှစ်ဆီ ပါရမီဘုန်းဟုန် စိမ့်ထုံပွားစီး သူမြတ်ကြီးတို့သည်။
ဂတံ	= သိမြင်တုံမြောက် ဖြောင့်တန်းစွာ ရောက်အပ်သော။
သုခပုဒံ	= နိစ္စသာဝရ မုချစင်စစ် ချမ်းသာ အေးမြကြောင်း ဖြစ်သော။
ပဒံ	= အမတဇေယျုံ ရန်မျိုးကုန်သည့် ရွှေဘုံကြွင်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့။
ဂတံ	= ရောက်တော်မူပြီးထသော။
နရာနရာနံ	= လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအများ သုံးဘုံသားတို့၏။
သုခ-သမ္ဘဝံ	= ချမ်းသာအေးမြကြောင်း စီးပွား ကောင်းကို။
ဘဝံ	= ဖြစ်စေတော်မူတတ်ထသော။

အ-နမာနံ = မကိုင်းရိုင်း မညွတ်ခ၊ မရိုသေ
ကြကုန်သော။

ဂဝံ = မိုက်မဲချာချူ နွားနှင့် တူသော
သတ္တိကို။

ဇိန-ပုဂံဝံ = တုတ်ဓားမပြ တရားချ၍ ဆုံးခ
ကံမြစ် အောင်မြင် နိုင်သော
ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်တော်မူ
သော။

တံ ဗုဒ္ဓံ = ထိုသို့သောဂုဏ် စိမ့် ထုံကျော်ဟီး
ထိုဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။

နမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏။

(၁၀) ယောမုနိ-
ဒက္ခနာဝိကော = ရေတိမ် ရေနက် စည်းသောင့်
စသော အချက်တို့၌ ပြက်ပြက်
ထင်ထင် သိမြင်ကျော်ဟီး လိမ္မာ
လှစွာသော သဘောလေ့သူကြီး
အတူဖြစ်တော်မူသည့် သယမ္ဗူ
စောထီး ဒ.ကြင်ဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။

မဂ္ဂင်္ဂ-နာဝံ = ရှစ်သွယ်မဂ္ဂင် ကြီးကျယ် လှစွာ
သော သဘောယာဉ်ကို။

အာရုယျ = တက်စီးတော်မူ၍။

ဤဟာ-ဖိယံ	= ပြောင်ပြောင် ထိန်လက် ပီရိယ တည်းဟူသော ရွှေတက်ကို။
ဥာဏ-ကရေန	= ကြီးကျယ်ထက်မြက် ဥာဏ်တော် တည်းဟူသောရွှေလက်ဖြင့်။
ဂါဟကော	= မြဲစွာ ဆောင်ယူ ကိုင် တော် မူ လျက်။
တာယ	= ထိုရှစ်သွယ်မဂ္ဂင် ကြီးကျယ် လှစွာ သော သဘောယာဉ်ဖြင့်။
ဗဟု	= များစွာထိုထို လိုက်ပါလိုသမျှ သတ္တဝါဝေနေယျတို့ကို။
ဘဝဏ္ဏဝါ	= ဘဝသုံးဖြာ သံသရာခရီး သမုဒ္ဓိ ပင်လယ်ကြီးမှ။
တာရေသိ	= ကယ်တင်ကူးတို့ ဆောင်ပို့တော် မူလေပြီ။
အဿပူဟံ	= သတ္တဝါအများ သုံးတိုက်သားတို့ ၏ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပယ်ရှားတော် မူတတ်သော။
တံဘုဒ္ဓံ	= ထိုထိုသောဂုဏ် စိမ့်ထုံကျော်ဟီး ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။
နမာမိ	= ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး ပါ၏။

(၁၁) သမ-တိံသတိ

ပါရမီ-သမ္ဘရဏံ = ကြီးကျယ်နက်သံ ဗောဓိ ဥာဏ်ကို

ရည့်သန်တောင့်တ အမျှသုံးဆယ်
သောပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်
တော်မူပြီးထသော။

ဝရ-ဗောဓိ=ဒုမေ = မဇ္ဈေချက်ချာ မြေ မျက်နှာ ဌာ
ဝေဆာပွားစီး မြတ်သောဗောဓိ
ပနင်အနီး၌။

စတု-သစ္စ=ဒသံ = သစ္စာ လေးပါး မြတ် တရား ကို
ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တော်မူ
ပြီးထသော။

ဝရ.မိဒ္ဓိ=ဂတံ = မြတ်လှတုံစွာ တန်ခိုးတော်အဖြာ
ဖြာတို့၏ မှီတယ်ရာအစစ်ဖြစ်ကြီး
ဖြစ်တော်မူထသော။

နရ-ဒေဝ=ဟိတံ = လူနတ်များစွာ သတ္တဝါတို့ ချမ်း
သာဘို့အရေး မြှော်တွေးတောင့်
တ အစီးအပွားကို ဆောင်တော်
မူတတ်ထသော။

တိ-ဘဝုသမံ = သုံးဘုံတိုက်ကြီး လောင်စာမီးမှ
အပြီးထာဝရ ငြိမ်းဇေးတော်မူပြီး
ထသော။

ဇိနံ = ငါးမာရ်အောင်ပြီး ဘုရားကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးကို။

ပ-ဏမာဓိ = ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏။

- (၁၂) သတ-ပုည-
ဇ-လက္ခဏိကံ = များလှတုံစွာ အဖြာဖြာ အဝဝ
ပါရမီတော်တို့ကြောင့် ဖြစ်သည့်
လက္ခဏာ ကြီးငယ် ရှိတော် မူထ
သော။
- ဝိ-ရဇာ = မကောင်းညစ်ထေး ရာဂ စသော
မြူအလှေးမှ ကင်းဝေးတော် မူထ
သော။
- ဂဂန္တု ပမ-ဓိ = အဇဉာပြင်မိုးကောင်းကင်သို့ စံတင်
မရ ကျယ်ဝန်း ကြီးမားသော
ပညာ ရှိတော်မူထသော။
- ဓိတိ-မေရု=သမံ = မယိမ်းမယိုင်း မြဲခိုင်စွာလှ မြင့်မိုရ်
တောင်မင်းနှင့် တူသော သမာဓိ
ရှိတော်မူထသော။
- ဇလဇူ ပမ-သီတလ-
သီလ=ယုတံ = ရေဝယ် ပွားစီး ကြာရုံကြီး တမျှ
ချမ်းမြေ့သော သီလနှင့် ယှဉ်တော်
မူထသော။
- ပထဝီ-သဟနံ = မြေကြီးနှင့်အတူ အရာရာ၌သည်း
ခံတော် မူထသော။
- ဇိနံ = ငါးမာရ်အောင်ပြီး ဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးကို။
- ပ-ဏမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရှိခိုးပါ၏။

- (၁၃) သု-မတိ = အဇဋ္ဌာပြင် မိုးကောင်းကင်နယ်
ကြီးကျယ်စွာဘိကောင်းမြတ်သော
ပညာရှိတော်မူထသော။
- ယောဗုဒ္ဓေါ = အကြင် သုံးဘုံကျော်ဟီး ဘုရား
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။
- ဒိဝေ = နေ့အခါ၌။
- ဒိဝါ-ကရေဝ = ရောင်ခြည်တထောင် ထွန်းပြောင်
ထိန်လင်း နေနတ်မင်းကဲ့သို့။
- သောဘန္တော = ရောင်တော် ခြောက်ဖော် ရွှေ
ကိုယ်တော်မှ ထွက်ပေါ် မြူးကြွ
တင့်တယ်လှပတော် မူသည်ဖြစ်၍။
- ရတိ-ဇနန = ဖရဏာပီတိ လွှမ်းအိထပ်ထပ် နတ်
အပေါင်း တို့၏ နှစ်သက်ခြင်းကို
ဖြစ်စေတတ်သော။
- သိလာ-သနာမ္ပိ = ပဏ္ဍုကမ္ပလာ ကျောက်နေရာ၌။
- အာသိန္နော = ချမ်းမြေ့ ကြည်ဖြူ နေတော်မူ
လျက်။
- ဒေဝါနံ = ဝန်းကျင်ပတ်ချာတသောင်းသော
စကြဝဠာမှ ရောက်လာ သမျှ
သောင်းသောင်း နတ်အပေါင်း
တို့အား။
- သိဝ-သုခ=ဒံ = ဒုက္ခခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်း စင်ပြတ်

နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို ပေးဝေတတ်
သော။

ဓမ္မ[•] = ကဲလွန်ထူးခြား နက်နဲ သိမ်မွေ့လှ
သော အဘိဓမ္မာ တရားကို။

အဒေသိ = ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး မိုးကြီး
ချုန်းသို့ မဆုံးမနား ဟောကြား
တော် မူလေပြီ။

အ-သဒိသံ = လောကဓာတ် သုံးခွင် ဘုံအပြင်
ဝယ် ပြိုင်ယှဉ်တူသူ တစုံတယောက်
မျှ ရှိတော် မမူသော။

တံဗုဒ္ဓ[•] = ထိုသို့သောဂုဏ် စိမ့်ထူ ကျော်ဟီး
ထိုဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။

နိစ္စ[•] = အမြဲ။

နမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရိုခိုးပါ၏။

(၁၄) နာထော = လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးစားရာ အစစ်
ဆရာဖြစ်တော်မူသော။

ယော ဗုဒ္ဓေါ = အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။

အ-ဝိကလေဟိ = တစိုးတစိ ချို့တဲ့ခြင်း မရှိကုန်
သော။

ပါဒ-ပင်္ကဇ = မုဒုတ္တလ-

ရာဇိကေဟိ = ခြေတော်တည်းဟူသော ကြာရုံပင်
နှုံးညံ့လှစွာသော အောက်အပြင်၌

ပေါ်ထင်စုဝေး တရား ရှစ်ကွက်
စက်လက္ခဏာ အရေးတို့ဖြင့်။

တိဟိ-လောကေဟိ= သုံးတိုက်ဘုံ သူအလုံးစုံသော နတ်
ဗြဟ္မာ လူတို့နှင့်။

နိရု ပမေယျတံ = မနှိုင်းယှဉ်အပ် ကိုယ်တော်ကသာ
ကဲလွန် ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့။

သမ္မာပုဏ္ဏ-ဇေ = ရောက်တော်မူသည်သာတည်း။

သဗ္ဗ-လောက=

မဟိ-တံ

= အလုံးစုံ ရှိသမျှ သုံးလောကသည်
ညွတ်ခလေးမြတ် ပူဇော်အပ်တော်
မူထသော။

အ-သမံ

= ကိုယ်တော်နှင့် တူသူ ရှိတော်မူ
ထသော။

တံဗုဒ္ဓံ

= ထိုသို့သောဂုဏ် စိမ့်ထုံကျော်ဟီး
ထိုဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။

နမာမိ

= ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရှိခိုးပါ၏။

(၁၅) နရာ နရ-သမော
သရဏံ

= များစွာ သောင်းသောင်း ငှက်
အပေါင်းတို့၏ ခိုအောင်း သက်ကျ
ရာ ဝေဆာပွားစီးပညောင်ပင်ကြီး
အတူ လူနတ် အပေါင်းတို့၏
ခိုအောင်း သက်ကျရာ ဖြစ်တော်မူ
ထသော။

ဓိ တတ္ထံ = မယိမ်းမယိုင် ကျောက်စာတိုင်သို့
မြဲခိုင် စွာလှ တည်ကြည်သော
စိတ်နှလုံး ရှိတော်မူထသော။

ပညာ-ပဒီပ =
ဇုတိယာ = ထိန်ထိန်လင်းပြောင် ပညာတည်း
ဟူသော ဆီမီးရောင်ဖြင့်။

ဝိဟတန္ဓကာရံ = ရှည်ကြာ ကာလ ခါသမယလုံး
ပိတ်ဖုံးကာဆီး အဝိဇ္ဇာ တည်း
ဟူသော မိုက်မှောင်ကြီးကို ဖျက်
ဆီးတော်မူပြီးထသော။

အတ္တာ-ဘိကာမံ = များမြတ် ဖွံ့ဖြိုး သတ္တဝါ တို့၏
အကျိုးကို မျှော်ကိုး တောင့်တ
အလွန် အလိုရှိတော် မူထသော။

နရ-ဒေဝ = ဟိတာ
ဝဟံ = သုံးတိုက်ဘုံသား လူနတ်များတို့
၏ အစီးအပွားကို ဆောင်တော်
မူထသော။

ကာရုဏိကံ = သတ္တဝါ အများ သုံးဘုံသား
တို့၌သနားကြင်နာ ကြီးမြတ်သော
ကရုဏာ ရှိတော်မူထသော။

အဂ္ဂံ = ဇာတိပုည ဂုဏ်သုံးဝဖြင့် လောက
သုံးခွင် ဘုံအပြင်ဝယ် ယှဉ်ပြိုင်

		နိုင်သူ တလူမရ လွန်ကဲ ထူးမြတ် တော် မူထသော။
အနန္တ-ဥာဏံ	=	အပိုင်းအခြား ကင်းပကြီးကျယ်လှ သည့် သဗ္ဗညုတ ရှေ့ဉာဏ် ရှိတော် မူထသော။
တံ ဗုဒ္ဓံ	=	ထိုသို့သောဂုဏ် စိမ့်ထုံကျော်ဟီး ထိုဘုရား ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးကို။
ဝန္ဒာမိ	=	ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရှိခိုးပါ၏။
(၁၆) အခိလ-ဂုဏ=		
နိဓာနော	=	လောကီ လောကုတ္တရာ အလုံးစုံ သော ဂုဏ်ရတနာတို့၏ မှီတယ်ရာ အစစ် ဖြစ်ကြီး ဖြစ်တော်မူသော။
ယော မုနိန္ဒော	=	အကြင် မုနိတကာတို့၏ စောထီး ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။
သညတာနံ	=	ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို စောင့်သုံးဆုံးမ ကျင့်ကြံတော် မူကြသည့် ပစ္စေက သခင် ထေရ်အရှင်တို့၏။
နိကေတံ	=	ကိုင်းအောင်းမွေ့လျော် နေတော် မူရာ ဖြစ်သော။
ဣသိ-ပတနုဉ္ဇံ	=	ဣသိပတန အမည်ရှိသော။
ဝနံ	=	မိဂဒါဝုန် တောရကိုသို့။
ဥပဂန္ဓာ	=	ကြံတော်မူ၍။

တဟိံ = ထိုဣသိပတန မည်ရ ကျော်ဟီး
တောမြိုင်ကြီး၌။

အကုသလ = ဆေဒံ = ကိလေသာ ထိုထို အကုသိုလ်ကို
ဖျက်ဖြိုညှဉ်းသတ် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်
တတ်သော။

ဓမ္မစက္ကံ = ဓမ္မစကြာ တရားဒေသနာကို။

ပဝတ္ထော = အင်္ဂါရှစ်ဖော် အသံတော်ဖြင့်ထုတ်
ဖော် ကျူးသီ ဟောကြားတော်
မူလေပြီ။

အ-တုလံ = လောကဓာတ် သုံးခွင် ဘုံအပြင်
ဝယ် ယှဉ်ပြိုင်တူသူ ရှိတော်မမူ
ထသော။

အဘိကန္တံ = ရောင်လျှံတော် တအိအိ အလွန်
နှစ်သက်ဘွယ်သောအဆင်းရှိတော်
မူထသော။

ဝန္ဒနေယျံ = လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ ခပင်း
အမင်းမင်းတို့ ဝပ်စင်းဦးခိုက် ရှိခိုး
ခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ထသော။

တံမုနိန္ဒံ = ထိုထိုသောဂုဏ် စိမ့်ထုံ ကျော်ဟီး
ထိုဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။

နမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရှိခိုးပါ၏။

- (၁၇) သုစိ-ပရိဝါရိတံ = ကိလေသာညစ်ကြေး မြူအလေးမှ
ကင်းဝေးစင်ပ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်
သော အခြံအရံရှိတော်မူထသော။
- သု-ရုစိရ.ပွဘာဟံ = ပြုံးပြုံးပြက် တံပြောင် ပြောင်
အလွန်နှစ်သက်ဘွယ်သောအရောင်
တို့ဖြင့်။
- ရတ္တံ = အမြဲသာဝရ တပ်စွဲသောကိုယ် ရှိ
တော်မူထသော။
- သိရိ-ဝိသယာ.
လယံ = များလှ သောင်းသောင်း ကျက်
သရေတော်အပေါင်းတို့၏တည်နေ
ခိုအောင်းရာဖြစ်တော်မူထသော။
- ဂုပိတ. မိန္ဒြိယေဟံ = သတိတော်စွဲ အမြဲမကွေ့ စောင့်
ရှောက်အပ်သော စက္ခု စသော
ဣန္ဒြေတို့နှင့်။
- ဥပေတံ = ပြည့်စုံတော် မူထသော။
- ရပိ-သသိ = မဏ္ဍလ.ပွဘုတံ =
- လက္ခဏော.ပ စိတ္တံ = ဆန်းကြယ်စွာဘိ နေဝန်း လဝန်း
အစရှိသော စက်လက္ခဏာရှိတော်
မူထသော။
- သုရ-နရ=ပူဇိတံ = သုံးတိုက်ဘုံ သူ နတ်နှင့်လူတို့ကြည်
ဖြူညွတ်ခ ပူဇော်အပ်တော် မူထ
သော။

သုဂတံ = ဘေးပေါင်းကင်းကုန် နန်းရွှေဘု
ကိုခိုလှုံတော်မူပြီးဘုရားကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးကို။

အာဒရံ = ကြည်သာရွှင်ပျ ရှိသေလှစွာ။

နမာမိ - ကြိမ်ကြိမ်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏။

(၁၈) ယော ဓမ္မ ရာဇာ = အကြင်မုနိထွဋ်ထား တရားမင်း
ကြီး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။

မုဟ-ပဋိဃာ.သာ.ဒိ-

ဥလ္လောလ-ဝိစိ = မောဟ ဒေါသ ရာဂ အစရှိသော
ကိုလေသာ များစွာလောက်လက်
လှိုင်းဂယက် ရောပြွမ်းသော။

သံသာရော.သံ = သံသရာ တည်းဟူသော သမုဒ်ရေ
ယဉ် ပင်လယ်ပြင်ကို။

မဂ္ဂေါ. ဠုဗ္ဗေန = ကြီးကျယ်ပြန့်ပြော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး
တည်းဟူသောဖောင်သင်္ဘောဖြင့်။

တရိ = ကူးမြောက်တော် မူလေပြီ။

အ-ဘယံ = ကြောက်ဘွယ်မဟေးဇာတိစသော
ဘေးမှ ကင်းဝေးတော် မူပြီး
မူထသော။

- ပါရ-ပတ္တံ = ရွှေဘုံကြီးနန်းနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
တဘက်ကမ်းသို့ ဖြောင့်တန်းစွာ
ရောက်တော်မူပြီးထသော။
- ပဇာနိ
တာဏံ = လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏။
= မှီခိုအားထားကိုးစားရာ ဖြစ်တော်
ထသော။
- လေဏံ = ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းစင်ပ
ပုန်းအောင်းရာ ဖြစ်တော် မူထ
သော။
- အ-သမ=သရဏံ = တူနိုင်သူကင်းပ လည်းလျောင်းရာ
ဖြစ်တော်မူထသော။
- ဧက-တိတ္ထံ = တိုင်းကြီး ပြည်ကြီး မြို့တော်ကြီး
တို့၌ သဘောဆင်ပုံကမ်းကြီး အတူ
မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကြီး ဖြစ်တော်
မူထသော။
- ပတိဋ္ဌံ = ရေလယ်ပေါ်ထွန်းကျွန်းကြီးအတူ
ထောက်တည်ရာ ဖြစ်တော် မူထ
သော။
- ပုည-ဝေတ္တံ - ကောင်းမှု မျိုးတို့၏ စိုက်ပျိုးရာ
လယ်ယာမြေကောင်းအတူ ဖြစ်
တော်မူထသော။
- ဘရမ-သုခ-ဒံ = လူ နတ်မင်းတို့၏ ပျော်မွေ့ရာ
လောကီချမ်းသာ တကာဝို့ထက်

- ကဲသာလွန်မြတ် နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာ
ကို ပေးတော် မူတတ်ထသော။
- တံ ဓမ္မ-ရာဇာ = ထိုမုနိထွဋ်ထားတရားမင်းမြတ်ကြီး
ဖြစ်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရားကို။
- နမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရှိခိုးပါ၏။
- (၁၉) ပရ-ဟိတ=ကရော = နတ် လူ အများ သူ တပါးတို့၏
ဖွံ့ထွားမြားမြောင် အစီးအပွားကို
ဆောင်တော်မူသော။
- ယော မုနိန္ဒော = အကြင် မုနိတကာတို့၏ စောထီး
ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။
- ကဏ္ဍ မ္ဗိ-မူလေ = ကဏ္ဍ အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်မှူး
သည် အထူးပြုပြင် စိုက်ပျိုး အပ်
သော သရက်ဖြူပင် အရင်း၌။
- နိသိန္ဒော = နေတော်မူလျက်။
- အစ္ဆေရံ = အံ့ဘွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော။
- နယန-သုဘ=ဂံ = အလွန်အကျူး အထူးကဲမောက်
မျက်စိအားတင့်တယ်ခြင်းသို့ရောက်
ထသော။
- အာကုလ. ဣ. ဂိ-
ဇာလံ = တသွင်သွင် တအိအိ ယှက်တင်ရော
ပြမ်းသော ရေယဉ် မီးလျှံ ရှိထ
သော။
- ဒု-ဇ္ဇာလ-ဒ္ဓိသံ = ယုတ်မာညံ့သက် မိစ္ဆာအယူတည်း

- ဟူသော ကွန်ယက်ကို ပယ်ဖျက်
တတ်သော။
- မုန့်ဘိ = ပွင့်တော်မူသမျှ အသီးသီး ဘုရား
ရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့သည်။
- အ-ဇဟိတံ = မစွန့်မပယ်အပ်သော။
- ပါဠိဟေရံ = အဖုံဖုံ အဖြာဖြာ ရေမီးအစုံစုံ အစ
ရှိသော တန်ခိုး ပြာဠိဟာကို။
- သိဃံ = လျင်မြန်ဆောစွာ။
- အကာသိ = ပြုတော်မူလေပြီ။
- သေဌံ = နတ်ဗြဟ္မာလူ ချီးမွမ်းအပ်သော
သူတို့ထက် ကဲပြုလွန်မြတ် ချီးမွမ်း
အပ်တော်မူထသော။
- ပရမ-ရတိ=ဇံ = ပါရမီရင့်သန် ပညာဉာဏ်ကဲပြု
မြတ်သောသူတို့၏ ကြည်ပျူရှင်ပျူ
နှစ်လိုခြင်းကို ဖြစ်စေတော်မူတတ်
ထသော။
- ဣဒ္ဓိ-ဓမ္မေဟိ = များလှထွေထွေ တန်ခိုးကျေးဇူး
တို့နှင့်။
- ဥပေတံ = ပြည့်စုံတော်မူထသော။
- တံမုနိန္ဒံ = ထို မုနိတကာတို့၏ စောထီး
ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။
- ဝဇ္ဇေ = ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ရှိခိုးပါ၏။

(၂၀) ဒယု.ဒယ.ရုဏော၊ ယုဂန်ဘောင်စွန်း လကျာထွန်း
လျက် တက်ထွန်းပေါ်လာ နေ
အရုဏ်နှင့်တူသော မဟာကရုဏာ
ရှိတော်မူထသော။

ဥာဏဝိတ္တိဏ္ဏ-ဗိဓ္ဓော = ကျယ်ပြန့်သောစက်ဝန်းကြီးအတူ
ကြီးမားသောဥာဏ်ပညာ ရှိတော်
မူထသော။

ဧကော = တလောကလုံးစုံနှုန်းမည့်သူ တလူ
မရ တဆူတည်း ဖြစ်တော်မူထ
သော။

ယောမုနိန္ဒ.ဧကော = အကြင် ထွက်ပေါ် ထွန်းလင်း
ဘုရားတည်းဟူသောနေမင်းသည်။

သုဒ္ဓ = ရုဂဒေါသ စသည် ပေါယယ်
အဦက်သရိုက်တို့မှဝင်ကြယ်သော။

တံ-ဘဝ = ကုဟရေ = ကျယ်ပြန့်ကြီးမိုင်း ဘုံသုံးပါး
တည်းဟူသောရေအိုင်၌။

ကမလ-ကထိတံ = သဒ္ဓါသီလ စသည်ဖြာဖြာ ချပ်
လှာရစ်ပတ် ကြာဖူး ကြာငုံဟု
ဆိုအပ်သော။

ဝိနေယျ.ပွါဏော.သံ = များလှသောင်းသောင်း နေဝေ
ယျသတ္တဝါအပေါင်းကို။

ဓမ္မ-ရံသီ = ဝရေဟိ = နေအရုဏ်ရောင် ထွန်းပြောင်

- တရထည် မြတ်သောတရားတည်း
ဟူသော ရောင်ခြည်တို့ဖြင့်။
- သု-ဗောဓေသိ = မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်တည်းဟူသော
ပန်းဝတ်မှု သင်းထုံ မွေးကျ။
သစ္စာလေးပါးကို သိစေသော
အားဖြင့် ကောင်းစွာ ပွင့်စေ
တော်မူပြီ။
- ဗျာပိတ.က္ကိတ္တိနဉ္စ = ဘဝဂ်အထိ ပြန့်နှံ့သော ကျော်
စော ခြင်း လည်း ရှိတော် မူထ
သော။
- တိ-လောကေ.က
စက္ခု = လောကဓာတ်လုံး၌ တလုံးသော
မျက်စိလည်းဖြစ်တော်မူထသော။
- ဒု-ခမ=သဟနံ = တပါးသူတို့ သည်းခံနိုင်ဘို့ရာ ခဲ
ယဉ်းစွာလှ ထိုထိုအရာ၌ သည်းခံ
တော်မူထသော။
- မဟေသိ = သိလက္ခန္ဓ စသည်ကျေးဇူး ဂုဏ်
အထူးကို ဆည်းပူးတော် မူပြီးထ
သော။
- တံ မုနိန္ဒဒက္ကံ = ထို ထွက်ပေါ်ထွန်းလင်း ဘုရား
တည်းဟူသောနေမင်းကို။
- နမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏။ ။

- (၂၁) ယောဇိနော = အကြင် ငါးမာရ် အောင်ပြီး
ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီး သည်။
- ဗောဓိ-ပေမတော = သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်ကိုအာရုံခံကြီး
မင်း ချစ်ခင်တော်မူခြင်းကြောင့်။
- အ-လဂ္ဂ=မာနသော=မတွယ်မငြိ ကျွတ်လွတ်သောစိတ်
ရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍။
- အနေက-ဇာတိယံ = ဘဝများစွာ သံသရာ၌။
- သ=ပုတ္တ-ဒါရံ= = ရေမေတ္တာမိုး ရွာပြီးမပြတ် ချစ်
ခင်စုံမက်အပ်သည့် သားမယား
နှင့်တကွသော။
- အင်္ဂ-ဇီဝိတမ္ပိ = အင်္ဂါခြေလက် ကိုယ်အသက်ကို
သော်လည်း။
- အတ္ထိကဿ = ပိုင်သစိုးယူ ဆောင်လိုသူအား။
- အဒါသိယေဝ = ပေးလှူတော်မူသည်သာတည်း။
- ဒါန-ပါရမီ = ဒါန နှစ်ဆီ ပါရမီ ကို လည်း
ကောင်း။
- တတော = ထို ဒါနနှစ်ဆီ ပါရမီမှ။
- ပရံ = တပါးသော။
- သီလ-ပါရမာ။
- ဒိကမ္ပိ = သီလစသောနှစ်ဆီ ကိုးပါးသော
ပါရမီကိုလည်းကောင်း။
- အပ္ပရိ = ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးတော်မူပြီ။

တာသံ = ထို ဒါနစသောနှစ်ဆီ ဆယ်ပါး
သောပါရမီတော်တို့၏။

ဣဒ္ဓိယာ = ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။
အဂ္ဂတံ = သုံးတိုက်ဘုံ ခေတ်ဝယ် မြတ်သော
ဘုရားအဖြစ်သို့။

ဥပယာတံ = ရောက်တော်မူထသော။
ကေ-ဒိပကံ = လူနတ်အပေါင်းတို့၏ ခိုအောင်း
မှီတင်းရာ ကြီးကျယ်စွာလှ တခု
တည်းသော ကျွန်းကြီးဖြစ်တော်
မူထသော။

တံဇိနံ = ထို ငါးမာရ်အောင်ပြီးဘုရားကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးကို။

နမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏။ ။

(၂၂) ဒေဝါ.ဒေဝါတိ
ဒေဝံ

= သမ္မုတိနတ် ဥပပတ္တိနတ်တို့တက်
ကဲလွန်သာမြက် ဝိသုဒ္ဓိနတ် ဖြစ်
တော်မူသော။

နိဓန-ဝပု=ရေံ = သံသရာပြင် စမထင်၌ အစဉ်ဖြစ်
လာ မရေတွက်နိုင်သော ဘဝခန္ဓာ
တို့တွင် အဆုံးစွန်သော ဘဝခန္ဓာ
ကို ဆောင်တော်မူထသော။

- မာရ-ဘဂ္ဂံ = ငါးပါးမာရ်ကို ပယ်လှန်ရိတ်လှီး
ဖျက်ဆီးတော်မူပြီးထသော။
- အ-ဘဂ္ဂံ = ဝန်းရံကာဆီး မာရ်စစ်ကြီးတို့
သည် မဖျက်ဆီးနိုင်ထသော။
- ပဇာနိ = သုံးတိုက်ဘုသား သတ္တဝါများ
တို့အား။
- ဒိပံ = ထိန်ထိန်လင်းပြောင် ပညာတည်း
ဟူသော ဆီမီးတန်ဆောင်ကို။
- ဒိပံ = စိုက်ထောင် ထွန်းပြ တော်မူထ
သော။
- ဇယ=စရ-သယနေ = ဒေဝပုတ္တ စသည်အပြား မာရ်
ငါးပါးကို ပယ်ရှားအောင်မြင်ရာ
မြတ်သောဗောဓိပင် နေရာ၌။
- ဗောဓိ-ပတ္တံ = အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သဗ္ဗညုတဉာဏ်
သို့ဖြောင့်မှန်လှယ်ကူ ရောက်တော်
မူသည်ဖြစ်၍။
- အဓိပတ္တံ = လောကဓာတ်အလုံး၌ စံနှုန်းမရ
အကြီးအမှူးအဖြစ်သို့ ရောက်တော်
မူထသော။
- ဗြဟ္မာ-ဗြဟ္မာ
ဂတာနိ = ဗြဟ္မာ နတ် လူ ဆည်းကပ် လာ
ရောက်ကြသောသူတို့အား။
- ဝရ-ဂိရ+ကထိတံ = ချမ်းသာဘို့အရေး မြော်တွေး

- တောင့်တ မြတ်သောတရားကို
ဟောတော်မူထသော။
- ပါပ-ဟီနံ = လွန်မင်းလှစွာ ဆိုးယုတ်မာသည့်
ကံလေသာညစ်ထေး ဖြူအလှေး
ကို။
- ပဟီနံ = အကြွင်းမထား မဂ်ဉာဏ်ဓားဖြင့်
ပယ်ရှား စွန့်ပစ်တော်မူထသော။
- လောကာ.လောကာ.
ဘိရာမံ = လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအလုံး
ရှင်ပြုံးမြေ မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်
တော်မူထသော။
- မုနိန္ဒ္ဒံ = ရဟန်းတို့၏ အရှင် စံတင် မရ
ရဟန်းမင်းကြီး ဖြစ်တော် မူထ
သော။
- တံ မုနိန္ဒ္ဒံ = ထိုမုနိတကာတို့၏စောထီး ဘုရား
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။
- သတတံ = နေ့ညပစဲ အမြဲထားဝရ။
- အဘိနမေ = လွန်စွာမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏။
- (၂၃) ဗုဒ္ဓေါ = သုံးလောကစောထီး ဘုရား ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။
- နိဂြောဓ-ဗိဓ္ဓော = အရပ်နှင့် အလံတော် ညီတော်
တူမျှသဖြင့် ပညောင်ပင် အဝန်း

- ကဲ့သို့ လုံးဝန်းသော ကိုယ်ကာယ
ရှိတော်မူ၏။
- မုဒု=ကရ-စရဏော = အကြိမ်တရာဖတ်ပြီး ဝါဂွမ်းကြီး
အတူ နူးညံ့သော လက်ဖဝါး
ခြေဖဝါး ရှိတော်မူ၏။
- ဗြဟ္မ-သောသော = ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံပုံဟန် ထပ်တူ
အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော
အသံ ရှိတော်မူ၏။
- ဇဏိ-ဇယော = ချောမွေ့ပျော့ပျောင်း ဇဏိသား
၏ မြင်းခေါင်းအတူပြည့်ဖြိုးသော
မြင်းခေါင်း ရှိတော်မူ၏။
- ကောသတ္ထာ
ဒဂ်ဇာတော = ရွှေကြာပဒု ဖူးငုံရက်ချပ် ဖူးရစ်
ပတ်နှယ် အအိမ်ဖြင့် ဖူးကွယ်၍
တင့်တယ်စွာဘိ ကျစ်လစ်သော
နိမိတ် ရှိတော်မူ၏။
- ပုနရပိ = ထိုမှတစ်ပါး ဂုဏ်တော် အားဖြင့်
လည်း။
- သုဂတော = နိဗ္ဗာန်ပျော်မှီး ဘုရားကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးသည်။
- သုပ္ပတိဋ္ဌိတ=
ပဒေါ = ရွှေခြေနင်းအတူ ညီညွတ်စွာ တည်
သော ခြေဖဝါး ရှိတော်မူ၏။

ကိုယ်တွေ့အာနုဘော် ကြီးမားသော

မုဒေါ.ဒါတု.ဏ္ဍ-
လောမော

= မျက်မှောင်တော် နှစ်ခုတို့၏အလယ်
၌ တင့်တယ်စွာဘိန်းညှို့ဖြူစင်သော
ဥဏ္ဍလုံမွေးရှင် ရှိတော်မူ၏။

အထမ.ပိ

= ထိုမှတပါး ဂုဏ်တော် အားဖြင့်
လည်း။

သုဂ-တော

= ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။

ဗြဟ္မာ.ဇု.ဂုတ္တ-
ဘာဝေ

= ဗြဟ္မာမင်းကိုယ်နှင့်အတူ ဖြောင့်
မတ်စွာတက်သော ကိုယ် ရှိတော်
မူ၏။

နီလ.က္ခိ

= တင့်တယ်စွာဘိ စိမ်းညိုသော မျက်
လုံး ရှိတော်မူ၏။

ဒီသ-ပဏ္ဍိ

= ပြည့်ဖြိုး တင့်တယ် ရှည်သွယ်သော
ဖနောင့် ရှိတော်မူ၏။

သုခုမ-မလ-ဆပိ

= သိမ်မွေ့ နူးညံ့ ရှင်းသန့် စင်ဖြူ
အညစ်အကြေးကင်းသော အရေရှိ
တော်မူ၏။

ထောမျ-

ရသဂ္ဂသ.ဂိ

= အရသာကိုယူဆောင် ခုနစ်တောင်
ရှိ လည်ပင်း၌ စုဝေးလျက် တည်

ဘိသည့် ချီးမွမ်းအပ်သောအကြော
ဖျား ရှိတော်မူ၏။

(၂၄) သောဇိနော = ထိုငါးမာရ်အောင်ပြီး ဘုရား ကိုယ်
တော် မြတ်ကြီးသည်။

စတ္တာလိသန္တ-
ဒန္တော

= တင့်တယ်စွာဘိ အမျှလေးဆယ်
သော သွား ရှိတော်မူ၏။

သမက-လပန-
ဇော

= လွှင့်ဖြတ်သည့်အတူညီညွတ်သော
သွား ရှိတော်မူ၏။

အန္တရိသ.ပပ္ပိနော = ရေစီးကြောင်း မထင်ပြည့် ပြီးသော
ကျောပြင် ရှိတော်မူ၏။

စက္ကေန.ကိတ-
ပါဒေါ

= စက် လက္ခဏာဖြင့် မှတ်အပ်သည့်
ခြေဖဝါး ရှိတော်မူ၏။

အ-ဝိရဠ =

ဒသနော

= မကျဲသောသွား ရှိတော်မူ၏။

မာရဇိ

= ငါးမာရ်အောင်ပြီး ဘုရား ကိုယ်
တော် မြတ်ကြီးသည်။

ဥဿခံ-ပါဒေါ

= မြင့်သော “ဖမ္ပက်” ရှိတော်မူ၏။

တိဌန္တော

= ရပ်တော်မူလျက်။

အနော.နမန္တော

= မညွတ်မရှိုင်း မကုပ်မကိုင်းဘဲ။

ဥဘယ=ကရမုဒုနာ = သိမ်မွေ့ နူးညံ့သော လက်တော်
နှစ်ဖက်ဖြင့်။

ဇဏ္ဍကနိ = ပုဆစ်ဒူးတော် နှစ်ဖက်တို့ကို။

အာမသန္ဓော = သုံးသပ်တော် မူနိုင်၏။

ဝဋ္ဋကုန္ဓော = ရွှေမုရိုးစည်နှင့်အတူ လုံးသောလည်
ရှိတော်မူ၏။

ဂေါ-တရုဏ=

ပခုမကော

= မွေးဖွားစ နုနယ် နွားသုငယ်၏
ကိုယ်ဝယ် နုသေး မျက်မွေးအတူ
သိမ်မွေ့ နုပျိုသော မျက်မွေး ရှိ
တော်မူ၏။

သိဟပုဗ္ဗ.ဗု-

ကာယေ-ာ

= သားတို့ သနင်း ခြင်္သေ့ မင်း၏
ပြည့်စုံစွာမောက်မို ရှေ့ထက်ဝက်
ကိုယ်ကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုးသော ကိုယ်
ရှိတော်မူ၏။

(၂၅) သုဂတော

= နိဗ္ဗာန်ခိုမှီး ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်
ကြီးသည်။

သတ္တ.ပ္ပ^{ဓိ}နောစ

= လက်ခြေပခုံး ကိုယ်လုံး လည်တိုင်
ကြီးခိုင်ဖွံ့ထွား ပြည့်ဖြိုးသောအရပ်
ခုနစ်ပါးလည်း ရှိတော်မူ၏။

ဒိဃ. ဂုံလိ

= ရှည်သွယ်ပျော့ပျောင်းသည့် လက်
ချောင်း ခြေချောင်း ရှိတော်မူ၏။

- အထ = ထိုမှတပါး ဂုဏ်တော်အားဖြင့်။
- လောမ-ကုပေ.က
လောမော = မွေးတိုင်းတော် တခုတခုဝယ် စုံ
တယ်မငြိ တချောင်းစီသာ ရောက်
သော အမွေး ရှိတော်မူ၏။
- သမ္ဗန္ဓော. ဒါတ-
ဒါဌော = ပြည့်ဖြိုးစင်ဖြူတင့်တယ်လှပသော
စွယ်တော်ဓာတ်တော်ရှိတော်မူ၏။
- ကနက-သမ-
တစော = ဇမ္ဗူရာဇ်ရှေ့စင်နှင့်အတူတင့်တယ်
လှပသော အရေရှိတော်မူ၏။
- နီလ.မုဒ္ဒဂ-
လောမော = မျက်နှာတော်ကိုရှုမျှော်ဘိအလား
အဖျားအထက် ကော့တက်လူလူ
အလွန် ညိုသော အမွေးရှိတော်
မူ၏။
- သမ္ဗုဒ္ဓေါ = တရားအလုံးကို သိမ်းကျုံးကုန်စင်
သိမြင်တော်မူပြီးဘုရားကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးသည်။
- တူလ-ဇိဝှော = လက္ခဏာတဆူ ကြီးပြန့်သောလျှာ
ရှိတော်မူ၏။
- အထ = ထိုမှတပါး အထူးအားဖြင့်။

သီဟ-ဟနုကော = ခြင်္သေ့မင်း၏ အောက်မေးတရ
ထည့် ပြည့်ဖြိုးသောမေး ရှိတော်
မူ၏။

ဇာလိကပ္ပါဒ-
ဟတ္ထော = လေတံန်နန်းတံခါး၌ လက်သမား
အမော် ပညာကျော်တို့ ဖန်ဆော်
စီရင် ရွှေကွန်ယက်အသွင်သို့ ယှက်
တင်သော လက်ဖဝါး ခြေဖဝါး
ရှိတော်မူ၏။

နာထော = သုံးဘုံသားတို့၏ စောထီးဘုရား
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။

ဥက္ခိသ-သိသော = စကြာမဇ္ဇာတ်သမုနတ်တို့ ဆင်သ
အပ်သရဖူ ပုံတူအလား နဖူးသင်း
ကျစ်ပြား ရှိတော်မူ၏။

ဣတိဂုဏ-သဟိတံ = ဤသို့ကားများပြားပုံပုံ ကျေးဇူး
ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ ကြွယ်ဝတော်
မူသော။

တံမဟေသိံ = ထိုလူနတ်တို့၏စောထီးဘုရားကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးကို။

နမာမိ = ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံခိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏။

(၂၆) လောကေ = သတ္တဝါ အပေါင်း ခိုအောင်း
ပျော်မွှီးလောကဓာတ်တိုက်ကြီး၌။

- ဗုဒ္ဓေါ.ဗုဒ္ဓေါတိ
သောသော = ဘုရား....ဘုရားဟူသောအသံကိုမျှ။
- အတိ-
ဒုလဘတရော = အလွန်အမင်း ကြားရဘို့ရာခဲယဉ်း
လှ၏။
- ဗုဒ္ဓ-ဘာဝေါ = ဘုရားဖြစ်ရာအစစ် နဝမခေတ်ကို
ကား။
- ကာ ကထာ = စကားဆိုဘွယ် အဘယ်မှာရှိတော့
အံ့နည်း။
- တသ္မာ
ဝိဘာဝီ = ထို့ကြောင့်။
= တွေးတောဆင်ခြင် ဉာဏ်အမြင်
ရှိကြကုန်သော။
- ဝိဝိဓ=ဟိတ -သုခံ = ထူးထွေ များစွာ ကောင်းမြတ်
သော စီးပွားချမ်းသာကို။
- ပတ္တယန္တာ = မြင်မြော်တောင့်တ အလို့ရှိကြကုန်
သော။
- သာဓဝေါ = တရားချစ်ခင်သူတော်စင်တို့သည်။
ဣဉ္ဇံ = နှစ်သက် လေးမြတ် အလို့ရှိအပ်
သော။
- အတ္တံ
ဝဟန္တာ = ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာကို။
= ရှက်ဆောင်တော် မူထသော။

သုရ-နရ=
မဟိတံ

= သုံးတိုက်ဘုံသူ နတ်နှင့်လူတို့ ကြည်
ဖြူ ဦးခ- ပူဇော်တတ်တော် မူထ
သော။

နိဗ္ဗယံ

= ဘေးဟူသမျှမှ ကင်းပတော်မူပြီး
ထသော။

ဒက္ခိဏေယျံ

= သဒ္ဓါကြည်ဖြူကောင်းမြတ်သော
အလှူကိုစိုးယူပိုင်သ ခံတော်မူထိုက်
ထသော။

လောကာနံ

= သုံးတိုက်ဘုံသားလူနတ်များတို့၏။

နန္ဒိ-ဝဗ္ဗံ

= ဖြိုင်ဖြိုင်ဒီးဒီး ရှာကြိုးသောမိုးကြိုး
မသေ့နှစ်လိခြင်းကို ပွားစေတော်
မူထသော။

ဒသ-ဗလံ

= လွန်စွာကြီးမား အံ့အား ပကုန်
အားဆယ်ပါး နှင့် ပြည့်စုံတော်
မူထသော။

အသမံ

= လောကဓာတ်သုံး၌ စံနှုန်းမည့်သူ
တလူမရ ကိုယ်တော်ကသကဲလွန်
ထူးမြတ်တော်မူထသော။

တံ ဗုဒ္ဓံ

= ထိုသို့သောဂုဏ် စိမ့်ထုံကျော်ဟီး
ထိုဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။

နိစ္စံ

= မပြတ်မစဲ အမြဲသာဝရ။

- နမဿန္တ၊ = ရှိသေ့မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကြ
စေကုန်သတည်း။
- (၂၇) သောအဟံ = ထို ငါသည်။
- ဧတေန ပုညေန = ဤသို့ ဆည်းစု ရှိခိုးရခြင်းတည်း
ဟူသော ကုသိုလ် ကောင်းမှု
ကြောင့်။
- သမ္ပရာယေ = ဖြစ်လေရာရာသံသရာဘဝတမလွန်
လောက၌။
- နိပုဏ - မတိစ = ပရမာဏုပ္ပုအလား သိမ်မွေ့သော
တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ပေ
လွင်မြင်သိ သိမ်မွေ့သော ဉာဏ်
ပညာရှိသည်၎င်း။
- သတောစ = ထပ်တံ့တလဲ စွဲမြဲအာရုံ ရတနာ
သုံးပါးကို အောက်မေ့ခြင်း သတိ
နှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း။
- တိတ္ထောစ = လောဘပယ်ရုံ ရရသမျှ ဖြင့်သာ
နှစ်သက်ရောင့်ရဲသည်၎င်း။
- ဒက္ခောစ = ပြောရေးဆိုမှု အစုစု၌ မြော်ရူ
ထောက်စာသိမြင်လိမ္မာသည်၎င်း။
- ဒိဋ္ဌိဇ္ဇုပညောစ = မဂ်လမ်း ဖိုလ်လမ်း တန်းတန်းသိ
မြင်ဖြောင့်မတ် သော အယူ ပညာ
ရှိသည်၎င်း။

- အ-ဝိကလ=ဝီရိယောစ = မချို့တဲ့ မပျင်းရိ ကြီးမားသော လုံ့လရှိသည်၎င်း။
- ဘောဂဝါစ = စားသုံးမကုန် အဖုံဖုံ အဖြာဖြာ ပေါများသောဥစ္စာရတနာရှိသည် ၎င်း။
- သံဝိဘာဂီစ = ဖုန်းတောင်းယာစကာ သူတော်စွာ တို့အား သဒ္ဓါ ယှဉ်ကပ် ခဲ့ခြင်း ဝေဖန်တတ်သည်၎င်း။
- တိက္ခောစ = အရောင် တလက်လက် မြေထက် သည့် ဓားသန်လျက်ပမာ ထက် မြက်သောဉာဏ်ပညာရှိသည်၎င်း။
- သူရောစ = ခြင်္သေ့မင်း တရထည် ရဲရင့် သော အာဇာနည်သည်၎င်း။
- မိတတ္ထောစ = မယိမ်း မယိုင် ကျောက်စာတိုင် သို့ မြဲခိုင်စွာဘိ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်၎င်း။
- သ-ပရ=ဟိတ-စရောစ = မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသား၏ စီးပွား ချမ်းသာ မင်္ဂလာကို ကောင်းစွာ မပြတ်ကျင့်ဆောင်တတ်သည်၎င်း။
- ဒီသ-ဇီဝိစ = အာယုကပ် ကျော်တက်အောင် ရှည်ကြာသောအသက်ရှိသည်၎င်း။
- အ-ရောဂေါစ = ကိုးဆယ် ရှစ်ဖြာ ကျင့်နာ ခံဆိုး အနာရောဂါမျိုး မရှိသည်၎င်း။

ဓညောစ	= အာဏာ လှမ်းမိုး ကြီးမြတ်သော ဘုန်းတန်ခိုးရှိသည်၎င်း။
ဝဏ္ဏောစ	= ရုပ်ရူပကာယ တင့်တယ် လှပသည် ၎င်း။
ယသသီစ	= စိတ်နှလုံးကို ရှင်ပြုံးစေတတ် ယုံ ကြည်အပ်သည့် များမြတ်သော အခြံအရံ ရှိသည်၎င်း။
အဘိဗလဝ-ဓရောစ	= ကြီးကျယ် မြားမြောင် အား အစွမ်းကို ဆောင်နိုင်သည်၎င်း။
ကိုက္ခိမာစ	= ဝန်းကျင်ပတ်ချာ ရပ်မျက်နှာတို့၌ ကျေညာ သိတင်း ကျော်စော ခြင်းရှိသည်၎င်း။
ခန္တုပေတောစ	= အမျက်မထ မာန်မကြွဘဲ ဌာန ဥဿုသည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ၎င်း။
ဘဝေယျံ	= ဖြစ်ရပါလိမ့်။
(၂၈) သော အဟံ	= ထိုငါသည်။
ဒိဌ ဓမ္မေ	= ယခု ကြုံလစ် မျက်မှောက်သော ကိုယ်အဖြစ်၌။
သဒ္ဓေါစ	= သုံးတန်ရတနာ ဂုဏ်ဝါ ရှုစား ကံ-ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရား ရှိသည်၎င်း။
ဒါဘဂ္ဂံ-ပေတောစ	= အလှူခံ ဝတ္ထု နှစ်ခု ဖူလုံ ပေး

- ကမ်းခြင်း အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံ
သည်၎င်း။
- ပရမ-သိရီ=ဓရောစ = တင့်တယ် လျောက်ပတ် ကောင်း
မြတ်သော အသရေကို ဆောင်
တတ်သည်၎င်း။
- ဝိရတ္တောစ = ထိုထိုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ ခင်စုံ
လွန်မင်း တပ်ခြင်းကင်းသည်၎င်း။
- လဇ္ဇ^၀စ = အကုသိုလ် အရပ်ရပ် မကောင်းမှုမှ
ရှက်တတ်သည်၎င်း။
- ကလျာဏ-မိတ္တောစ = မကောင်းမြစ်ထာကောင်းရာသွင်း
ထားမကြားစတောင်းအကြောင်း
ကြားလာ နတ်ရွာ လမ်းပြ အင်
လေးဝပြည့် ကောင်းမြတ်သော
အဆွေခင်ပွန်းရှိသည်၎င်း။
- အဘိရတ-ကုသလောစ = ကုသိုလ် အစု ကောင်းမြတ်သော
အမှုတို့၌ ငဲ့ရှုမပြတ် အလွန် မွေ့
လျော်တတ်သည်၎င်း။
- ပဉ္စသီလာ.ဒိ.ရက္ခောစ= စွဲမြဲကြံ့ခိုင် ငါးပါးသီလ စသည်
ကိုစောင့်ရှောက်နိုင်သည်၎င်း။
- အပ္ပိ.စ္ဆောစ = မသင့်သော ဥစ္စာကို ပယ်ရှား သင့်
သော ဥစ္စာကိုသာလိုက်စား၍နည်း
ပါးသော အလိုရှိသည်၎င်း။
- အပ္ပ-ကောဓောစ= ဌာနအ-ဌာနဟူသမျှ၌ဒေါသစွန့်ငြိ

ကြမ်းတမ်း ခက်မာသော အမျက်
မရှိသည်၎င်း။

အတိဝုဇ္ဇ-ဟဒယောစ = မာယာသာဌေယျ စသည် ထေထေ
နောက်ပေမဋ္ဌိ-အလွန် ဖြောင့်မတ်
သော နှလုံးရှိသည်၎င်း။

ဣဒ္ဓိမာစ = အံ့ဩမနိုင် ကြီးခိုင်စွာဘိ လွန်ကဲ
ထူးမြတ်သော တန်ခိုး ရှိသည်၎င်း။

အပ္ပမေယျောစ = အံ့မပြီး- ချီးမကုန် မနှိုင်းယှဉ်အပ်
သောကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံသည်၎င်း။

ပါသံသောစ = သူတော်ကဝိပညာရှိတို့ မြင်သိ နှစ်
ခြိုက် ချီးမွမ်းထိုက်သည်၎င်း။

ပေမ-ဝါစောစ = သူတပါး သူ့နှလုံးကိုရှင်ပြုံးစေဘိ
ချစ်ဖွယ်သော စကားရှိသည်၎င်း။

သုဇန-ဂုဏ-ဝိဒ္ဓစ = သူတော်ကောင်းတို့၏ ကျေးဇူးကို
အထူးဆင်ခြင် မြော်မြင် သိတတ်
သည်၎င်း။

မာမကောစ = တရားသက်ဝင် သူတော်စဉ်တို့ကို
ကြည်လင်လေးမြတ်ချစ်ခင် စုံမက်
တတ်သည်၎င်း။

ဘဝေယျံ = ဖြစ်ရပါလိမ့်။

(၂၉) ဣတ္တံ = ဤသို့ ဖော်ကြား : ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သောအပြားဖြင့်။

- အ-သင်္ခယေ = ဂဏန်းမှတ်ချက် ဤရွှေ.ဤမျှ ရှိ၏
ဟု မရေတွက်နိုင်ကုန်သော။
- လက္ခဏ-ဒီပိတေ = သင့်လျော်ရုံကန့်သတ်၍ဥပလက္ခဏ
နည်းဖြင့် ပြအပ်ကုန်သော။
- နာထ-ဂုဏေ = သုံးတိုက်လုံး၏ဆရာ ကျေညာထင်
ပေါ် ဘုရားမြတ်၏ ကျေးဇူးတော်
တို့ကို။
- သုစကာသု
ဂါထာသု = ပြတတ်ကုန်သော။
= ဆန်းနှင့်ညီညာ ဖွဲ့စီအပ်သည့် ပါဠိ
ဂါထာတို့တွင်။
- ဧကဂါထဗ္ဗိ
ယော ဗုဓော = တဂါထာမျှကိုသော်လည်း။
= အကြင် ပညာရှိ အမျိုးကောင်း
သားသည်။
- သရတေ = အောက်မေ့၏။
- (၃၀) သောဗုဓော = ထိုပညာရှိ အမျိုးကောင်း သား
သည်။
- စတုရာ. ပါယ-
မုတ္တောစ = ချမ်းသာ ကင်းမြဲ ဆင်းရဲ စုံသည်
အပါယ် လေးဘုံမှ လွတ်ရသည်
၎င်း။
- အတ္ထ-ဒွယဿ = ပစ္စုပ္ပန် လံသရာ ကျိုးနှစ်ဖြာကို။
သာဓကောစ = လိုရာငိုငိုငို ပြီးစေနိုင်သည်၎င်း။

ဟတူ. ပဒ္ဒဝ- ဇာလောစ	=	ပယ်ဖျောက်ပြီးအပ်သည့် ဥပဒ္ဒဝေ၊ တည်းဟူသောကုန်ယက်ရှိသည်၎င်း။
ဟိတ-သုခဿ	=	လောကီ လောကုတ္တရာ စီးပွား ချမ်းသာကို။
လာဘိစ	=	ရသည်၎င်း။
(၃၁ + ၃၂)နရ-ဒေဝါနံ	=	လူနတ်တို့ကို။
အဓိပေါစ	=	ပိုင်သစိုးနင်းလူနတ်မင်းသည်၎င်း။
စတု-ဒီပိ.ဿ ရောပိဝါ	=	လေးကျွန်းလုံးကို အုပ်ဖုံးစိုးနင်း စကြဝတေးမင်းသည်၎င်း။
ဘဝေယျ	=	ဖြစ်ရာ၏။
အန္တိမေ ဒေဟေ	=	စက်သံသရာ ပြတ်ရာကာလ အဆုံး စွန်သော ဘဝ၌။
သုဗ္ဗတော	=	ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ရှိသည် ဖြစ်၍။
ဘာဝနာ-ယာနံ	=	ဘာဝနာတည်းဟူသော ယာဉ်ကို။
အာရုဃျ	=	တက်စီး၍။
အညံ	=	အရဟတ္တဖိုလ် တည်းဟူသော။
တံသေတ-		
ဆတ္တကံ	=	ထိုထီးဖြူကြီးကို။
ဓာရေန္တော	=	ဆောင်းမိုးလျက်။
သမံ	=	မီးခပ်သိမ်းတို့၏ သေငြိမ်းရာ နိဗ္ဗူတာသို့။

သေတိ = ရောက်ရလတ္တံ့။

ဣမသ္မိံ အတ္တ-
ဘာဝေပိ = ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝရဆဲဖြစ်သောကိုယ်
ကာယ၌လည်း။

အရောဂေါစ = အနာရောဂါ မရှိသည်၎င်း။

ဒီဃ-ဇီဝိကောစ = ရှည်သောအသက် ရှိသည်၎င်း။

(၃၃) သဗ္ဗ-လောကေဟိ = သူခပ်သိမ်းတို့သည်။

ပူဇိတောစ = ပူဇော်အပ်သည်၎င်း။

ဘာဝနာ.ဘိရတိ-

မနောစ = ဘာဝနာ၌ လွန်စွာအထူးပျော်မြူး
သော နှလုံးရှိသည်၎င်း။

ဇန. ပွိယောစ = သူခပ်သိမ်းသို့ နှစ်မြို့လေးမြတ် ချစ်
ခင်အပ်သည်၎င်း။

မနာပေါစ = သူခပ်သိမ်းတို့၏ နှလုံးကို ရှင်ပြုံး
ထပ်ထပ် ပွားစေဘတ်သည်၎င်း။

ဘာဝေယျ = ဖြစ်ရာ၏။

အခိလ-ဓာရဏေ = အလုံးစုံသော ဂါထာကို ဆောင်
ရာ၌။

ကာ-ကဿ = စကားဆိုဘွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိ
တော့အံ့နည်း။

ကျီးသဲ နာမက္ကာရကြီး

ဤကျမ်းပြုသူသည်အစအဦးတွင်အလွန်ကြည်ညိုဘွယ်ကောင်းသော ဘုရားရှိခိုးကြီးဖြစ်သည့် နမက္ကာရ သက်သက်ကိုသာ ဤ “ကိုယ်တွေ့အာနုဘော် ကြီးမားသောမဟာပရိတ်တော်များ” တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ရရင်း အကြောင်းမှာလည်း နမက္ကာရ ဘုရားရှိခိုး ဂါထာများကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သူတို့မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၌ ဆထက်လွန်ကဲ ကြည်ညိုသော ကုသိုလ်ကိုလည်း ရစေ၊ ဤသို့ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးကျေးဇူးများကိုလည်း ခံစားရစေ ဟူသော စေတနာအလျောက်သာ သုတ်ပရိတ်တော်များကြားတွင် စေတနာသဒ္ဓါအလျောက် ဖော်ပြမိခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သုတ်ပါဠိတော်များ၏ ဂါထာပါဠိကို ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်းပါဠိဂါထာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလျှင် ပို၍ကောင်းသည်။ သာ၍ ကြည်ညိုစိတ်ဖြစ်ပွားသည်။ သာလွန်၍ အကျိုးခံစားရသည်။

သို့ကြောင့် အလွန်ကောင်းသော နမက္ကာရဘုရားရှိခိုးကြီး၏ အနက်နှင့် မြန်မာပြန်ကို ဖော်ပြသောအခါ မြတ်စွာဘုရား၌ ကြည်ညိုခြင်းစိတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်ပေ။

ရှေးရိုး နမက္ကာရအနက်များချည်း ဖော်ပြခြင်းထက် ဗုဒ္ဓ

မြတ်စွာ၏ ကျေးဇူးဂုဏ်တော်ကို ဝေါဟာရ စကားလုံးများဖြင့် ချီးပင့်ကော်ရော် ပူဇော်ရာတွင် အလွန် ပြောင်မြောက်သော တွံတေးဆရာတော်၏ အနက်ကိုလည်း တွဲဖက် ဖော်ပြရသော် ကောင်းအံ့ဟု အကြံရပေသည်။

ထို့ပြင်တဝ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးဂုဏ်တော်များ ကို ကြီးကျယ်ဖွဲ့နိုင် အံ့နိုင်၍ မကုန်သော သဒ္ဓါဗလဝဖြင့် ကြည်ညိုရင်းဖြင့် သုတအရာတွင်လည်း တလက်စတည်း သိရှိကြ စေ ဟူသော အာသိသစေတနာ ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် နမက္ကာရ လေးပုဒ်ကို ဖော်ပြမိပေတော့သည်။

ဦးစွာ မြန်မာပြန်ချည်းသက်သက် ရှေးရိုးနမက္ကာရကို ဖော်ပြ ခဲ့ပါသည်။

ဒုတိယတွင် ကဝိလက္ခဏသတ်ပုံ သံပေါက်ကျမ်း တစောင် ဖြင့်ပင်လျှင် မြန်မာ စာပေလောက၌ နေလတ်ဆူ ထင်ရှားသော ရွှေတောင်ရာဇကျော် “စိန္တုကျော်သုဉ်းဩ” ၏ နှစ်ပေါင်း ၂၂၀ က နမက္ကာရကိုလည်း ပူးတွဲ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ တခုတည်းသော နမက္ကာရဖြစ်နေသည့်အတွက် သုံးပုဒ်မျှသာ ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပေ သည်။

တတိယတွင်မူ ၁၂၇၄ ခုနှစ်၌ တွံတေးဆရာတော် စီစဉ် ပြုစုတော်မူသော နမက္ကာရ အနက်နှင့် ပါဠိ ယှဉ်တွဲ၍ အပြည့် အစုံ ဖော်ပြပြီးပါပြီ။

ယခု စတုတ္ထတွင်ကား ရွှေတောင်မြို့ လေးထပ်ကျောင်း ဆရာတော် “ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်” ဘုရားကြီး ရေးသား

စီရင်တော်မူခဲ့သော “သဇ္ဇနဝိလာသနိကျမ်း” မှ ထုတ်နှုတ်၍
ပကိဏ္ဍကနမက္ကာရကြီး ဘုရားရှိခိုးကြီးကို ထပ်မံ ဖော်ပြလိုက်
ပါသည်။

ပကိဏ္ဍက နာမက္ကာရကြီး ဘုရားရှိခိုး

အစိန္တေယျ အပ္ပမေယျ သေဌဇေဌ အတုလပရမံ အရဟံ
ဘဂဝါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ အနုတ္တရမာရဇိ၊ ဩလောကန္တဂုဏ်
သယမ္ဘုဘဝိဿရ... ဤသို့ စသော အသင်္ချေယျနာမတံဆိပ်ဂုဏ်
ဝိသိဌဖြင့် ဇမ္ဗူထိပ်မှတက်၍ ဘဝဂ်တိုင်ကြော်ငြာလျက် ကာမ
ရူပ အ-ရူပဟု ဩကာသ သုံးရပ်လောကဓာတ်၌ အမြတ်ထက်
အမြတ် သမိုက်အပ်သော၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ မဟာကဝိန် သုခမိန်တို့
သည် ပညိန္ဒြေရှိတိုင်းဖြင့် ခြားပိုင်းတွက်ကျုံး၍ မကုန်နိုင် မကြံ
စည်နိုင် ပြည့်လှိုင်ထွေပြား များပြား ကျယ်ဝန်းသော ကျေးဇူး
တော်အပုံ ဂုဏ်တော်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။ ။

အမျိုးဖြင့် မြတ်သောသူ၊ ဘုန်းဖြင့် မြတ်သောသူ၊ ဂုဏ်ဖြင့်
မြတ်သောသူတို့သည် မာန်မူဖက်ပြိုင်ခြင်းငှာမထိုက်၊ မကုန်မင်္ဂလာ
ဤကမ္ဘာ၌ ပဌမာဒိကဘူမိပါလ-အာဒိစ္စဂိုဏ်း တိုင်းပြုပြည်ပြု
သမ္မုတိဒေဝရာဇ် နေန္ဒယံဖြစ်၍၊ စင်စစ် အမျိုးတော်အားဖြင့်
မြင့်မြတ်သော ‘ဇာတိမဟတ္တတာဂုဏ်’။

သုံးဘုံရုပ်လုံးညွတ်ရုံး ကော်ရော် ပူဇော်ဦးညွတ်ရာ ဖြစ်၍ စင်စစ် ဘုန်းတော်အားဖြင့် လွန်မြတ်သော ‘ပုညမဟတ္တတာဂုဏ်’။

ဝသုန်သေလာ အဏ္ဏဝါကို မြူလွှာပြုလျက် နှိုင်းတုစက်လည် ကျေးဇူးနက်တိုင် မကုန်နိုင်ဖြစ်၍ စင်စစ်အားဖြင့် မြတ်သော ‘ဂုဏမဟတ္တတာဂုဏ်’။ ဤသုံးစုံကြောင့်လူ့ဘုံနတ်ဌာန် နှစ်နိုင်ငံ၌ ပြိုင်စံယှဉ်ဖော် မပေါ်မပြု တဆူတည်းသော အပွင့်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော။ ။

ဇမ္ဗူကြက်သရေ ချက်ဗွေဘူမိ အပရာဇိခရိုင် ညောင်မဏ္ဍိုင်ကို စိုးပိုင်တော်မူအံ့သောကာလ၌၊ ကာမလောကဓာတ် ခုနစ်ရုပ်လုံး ဆတ်ဆတ်လှိုက်ခုန် တုန်ဘနန်းမျှ သန်းအကုဋေ နတ်ဗိုလ်ခြေနှင့် မိုးမြေကြည်းတည်း ပဲ့တင်တီးအောင် ဖျက်ဆီးလုယက်လာသော မေခလာဂီရိတောင်တစ်ရိုးမျှ ပြောင်ကြီးသေဌာနင်း မာရ်နတ်မင်းကို ဖြည့်တင်းတော်မူခဲ့သော ပါရမီဉာဏ်ကံသမ္ဘာရှိန် ဝရဇိန်လျှံပြောင် ရွှေဘုန်းရောင်ဖြင့် မှောင်မဝင်ခင် အောင်မြင်တော်မူစေ၍-

ကိလေသ စက် သုံးထောင်ဝက်ကို ပြုဖျက် တိုက်လှန်ခြင်းငှာ အာနာပါနဘာဝနာဖြင့် ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ စတုတ္ထသမာပတ်ပျို့ကို အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ၊ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ ဝုဋ္ဌာနဝသီ...တည်း ဟူသော ဝသီဘော်ငါးတန်ဖြင့် အဖန်ဖန် လေ့လာပြီးလျှင် ရှေးတီးကာလ ဘဝရှည်ကြူး ဖြစ်ဖူးသမျှ ဒေသရပ်ရွာ ခန္ဓာပင်စည် အမည်အမျိုးစသော ပရပတ်ပညတ်တို့ကို တပ်အပ် သိစွမ်းနိုင်သော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်’။ သုံးတန်ဘုံသား အများဝေနေယျတို့၏ ကမ္မ

ဂတိ-စုတိ-ပဋိသန် လားရန်ဌာနနှင့်တကွ ဒုရပဋိစ္ဆန္ဒ သဏ္ဌာ
သုခမဖြစ်သော ရူပါရုံကို အကုန် မြင်စွမ်းနိုင်သော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု
ဉာဏ်’။ လေးတန်ဩဿ အာသဝနှင့် ယောဂဂန္ထ လေးဝဉ္စပါ
ဒါန် ခြောက်တန် နိဝရဏ အနုသယ ခုနစ်အင် သံယောဇဉ်
ဆယ်တန် ခြံရံလက်သား များစွာသော အကုသိုလ် ဗိုလ်ခြေ
စစ်သည်တို့ကို ကွပ်ကဲသော သူရဲကံလေသာ ထောင့်ငါးရာတို့ကို
စင်စွာပယ်ဖြတ် အလွန်မြတ်သောကြောင့် အရဟတ္တမဂ္ဂအမည်ရ
သော ‘အာသဝက္ခယဉာဏ်’။

ဤသုံးတန်သောဝိဇ္ဇာခွဲစိတ်ဖြာသော် ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသဖြင့် သယမ္ဘူအထွဋ် လူတမုတ်ဟု မချွတ်မိုက် အပ်
ထသော။ ။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာဟူသမျှတို့ ရခြင်းငှာ မထိုက် သုံးတိုက်
ဘုံသား အများသတ္တ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုဆန္ဒ အာသယ
ကျိန်းတန်ကို ကော်သိမြင်နိုင်သော ‘အာသယာနုသယဉာဏ်’။
ဣန္ဒြေနှင့် မရင့်ကို ထောက်ချင့် သိစွမ်းနိုင်သော ‘ဣန္ဒြိယပရော
ပရိယတ္တိဉာဏ်’။ ပရမတ်ပညတ် အရပ်ရပ် အလုံးစုံကို အကုန်
သိမြင်နိုင်သော ‘သဗ္ဗညုတဉာဏ်’။ သင်္ခါရ ဝိကာရလက္ခဏာနိဗ္ဗာန်
ပညတ်တည်းဟူသော ဥေယျမံ ငါးအင်ကို သိမြင်တော်မူရာ၌
ဆီးကာပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသည်ကို သိသော ‘အနာဝရဏဉာဏ်’။
ယမိုက်ပြာဋိဟာ လွှတ်ခြင်းငှာ၌ လေ့လာတော်မူနိုင်သော ‘ယမက
ပါဋိဟာရိယဉာဏ်’။ သနားထိုက်လှသော ဝေနေယျသတ္တဝါ
တို့ကို လွန်စွာ သနားတော်မူသော ‘မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိ
ဉာဏ်’။

ဤခြောက်တန်သော ဆအာသာဓာရဏ ဉာဏလျှံပြောင်
မြတ်တန်ဆောင် ညှိထောင်ထွန်းစိုက်တော် မူပြီးသဖြင့် ဝေးနီး
စကြဝဠာ သမန္တာရပ် လောကဓာတ်တို့ကို ထုတ်ခတ်ထင်ထင်
ရှုမြင်တော်မူနိုင်သော ပသာဒစက္ခု၊ ဉာဏစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊
ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ သမန္တစက္ခု တည်းဟူသော မျက်စိတော် ငါးလုံးဖြင့်
အဆုံးမဲ့ မြင်တော်မူပြီးထသော။ ။

ပလ္လင်အနိမိသ စက်မမှသည် စတုတ္ထသတ္တဟာဝယ် ရတနာ
ရွှေအိမ် ချမ်းရိပ်ငြိမ်း၌ မွေ့သိမ်စမွယ်တော်မူကာ အဘိဓမ္မာ
ခုနစ်ကျမ်းတွင် ပဌာန်းဒေသနာကို လေ့လာဆင်ခြင်တော်မူသော
အာနုဘော်တော်ကြောင့် သွေးတော် သားတော် အရိုးတော်စု
ဝတ္ထုပသာဒိန္ဒြေအလုံးမှ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် ရိုးရိုးရက် တောက်ပ
လျက် နီလ ပီတ လောဟိတ ဩဒါတ မဉ္ဇိဋ္ဌ ပဘဿရာ မိလ္လာ
ရည်လို ဖိတ်ဖိတ်ယို မျှ “ညိုသော ရောင်ခြည်တော်” ။ ဖဲကတ္တီပါ
ဂီဝါလျှပ်ပြေ ရှန်းရှန်းဝေမျှ “ရွှေသော ရောင်ခြည်တော်” ။
သကဏ္ဍခေါင်ရမ်း ပန်းကြက်မောက်ပြီ တွေးတွေးချီမျှ “နီလှသော
ရောင်ခြည်တော်” ။ သခါဘော်ကြူး ဖွေးဖွေး လူသကဲ့သို့
“ဖြူသောရောင်ခြည်တော်” ။ ပြာလျှံညိုလျှံ ခိုလျှံစုပေါင်း
ရှုမညောင်းမျှ မောင်းမောင်းစက်စက် ပြုံးပြက်သိန်လင်း “ဝိုးဝိုး
ဝင်းသော ရောင်ခြည်တော်” တည်းဟူသော ရောင်ခြည်
ခြောက်စိုက်ကို တပြိုင်တည်း ကွန့်မြူးစေလျက် လ-နေ အတိလျှံငြိ
ပြောင်ပြောင် ဗိမာန်ရောင်နှင့် သောင်းထောင်စကြဝဠာ ထွန်း
လင်းဖြာသော ဗြဟ္မာကြီးတို့၏ ကိုယ်ရောင်ကိုလျက် နှိပ်စက်

လွမ်းမိုးနိုင်သော ကိုယ်တော်ရောင်တို့ဖြင့် အထောင်အသောင်း
သော လောကဓာတ်ကို တလျှပ်လျှပ် ထွန်းလင်းတော်မူပြီး
ထသော။ ။

ပရဗိုဇ်၊ တက္ကတုန်း၊ ရဟန်း၊ ရသေ့၊ မုနော၊ အရည်း၊ ဦးပြည်း
တပသီ၊ ဗေရာဂီတို့၏ ဝါဒီအလိုက် စရိုက်ဘာဝ ကျင့်ဆောင်ကြ
သော သာသနာ့ဗာဟိ လောကီသီလတို့ထက် ဆထက်ထောင်ရာ
သာလွန်ဘိသဖြင့် အဓိသီလဟု သမုတ်အပ်သော အာပတ်ခုနစ်ဖုံ
ကို လုံခြုံစွာ စောင့်ကြောင်း ဖြစ်သော ‘ပါတိမောက္ခ သံဝရ’။
ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ကြောင်းဖြစ်သော ‘ဣန္ဒြိယ
သံဝရ’။ မိစ္ဆာဇီဝမှ ကြဉ်ခွါလျက် စင်ကြယ်စွာ အသက်မွေး
ကြောင်း ဖြစ်သော ‘အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ’။ ပစ္စည်းလေးဖြာကို
ပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့်သုံးသပ်ခြင်းတည်း ဟူသော ‘ပစ္စယသန္နိယ’တ
သီလ’။

ဤလေးဝသောစတုပါရိသုဒ္ဓိတံခွန်၏ အလွန်ဖြူစင် မြူမထင်
ခြင်း တည်းဟူသော ‘သီလဝိသုဒ္ဓိ’။ မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ
စျာန်၌သာလျှင် မြဲမြံစွာ လေ့လာခြင်း တည်းဟူသော ‘စိတ္တ
ဝိသုဒ္ဓိ’။ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ဖြာသောမိစ္ဆာဝါဒီ ဝိတဏှ ညစ်ကြေးမှ
ကင်းဝေးစင်ဖြူလျက်အယူ၏ စင်ခြင်းတည်းဟူသော ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’။
တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ယုံမှားသင်္ကာကို ဖြတ်ခွာလွန်မြောက်
နိုင်သော ဉာဏ်၏ စင်ခြင်းတည်းဟူသော ‘ကန့်ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ’။
မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို မြင်နိုင်သော ဉာဏ်၏ စင်ခြင်း
တည်းဟူသော ‘မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ’။ မဂ်သို့ ရောက်
ကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို မြင်နိုင်သော ဉာဏ်၏ စင်ခြင်း

တည်းဟူသော ‘ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ’။ မဂ် လေးရပ်နှင့် သဟဇာတ် သမ္ပယုတ်ဖြစ်၍ သစ္စာလေးတန်ကို ဆယ့်ခြောက်နက် ဝေဖန်၍ ကော်သိုမြင်နိုင်သော ‘ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ တည်းဟူသော ဝိသုဒ္ဓိခနစ်ပါး။

တရားဘွဲ့ဖြူ သရဖူမကိုဋ် ဦးစိုက်မင်္ဂလာ မြတ်တန်ဆာကို တင့်တယ်စွာ ဆင်ယင်လျက်-

တဒဂ် ဝိမုတ္တိ၊ ဝိက္ခမ္ဘန ဝိမုတ္တိ၊ သမုစ္ဆေဒ ဝိမုတ္တိ၊ ပဋိပဿမ္ဘန ဝိမုတ္တိ၊ နိဿရဏ ဝိမုတ္တိ တည်းဟူသော ဝိမုတ္တိငါးရပ် တရားမြတ်ကြောင့် လောကဓာတ်အလုံး ညွတ်ကျုံး ပူဇော်ရာ-

အာဂါရမုနိ၊ အနာဂါရမုနိ၊ သေက္ခမုနိ၊ အသေက္ခမုနိ၊ ပစ္စေကမုနိ တို့ထက် ကဲတက်လွန်မြတ်စွာ မုနိန္ဒာဘိပဝရ အတုလ မုနိလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ ။

ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစုဠုဟန် ပမာတန်ကဲ့သို့ မနန္တဂူနိဗ္ဗာန် ယူကုန် ဆူဆူမြတ်စွာ စောသတ္ထာတို့၏ သွားရာ လမ်းကြောင်း စင်္ကကောင်း မူလဖြစ်သော-သီလသံဝရ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ၊ ဘောဇန မတ္တညုတာ၊ ဇာဂရိယာနုရောဂ၊ သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ၊ ဗာဟုဿစ္စ၊ ဝီရိယ၊ ပညာ၊ စတ္တာရိဈာန-တည်းဟူသော စရဏ တဆယ့် ငါးပါးတို့ကို-

အားသစ် ကျင့်ဆောင်တော်မူသဖြင့် သယမ္ဘူတကာ ပြည့်စုံရာသော နာနာကုလတို့၏ ဝေါဟာရသဒ္ဓါအနက်ကို အချက် ကျသိနိုင်သော ‘အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ’။ ဝါစာဂီရတ် နှုတ်သံလွှတ် က ဇာတ်တူတူ မတူတူ ဘာသာဟူသမျှကို ကေန္တ သိနိုင်သော

‘ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ’။ တခုတခုသော ပုဒ်အက္ခရာ သဒ္ဒါ၏အလိုကို ဝိဂြိုဟ်ဝစန ဓာတ်ပစ္စည်း လိင်အန်ဖြင့် ဝေဖန်၍ သိနိုင်သော ‘နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ’။ ကိုယ်တော်သိသမျှ တရားကို သူတပါးသိ စိမ့်သောငှာ၊ သဒ္ဒါပညတ်သို့တင်၍ စုံလင်စွာ မြှက်ဆိုတတ်သော ‘ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ’ တည်းဟူသော သမ္ဘိဒါလေးပါး။

ဣဒ္ဓိဝိဓ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗသောတ၊ စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါ သာနုဿတိ၊ ယထာကမ္မပဂ၊ အနာဂတံသ- တည်းဟူသော အဘိညာဉ်ခုနစ်ပါး။

ရူပဈာန် လေးရပ်၊ အရူပဈာန် လေးရပ်အားဖြင့် သမာပတ် ရှစ်ပါး၊ ကျေးဇူးတော် တဆယ့် နှစ်ပါး၊ ထူးခြား ဆန်းကြယ် အံ့ဘွယ်တော် တဆယ့်ရှစ်စုံ ထိုမျှ ဂုဏ်ကို ခြုံစိုး ပိုင်တော်မူပြီး ထသော။ ။

ကိုလေသမာရ်၊ ခန္ဓမာန်ရ်၊ မစ္စုမာရ်၊ အဘိသင်္ခါရမာရ်၊ ဤ လေးတန်တို့ကို တိုက်လှန် ဖြိုခွဲ အောင်ပွဲယူနိုင် ရဲခေါင်တိုင် သော။

ကာယာ နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာ နုပဿနာ သတိ ပဋ္ဌာန်၊ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၊ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် တည်းဟူသော သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး။

ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း၊ မဖြစ်သေး သော အကုသိုလ်ကံကို တဖန် အသစ်မဖြစ်စေခြင်း၊ မဖြစ်သေး သော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပွားအောင် လုံ့လပြုခြင်း၊ ဖြစ်ပြီး သော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကြီးပွားစည်ပင်စိမ့်သောငှာ လွန်စွာ လုံ့လပြုခြင်း တည်းဟူသော သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါး။

ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒ်၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ် တည်းဟူသော ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါး။

သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဝီရိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေ တည်းဟူသော ဣန္ဒြေ ငါးပါး။

သဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ် တည်းဟူသော ဗိုလ် ငါးပါး။

သတိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ပီတ သမ္ပောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိ သမ္ပောဇ္ဈင်၊ သမာဓိ သမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင် တည်းဟူသော ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ တည်းဟူသော မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး။

ဤသို့အားဖြင့် ပိုင်းခြားတုတ်ဖဲ့၍ သုံးဆယ့်ခုနစ်ရပ် အလွန် မြတ်သော ဗောဓိပက္ခိယ ဓမ္မအကျော် ရဲမက်တော်တို့ကို ကိုယ်ရံတော်ကြီး ဦးစီးဗိုလ်ချုပ် တင်လျက် အသင်္ချေ တွက်ရေမဆုံးပတ်ကုံး ကိလေသာ မာရ်ဗိုလ်ပါတို့ကို ဆံလွှာ မကြွင်းအောင် ခုတ်စဉ်းတိုက်သိမ်း အငြိမ်း အောင်မြင်တော်မူသဖြင့် အသင်္ခတ ခေမရွှေဘုံ ဓမ္မာရုံသဘင် မြှိုက်နန်းခွင်၌ ဥကင်စွင့်စွင့် ပွင့်တော်မူပြီးထသော။ ။

လေးအသင်္ချေ လွန်လေတသိန်း အကိုန်းများမှ ကပ်ထိုမျှ၌ လုံ့လကြိုးပမ်း ဖြည့်စွမ်းဆည်းပူးတော် မူခဲ့သော- ဒါနပါရမီ၊ သီလပါရမီ၊ နိက္ခမပါရမီ၊ ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ၊

သစ္စာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ
ဆယ်လီသုံးစုံ ကုသိုလ်ဟုန်ကြောင့်-

လူ့ဘုံစံပျော် အလောင်းတော်ဖြင့်ခါစကပင် ကာလာဝက၊
ဂင်္ဂေယျနှင့် ပဏ္ဍရ၊ တမ္ဗ၊ ပိင်္ဂလ၊ ဂန္ဓ၊ မင်္ဂလ၊ ဟေမ၊ ဥပေါ
သထ၊ ဆဒ္ဒန် ဤဆယ်တန်သောဆင်မျိုးတို့၏ ဆယ်တက်ဆယ်တက်
စီသောအားကို ဆောင်နိုင်သည် ဖြစ်၍ ယောက်ျား ဗိုလ်ခြေ
ကုဋေတသိန်းတို့၏ ‘ကာကဗလ’။

ဌာနာဌာနကောသလ္လဉာဏ်၊ ဝိပါကဉာဏ်၊ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိဉာဏ်၊
နာနာဓာတုဉာဏ်၊ အဓိမုတ္တိဉာဏ်၊ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၊
စျာနာဒိ သံကိလေသဉာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊
အာသဝက္ခယဉာဏ် တည်းဟူသော ဆယ်ပါးသော ‘ဉာဏဗလ’
ကို ရတော်မူသည် ဖြစ်၍-

လူ့ပြည်နတ်ရပ် ခေတ်သုံးထပ်ကို အုပ်ကွပ်စိုးပိုင် နိုင်တော်
မူခြင်း တည်းဟူသော ‘ဣဿရိယ ဘုန်းတော်’၊ လောကုတ္တရာ
တရားမြတ် ရှစ်ပါးသို့ ထင်ရှားစွာ ရောက်ခြင်း တည်းဟူသော
‘ဓမ္မဘုန်းတော်’၊ နရက်ဘဝင် အောက်ထက်ပျံ့လှိုင် သုံးခရိုင်၌
အဆုံးတိုင် ကျော်စောတော်မူခြင်း တည်းဟူသော ‘ယသဘုန်း
တော်’၊ သုံးဆယ့် နှစ်ပါး သမိုက်ထားသော ယောက်ျားမြတ်
တို့၏လုက္ခဏာ ရောင်ဝါမြုတေ ကြက်သရေအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူခြင်း တည်းဟူသော ‘သီရိဘုန်းတော်’၊ အလိုတော် ရှိ
သမျှ တခဏသာ ပြည့်စုံလာခြင်း တည်းဟူသော ‘ကာမ ဘုန်း
တော်’၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရာ ဒေသနာဖြင့် ဗြဟ္မာနတ်လူ သုံးဘုံသုံး
တို့ကို ကြည်ဖြူလှစွာ သွန်သင်ဆုံးမသောကြောင့် လောကလုံ

ကိုးကွယ်ရာ ဆရာအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခြင်း တည်းဟူသော ‘ပယတ္တ ဘုန်းတော်’-

ဤ ခြောက်ဖော်သော ဘုန်းတော်အမြတ် ဂုဏ်အရဟတ်ဖြင့် လောကဓာတ်အလုံး ညွတ်ရုံးကြည်သာ ကောင်းချီး ညာလျက် ဘဂဝါ ဟူသော ဘွဲ့ပုံတော် အထူးဖြင့် ညွတ်နှူးကော်ရော် ပူဇော် ချီးပအပ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ ။

အစုဆက္က ဇာတက ကို ပုံပြသက်သေခံလျက် အနန္တဘဝ ဖြစ်သမျှတို့၌ နေပရိစာဂ၊ ပုတ္တပရိစာဂ၊ ဘရိယပရိစာဂ၊ အင်္ဂပရိစာဂ၊ ဇီဝိတပရိစာဂ တည်းဟူသော စွန့်ခြင်းကြီး ငါး အင်ကို မဂ္ဂင်ဖောင်ပျံ စံလို့သူအပေါင်းတို့ထက် ကဲဆောင်းလွန် မောက်၍ အထောက်မတန်ပြုခဲ့သော ဟေတုသမ္ပဒါ မြတ်သမ္ဘာ ကြောင့်-

အဏိမာ၊ လဿိမာ၊ မဟိမာ၊ ပတ္တိ၊ ပါကမ္မံ၊ ဤသိတာ၊ ဝသိတာယတ္တကာမာ၊ ဝသာယိတာဟု ဘာသာမဂဓိရ် ရာဇ ဂြိုဟ် ဥဒါန်းနှင့်အညီ ရံသီနေပြောက် ပြုတင်းပေါက်၌ မြင် လောက်ရုံသော အဏုပ္ပုပပာ သိမ်မွေ့စွာသော ကိုယ်တော်ကို ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း၊ ကြီးစေလိုက မြင်းမိုရ်ပြန်ရာ ထို့ထက်သာ၍ စကြဝဠာတိုက်လုံး လွှမ်းမိုးပတ်လှည့် ကိုယ်တော်ပြည့်အောင် တရှိတိုင်တော် မူနိုင်ခြင်း၊ မြေထူ ရေထူ နေရူပဗ္ဗတာ သိလာ တောင်ထပ် အတွင်းရပ်တို့ကိုလည်း ကျဉ်းကျပ်ပိတ်ဆီးခြင်းမရှိ ပကတိကောင်းကင် ဟင်းလင်းပြင်ကဲ့သို့ လျှိုးဝင် ထွင်းဖောက် ကြွရောက်တော် မူနိုင်ခြင်း၊ မနောဓိဋ္ဌာန် စိတ်တော် ကြံတိုင်း ကမ္မာကမ္မ ဟူသမျှတို့ ကိုင် ပြီးမြောက်ခြင်း၊ သုံးဆယ့်တခု

အလုံးစုံကို အုပ်စုံ စိုးပိုင်တော်မူခြင်း၊ လောကီဈာန်ရပ် သမာပတ်တို့ကို မပြတ်ဝင်ကာ ကိုယ်တိုင်ပါအောင် လေ့လာတော်မူနိုင်ခြင်း။

သက်မရှိသော ဂီရိဗဟို တောင်မြင်းမိုရ်မှ ကိုယ်တော်လိုက်၍ ညွတ်ငိုက်လာခြင်း တည်းဟူသော တန်ခိုးရှစ်ဦး ဘုန်းတော်ထူးဖြင့် အံ့မွှေးကြီးပိုင် တပြိုင်တည်လျက် တပြိုင်ပျက်သော စကြာဝဠာတိုက်နေ သိန်းကုဋေလုံး ရွှေမုဋ္ဌာန်ခွန်း အာဏာလွှမ်း၍ ထဲဝမ်းစိမ့်စိမ့် ကြက်သီးဖိမ့်မျှ ခြိမ့်ခြိမ့်ကြွေးကြော် ပူဇော်ကြရာ သုံးရှာလုံးတန်ဆောင် မင်းခေါင် မင်းဖျား မင်းတရားအစစ်လည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ ။

လောကသုံးရှာ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာရုပ်နာမ်ဝယ် အဖန်ဖန် ကပ်ငြိလျက် ဖိစီးနှိပ်စက်တတ်သော ‘ပိဋ္ဌနအနက်’၊ ကံ စိတ်ဥတု အာဟာရ တည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးခုတို့သည် ပြုပြင်စီရင်တတ်သော ‘သင်္ခတအနက်’၊ မရောင့်ရဲစွာ သတ္တဝါတို့ကို လောင်ဆာ ပူပန်စေတတ်သော ‘သန္တာပအနက်’၊ ဇရာမရဏ သောက ပဋိသန်တို့ဖြင့် ဖောက်ပြန် ပျက်စီးတတ်သော ဝိပရိနာမအနက် တည်းဟူသော လေးပါးသော “ဒုက္ခသစ္စာ” ၏ အနက်တို့ကို၎င်း။

အစမထင် သံသရာ၌ လူးလာစုန်ဆန် အဖန်ဖန် သွားလာခြင်းငှာ အားထုတ်တတ်သော ‘အာယူဟနအနက်’၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ အပေါင်း၏ အကြောင်းမူလ ဖြစ်သော ‘နိဒါနအနက်’၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ အမြဲ ပျော်ရွှင် တဖင်ဖင်ဖြင့် ယှဉ်စေ တတ်သော

‘သံယောဂ’အနက် ၊ထွက်မြောက်ကြောင်း မဂ္ဂသစ္စာကို ကာဆီး
တားမြစ်တတ်သော ‘ပလိဗောဓအနက်’ တည်းဟူသော လေး
ပါးသော “သမုဒယသစ္စာ”၏ အနက်တို့ကို၎င်း။

သံသရာဝဋ်မှ ထွက်လွတ် ကူးမြောက်ပြီးသော ‘နိယျာနိက
အနက်’၊ ပြုပြင်ရာ သင်္ခါရတို့မှ ဆိတ်သော ‘ဝိဝေကအနက်’၊
ပြုပြင်ခြင်း ကင်းသော ‘အသင်္ခတအနက်’၊ သေခြင်း စသော
ဒုက္ခခပ်သိမ်းမှ ကင်းငြိမ်းချမ်းသာသော ‘အမတအနက်’ တည်း
ဟူသော လေးပါးသော “နိရောဓသစ္စာ”၏ အနက်တို့ကို၎င်း။

ဝဋ်ဒုက္ခ အပေါင်းမှ ကောင်းစွာ ထွက်မြောက်တတ်သော
‘နိယျာနိကအနက်’၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ‘ဟေတု
အနက်’၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တတ်သော ‘ဒဿနအနက်’၊ သစ္စာ
လေးမျိုးကို အစိုးရသော ‘အပေတေယျအနက်’ တည်းဟူသော
လေးပါးသော “မဂ္ဂသစ္စာ”၏ အနက်တို့ကို၎င်း။

အကြောင်း အကျိုး အားလျော်စွာ လေးပါး သစ္စာကို
ဒဿနာကာရဖြင့် သောဠသ ဝေဖန်၍ ရှေ့ဉာဏ်ထင်ထင် ရှေ့
လက်တင်ပတ္တမြားကဲ့သို့ ပိုင်းခြားသိမြင်တော်မူသည့်အလျောက်
အထောက်အခံ ကံဉာဏ်ကြီးရင့် ပွင့်ထိုက်သော သတ္တဝါဝေနေ
ယူတို့ကို ပွင့်ပါစေ နှလုံးဖြင့် စေချန်းလင်ကြိုး ရှင်ကိုး နယ်
ကုန် သုန်သုန်ပြင်းဝှန် ရွာဖျန်းသွန်သော မေသဝန်တမျှ ဝဗ္ဗ
ဘေရီ မေဒနီကို နာရီမလပ် လှည့်နတ်အား မပြတ်တိုက်ကျွေး
ပေးတော်မူတတ်သော။ ။

သုံးရပ်လုံး ဆရာ ဒေဝါဓိ ဒေဝိန္ဒ၊ ဗြဟ္မာဓိ ဗြဟ္မိန္ဒ၊ တိဘ
ဝပါရဂူ၊ အတိဘူပါမုက္ခ၊ အနုတ္တရ သင်းကျပ်၊ မဟာဓမ္မရာဇ်၊
မြတ်ရှင်ချစ်ကို အကျွန်ုပ်သည် ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်
ဘုရား၊ ။

ပါရမီတော်အစုံ ဘုန်းဂုဏ် အနန္တ ဉာဏ်တော် အနန္တ
တို့ကို ခြီးပထုတ်ဖော် ရှိခိုးကော်ရော်ထားသော ဤပကိဏ္ဍ
က နမက္ကာရ ဘုရားရှိခိုးကြီးကို ကုသိုလ်လိုလား သူတော်
ကောင်းအများတို့ ကြည်ညို ဝမ်းမြောက်နိုင်ကြပါစေ။

မေတ္တသုတ်ပရိတ်တော် အာနုဘော်

(ကိုယ်တွေ)

ဤ မေတ္တသုတ်ပရိတ်တော် ကိုယ်တွေမှာ ကျမ်းပြုသူကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်တွေ မဟုတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်၏ တပည့်တယောက် ဖြစ်သော မောင်တင်မောင်သန်း ၏ ကိုယ်တွေသာလျှင် ဖြစ်ချေသည်။ ၎င်းကို ကျွန်ုပ်ကတစ်ဆင့် ပြန်လည် ဖောက်သည်ချလိုက်ပါသည်။

မောင်တင်မောင်သန်း မှာ အသက် အစိတ် ရွယ် လူငယ် တယောက် ဖြစ်၏။ ဤမျှ အသက်အရွယ်ဖြင့် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်နှင့် သုတ်ပရိတ်တော်တို့၏ အာနုဘော် အာနိ သင်ကို သိနိုင်ခြင်းမှာ ထူးခြားပေသည်။ ထိုသို့ သိနိုင်ရန်မှာ မလွယ်ကူပါ။ မိဘဆရာသမားတို့က ရတနာသုံးပါး၏ကျေးဇူး ဂုဏ်ကို သိခြင်း၊ သိသည့်အလျောက် သွန်သင်ညွှန်ကြားခြင်းတို့

ရှိရမည့်အပြင် ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း ရတနာသုံးပါး တွင် စိတ်ဝင်စားမှ ဖြစ်ပါသည်။

မောင်တင်မောင်သန်းကား ဆိုအပ်ပြီးသော အရည်အချင်း တို့ဖြင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် သူ၏ မေတ္တသုတ်ပရိတ်တော် ကိုယ် တွေ့ကို ကျွန်ုပ်အား တင်ပြနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

“သိပ်တော့ ထူးထူးခြားခြား ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ်ကြီး မဟုတ်ပါဘူး ဆရာ”

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ကွာ၊ မင်း ကိုယ်တွေ့ဆိုလို့ စိတ်ဝင်စား ပြီး နားထောင်နေတာပါ။ ဆက်စမ်းပါအုံးကွာ-နားထောင် ရအောင်”

သူက စကားပလ္လင်ခံနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်က သူပြောဖြစ်အောင် တိုက်တွန်းလိုက်ရသည်။

“ကျွန်တော်တို့ ခြံဘဲလဲ ဆရာ ရောက်ဖူးသားဘဲ၊ အိမ်ကလဲ ကြီးတော့ ကြီးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူကများတော့ စာမေးပွဲ အတွက် စာကျက်ချိန်မှာ ပြဿနာပေါ်လာတယ် ဆရာ။ အဲဒါ ကြောင့် အိမ်နဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ရှိတဲ့ တဲကလေးထဲကို အေး အေးလူလူ စာကျက်မယ်ဆိုပြီး သွားတာ”

“အေး-ဟုတ်ပြီ၊ သွားတော့ ဘာဖြစ်သလဲ”

“သစ်ပင်ရိပ် အုပ်အုပ် ဆိုင်းဆိုင်းနဲ့ ငှက်သံ ကလေးတွေနဲ့ သိပ်ပြီး အေးချမ်းသာယာတဲ့ နေရာကလေး ဖြစ်ပေမယ့် စာ ကျက်လို့ မရဘူး ဆရာ၊ မဖြစ်ဘူး။ ငါ စာကျက်ရမယ် ဆိုတဲ့ အသိနဲ့ ကြိုးစားပြီး စာကျက်တာဘဲ ရှိတယ်၊ စိတ် မဝင် စားဘူး”

မောင်တင်မောင်သန်းအဖြစ်မှာ စိတ်ဝင်စားဘွယ် ကောင်း ပါပေသည်။

“ဘာဖြစ်လို့ စိတ်မဝင်စားတာ၊ စာကျက်မရတာလဲ ကွ”

“မကောင်းတဲ့ အနံ့ အသက် နံလာလို့ နံလာ၊ ဘာသံလိုလို ညာသံလိုလို ကြားရနဲ့ စိတ်မငြိမ်ဘူး ဆရာ၊ သစ်ရွက်ကို မြင်ပေ မယ်၊ လှဆိုးမြေရုပ်ပုံမျိုးကို မြင်လို့ မြင်နဲ့၊ သုံးလေးရက် ကြာ တော့ မေမေ့ကို ပြောပြရတာပေါ့”

“အဲဒီတော့ အမကြီးက”

“မေမေက စာကျက်လို့ အင်မတန်ကောင်းတဲ့ နေရာကလေး မှာ ဒီလိုဖြစ်တာဟာ သားမှာ ကိုယ်ခံမကောင်းလို့ ဖြစ်လိမ့် မယ်၊ မေတ္တသုတ်ကို အစအဆုံးဖတ်စမ်း၊ စာကျက်ရာက နား နေတဲ့ အခါလဲ အာရုံပြောင်း အာရုံလွဲဖြစ်အောင် ကျက်စမ်း ဆိုပြီး ခိုင်းတယ် ဆရာ၊ မေမေပြောသလိုလုပ်တဲ့ အချိန်ကစပြီး ဟန်ကျသွားတာဘဲ ဆရာ”

ကျွန်ုပ်မှာ လေးနက်စွာ ခေါင်းညိတ်၍ စဉ်းစားနေမိပါ သည်။ မောင်တင်မောင်သန်း၏ ပေတ္တသုတ်ပရိတ်တော် ကိုယ် တွေသည် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ဆန်းဆန်း ပြားပြား မဟုတ် သော်လည်း သိမှတ်စရာ ကောင်းသည် ထင်မိပေ၏။

ထိုမှတစ်ပါး မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာရင်း ဇာတ်ကြောင်း မှာလည်း အထူးထူးသော ပုဂ္ဂိုလ် များအား မေတ္တာပို့ခြင်းပင် မဟုတ်ပါလော။

ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ သုတ္တနိပါတ်တော်တို့၌-

အနန္တာရုံ ဝေနေပုံကို ချက်ကုန်မြင်စွမ်း၍ ဆိပ်ကမ်းသို့ တင်
တော်မူတတ်သောငါတို့ ရှင်စောဂေါတမ ကိုယ်တော်မြတ်သည်
သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ ကိန်းအောင်း စမ္ပယ်တော်
မူသောအခါ ငါးရာသော ရဟန်းတို့သည် မဂ်ဖိုလ်လမ်း ဖြောင့်
မှန်အောင် လျော်ကန်သော ဝိပဿနာကို ထံတော်မှာ သင်ပြီးမှ
ဆင်ခြင် အားထုတ်ခြင်းငှာ သင့်မြတ်ရာ အရပ်ကို လှည့်ပတ်၍
ရှာသည်တွင် သာဝတ္ထိပြည်မှ ယူဇနာ တရာ ကွာသော ဌာန
ပစ္စန္ဓနုပုဒ်ကြီးကို မြင်၍ သက်ဝင် ဆွမ်းခံကြလေ၏။

ထိုရှာသုရှာသားတို့လည်း ရဟန်းများကို မြင်လျှင် ခင်မင်
ကြည်ညိုရကား များစွာ လှူဒါန်းလုပ်ကျွေးပြီးမှ အရှင်မြတ်တို့
သည် ဘယ်အရပ်သို့ ကြွတော်မူအံ့နည်းဟု မေး၏။

ရဟန်းတို့ကလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းငှာ သပ္ပာယ်ရက်
မြေ ရှာဖွေသောအကြောင်းကို မိန့်ဆိုလျှင် ထိုသို့တပြီးကား-
အကျွန်ုပ်တို့ ရှာကို မှီ၍ ဤ တောအုပ်၌ ဝါကပ်တော်မူပါ။
ဒါယကာတို့လည်း ဒါန သီလ ပုညကောင်းမှု ပြုလိုပါသည်ဟု
တောင်းပန်၍ ဟိမဝန္တာနှင့် စပ်ဆက်ကာတည်သော တော
အုပ်ကြီးအတွင်း၌ သီတင်းသုံးလောက်ရုံသော ကျောင်းငယ်
တဆောင်စီ ဆောက်၍ ချီးမြှောက် ပူဇော်ကြကုန်၏။ ရဟန်း
ငါးရာတို့လည်း ဝမ်းသာ နှစ်လို့ရကား ဆောက်လုပ်ထားသော
တောကျောင်းသို့ ဝင်၍ ဆင်ခြင်မြဲတရားကို အားထုတ်၍ နေ
ကြကုန်သတည်း။

ထိုအခါ ရဟန်းသံဃာတို့၏ သီလတန်ခိုးကြောင့် ဘုမ္မစိုး၊
ရုက္ခစိုးနတ်တို့သည် မှီအပ်သော သစ်ပင်ဗိမာန်ထက်၌ မစံမနေဝံ့

သဖြင့် သားမယားနှင့်တကွ မြေသို့သက်၍ နေရက်ရှည်ကြာစွာ နေရှာရကုန်၏။ ယင်းသို့ နေရသော်လည်း ရဟန်းတော်အရှင် တို့သည် မကြာခင် သွားလတ္တံ့ ဟု မျှော်ငုံ၍သာ နေသဖြင့် နေ့ရှည် ရက်လဲ လခွဲ အခါ လွန်လတ်သော် “ရဟန်းတော်တို့ လည်း မသွားကြ၊ ဤ ဌာန၌ပင် ဝါကပ်မည့်လက္ခဏာ ရှိချေ သည်၊ မိုး သုံးလလုံး မြေ၌သာ ငါတို့နေရချေက အဆမတန် သော ဆင်းရဲသို့ ရောက်ချေတော့မည်၊ ဤ အရှင်တို့ လျင်စွာ သွားအောင် ထူးပြားသော အရပ် အသံကို ဖန်ဆင်းပြလေမှ သင့်တော့မည်” ဟု ကြံစည် တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် ထိုရဟန်းတို့၏ နေသန့်ရာ ညဉ့်သန့်ရာ အိမ်သာအဝ စသည်တို့၌ ကြောက်မက် ဖွယ်သော အရုပ်သဏ္ဌာန် ဖန်ဆင်း၍ ပြကြကုန်၏။

ကြောက်မက်ဖွယ်သော အသံဖြင့်လည်း ညှိုးညံ့ဟိန်းဟောက် ကြကုန်၏။ မကေ ဝင်းသော အနံ့တို့လည်း ပျံ့လွှင့်ကုန်၏။

ထိုအခါ ရဟန်းငါးရာတို့သည် လွန်စွာ ကြောက်လန့်ကြရ ကား အားထုတ်မြဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစီးဖြန်းနိုင်ကြဘဲ သွေးသံ ပျက် ကျိုး၍ ချောင်းသိုးနာ၊ ခေါင်းခဲနာ၊ ဝဲကြီးနာတို့သည် ထပ်ကာ နှိပ် နှိပ်သဖြင့် အလွန် ကြုံလှီ ကုန်၏။

ထိုအခါ ငါးရာသော ရဟန်းတို့သည် ဤသို့တိုင်ပင်ကြကုန်၏။

“ငါ့ရှင်တို့ ၊ ဤအရပ်ဝယ် အန္တရာယ် မကင်းကြကုန်။ အန္တရာယ် သန့်စင်မှ ဥာဏ်အမြင် ထက်သန်၍ ကဲလွန်သော လောကုတ္တရာ ဓမ္မကို ရရာသောအခွင့် ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် သင့်တင့်သော နေရာကို မြတ်စွာဘုရားအား မေး၍ လျှောက်ကုန်

ဦးအံ့။ ယခုပင် ထွက်မည်” ဟု ပြောဆိုတိုင်ပင်၍ အလျင်သွားကြသဖြင့် ဘုရားအထံ ရောက်လေသော်-

“ဘုန်းကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်တို့အား တရားရခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်ရာ ဒေသကို ညွှန်ပြတော်မူပါဦး” ဟု လျှောက်ကြ၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း ဆင်ခြင်တော် မူလေသော်-

“ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းပေါ်ဝယ် သင်တို့နှင့် သင့်လျော်သော ဒေသသည် ဤဌာနမှတစ်ပါး အခြားဒေသ၌ တညောင်စောင်းရာမျှ မရှိပြီ။ ဤအရပ်သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ရရာသော အရပ် ဖြစ်လေသည်”

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည်-

“သို့ရာတွင် ရှေးဦးစွာဝင်၍နေသောအခါ သင်တို့၌ လက်နက်မပါသောကြောင့် များစွာ အန္တရာယ် ရှိလေသည်။ ယခု မူကား ငါဘုရား၏ သနားတော်မူသော လက်နက်ကို ဆောင်ယူလျက် သွားကြလေကုန်။ ထိုလက်နက်ဖြင့် နှောင့်ယှက်သောအန္တရာယ် ကြောက်မက်ဘွယ်တို့သည် စင်ကြယ် ငြိမ်းချမ်းရာ ရလတ္တံ့။ အရဟတ္တမဂ် လက်နက်ပင်းထိန် ဝရဇိန်ကိုလည်း လက်ချိန်မိုး၍ အစိုးပိုင်ရလတ္တံ့” ဟု ဆက်လက် မိန့်တော် မူပြီးလျှင် “ကရုဏီယ မတ္တကုသလေန” အစရှိသော မေတ္တသုတ်ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူသည်။

ရဟန်းငါးရာတို့လည်း လေ့လာသင်ကြား၍ ထိုအရပ်သို့သွားပြီးလျှင် တောဝင်စ အခါကစ၍မေတ္တသုတ်ကိုသရဇ္ဈာယ်ကြသဖြင့်

ရှိသမျှ နတ်အများတို့သည် ခစားဆည်းကပ် လေးမြတ် ရိုသေကြ သဖြင့် ဆန္ဒ ပြည့်ဝလေသတည်း။

ထိုသို့ဆရာစဉ် သမားဆက် မှတ်သားယုံကြည်၍ သုံးစွဲလေ့ရှိ သော ဤမေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်ကို ရှုတ်ဖတ်ပွားများကြသူ များမှာ နတ်ဒေဝတာနှင့် နာနာဘာဝများသာမက လူအချင်း ချင်းလည်း ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြသည်ဟု ကြားနာ မှတ်သားရဘူး ပေသည်။

မေတ္တသုတ်ပရိတ် ပါဠိတော်

(က) ယဿ နုဘာဝတော ယက္ခာ၊
 နေ ဝ ဒဿေန္တိ ဘိသနံ။
 ယမ္ပိ စေဝါ နုယုဉ္ဇန္တော၊
 ရတ္တိန္တိ မတန္တိတော။

(ခ) သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊
 ပါပံ ကိန္တိ န ပဿတိ။
 ဝေမာဒိ ဂုဏုပေတံ၊
 ပရိတ္တံ တံဘဏာမ ဟေ။

- (၁) ကရုဏီယ မတ္တကုသလေန၊
ယန္တိ သန္တိ ပဒံ အဘိသမေစ္စ။
သက္ကော ဥဇ္ဇ စ သုဟုဇ္ဇစ၊
သုဝစော စဿ မုဒ္ဒ အနုတိမာနီ။
- (၂) သန္တုဿကော စ သုဘရောစ၊
အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လာဟုက ဝုတ္တိ။
သန္တုန္ဒိယော စ နိပကော စ၊
အပ္ပဂဗ္ဘော ကုလေသု န နှိဂိဒ္ဓေါ။
- (၃) န စ ခုဒ္ဒ မာစရေ ကိဉ္စိ၊
ယေန ဝိညု ပရေ ဥပ ဝဒေယျံ။
သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။
- (၄) ယေ ကေစိ ပါဏဘူတတ္ထိ၊
တဿ ဝါ ထာဝရာ ဝ နဝသေဿ။
ဒီဃံ ဝါ ယေဝ မဟန္တာ၊
မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုကထူလာ။
ဒိဋ္ဌာ ဝါယေ ဝ အဒိဋ္ဌာ၊
ယေ ဝ ဒုရေ ဝသန္တိ အဝိဒုရေ။
ဘူတာ ဝ သမ္ဘဝေ သီဝ၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

(၆) န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေယ၊
 နာတံ မညေထ ကတ္ထစိ န ကိဉ္ဇိ။
 ဗျာရောသနာ ပဋိသသည၊
 နာညမညဿ ဒုက္ခ မိစ္ဆေယျ။

(၇) မာတာ ယထာ နိယံပုတ္တ၊
 မာယုသာ ကေပုတ္တ မနုရက္ခေ။
 ဝေမ္ဘိ သဗ္ဗဘူတေသု၊
 မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

(၈) မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗသောကသ္မိံ၊
 မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။
 ဥဒ္ဓံ အဓောစ တိရိယဉ္စ၊
 အသမ္မာဓံ အဝေရ မသပတ္တိံ။

(၉) တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္ဓော ဝ၊
 သယာနော ယာဝတာဿ ဝိတမိဒ္ဓေ၊
 ဧတံ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ၊
 ဗြဟ္မမေတံ ဝိဟာရ မိမ မာဟု။

၁၀) ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ၊
 သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။
 ကာမေသု ဝိနယ ဂေရံ၊
 န ဟိ ဇာတုဂ္ဂဗ္ဗသေယျ ပုန ရေတိ။

မေတ္တသုတ်ပရိတ် မြန်မာပြန်

(က+ခ) ယဿ	=	အကြင်မေတ္တသုတ်၏။
အာနုဘာဝတော	=	အာနုဘော်ကြောင့်။
ယက္ခာ	=	ဘိလူးတို့သည်။
ဘိသနံ	=	ကြောက် မက် ဖွယ် သော အဆင်းကို။
နေဝဒယေန္တိ	=	မပြဝံ့ကုန်။
ယမှိစေဝ	=	အကြင် မေတ္တသုတ် ပရိတ် တော်ကိုသာလျှင်။
ရတ္တိဉ္စ	=	ညဉ့်၌၎င်း။
ဒိဝဉ္စ	=	နေ့၌၎င်း။
အတန္တိတော	=	မပျင်းမချိသည်ဖြစ်၍။
အနုယုဉ္ဇန္တော	=	လုံ့လပြုသောသူသည်။
သုခံ	=	ချမ်းသာစွာ။
သုပတိ	=	အိပ်ရ၏။
သုတ္တောစ	=	အိပ်ပျော်သော်လည်း။
ကိဉ္စ	=	တစုံတခုသော။
ပါပံ	=	မကောင်းသော အိပ်မက်ကို။
နပဿတိ	=	မမြင်မက်။

ဝေမာဒိဂုဏ္ဏပေတံ	= ဤသို့ အစရှိသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။
တံပရိတ္တံ	= ထိုမေတ္တာသုတ် ပရိတ်တော်ကို။
ဟေ	= အိသုတော်ကောင်းတို့။
မယံ	= ငါတို့သည်။
ဘဏာမ	= ရှုတ်ကြကုန်အံ့။
(၁) သန္တံ	= ငြိမ်သက်စွာသော။
ယံပဒံ	= အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။
အတ္တိ	= ရှိ၏။
တံပဒံ	= ထိုနိဗ္ဗာန်သို့။
အဘိသမေတ္တ	= သစ္စာ လေးပါးကို သိသော အားဖြင့် ကောင်းစွာရောက်၍။
ဝိဟရိတုကာမေန	= နေခြင်းငှာအလိုရှိသော။
အတ္ထကုသလေန	= အကျိုးစီးပွား၌ လိမ္မာသော သူသည်။
ကရဏီယံ	= ပြုကျင့်အပ်၏။
သက္ကောစ	= ကိုယ်အသက်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိ သစ္စာတရားကို သိခြင်းငှာ ကျင့် စွမ်းနိုင်သည်လည်း။
အဿ	= ဖြစ်ရာ၏။
သုဟုဇ္ဇစ	= ဖြောင့်မတ်သောကိုယ်သည်လည်း။
အဿ	= ဖြစ်ရာ၏။
သုဝဇောစ	= ဆိုဆုံးမ လွယ်သည်လည်း။

အဿ	=	ဖြစ်ရာ၏။
မုဒ္ဒ	=	နူးညံ့သည်လည်း။
အဿ	=	ဖြစ်ရာ၏။
အနုတိမာနီစ	=	မာန် ထောင်လွှားခြင်း မရှိသည် လည်း။
အဿ	=	ဖြစ်ရာ၏။
(၂) သန္တုဿကောစ	=	ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ ရောင့်ရဲလွယ် သည်လည်း။
အဿ	=	ဖြစ်ရာ၏။
သုဘရောစ	=	မွေးမြူလွယ်သည်လည်း။
အဿ	=	ဖြစ်ရာ၏။
အပ္ပကိစ္စောစ	=	နည်းသောအမှု ရှိသည်လည်း။
အဿ	=	ဖြစ်ရာ၏။
သလ္လဟုက ဝုတ္တိစ	=	ပေါ့ပါးသော အသက် မွေးခြင်း ရှိသည်လည်း။
အဿ	=	ဖြစ်ရာ၏။
သန္တိန္ဒြိယောစ	=	ငြိမ်သက်သော စက္ခုစသောဣန္ဒြေ ရှိသည်လည်း။
အဿ	=	ဖြစ်ရာ၏။
နိပကောစ	=	ရင့်သော ပညာရှိသည်လည်း။
အဿ	=	ဖြစ်ရာ၏။
အပ္ပဂဗ္ဘောစ	=	ကိုယ်နှုတ်နှလုံး ကြမ်းကြုတ်ခြင်း မရှိသည်လည်း။

- အဿ = ဖြစ်ရာ၏။
- ကုလေသု = ဒါယကာတို့၌။
- အနန္တဂိဋ္ဌေ၁စ = တပ်မက်မောခြင်း မရှိသည်လည်း။
- အဿ - ဖြစ်ရာ၏။
- (၃) ယေန = အကြင်ကာယစသောသုံးပါးသော
ဒုစရိုက်ကြောင့်။
- ဝိညူ = ပညာရှိတို့သည်။
- ပရေ = သူတပါးတို့ကို။
- ဥပဝဒေယျံ = ကဲ့ရဲ့ကုန်ရာ၏။
- ကိဉ္ဇု = စိုးစဉ်းသော။
- တံ = ထို ဒုစရိုက်ကို။
- ခုဒ္ဒ = အနည်းငယ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း။
- နုစအာစရေ = မကျင့်ရာသည်သာတည်း။
- သဗ္ဗသတ္တာ = ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့သည်။
- သုခိနောဝါ = ချမ်းသာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသည်၎င်း။
- ခေမိနောဝါ = ဘေး ကင်းငြိမ်းကုန်သည်၎င်း။
- ဟောန္တု = ဖြစ်စေကုန်သတည်း။
- သုခိတတ္တာ = ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်။
- ဟောန္တု = ဖြစ်စေကုန်သတည်း။
- (၄) အနဝသေသာ = အကြွင်းမရှိကုန်သော။
- ယေနေစိ = ခပ်သိမ်းကုန်သော။
- ပါဏဘူတာဝါ - ပဉ္စဝေါကာရ-စတုဝေါကာရ-ကေ-
ဝေါကာရ သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။

- တသာဝါ = ထိတ်လန့်တတ်ကုန်သော ပုထုဇဉ်
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။
- ထာဝရာဝါ = မြဲမြံတည်ကြည်ကုန်သော ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။
- ဒီဃာ = ရှည်သောကိုယ် ရှိကုန်သော။
- ယေသတ္တာဝါ = အကြင်နဂါး အစရှိသောသတ္တဝါ
တို့သည်၎င်း။
- မဟန္တာ = ကြီးသောကိုယ် ရှိကုန်သော။
- ယေသတ္တာဝါ = အကြင်ငါးလိပ်အစရှိသောသတ္တဝါ
တို့သည်၎င်း။
- မဇ္ဈိမာ = အလတ်ဖြစ်သောကိုယ်ရှိကုန်သော။
- ယေသတ္တာဝါ = အကြင်နှား အစရှိသော သတ္တဝါ
တို့သည်၎င်း။
- ရဿကာ = ပုတိုနိမ့်ငယ်သောကိုယ်ရှိကုန်သော။
- ယေသတ္တာဝါ = အကြင် ကြက်ငှက် အစ ရှိသော
သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။
- အဏုကာ = သေဖွဲ့ သိမ်မွေ့သောကိုယ် ရှိကုန်
သော။
- ယေသတ္တာဝါ = အကြင် ပိုးရွှေသော သတ္တဝါတို့
သည်၎င်း။
- ထူလာ = ဆူဖွိုးသောကိုယ် ရှိကုန်သော။
- ယေသတ္တာဝါ = အကြင် ဝက် စသောသတ္တဝါတို့
သည်၎င်း။

- (၅) အတ္ထိသန္တိ
တေသတ္တာဝါ
ဒိဋ္ဌာ
ယေသတ္တာဝါ
အဒိဋ္ဌာ
ယေသတ္တာဝါ
ဒုရေ
ဝသန္တိ
ယေသတ္တာဝါ
အဝိဒုရေ
ဝသန္တိ
ယေသတ္တာဝါ
ဘူတာဝါ
သမ္ဘဝေသိဝါ
- = ရှိကုန်၏။
= ထိုသတ္တဝါတို့သည်၎င်း။
= မြင်ဘူးကုန်သော။
= အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။
= မမြင်ဘူးကုန်သော။
= အကြင် သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။
= ဝေးသောအရပ်၌။
= နေကုန်၏။
= အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။
= မနီးမဝေးသော အရပ်၌။
= နေကုန်၏။
= အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။
= ရဟန္တာတို့သည်၎င်း။
= ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း
ဖြစ်သော ကံကို ရှာမှီးလေ့ ရှိကုန်
သော ပုထုဇဉ်သေက္ခတို့သည်၎င်း။
= ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့သည်။
= ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ် ရှိကုန်
သည်။
- (၆) ဘဝန္တု
ပရော
ပရံ
နနိကုဗ္ဗေထ
- = ဖြစ်စေကုန်သတည်း။
= တယောက်သောသူသည်။
= တယောက်သောသူကို။
= အမျက်မထွက်ရာ။

ကတ္ထိစိ = တစုံတခုသောအရာ၌။
 ကိဉ္ဇေ = တစုံတယောက်သော။
 နိဇနိ = ထိုသူကို။

ဗျာရောသနာ = ဖောက်ပြန်သော ကာယကံ
 ဝစီကံတို့ဖြင့်ညှဉ်းဆဲချွတ်ချယ်
 ခြင်းဖြင့်၎င်း။

ပဋိသသညာယ = ရန်မျက်လိုသောစိတ်ဖြင့်၎င်း။
 နာတိမညေထ = မထေမဲ့ မြင်မပြုရာ။

အညမညဿ = တယောက်သည်တယောက်၏။
 ဒုက္ခ = ဆင်းရဲခြင်းကို။
 နက္ခစ္ဆေယျ = အလိုမရှိရာ။

(၇+၈)မာတာ = အမိသည်။
 နိယံပုတ္တံ = မိမိသားရင်းဖြစ်သော။
 ကေပုတ္တံ = တယောက်တည်းသောသားကို။

အာယုသာ = အသက်ကြောင့်။
 အနုရုက္ခေယထာ = အစဉ် စောင့်ရှောက် သကဲ့သို့။
 ဝေဗ္ဗိ = ဤအတူလည်း။

သဗ္ဗဘူတေသု = ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၌။
 အပရိမာဏံ = အတိုင်းအရှည် မရှိသော။

မာနသံ = မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို။
 ဘာဝယေ = အဖန်တလဲလဲ ပွားစေရာ၏။

- (၈) ဥဒ္ဒံ = အထက်ဘဝဂ်တိုင်အောင်၎င်း။
- အဓော = အောက်အဂီစိတိုင်အောင်၎င်း။
- တိရိယံ = ရှစ်မျက်နှာဖီလာ၎င်း။
- ဣတိဣမိနာပကာရေန = ဤသို့ အပြားအားဖြင့်။
- သဗ္ဗလောကသ္မိံ = အလုံးစုံသော လောက၌။
- အသမ္မာဓံ = ကျဉ်းမြောင်းခြင်း မရှိသည်ကို။
- အဝေရံ = ရန်မရှိသည်ကို။
- အသပတ္တံ = ဆန့်ကျင်ဘက် မရှိသည်ကို။
- ကတာ = ပြု၍။
- အပရိမာဏံ = အတိုင်းအရှည် မရှိသော။
- မေတ္တံ = မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။
- မာနသံ = စိတ်ကို။
- ဘာဝယေ = ပွားစေရာ၏။
- (၉) တိဋ္ဌံဝါ = ရပ်လျက်သော်၎င်း။
- စရံဝါ = သွားလျက်သော်၎င်း။
- နိသိန္ဓောဝါ = ထိုင်လျက်သော်၎င်း။
- သယာနောဝါ = လျောင်းလျက်သော်၎င်း။
- ယာဝတာ = အ ကြင် မျှ လောက် သော ကာလပတ်လုံး။
- ဝိတမိဒ္ဓေါ = အိပ်ချင်ခြင်း၊ ငိုက်မည်းခြင်း ကင်းသည်။
- အဿ = ဖြစ်ရာ၏။

တာဝတာ	=	ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။
တံသတိ	=	ထိုမေတ္တာတော်နှင့် ယှဉ်သော သတိကို။
အဓိဋ္ဌေယျ	=	ဆောက်တည်ရာ၏။
တေဝိဟာရံ	=	ထိုမေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော သတိဖြင့် နေခြင်းကို။
ဗြဟ္မ	=	မြတ်သော။
ဝိဟာရံ	=	နေခြင်းဟူ၍။
ဣဓ	=	ဤသနာတော်၌။
ဗုဒ္ဓါ	=	မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။
အာဟု	=	ဟောတော်မူကုန်ပြီ။
(၁၀)ဘိက္ခု	=	သံသရာဘေးကို ရှုလေ့ရှိသော သူသည်။
ဒိဋ္ဌဉ္စ	=	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့လည်း။
အနုပဂ္ဂမ္မ	=	မကပ်မူ၍။
သီလဝါ	=	လောကုတ္တရာ သီလ ရှိသည် ဖြစ်၍။
ဒဿနေန	=	သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့်။
သမ္ပန္နော	=	ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။
ကာမေသု	=	တေဘုမ္မကသင်္ခါရတည်းဟူသော ဝတ္ထုကာမတို့၌။
ဂေဓံ	=	တပ်မက်ခြင်းကို။

ဝိနောယျ	= ဖျောက်ရာ၏။
ဇာတု	= စင်စစ်။
ပုန	= တဖန်။
ဂဗ္ဘသေယျ	= အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသို့။
နဟိတေ	= မရောက်ရလတ်။ ။

ရတနသုတ်ပရိတ် အာနုဘော်

(အစဉ်အလာတင်ပြချက်)

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့သည် ရတနာသုံးပါး၌ ညွတ်
တူးကော်ရော် ပူဇော်လေ့ ရှိကြ၏။ တစုံတရာသော ဥပဒ်
အန္တရာယ် ကြုံတွေ့ကြရလျှင် အထူးထူးသော ပရိတ်တော်များကို
ရွတ်ဖတ် စီးဖြန်းကြ၏။

ကပ်ရောဂါကြီးများ ကျရောက်ခြင်းသည် လူတို့ကျန်းမာရေး
အသိမပြည့်စုံမီ ကာလက တစုံတရာသောတန်ခိုးရှင်တို့၏ အမှောင့်
ပရောဂကြောင့်ဟု ယူဆကြသည်။ ယုံကြည်ရာ ရိုးရာ အစွဲအလမ်း
အတိုင်း လုပ်ဆောင်ကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ကား ဘုရားပရိတ်
တော်များကို ရွတ်ဆို ပွားများကြသည်။

လူတို့ကျန်းမာရေးအသိ အတန်အသင့် ရှိစ ပြုလာချိန်တွင် ကား ကပ်ရောဂါများသည် ကပ်ရောဂါပိုးများမှ စတင်သည်။ ယင်းတို့ မကြီးထွား မပြန့်ပွားစေရန် မြို့ရွာ အိမ်ယာများ သန့်ရှင်းစွာထားခြင်း၊ ဆေးဝါး လျင်မြန်စွာ ကုသခြင်း ပြုလျှင် ကြောက်စရာ မရှိကြောင်း နားလည်လာကြသည်။ သို့ရာတွင် ရှေးရိုးစဉ်ဆက် ယုံကြည်မှုအရ ပရိတ်တော်များကိုကား လက်မလွှတ်ကြပေ။

ယနေ့အချိန်တွင် ကပ်ရောဂါကြီးများ ကျရောက်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ သို့ဖြစ်စေကာမူ နှစ်ဆန်းတရက်နေ့တိုင်း လမ်းအလိုက် ရပ်ကွက်အလိုက် စုပေါင်း၍ အန္တရာယ်ကင်း ပရိတ်တော်များကို ရွတ်လေ့ရှိကြသည်။ အိမ်အတွင်း အန္တရာယ်ကင်းပရိတ်များလည်း ရွတ်ကြသည်။ ဝတ်အောင်းများကို ဖိတ်ကြား၍ လည်းကောင်း၊ သံသာတော်များကို ပင့်ဖိတ်၍လည်းကောင်း ရွတ်ကြသည်။

ယင်းသို့ ရွတ်ကြရာတွင် မေတ္တသုတ်၊ ခန္ဓသုတ်၊ ရတနသုတ်၊ ငဇ္ဈသုတ်နှင့် အာဠ န ဌိယသုတ် ပရိတ်တော်များ မပါဝင်လျှင် မပြီးပေ။ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည် အထွေထွေသော ရောဂါန္တရက် အန္တရာယ်ကို တားဆီး ပယ်ဖျောက်စေသည်ဟု ယုံကြည်ကြပေသည်။

ယင်းသို့ ယုံကြည်လေးမြတ် စွဲမှတ်စေရန်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော ရတနသုတ် ပရိတ်တော်၏ ကြောင်းရင်း ဇစ်မြစ်မှာ ဤသို့ ဖြစ်ပေသည်။

အနန္တလောကဘုံသုံးရပ်၌ လူ့မြတ်နတ်မြတ် လွှဲပတ်ကျော်ဝှံ့နိ ပဏ္ဍိတ်ခံဘို့ ကြံစည်အံ့သြ ပြောပချီးမွမ်း၍မခန်း မကုန်နိုင်သော

ကြက်သရေ ဂုဏ်သိမ်ကြောင့် အစိန္တေယျ-နာမတော် တံဆိပ်
ဇမ္ဗူဒိပ်မှတက်၍ ဘဝဂ်တိုင် ကျေညာသော ငါတို့ ထွတ်ထား
ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် တိုင်းရပ်မဂဓရ် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်
ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ ကိန်းအောင်း စမ္ဗယ်တော် မူသောအခါ
ပြန့်ပြောစည်ပင်စွာသော ဝေသာလီ ပြည်ကြီးဝယ် ရှေးတီးက
မဖြစ်ဘူးဘဲ ထူးကဲသော ဘေးကြီး သုံးပါးတို့သည် ထင်ရှား
ဖြစ်လာသေသတည်း။

ဖြစ်သော အကြောင်းအရာကို စဉ်ကာခဲ့လိုက်အံ့။

အတုမဲ့ ကျော်စောစွာသောဗာရာဏသီ မင်းမြတ်၏ တောင်
ညာ နတ်ထွတ်ဖျားသည် ရွှေသား အဆင်းကဲ့သို့ ဝင်းလှသော
သားတစ်ပိုင်းကို ဖွားရကား အများကို ရှက်နိုး၍ အိုးသစ်တွင်
သိုမှီးလျက် မြစ်ကြီးသို့ မျှောလိုက်လေရာ သုံးဆယ်ခန့် ယူဇနာ၌
ဝင်၍ မြစ်ကွေ့တွင် ရသေ့တဦး ရယူ၍ မွေးမြူ သိမ်းထား
သဖြင့် ဆယ့်ငါးရက် ခုနစ်လီကြာလျှင် နှစ်ဖြာ ကွဲပြား၍ သား
ငယ် သမီးငယ် ဖြစ်လေသော်-

အပေ၍ ရေလွှာတို့သည် လွန်စွာနုထွတ်သော ပိုးစီကောင်
အလားကဲ့သို့ သနားချင့်ဘွယ် ဖြစ်ရကားလိစ္ဆဝီမင်းသားဟူသော
အမည်ဖြင့်ဘွဲ့ချီသမိုက်ကြကုန်၏။ ထိုမင်းနှစ်ဖော်တို့သည်သင့်လျော်
သော အရွယ်သို့ရောက်က ချီးမြှောက်လက်ထပ်၍ နယ်ရပ်ကို စိုးမိုး
စေရာ ဘုန်းကံ မြတ်သမ္ဘာကြောင့် ရှစ်ဒီသာ ရပ်ခွင်မှ အမျိုးမျိုး
ရှင်လူတို့ ရောက်ဝင်နားနေသဖြင့် စည်ကားသော မြို့ကြီးတခု
ဖြစ်လေ၏။

ထိုပြည်သည် တည်စအခါက တယူဇနာသာ နံလျား ရှိလျက် တနှစ်ထက် တနှစ် ပွားသဖြင့် ကြားသုံးနှစ်ကြာလျှင် တဂါဝုတ်စီ တဂါဝုတ်စီ ချဲ့ပတ်၍ သုံးထပ်မြို့ တည်ရကား “ဝိသာလော တေသ္မိ အတ္ထံ တိ ဝေသာလီ” ဟူသောဝစနတ်နှင့်ညီစွာ ဝေသာ လီ ဟူသော သညာဖြင့် ကျေညာ ထင်ရှားလေသတည်း။

ထိုပြည်ကို အုပ်စိုးသော မင်းမျိုး မင်းမြတ်တို့သည်လည်း စောင့်အပ်သော အပရိဟာနိယ သင်္ဂဟလေးမည် ဆယ်တည် ရာဇဒဏ် ထုံးအမှန်ကို မြဲမြံစောင့်ကြပ်ကြသဖြင့် သားမှ မြေး မြစ် နွယ်လှစ်မပျက် ဆက်လက်ရှည်လျား စည်ကားထပ်လောင်း၍ ထီးဆောင်းမင်းပေါင်း “၇၇၇၇” မျှ များကုန်ကြသော်လည်း အညမည ပဋိသမရိ အလှည့်လှည့်သာ မင်းမူကြ၍ ကြည်ဖြူသင့် မြတ်လှရကား မင်းသားတို့ စံအပ်သော ပြာသာဒ် ထီးနန်းသည် ၎င်း၊ နန်းလျာဘုန်းဟေ့ အိမ်ရှေ့သေဌ်နင်း မှူးသင်းမတ်ကြီးတို့ သည်၎င်း၊ တရားဖြတ်ထုံး လွတ်ရုံး မင်းကွန်း တို့သည် ၎င်း “၇၇၇၇” ဆောင်စီပင် အစဉ် တည်ရှိကုန်၏။

အထူးထူးသော လူမျိုးတို့၏ ခိုကိုးမှီတင်း ချောက်ဝင်နေ ဘည်ရာ ပြည်တကာတို့ထက် သာလွန်၍ ပြောစည်ပင်၏။

ယင်းသို့ စည်ပင်ရာသော ဝေသာလီပြည်ကြီး၌ အသီးသီး သော လူမျိုးတို့ ပျက်ကျိုးသော ဂရုဓမ္မ ရှိရကား ရုက္ခဘူမာ အာကာသစိုး တောစိုးတောင်ကွပ် လူစောင့်နတ်တို့သည် စောင့် ကြပ်မြဲဝတ် ယှဉ်းချွတ်ကုန်ကြသဖြင့် မိုးလအခါ နတ်ဝလာတို့ သည် တိမ်လွှာမခြုံ ပဇ္ဇန်မသွန် လေသာဝှန်၍ အလွန်မိုးခေါင်

ဘိရကား လူအများတို့သည် ရှားပါး ငတ်မွတ်သဖြင့် ဖိတ်စင်
သေဆုံးကြကုန်၏။

ထိုသေသူတို့သည် တစ္ဆေဘုတ်မဲ့ သားရဲဘီလူးသာ ဖြစ်ရကား
ကျန်ရစ်သော သူတို့အား ဖမ်းစား နှိပ်စက်ပြန်သဖြင့် ဝမ်းသွန်
ဝမ်းပျက် ကျောက်ဝက်သက်စသော ကူးနာယဉ်းနာတို့ဖြင့်လည်း
လွန်စွာ သေပျောက်ကုန်၏။

ယင်းသို့ ရောဂန္တရ အမနုဿ ဒုဗ္ဘိက္ခဟူသော ဘေးကြီး သုံးရပ်
သည် လှိုင်းခတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်လေသော် ပြည်သူ ခပင်းတို့သည်
မင်းထံသို့ ကပ်ကြ၍-

“အရှင် မင်းမြတ်တို့၊ ဤရပ်ပြည်ရွာဝယ် ရံခါမျှ မဖြစ်စဖူး
လွန်ကြူး ကြောက်မက်ဘွယ် ရှိလှသော ဘေးကြီး သုံးဖြာသည်
ခုန်ရောက်လာချေသည်။ မစောင့်မျိုးရိုး တံစိုးလိုက်စား မင်းတရား
တို့၏ လက်ထက်၌သာ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ အရှင်မင်းတို့လည်း
ယိုယွင်းသတိ စဉ်းငယ်ငြိ၍ ဓမ္မိကဥပဒေ ပျက်စီးလေသည်များ
ကို တိုင်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်ကြ၏။

လိစ္ဆဝီ မင်းတို့ကလည်း လိမ္မာသမျှသော ပြည်သားတို့ကို
စည်းဝေးစေပြီးလျှင် ငါတို့စီရင်သော တရား၌ တိမ်းပါးသော
အရေးကို ကြံတွေး၍ မမြင်နိုင်ပါ။ သင်တို့ ဖွေရှာ၍ ထင်စွာ
ပြပါကုန် ဟု အလုံးစုံသော စာရင်းကို ဆောင်နှင်း၍ ပြပေ၏။

ပြည်သူတို့ထောက်ရှု၍ အပြစ်တခုမျှ မမြင်လေလျှင်-

“အရှင်မင်းတို့အား ချတ်ယွင်းသောအပြစ် မထင်ပေ။ တိုင်း
နေပြည်သား လူများအပေါင်း၏ မကောင်းသော ကံအစုနှင့် တူ

ပေသည်။ သို့ရာတွင် ဖြစ်လာသော ဤဘေးကိုချမ်းအေးအောင် ကြံခွင့်သာ လိုတော့သည်” ဟု ပြောဆိုညှိနှိုင်းကြရာ-

မိစဉ်ဖလာမှ နတ်မိစ္ဆာအမျိုးကို ကိုးကွယ်လေ့ ရှိကြသောသူ အချို့ကလည်း မြို့ရွာစောင့် သခင်နတ် အရှင်တို့ကို ပုတင်ပူဇော် ရမှု ဤဘယ ငြိမ်းရာ၏ဟု ဆိုကုန်သည်။ ထိုသူတို့ ဆိုတိုင်းပြုသော် လည်း ဘေးစုက မချမ်းသာပြန်သေး-

လူလိမ္မာ အချို့ကလည်း ဤလောက၌ ပုရာဏကဿပ ဆရာ သည် ပညာရှိတပါး ဘုရားတဆူဟု လူအများ ကိုးကွယ်၍ တန် ခိုးလည်း ကြီးပေသည်။ ထိုအရှင်ကို ပင့်၍ ချီးမြှင့် ကိုးကွယ်ရ လျှင် ပျောက်ပ ပြေငြိမ်းရာ၏ ဟုဆိုသည်။

အချို့ကလည်း မက္ခလိဂေါသလကို၊ အချို့ကလည်း နိဂဏ္ဌနာတပုတ္တကို၊ အချို့ကလည်း အဇိတကေသကမ္မလကို၊ အချို့ကလည်း ပကုမကစ္စာယနကို၊ အချို့ကလည်း ဗေလဋ္ဌ သဉ္ဇယကို ဂုဏ်ပြည့်နိုးဆိုသည်။

ထိုအခါ ရာဇဂြိုဟ်ဌာနသို့ ဘုရားရောက်စက ဗိမ္ဗိသာရမင်း နှင့်တပြိုင်တည်း သောတာပန်တည်ဘူးသော မဟာလိမည်သော လိစ္ဆဝီမင်းက-

“အချင်း ပြည်သားအပေါင်းတို့၊ တသောင်းသော လောက ဓာတ်ဝယ် နှိုင်းအပ်သသူမထင်၊ ခပ်သိမ်းသောတရားကို အကုန် မြင်သော သဗ္ဗညုတဘုရားသည် ထင်ရှား ဖြစ်တော်မူပြီ။ ထို ဘုရားမြတ်စွာသည် ငါတို့ပြည်ဌာနသို့ ကြွရောက်တော်မူလျှင် စင်စစ် ဘေးငြိမ်းလတ္တံ့ ။ ဘုရားဘုန်းလျှ် အတုလကို အမြန်ပင့်ရ အောင် အခွင့် ကြံစည်ကုန်လော့” ဟု ဆိုပေ၏။

ထိုစကားကို မင်းများနှင့်တကွ ပြည်သူတို့ သဘောကျ၍ ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား ဆက်သရန် ပုဏ္ဏာစီရင်ပြီးလျှင် မဟာလိမင်းသားနှင့် ပုဏ္ဏားပုရောဟိတ်နှစ်ယောက်ကို နောက်ပါ ခြေရံနှင့်တကွ “သင်တို့ ကြ၍ ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား ခွင့်ပန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ပါချေ”ဟု စေကုန်၏။

မဟာလိမင်းသားနှင့် ပုဏ္ဏား ပုရောဟိတ်တို့ သည်လည်း စားရိတ်ပြင်ကာ ရာဇဂြိုဟ်သို့ အရောက်သွား၍ မင်းကြီးအား လက်ဆောင်ပုဏ္ဏာဆက်ပြီးလျှင်-

“အရှင်မင်းကြီး၊ ကျွန်တော်တို့ ဝေသာလီပြည်တွင် အစဉ်က မဖြစ်ဖူးဘဲ ထူးကဲသော ဘေးကြီး သုံးတန်သည် အလွန်ကပ်ရောက်၍ ပြည်မှောက်မတတ် ရှိပါသည်။ မြတ်စွာဘုန်းမော် သုံးလူ ဘော်သည်ကြွရောက်တော်မူပါကထိုဘေးငြိမ်းချမ်းပါလိမ့်မည်။ အရှင်က လျှောက်ထား၍ ဘုရားကို ဝေသာလီပြည်သို့ ကြွအောင် မစ စေလွှတ်တော်မူပါ”ဟု လျှောက်၏။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကလည်း-

“အချင်း မဟာလိ၊ သင်အသို့ရောက်ဆိုသနည်း။ မြတ်စွာဘုရားကို ငါအစိုးရသလော။ ကြွတော်မူလိုမှသာ ဖြစ်မည်။ အမောင်တို့ဘာသာ ပင့်လျှောက်ကြပါ”ဟု ခွင့်ပေး၏။

ယင်းသို့ အခွင့်ရလျှင် မဟာလိမင်းသား ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတို့သည် ဘုရားအထံတော်သို့ ကပ်လေ၍-

“ရွှေဘုန်းတော်ရှင် သခင်ဘုရား။ ယခုအခါ ကျွန်ုပ်တို့ ဝေသာလီပြည်မှာ သုံးဖြာသော ဘေးကြီးသည် ဖျက်ဆီး နှိပ်စက်လာသောကြောင့် သတ္တဝါအများတို့ ပျက်ပြားသေဆုံး၍

လူပြုန်းမတတ် ရှိပါသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်ကြွရလျှင် ရွှေဘုန်းတော် အရောင်ပ-၍ ထိုဘယ အေးငြိမ်းမည် ထင်ပါသည်။ သတ္တဝါတို့အား သနားခြင်း မဟာကရုဏာဖြင့် တကာတော်တို့၏နေရာ ပြည်ဝေသာကို သံဃာတော်အပေါင်းနှင့်တကွ ကြွတော်မူပါမည့်အကြောင်းကို တောင်းပန်ဝံ့ပါသည်ဘုရား” ဟု နားတော်လျှောက်တင်၏။

သဗ္ဗညုကိုယ်တော်မြတ်လည်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုကြားလျှင် သနားတော်မူသော မဟာကရုဏာသည် လွန်စွာသက်လတ်ရကား ထိုအရပ်သို့ ကြွ၍ ရတနသုတ် ဒေသနာကို ငါဟောကြားလျှင် အများသတ္တဝါ ဘေးပေါင်းကွာ၍ ချမ်းသာကြမည်ကို၎င်း၊

ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့ သောတာပန်တည်ကြမည်ကို၎င်း၊

ကုဋေတသိန်းသော စကြဝဠာတိုက်သို့ အာဏာတော်ပြန့်၍ အံ့ဘွယ်ကြီး ဖြစ်ကြမည်ကို၎င်း၊

ဤအကြောင်းသုံးအင်ကို မြင်တော်မူသဖြင့် “သင်တို့ မြို့ရွာသို့ ငါကြွတော်မူမည်” ဟု ဝန်ခံတော်မူ၏။

ယင်းသို့ ဝန်ခံသော အခြင်းအရာကို ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး ကြားလျှင် ဘုရားအထံတော်သို့ လာ၍-

“ကြွတော်မူရာ ခရီးစဉ်ကို သုတ်သင်ပြီးရုံမျှ ဆိုင်းတုတော်မူပါ” ဟု တောင်းပန်၍ နိုင်ငံလုံးစည်လည်စေပြီးလျှင် ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်နှင့် ဂင်္ဂါမြစ်အကြား ငါးယူဇနာသော မြေအပြင်ကို လက်ဝါးပြင်ကဲ့သို့ သုတ်သင်ဖို့ညှိစေ၍ ရွှေသလဲ ငွေသလဲ ခင်းပြီးလျှင် ငှက်ပျောပင် ရာဇမတ် ဝန်းပတ် ခြံရံကာ၊ မြူတာ

အမျိုးမျိုး ကြာသွတ်အိုးရံခ နတ်လမ်းမ ကဲ့သို့ တင့်တယ်လှစွာ
တန်ဆာဆင်လျက် တယူဇနာလျှင် ကွန်းထောက် တကျောင်းစီ
ဆောက်စေပြီးမှ သုံးလောကမှန်ကူအား ကြွပေါ်မူပါဘုရား
ဟု လျှောက်ထား၏။

ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်လည်း လျှောက်ပတ်သော အခါ၌
စကြာနှစ်လီ ချီတော်မူသော် ကိုယ်တော်မှာ ထီးဖြူနှစ်စင်း၊
သံဃာတော်တို့မှာ ထီးဖြူတစင်းစီဆောင်းစေပြီးလျှင် မင်းကြီး
မူကား မောင်းမမိဿ ခြေရံမှူးမတ်နှင့်တကွ ဝန်းရံကြပ်မတ်
လျက် စည်ကြီး၊ ခွက်ခွင်း၊ ခရုသဏ္ဍိးစသော တူရိယာအသီးသီး
တို့ကို မြေကြီး ကောင်းကင် ပဲ့တင်ထပ်မျှ တီးမှုတ်စေလျက်
ရိုသေမြတ်နိုးစွာ ပို့သတော်မူသည်။

တယူဇနာ-တယူဇနာအကြား ဆောက်ထားသော ကျောင်း
တို့၌ တညဉ့်စီ-တညဉ့်စီ နေစေ၍ အလှူကြီး ပေးလေသည်။
လိစ္ဆဝီမင်းတို့အား ဘုရားကြွတော်မူကြောင်းသတင်းကို ချက်ခြင်း
ကြားသိစေသည်။

ဂင်္ဂါမြစ်ဆိပ်သို့ ရောက်သောအခါ ကြီးစွာသော လှေကို
ဖောင်ဖွဲ့လျက် ထိုဖောင်ထက်၌ ကြီးစွာသော ရတနာမဏ္ဍပ်ကို
တင်ပြီးသော် အလယ်တွင် ဘုရားနေရာကို ခင်း၍ သီတင်းသုံး
တော်မူစေသည်။ သံဃာငါးရာတို့လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ခစား
ခြံရံလျက် နေကြကုန်၏။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းတရားလည်း ဘုရားစီးတော်မူသော လှေကို
ကိုင်လျက် လည်ပင်းမျှလောက်သော ရေသို့သက်၍ လက်အုပ်ချီ
ပြီးလျှင်-

“အရှင်မြတ် ပြန်ကြွလာတော်မမူသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး တကာတော်သည် ဂင်္ဂါမြစ်နား၌သာ စောင့်နေပါမည်” ဟု လျှောက်ပြီးမှ လှေကို လွှတ်၏။

အခန့် တယူဇနာကျယ်သော ဂင်္ဂါမြစ်ကို ကူးမိသောအခါ ဝေသာလီမင်းတို့ကလည်း ကြိုလင့်ကာနေသဖြင့် မြစ်ဆိပ်မှ မြို့သို့ ကျအောင် သုံးယူဇနာ ကွာသော အရပ်ကို နတ်လမ်းမအသွင် ပြုပြင်စီမံကာ ဗိမ္ဗိသာရမင်းထက် နှစ်ဆသာလွန်သော ချီးမြှောက်ခြင်းဖြင့် ဝပ်စင်း ချီးမြှောက်၍ မြို့အရောက် ပင့်ဆောင်ကြလေသည်။

ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်သည် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းထက်သို့ ရွှေစက် ချီတော်မူမိလျှင် ထက်ဝန်းကျင်ကိုးရပ်လုံးမှ ထစ်ချွန်းမြည်ဟည်း လျက် မိုးကြိုး သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းသဖြင့် ရေဝှန်းဖြိုင်ဖြိုင်စီးလျက် သေပြီးသော သူကောင်ပုပ် စက်ဆုပ်ဘွယ်သော အညစ်အကြေး-ခိုးဆွေးမစင်တို့တည် ရေလျဉ်၌ မျောပါ၍ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ချဉ်းသက်ဝင်သဖြင့် မြေပြင်အလုံး သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ကုန်၏။

ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်သည် ဝေသာလီပြည်၏အလယ် တင့်တယ်သော မဏ္ဍပ်ကြီးသို့ ရောက်တော်မူလျှင် ကောင်းကင်က ကြည့်မျှော်ကာနေသော စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်း၊ သိကြားမင်းတို့သည် သင်းပင်းနတ် များစွာနှင့် ခစားလာကြကုန်သတည်း။ တန်ခိုးကြီးသော အထက်နတ်တို့ ရောက်သောအခါ နတ်မိစ္ဆာဘီလူးတို့သည် များသောအားဖြင့် ရှောင်ရှားပြေးထွက်လေကုန်၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ငါတို့ဆရာသခင်သည် အရှင်အာနန္ဒာကို ခေါ်တော်မူ၍ “ယာနီဓဘူတာနီ” အစရှိသော ရတနသုတ်ဒေသနာကိုကောင်းစွာသစ်လိုက်ပြီးလျှင် “ထက်ဝန်းကျင်သော မြို့တံတိုင်း၏ အကြား တံခါးလမ်းကို လှည့်၍ စေ့နွဲ့အောင် ရွတ်လေ” ဟု စေတော်မူလျှင် အရှင်အာနန္ဒာလည်း အာဏာတော်အတိုင်း ရစ်ပိုင်း၍ ပရိတ်ရွတ်တော်မူ၏။

ထိုအခါ သူနာအပေါင်းတို့လည်း ကောင်းစွာ သန့်စင်ကုန်၏။ ယခင်က မပြေးဘဲ တံမြက်ချေး အိမ်နံရံ သုသာန်သစ်ခေါင်းတွင် လျှိုးဝင် ပုန်းနေသော တစ္ဆေ၊ ဘုတ်၊ ကျတ်၊ နတ်ရဲ၊ သဘက်တို့သည်လည်း လေးရွယ်သော ငှက်ကဲ့သို့ ပြေးထွက်ရကုန်ရကား တံခါးဝကျပ်ခြင်းကြောင့် ဖြတ်ခုန်နင်းလွှားလျက် ပြေးသွားရကုန်၏။

ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်သည်လည်း မဏ္ဍပ်၌စံပယ်တော်မူကာ စည်းဝေး ရောက်လာသော ဝေသာလီ ပရိသတ်၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အရပ်ရပ်တို့အား ရတနသုတ်ပရိတ်တရားတော်ကို ဟောကြားပြဆောင်သဖြင့် ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့သည် လောကုတ္တရာတရားကို ထင်အရှား သိကြသဖြင့် ကုဋေတသိန်းမျှသော စကြဝဠာသို့ အာဏာတော် ပြန့်လေသတည်း။

(ဤရတနသုတ်နိဒါန်းကား သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာတို့၌ ကျယ်စွာ လာသည်ကို ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော် အကျဉ်းချုံး ရေးသားတော်မူရာ သဇ္ဇနဝိလာသနီကျမ်း၌ ဖော်ပြပါရှိပေသည်။)

ရတနသုတ် ပရိတ်ပါဠိစေ. ၆

(က) ပဏိဓာနတော ပဌာယ တထာဂတဿ ဒသ ပါရမိ
ယော ဒသဥပပါရမိယော ဒသပရမတ္ထပါရမိယောတိ သမတိံ သ
ပါရမိယော ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂေ လောကတ္ထစရိယံ ဉာတတ္ထစရိယံ
ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယန္တိ တိဿောစရိယာယော ပစ္ဆိမဘဝေ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိ
ဇာတိံ အဘိနိက္ခမနံ ပဓာနစရိယံ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ မာရဝိဇယံ
သဗ္ဗညုတ ဉာဏပ္ပဋိဝေဓံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ နဝလောကုတ္တရဓမ္မေတိ
သဗ္ဗေပိမေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ ဝေသာလိယာ တီသု ပါကာ
ရန္တေရေသု တိယာမရတ္တိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော အာယသ္မာ အာနန္ဒ
တ္ထေရော ဝိယ ကာရုညစိတ္တံ ဥပဌပေတွာ-

(ခ) ကောဋိသတ သဟဿေသု၊
စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ။
ယဿာဏံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍိ၊
ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။

(ဂ) ရောဂါ မနုဿ ဒုဗ္ဘိက္ခ၊
သမ္ဘုတံ တိဝိဓံ ဘယံ။
ခိပ္ပမန္တရ ဓာပေသိ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

(၁) ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သုမနာ ဘဝန္တု၊
 အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိတံ။

(၂) တဿှာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ၊
 မေတ္တံ ကရေထ မာနုသိယာ ပဇာယ။
 ဒိဝါစ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ။
 တဿှာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ။

(၃) ယံကိုဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
 သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၄) ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ၊
 ယဒဇ္ဈဂါ သကျမုနိ သမာဟိတော။
 န တေန ဓမ္မေန သမတ္ထိ ကိဉ္စိ၊
 ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

- (၅) ယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယီ သုစိံ၊
 သမာဓိ မာနန္တရိ ကည မာဟု။
 သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ၊
 ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။။
- (၆) ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္တာ၊
 စတ္တာရိ ဘောနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ။
 တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ၊
 ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
- (၇) ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနဿ ဒဠေန၊
 နိက္ကာမိနော ဂေါတမ သာသနမ္ပိ။
 တေ ပတ္တိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယျ၊
 လဒ္ဓါ မုဓာ နိဗ္ဗုတိ ဘုဒ္ဓမာနာ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
- (၈) ယထိန္ဒရီလော ပထဝိဿိတော သိယာ။
 စတုပ္ပိ ဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော။
 တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
 ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၉) ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာ ဝယန္တိ၊
 ဂမ္ဘီရပညေန သုဒေသိတာနိ။
 ကိဉ္ဇာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ၊
 န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမ မာဒိယန္တိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၀) သမာဝဿ ဒဿန သမ္ပဒါယ၊
 တယဿု ဓမ္မာ ဇဟိတာ ဘဝန္တိ။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိ တဉ္စ။
 သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္ဇိ။

(၁၁) စတူဟ ပါယေဟိ သ ဝိပ္ပမုတ္တာ၊
 ဆစ္စာဘိ ဌာနာနိ အဘဗ္ဗ ကာတုံ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၂) ကိဉ္ဇာပိ သော ကမ္မံ ကရေတိ ပါပကံ၊
 ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ။
 အဘဗ္ဗ သော ဟဿ ပဋိစ္ဆဒါယ၊
 အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၃) ဝနပုဂ္ဂဗ္ဗေ ယထာ ဖုဿိ တဂ္ဂေ၊
 ဂိမ္မာန မာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိမ္မေ။
 တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊
 နိဗ္ဗာနဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၄) ဝရော ဝရည။ ဝရဒေါ ဝရာဟရော၊
 အနုတ္တရော ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၅) ခိဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သမ္ဘဝံ၊
 ဝိရတ္တစိတ္တာ ယတိကေ ဘဝသ္မိံ။
 တေ ခိဏဗီဇာ အဝိရုဠိဆန္ဒာ၊
 နိဗ္ဗန္တိ ဓီရာ ယထာယံ ပဒီပေါ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၆) ယာနိဓ ဘူတာနိ သမဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝ မနုဿပူဇိတံ၊
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၇) ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(၁၈) ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝ မနုဿပူဇိတံ၊
 သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ရတနသုတ်ပရိတ် မြန်မာပြန်

(က) ပဏိဓာနတော = ဘုရားဆုကို တောင်းတော်မူသည်
 မှ။ ပဌာယ=စဉ်။ တထာဂတဿ=မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒသပါရမီ
 ယောစ = ဆယ်ပါးသော ပါရမီ တော်တို့ လည်း ကောင်း။
 ဒသဥပါရမီယောစ=ဆယ်ပါးသော ဥပါရမီတော်တို့ လည်း
 ကောင်း။ ဒသပရမတ္ထပါရမီယောစ = ဆယ်ပါးသော ပရမတ္ထ
 ပါရမီတော်တို့ လည်းကောင်း။ ဣတိ=ဤသို့။ သမတိံသပါရမီ
 ယောစ=အမျှသုံးဆယ်သောပါရမီတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စမဟာ
 ပရိစ္စာဂေစ = ငါးပါးသော စွန့်ခြင်းကြီးတို့ကို လည်းကောင်း။

လောကတ္ထစရိယဉာဏ်=လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ကျင့်တော်
 မူခြင်းလည်းကောင်း။ ဉာတတ္ထစရိယဉာဏ် = ဆွေတော် မျိုးတော်
 တို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ကျင့်တော်မူခြင်း လည်းကောင်း။
 ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယဉာဏ် = ဘုရား ဖြစ်ခြင်းငှာ ကျင့်တော်မူခြင်း လည်း
 ကောင်း။ ဣတိ=ဤသို့။ တိဿော-သုံးပါးကုန်သော။ စရိယာ
 ယောစ = အကျင့်တော်တို့ကို လည်းကောင်း။ ပစ္ဆိမဘဝေ =
 အဆုံးစွန်သော ကိုယ်တော်၏ အဖြစ်၌။ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိဉာဏ် =
 ပဋိသန္ဓေနေတော်မူခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဇာတိဉာဏ်=ဖွားတော်
 မူခြင်းကို လည်းကောင်း။ အဘိနိက္ခမနဉာဏ် = မြတ်သော တော
 ထွက်တော်မူခြင်းကို လည်းကောင်း။ ပဓာနစရိယဉာဏ် = ဒုက္ကရ
 စရိယာ ကျင့်တော်မူခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဗောဓိပလ္လင်္ကေ=
 ရတနာပလ္လင်ဗောဓိပင်၌။ မာရဝိဇယဉာဏ်=မာရ်ငါးပါးကို အောင်
 တော်မူခြင်းကို လည်းကောင်း။ သဗ္ဗညုတ ညာဏပဋိဝေဓဉာဏ်=
 သဗ္ဗညုတညာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူခြင်းကိုလည်းကောင်း။
 ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနဉာဏ်=စမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူခြင်းကို လည်း
 ကောင်း။ နဝ လောကုတ္တရ ဓမ္မစ = ကိုးပါးသော လော
 ကုတ္တရတို့ကို လည်းကောင်း။ ဣတိ=ဤသို့။ သဗ္ဗေပိ=အလုံးစုံ
 လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဗုဒ္ဓဂုဏေ=ဤမြတ်စွာဘုရား ကျေး
 ဇူးတော်တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ=ဆင်ခြင်အောက်မေ့၍။ ဝေသာ
 လိယာ=ဝေသာလီ ပြည်၏။ တိသုပ္ပါကာရန္တရေသု = တံတိုင်း
 သုံးထပ်တို့၏ အကြား၌။ တိယာမရတ္တိံ = ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။
 ပရိတ္တိံ = ရတနသုတ် ပရိတ်တော်ကို။ ကရောန္တော=ရွတ်တော်မူ
 သော။ အာယသ္မာအာနန္ဒတ္ထေရောဝိယ=အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်

ကဲ့သို့။ ကာရုညစိတ္တံ = သနားခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကို။
ဥပဋ္ဌပေတော = ဖြစ်စေ၍....

(ခ+ဂ) ကောဋိသတသဟဿေသု = ကုဋေတသိန်း ကုန်
သော။ စက္ကဝါဠေသု = စကြဝဠာတို့၌။ ဝသန္တာ = နေကုန်
သော။ ဒေဝတာ = နတ်တို့သည်။ ယဿ = အကြင် ရတနသုတ်
ပရိတ်တော်၏။ အာဏံ = အာဏာစက်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ = ခံကုန်၏။
ယဉ္ဇ = အကြင် ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်လည်း။ ဝေသာလိ
ယာ = ဝေသာလီ အမည်ရှိသော။ ပုရေ = ပြည်၌။ ရောဂါမနုဿ
ဒုဗ္ဘိက္ခသမ္ဘူတံ = အနာ နှိပ်စက်ခြင်း၊ ဘီလူး ဖမ်းစားခြင်း၊
ငတ်မွတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သော။ တိဝိဓံ = သုံးပါးအပြားရှိ
သော။ ဘယံ = ဘေးကို။ ခိပ္ပံ = လျင်စွာ။ အန္တရဓာပေသိ =
ကွယ်ပျောက်စေ၏။ တံ = ထို ရတနသုတ်ပရိတ်တော်ကို။ ဟေ =
အို သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ = ငါတို့သည်။ ဘဏာမ = ရွတ်ကြ
ကုန်အံ့။ ။

(၁) ဣဓ = ဤ ပရိတ်ရွတ်ရာအရပ်၌။
ဘုမ္မာနိ = မြေ၌ တည်ကုန်သော။
ယာနိဘူတာနိဝံ၊ = အကြင် နတ်တို့ သည် လည်း
ကောင်း။
အန္တလိက္ခေ = ကောင်းကင်၌။
ဌိတာနိ = တည်ကုန်သော။
ယာနိဘူတာ
နိဝံ၊ = အကြင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။
သမဂတာနိ = အညီအညွတ် လာကုန်၏။

သဗ္ဗေဝ	=	အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
ဘူတာ	=	နတ်တို့သည်။
သုမနာ	=	ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။
ဘဝန္တု	=	ဖြစ်စေကုန်သတည်း။
အထောပိ	=	ထိုမှ တပါးလည်း။
သာသိတံ	=	ဟောတော်မူအပ်သောပရိတ်တော်ကို။
သက္ကစ္စံ	=	ရိုသေစွာ။
သုဏန္တု	=	နာစေကုန်သတည်း။
(၂) ဘူတာ	=	နတ်များတို့။
ယသ္မာ	=	အကြင်ကြောင့်။
တုမေ	=	သင်တို့သည်။
ဓမ္မဿဝနတ္ထံ	=	ပရိတ်တော်ကို နာအံ့သောငှာ။
သမာဂတာ	=	အညီအညွတ် လာကုန်၏။
တသ္မာဟိ	=	ထို့ကြောင့်သာလျှင်။
နိသာမေထ	=	နာကြကုန်လော။
သဗ္ဗေ	=	ခပ်သိမ်းသော နတ်တို့သည်။
မာနုသိယာ	=	လူဖြစ်သော။
ပဇာယ	=	သတ္တဝါအား။
မေတ္တံ	=	ချစ်ခြင်းကို။
ကရောထ	=	ပြုကုန်လော့။
ယေ	=	အကြင်သူတို့သည်။
ဒိဝါစ	=	နေ့လည်းကောင်း၊

ရတ္တောစ	= ညဉ့်လည်းကောင်း။
တုမေ	= သင်နတ်တို့ကို။
ဥဒ္ဓိဿ	= ရည်မှတ်၍။
ဗလိ	= ပူဇော်သက္ကာကို။
ဟရန္တိ	= ဆောင်ကုန်၏။
တဿဟိ	= ထို့ကြောင့်သာလျှင်။
နေ	= ထိုသို့တို့ကို။
အပ္ပမတ္တာ	= မမေ့လျော့ကုန်သည် ဖြစ်၍။
ရက္ခထ	= စောင့်ရှောက်ကုန်လော့။
(၃) ဣဓဝါ	= ဤလူ့ပြည်၌ လည်းကောင်း။
ဟုရံဝါ	= နဂါးပြည်၊ ဂဠုန်ပြည်တို့၌ လည်းကောင်း။
သဂ္ဂေသုဝါ	= နတ်ပြည်တို့၌လည်းကောင်း။
ယံကိဉ္စ	= အလုံးစုံသော။
စိတ္တံ	= နှစ်သက်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော။
ယံ ရတနံ	= အကြင် ရတနာသည်။
အတ္ထိ	= ရှိ၏။
တထာဂတေန	= မြတ်စွာဘုရားနှင့်။
သမံ	= ထူသော။
နံ	= ထိုရတနာသည်။
နောအတ္ထိ	= မရှိ။
ဗုဒ္ဓေ	= မြတ်စွာဘုရား၏။
ဣဒမ္ပိရတနံ	= ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။

ပဏီတံ	=	မြတ်၏။
တေနေ သစ္စေန	=	ဤသစ္စာ စကားကြောင့်။
အမှာကံ	=	ငါတို့အား။
သုဝတ္ထိ	=	ချမ်းသာခြင်းသည်။
ဟောတု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
(၄) ခယံ	=	ကိုလေသာတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော။
ဝိရာဇံ	=	ရာဂ၏ ကင်းရာဖြစ်သော။
ပဏီတံ	=	မြတ်သော။
ယံနိဗ္ဗာနံ	=	အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို။
သမာဟိတော	=	တည်ကြည်သောစိတ်ရှိတော်မူသော။
သကျမုနိ	=	မြတ်စွာဘုရားသည်။
အဇ္ဈဂါ	=	ရတော်မူပြီ။
တေန ဓမ္မေန	=	ထိုနိဗ္ဗာန် တရားနှင့်။
သမံ	=	တူသော။
ကိုဉ္စိ	=	တစုံတခုသော ရတနာသည်။
နတ္ထိ	=	မရှိ။
ဓမ္မေ	=	တရားတော်၏။
ဣဒမ္ပိရတနံ	=	ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။
ပဏီတံ	=	မြတ်၏။
တေနေ သစ္စေန	=	ဤသစ္စာစကားကြောင့်။
အမှာကံ	=	ငါတို့အား။
သုဝတ္ထိ	=	ချမ်းသာခြင်းသည်။
ဟောတု	=	ဖြစ်စေသတည်း။

(၅) ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော	= ဘုရားမြတ်သည်။
ယံသမာဓိ	= အကြင် အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။
သုစိ	= စင်ကြယ်၏ဟူ၍။
ပရိဝဏ္ဏယံ	= ချီးမွမ်းတော်မူပြီ ။
ယံသမာဓိ	= အကြင် အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။
အာနန္တရိကံ	= မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးတတ် ၏ ဟူ၍။
ဗုဒ္ဓါ	= မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။
အာဟု	= ဟောတော်မူကုန်ပြီ။
တေနသမာဓိနာ	= ထို အရဟတ္တ မဂ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိနှင့်။
သမော	= တူသော တရားသည်။
နဝိဇ္ဇတိ	= မရှိ။
ဓမ္မေ	= တရားတော်၏။
ဣဒမ္ပိရတနံ	= ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။
ပဏိတံ	= မြတ်၏။
တေနသစ္စေန	= ဤသစ္စာ စကားကြောင့်။
အမှာကံ	= ငါတို့အား။
သုဝတ္ထိ	= ချမ်းသာခြင်းသည်။
ဟောတု	= ဖြစ်စေသတည်း။

(၆) သတံ	= သူတော်ကောင်းတို့သည်။
သပဋ္ဌာ	= ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော။
ယေပုံဂ္ဂလာ	= အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
အဋ္ဌ	= ရှစ်ယောက်တို့သည်။
ဟောန္တိ	= ဖြစ်ကုန်၏။
တောနိ	= ထိုအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
စတ္တာရိ ယုဂါနိ	= လေးယောက် အစုံတို့သည်။
ဟောန္တိ	= ဖြစ်ကုန်၏။
သုဂတဿ	= မြတ်စွာဘုရား၏။
သာဝကာ	= တပည့် ဖြစ်ကုန်သော။
တေပုဂ္ဂလာ	= ထိုအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
ဒက္ခိဏေယျာ	= မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။
တေသု	= ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။
ဒိန္နာနိ	= လှူအပ်ကုန်သော အလှူတို့သည်။
မဟပ္ပလာနိ	= ကြီးသောအကျိုးရှိကုန်၏။
သံဃေ	= သံဃာတော်၏။
ဣဒမ္ပိရတနံ	= ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။
ပဏိတံ	= မြတ်၏။
တေနသစ္စေန	= ဤသစ္စာစကားကြောင့်။
အမှာကံ	= ငါတို့အား။
သုဝတ္ထိ	= ချမ်းသာခြင်းသည်။
ဟောတု	= ဖြစ်စေသတည်း။

(၇) ဂေါတမ
သာသနမှီ

= ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ
တော်၌။

ယေ

= အကြင်ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။

ဒဠေ

= မြဲမြံစွာသော။

မနုဿ

= စိတ်ဖြင့်။

သုပ္ပယုတ္တာ

= လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိကုန်၏။

နိကာမိနော

= ကံလေသာတို့မှလွတ်မြောက်တော်
မူကုန်ပြီ။

တေ

= ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။

ပတ္တိပတ္တာ

= ရအပ်သောအရဟတ္တဖိုလ်ကို ရကုန်
သည် ဖြစ်၍။

အမတံ

= သေခြင်းကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို။

ဝိဂယျ

= အာရုံပြုသောအားဖြင့် ယူကုန်၍။

မုဓာ

= ကံလေသာ မရှိသဖြင့်။

လဒ္ဓါ

= ရကုန်၏။

နိဗ္ဗုတိံ

= အရဟတ္တ ဖလသမာပတ်ကို။

ဘုဉ္ဇမာနာ

= ခံစားကုန်သည်။

ဟောန္တိ

= ဖြစ်ကုန်၏။

သံဃေ

= သံဃာတော်၏။

ဣဒမ္ပိရတနံ

= ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။

ပဏီတံ

= မြတ်၏။

ကိုယ်တွေ့အာနုဘော် ကြီးမားသော

တောနုသစ္စေန = ဤသစ္စာစကားကြောင့်။
 အမှာကံ = ဤငါတို့အား။
 သုဝတ္ထိ = ချမ်းသာခြင်းသည်။
 ဟောတု = ဖြစ်စေသတည်း။

ယေ = အကြင်သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 အရိယသစ္စာနိ = မြတ်သော သစ္စာတို့ကို။
 အဝေစ္စ = သောတာပတ္တိ မဂ် ဉာဏ် ဖြင့်

သက်၍။
 ပဿတိ = မြင်၏။
 ပထဝိဿိတော = မြေ၌ မှီသော။
 ဣန္ဒြိယလော = မြေမြေ့စွာစိုက်အပ်သော တံခါးတိုင်
 သည်။

စတုပ္ပါဝါတေဟိ = အရပ် လေးမျက်နှာမှ လာကုန်
 သော လေတို့သည်။
 အသမ္ပကမ္ပိယော = တုန်လှုပ် စေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်
 သည်။

သိယာယထာ = ဖြစ်သကဲ့သို့။
 ဣဒမ္ပိသပ္ပုရိသံ = ဤ သောတာပန် ဖြစ် သော
 သူတော်ကောင်းကိုလည်း။

တထူပမံ = ထိုတံခါးတိုင်နှင့် တူ၏ ဟူ၍။
 ဝဒါမိ = ငါဘုရားဟောတော်မူ၏။
 သံဃေ = သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့၏။

(၉)	ဣဒ္ဓမ္မိရတနံ	=	ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။
	ပဏီတံ	=	မြတ်၏။
	ဧတေန သစ္စေန	=	ဤသစ္စာစကားကြောင့်။
	အမှာကံ	=	ငါတို့အား။
	သုဝဏ္ဏိ	=	ချမ်းသာခြင်းသည်။
	ဟောတု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
	ဃေ	=	အကြင် သတ္တကုတ္တုပရမ သော
		=	တာပန်တို့သည်။
	ဂမ္ဘီရပညေန	=	နက်နဲသော ဉာဏ်ရှိတော်မူသော
		=	မြတ်စွာဘုရားသည်။
	သုဒေသိတာနိ	=	ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်
		=	သော။
	အရိယသစ္စာနိ	=	အရိယသစ္စာတို့ကို။
	ဝိဘာဝယန္တိ	=	ပညာရောင်ဖြင့် ထင်ရှားခြင်းကို
		=	ပြုကုန်၏။
	တေ	=	ထိုသတ္တကုတ္တုပရမ သောတာပန်
		=	ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
	ဘုသံ	=	ပြင်းစွာ။
	ပမတ္တာ	=	နတ်မင်း အစရှိသည် ဖြစ်၍ မေ့
		=	လျော့ကုန်သည်။
	ကိဉ္ဇာပိဟောတိ	=	အကယ်၍ကား ဖြစ်ကန်၏။
	တထာပိ	=	ထိုသို့ မေ့လျော့သော်လည်း။

တေ	=	ထိုသတ္တက္ခတ္တု ပရမ သောတာပန် တို့သည်။
အဋ္ဌမံ	=	ရှစ်ခုမြောက်သော။
ဘဝံ	=	ဘဝကို။
နအာဒိယန္တိ	=	မယူကုန်။
သံဃေ	=	သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့၏။
ဣဒမ္ပိရတနံ	=	ဤရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း။
ပဏီတံ	=	မြတ်၏။
တေတနသစ္စေန	=	ဤသစ္စာစကားကြောင့်။
အမှာကံ	=	ငါတို့အား။
သုဝတ္ထိ	=	ချမ်းသာခြင်းသည်။
ဟောတု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
(၁၀+၁၁) အဿ	=	ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ဒဿနသမ္ပဒါယ	=	သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ပြည့်စုံ ခြင်းနှင့်။
သဟာဝ	=	တပြိုင်နက်သာလျှင်။
ဇဟိတာ	=	စွန့်အပ်ကုန်သော။
ဓမ္မာ	=	ကိလေသာတရားတို့သည်။
သက္ကာယဒိဋ္ဌိစ	=	သက္ကာယအယူလည်းကောင်း။
ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ	=	ရှစ်ပါးသော အရာ၌ ယုံမှားခြင်း လည်းကောင်း။

သီလဗ္ဗတံဝါပိ	=	နှား၊ ခွေး စသည်တို့၏ အလေ့ အကျက်ဖြင့် သံသရာ မှ လွတ် မြောက်၏ ဟူသော အယူလည်း ကောင်း။
ဣတိ	=	ဤသို့။
တယော	=	သုံးပါးတို့သည်။
ဘဝန္တိ	=	ဖြစ်ကုန်၏။
ကိုဉ္စိ	=	စိုးစဉ်းမျှသော ကိလေသာသည်။
ယဒိအတ္တိ	=	အကယ်၍ကား ရှိသေး၏။
တထာပိ	=	ထိုသို့ ရှိသေးသော်လည်း။
သော	=	ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
စတုဟိ	=	လေးပါးကုန်သော။
အပါယေဟိ	=	အပါယ်တို့မှ။
ဝိပ္ပမုတ္တော	=	လွတ်ပြီ။
ဆ	=	ခြောက်ပါးကုန်သော။
အဘိဠာနာနိစ	=	ရုန့်ရင်းသော အနန္တရိယကံငါးပါး နှင့် နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကိုလည်း။
ကာတုံ	=	ပြုခြင်းငှာ။
အဘဗ္ဗော	=	မထိုက်။
သံဃေ	=	သံဃာတော်၏။
ဣဒမ္ပိရတနံ	=	ဤ ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။
ပဏီတံ	=	မြတ်၏။
ဧတေနသစ္စေန	=	ဤသစ္စာစကားကြောင့်။

အမှောက်	=	ငါတို့အား။
သုဝဏ္ဏီ	=	ချမ်းသာခြင်းသည်။
ဟောတု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
(၁၂) သော	=	ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ကာယေနဝါ	=	ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း။
ဝါစာယဝါ	=	နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။
ဥဒ	=	ထိုမှို့။
စေတသာဝါ	=	စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။
ပါပကံ	=	ယုတ်မာသော။
ပါပံ	=	မကောင်းမှုကို။
ပဋိစ္ဆဒါယ	=	ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှာ။
အာဗ္ဗော	=	မထိုက်။
ဒိဌပဒဿ	=	မြင်အပ်ပြီးသော နိဗ္ဗာန် ရှိသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။
အာဗ္ဗတာ	=	ပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုတို့ကို မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။
ဝုတ္တာ	=	ဟောတော်မူအပ်၏။
သံဃေ	=	သံဃာတော်၏။
ဣဒမ္ပိရတနံ	=	ဤရတနာ၏ အဖြစ် သည်လည်း။
ပဏိတံ	=	မြတ်၏။
ဧတေနသစ္စေန	=	ဤသို့မှန်သောသစ္စာစကားကြောင့်။
အမှောက်	=	ငါတို့အား။

	သုဝဏ္ဏိ	=	ချမ်းသာခြင်းသည်။
	ဟောတု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
(၁၃)	ဂိမ္မာနံ	=	နှေ့လတို့၏။
	ပဌမသ္မိဂိမ္မေ	=	ရှေးဦးစွာသော နှေ့လဖြစ်သော။
	မာသေ	=	တန်ခူးလ၌။
	ဖုဿိတဂ္ဂေ	=	ပွင့်သော အဖျားရှိသော။
	ဝန ပုဂ္ဂမ္ပေ	=	တောအုပ်သည်။
	သီရိကောယထာ	=	အသရေရှိသကဲ့သို့။
	တထူပမံ	=	ထိုတောအုပ်လျှင်ဥပမာရှိသော။
	နိဗ္ဗာနဂါမိ	=	နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော။
	ဓမ္မဝရံ	=	တရားတော်မြတ်ကို။
	ပရမဟိတာယ	=	မြတ်သော နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ။
	အဒေသယိ	=	ဟောတော်မူပြီ။
	ဗုဒ္ဓေ	=	မြတ်စွာဘုရား၏။
	ဣဒမ္ပိရတနံ	=	ဤရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း။
	ပဏီတံ	=	မြတ်၏။
	တေတနသစ္စေန	=	ဤသို့မှန်သောသစ္စာစကားကြောင့်။
	အမှာကံ	=	ငါတို့အား။
	သုဝဏ္ဏိ	=	ချမ်းသာခြင်းသည်။
	ဟောတု	=	ဖြစ်စေသတည်း။
(၁၄)	ဝရော	=	မြတ်တော်မူထသော။
	ဝရည။	=	မြတ်သောနိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူထသော။

ဝရဒေါ = မြတ်သောကောင်းကျိုးကို ပေး
တော်မူတတ်သော။

ဝရာဟရာ = မြတ်သောအကျိုးကိုဆောင်တော်
မူတတ်သော။

အနုတ္တရာ = မိမိထက်သာလွန်သောသူရှိတော်
မမူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။

ဓမ္မဝရံ = မြတ်သောတရားတော်ကို။

အဒေသယံ = ဟောတော်မူပြီ။

ဗုဒ္ဓေ = မြတ်စွာဘုရား၏။

ဣဒမ္ပိရတနံ = ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။

ပဏီတံ = မြတ်၏။

ဧတေနသစ္စေန = ဤသို့မှန်သောသစ္စာစကားကြောင့်။

အမှာကံ = ငါတို့အား။

သုဝတ္ထံ = ချမ်းသာခြင်းသည်။

ဟောတု = ဖြစ်စေသတည်း။

(၁၅) ယေသံ = အကြင် ရဟန္တာတို့အား။

ပုရာဏံ = အဟောင်း ဖြစ်သော ကံသည်။

ခိဏံ = ကုန်ပြီ။

နဝသမ္ဘဝံ = အသစ်ဖြစ်သော ကံသည်။

နတ္ထိ = မရှိ။

အာယတိကေ = လာလတ်သော။

ဘဝသ္မိံ = ဘဝ၌။

ဝိရတ္တစိတ္တာ	= တပ်ခြင်း ကင်းသောစိတ်ရှိကုန်၏။
ဝိကာဗိဇာ	= ကုန်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေ မျိုးစေ့ရှိကုန်၏။
အဝိရုဠိ ^၀ ဆန္ဒာ	= ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း ကင်းသော ဆန္ဒရှိကုန်၏။
အယံပဒီပေါ	= ဤဆီမီးသည်။
နိဗ္ဗုတာယထာ	= ငြိမ်းသကဲ့သို့။
ဓီရာ	= ပညာရှိကုန်သော။
တေ	= ထိုရဟန္တာတို့သည်။
နိဗ္ဗန္တိ	= ငြိမ်းကုန်၏။
သံဃေ	= ရဟန္တာသံဃာတော်၏။
ဣဒမ္ပိရတနံ	= ဤရတနာအဖြစ်သည်လည်း။
ပဏိတံ	= မြတ်၏။
ဧတေနသစ္စေန	= ဤသို့မှန်သောသစ္စာစကားကြောင့်။
အမှာကံ	= ငါတို့အား။
သုဝတ္ထိ	= ချမ်းသာခြင်းသည်။
ဟောတု	= ဖြစ်စေသတည်း။
(၁၆+၁၇+၁၈) ဣဓ	= ဤပရိတ်တော်ရွတ်ရာအရပ်၌။
ဘုမ္မာနိ	= မြေ၌တည်ကုန်သော။
ယာနိဘူတာနိဝါ	= အကြင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း
အန္တလိက္ခေ	= ကောင်းကင်၌။
ဌိတာနိ	= တည်ကုန်သော။

ယာနိဘူတာနိဝါ	=	အကြင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။
သမာဂတာနိ	=	အညီအညွတ်လာကုန်၏။
တေ မယံ	=	ထို ငါတို့သည်။
တထာဂတံ	=	ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့လာခြင်းကောင်း တော်မူသော။
ဒေဝမနုဿပူဇိတံ	=	နတ် လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သော။
ဗုဒ္ဓံ	=	မြတ်စွာဘုရားကို။
ဓမ္မံ	=	တရားတော်မြတ်ကို။
သံဃာ	=	သံဃာတော်မြတ်ကို။
နမဿာမ	=	ရှိခိုးကုန်၏။
အမှာကံ	=	ငါတို့အား။
သုဝတ္ထိ	=	ချမ်းသာခြင်းသည်။
ဟောတု	=	ဖြစ်စေသတည်း။ ။

ဇင်းမယ်ပရိတ်တော်ကြီး

(၁) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
ဣတိပိ သောဘဂဝါ
အရဟံ ဒါနပါရမီ သမ္ပန္နော။
အရဟံ ဒါန ဥပပါရမီ သမ္ပန္နော။
အရဟံ ဒါနပရမတ္ထပါရမီ သမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
ဣတိပိ သောဘဂဝါ
ပုရတ္ထိမသ္မိံ ကာယေ နော ရက္ခတု
အတ္တဿရဏ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ၊
အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။

(၂) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သီလ ပါရမီ သမ္ပန္နော။
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သီလ ဥပပါရမီသမ္ပန္နော၊
 သီလပရမတ္ထ ပါရမီ သမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဒက္ခိဏသ္မိံ ကာယေ နော ရက္ခတု
 အတ္တဿရဏံ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ၊
 အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။

(၃) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော နေက္ခမပါရမီ သမ္ပန္နော။
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော နေက္ခမဥပပါရမီ သမ္ပန္နော။
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော နေက္ခမပရမတ္ထပါရမီ သမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိသော ဘဂဝါ
 ပဉ္စိမသ္မိံ ကာယေ နော ရက္ခတု
 အတ္တဿရဏံ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ၊
 အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။

(၄) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 သုဂတော ပညာပါရမီ သမ္ပန္နော။
 သုဂတော ပညာ ဥပပါရမီ သမ္ပန္နော၊
 သုဂတော ပညာ ပရမတ္ထပါရမီသမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဥတ္တရသ္မိကာယေ နော ရက္ခတု
 အတ္တဿရဏံ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ။
 အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။

(၅) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 လောကဝိဒ္ဓ ဝီရိယပါရမီ သမ္ပန္နော။
 လောကဝိဒ္ဓ ဝီရိယ ဥပပါရမီ သမ္ပန္နော။
 လောကဝိဒ္ဓ ဝီရိယပရမတ္ထပါရမီ သမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဤသနသ္မိကာယေ နော ရက္ခတု
 အတ္တဿရဏံ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ၊
 အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။

(၆) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 အနုတ္တရော ခန္တိပါရမီ သမ္ပန္နော။
 အနုတ္တရော ခန္တိ ဥပပါရမီ သမ္ပန္နော။
 အနုတ္တရော ခန္တိပရမတ္ထပါရမီ သမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 အာဂမနေယျသ္မိံ ကာယေ နော ရက္ခတု
 အတ္တဿရဏံ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ၊
 အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။

(၇) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ။
 ပုရိသဒမ္ပဿာရထိ သစ္စပါရမီ သမ္ပန္နော။
 ပုရိသဒမ္ပဿာရထိ သစ္စဥပပါရမီ သမ္ပန္နော။
 ပုရိသဒမ္ပဿာရထိ သစ္စပရမတ္ထပါရမီ သမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဟရတ္ထိမသ္မိံ ကာယေ နော ရက္ခတု
 အတ္တဿရဏံ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ၊
 အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။

- (ဂ) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ သမ္ပန္နော။
 သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ အဓိဋ္ဌာန ဥပပါရမီ သမ္ပန္နော။
 သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ အဓိဋ္ဌာနပရမတ္ထပါရမီသမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဘျပ္ပသ္မိကာယေ နော ရက္ခတု
 အတ္တဿရဏံ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ၊
 အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။

- (ဇ) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဗုဒ္ဓေါ မေတ္တာပါရမီ သမ္ပန္နော။
 ဗုဒ္ဓေါ မေတ္တာဥပပါရမီသမ္ပန္နော။
 ဗုဒ္ဓေါ မေတ္တာပရမတ္ထပါရမီ သမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဟေဋ္ဌမသ္မိကာယေ နော ရက္ခတု
 အတ္တဿရဏံ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ၊
 အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။

(၁၀) ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဘဂဝါ ဥပေက္ခာပါရမီ သမ္ပန္နော။
 ဘဂဝါ ဥပေက္ခာဥပပါရမီ သမ္ပန္နော။
 ဘဂဝါ ဥပေက္ခာ ပရမတ္ထပါရမီ သမ္ပန္နော။

ဗုဒ္ဓေါ အနန္တာဒိ ဂုဏော။
 ဣတိပိ သောဘဂဝါ
 ဥပရိမသ္မိကာယေ နော ရက္ခတု
 အတ္တဿရဏံ၊ အတ္တဂုတ္တိယာ၊
 အတ္တရက္ခာယ၊ အတ္တပရိတ္တာယ။ ။

ဇင်းယယ် ပရိတ်ကြီး မြန်မာပြန်

- ဗုဒ္ဓေါ = မြတ်စွာဘုရားသည်။
- အနန္တာ ဒိ ဂုဏော = အဆုံးအစ မရှိသော ဂုဏ်တော် ရှိ
တော်မူ၏။
- ဣတိပိ = ဤသို့သော အကြောင်း ကြောင့်
လည်း။
- သောဘဂဝါ = ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။
- အရဟံ = ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၍။
- ဒါနုပပါရမီသမ္ပန္နော = လှူဒါန်းခြင်း ကမ်းရောက် ပါရမီ
ဖြင့် ပြည့်စုံ၏။
- အရဟံ = ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၍။
- ဒါနုဥပပါရမီသမ္ပန္နော = လှူဒါန်းခြင်း ကမ်းပေါက်
ပါရမီနှင့် ပြည့်စုံ၏။
- အရဟံ = ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၍။
- ဒါနုပရမတ္ထပါရမီ
သမ္ပန္နော = လှူဒါန်းခြင်းကမ်းဆိုင် ပါရမီ
ဖြင့် ပြည့်စုံ၏။
- ဗုဒ္ဓေါ = မြတ်စွာဘုရားသည်။
- အနန္တာဒိ ဂုဏော = အဆုံးအစ မရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူး
ရှင် ဖြစ်တော်မူ၏။

ဣတိပိ = ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။
လည်း။

သော ဘဂဝါ = ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။

နော = ငါတို့၏။

ပုရတ္ထိမသ္မိကာယေ = ရှေ့မျက်နှာကိုယ်၌။

အတ္တဿသရဏံ = မိမိကိုယ်၏ ကိုးစားရာ အလို့ငှာ။

အတ္တဂုတ္တိယာ = မိမိ လုံခြုံပါစေခြင်းငှာ။

အတ္တရက္ခာယ = မိမိကိုယ်အတွက် စောင့်ရှောက်ပါ
စေခြင်းအကျိုးငှာ။

အတ္တပရိတ္တာယ = မိမိ ကိုယ်အတွက် အခုအတား
အလို့ငှာ။

နော = ဘုရားတပည့်တော်တို့အား။

ရက္ခတု = စောင့်ရှောက်တော် မူစေသတည်း။

ဤနည်းအတိုင်းဂုဏ်တော်၊ ပါရမီတော်နှင့်အရပ်ဆယ်မျက်နှာ
ကို ပြောင်းလဲ ထည့်သွင်းကာ မိမိတို့ဘာသာ အနက်ပြန်ဆို၍
ရွတ်ဆို ကြည်ညိုကာ ရှိခိုးပူဇော်နိုင်ကြပါသည်။

ဇင်းမယ် ပရိတ်ကြီး ပရိတ်တော်ကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြရခြင်း
မှာသုတလိုလားသော ပုဂ္ဂိုလ်များသိရှိမှတ်သားလိုကမှတ်သားနိုင်
ကြစေရန်နှင့် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် ပါရမီတော်
များသည် မည်သည့်ဘာသာ၊ မည်သည့်လူမျိုး၊ မည်သည့်ဒေသ၊
မည်သည့်ဓလေ့ပင် ဖြစ်စေကာမူ ကြည်ယုံ လေးမြတ်စွာ ပူဇော်

လျှင် အကျိုးရှိနိုင်သည်ချည်း ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်
လည်းတကြောင်း ဖြစ်ပါပေသည်။

ထို့ကြောင့် သုတလိုလား အမျိုးသား အမျိုးသမီးများနှင့်
ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ယုံလေ့မြတ်သော သူတော်စင် တို့သည်
မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးမားသော မဟာပရိတ်
တော်များနှင့် ဘုရား ရှိခိုးများကို လေ့လာ ကြည်ညိုခြင်းဖြင့်
အကျိုးတရားပွားစည်း အောင်မြင်ကြပါစေသတည်း။

ကျမ်းပြီးဆုတောင်း

အနန္တော အနန္တ ငါးပါးတို့၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တို့ကြောင့် “ဤကိုယ်တွေ့ အာနုဘော် ကြီးမားသော မဟာ ပရိတ်တော်များ” အမည်ရှိသော ကျမ်းကို ၁၃၃၈ ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း ၆-ရက် (၂၉-၈-၇၆) တနင်္ဂနွေနေ့တွင် အောင်မြင်ချောမောစွာ ရေးသားပြုစု၍ ပြီးစီးခဲ့ပေသည်။

သဗ္ဗညုတ ရွှေဥာဏ်တော်ရှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ရှိရင်းစွဲ တည်ရင်းစွဲ ပရိတ်တော်များကို ပိုမို၍ ကြည်ယုံလေးမြတ် ဆည်းကပ်ကြစေရန် မှန်ကန်သော ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရပ်များနှင့် ယှဉ်ကပ်ကာ ဖော်ထုတ်တင်ပြရသည့်စိတ်ဖြင့် ပြုသောကုသိုလ်၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသောကုသိုလ်၊ ကိုယ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရသော ကုသိုလ် အကျိုးတရားများကြောင့် ဤကျမ်းကို ပြုစုသည့် အကျွန်ုပ်သည် ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း၌ အနန္တ ငါးပါး၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်များကို ပြက်ပြက်ထင်ထင် သိမြင် လိုက်နာနိုင်သည့် အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်ပါစေသော်ပင်။

